

ການປະເມີນບົດບາດຍິງຊາຍ

ສະໜັບສະໜູນ ບົດສະໜີຂໍການສະໜອງເງິນ ຫາ ກອງທຶນດິນ
ຟ້າອາກາດສີຂຽວ

ຊື່ແຜນງານ:

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍເຮືອນ
ແກ້ວ ຂອງ ສ.ປ.ປ.ລາວ ຜ່ານທາງ ການປັບປຸງ ການຄຸ້ມຄອງ
ແລະ ການຈັດສັນພູມສັນຖານປ່າໄມ້ ແບບຍືນຍານ

Commissioned by Deutsche Gesellschaft für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

ສາລະບານ

<u>1. ພາກສະເໜີ.....</u>	<u>6</u>
<u>2. ບົດແນະນຳ GCF ແລະ GIZ ສຳລັບ ການສົ່ງເສີມ ຄວາມເທົ່າທຽມຂອງເພດຍິງຊາຍ</u>	<u>8</u>
<u>3. ວິທີການ.....</u>	<u>9</u>
<u>4. ດ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ຂອງແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວ ຜ່ານທາງ ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ການຈັດສັນພູມສັນຖານປ່າໄມ້.....</u>	<u>11</u>
ໃນລະດັບສາກົນ: ວາລະປີ 2030, ມາດຖານ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດຂອງ FAO.....	11
ສັນຍາລະດັບພາກພື້ນ ກ່ຽວກັບປ່າໄມ້ ຢູ່ຂົງເຂດ ASEAN	13
ປ່າໄມ້ ແລະ ຊີວະນາໆພັນ ຢູ່ ສປປລາວ.....	14
ຄວາມໝາຍ ສຳລັບ ແຜນງານ GCF	17
<u>5. ສະພາບການຄວາມເປັນມາ ຂອງ ເລື້ອງຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ຢູ່ລາວ</u>	<u>18</u>
5.1 ລະດັບການເປີດເຜີຍ: ທຳນົບທຳນຽມ ແລະ ບົດບາດທາງປະເພນີ ຂອງ ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ຢູ່ລາວ....	18
ຄວາມໝາຍ ສຳລັບ ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້.....	20
5.2 ລະດັບມະຫາພາກ: ການປະກອບສ່ວນລົງມືປະຕິບັດ ໃນລະດັບສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ ແລະ ນິຕິກຳ ແລະ ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ	21
ຄວາມໝາຍ ສຳລັບ ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້.....	23
5.3 ລະດັບກາງ: ສະຖາບັນການຈັດຕັ້ງ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ.....	23
ຄວາມໝາຍ ສຳລັບ ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້.....	27
5.4 ລະດັບຈຸລະພາກ: ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ຢູ່ໃນກຸ່ມເປົ້າໝາຍ	28
ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນດ້ານການເມືອງ: ການຕັດສິນໃຈ ແລະ ຄວາມເປັນຜູ້ນຳ	28
ການສຶກສາ.....	29
ການເຂົ້າຮ່ວມທາງດ້ານເສດຖະກິດ.....	30
ຄວາມໝາຍ ສຳລັບແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້	33
<u>6. ຄວາມຊ່ຽວຊານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ຈຳເປັນ ຕໍ່ ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້.....</u>	<u>36</u>
<u>7. ຄວາມອ່ອນໄຫວກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ໂອກາດທີ່ເທົ່າທຽມກັນ ຢູ່ໃນອົງການຈັດຕັ້ງ ຂອງຄູ່ຮ່ວມງານ.....</u>	<u>37</u>
ຄວາມໝາຍ ສຳລັບ ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄດ້.....	37

8. ສັງລວມ ການປຶກສາຫາລື ກັບຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ກ່ຽວກັບ ບົດບາດຍິງຊາຍ 38

ສັງລວມ ຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ຄຳແນະນຳ ຈາກ ການປຶກສາຫາລື ກັບ ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ38

9. ຊ່ອງວ່າງທາງເພດ ທີ່ໂດດເດັ່ນ ແລະ ຄຳແນະນຳ ໃຫ້ເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນແຜນງານ GCF..... 45

ບັນດາລາຍຊື່ເອກະສານອ້າງອີງ..... 59

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1: ລາຍຊື່ ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ໄດ້ປຶກສາ..... 63

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2: ສຳເນົາບົດສຳພາດຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ..... 64

ອັກສອນຫຍໍ້

ADB	Asian Development Bank ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ
ADWLE	Association for Development of Women and Legal Education ສະມາຄົມ ພັດທະນາແມ່ຍິງ ແລະ ການສຶກສາດ້ານນິຕິກຳ
ASEAN	Association of Southeast Asian Nations ສະມາຄົມປະຊາຊາດ ແຫ່ງອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້
CBD	Convention on Biological Diversity ສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງຊີວະນາໆພັນ
CEDAW	Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women ສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ການກຳຈັດທຸກຮູບແບບ ຂອງການຈຳແນກ ຕໍ່ແມ່ຍິງ
CSO	Civil Society Organization ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ
DAFO	District Agriculture and Forestry Office ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ
DLWU	District Lao Women's Union ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ຂັ້ນເມືອງ
DoF	Department of Forestry ກົມປ່າໄມ້
ER Program	Emission Reduction Program ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນອາຍເຮືອນແກ້ວ
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations ອົງການອາຫານ ແລະ ກະສິກຳ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ
FLEG(T)	Forest Law Enforcement and Governance (and Trade) ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍປ່າໄມ້ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ (ແລະ ການຄ້າ)
FLR	Forest and Landscape Restoration ການພື້ນພູປ່າໄມ້ ແລະ ພູມສັນຖານ
GAP	Gender Action Plan

	ແຜນປະຕິບັດງານ ວ່າດ້ວຍບົດບາດຍິງຊາຍ
GCF	Green Climate Fund ກອງທຶນດິນຟ້າອາກາດສີຂຽວ
GFP	Gender Focal Point ຈຸດປະສານງານບົດບາດຍິງຊາຍ
GIZ	German Development Cooperation (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH ອົງການຮ່ວມມືດ້ານການພັດທະນາ ແຫ່ງປະເທດເຢຍລະມັນ (ຈີໄອແຊັດ)
Lao PDR	Lao People's Democratic Republic ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
LDC	Least Developed Country ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ
LWU	Lao Women's Union ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ
MAF	Ministry of Agriculture and Forestry ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້
MoU	Memorandum of Understanding ບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈ
MRV	Measurement, Reporting, and Verification ການວັດແທກ, ການລາຍງານ ແລະ ການພິສູດຢັ້ງຢືນ
NCAWMC	National Commission for the Advancement of Women, Mothers and Children ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ສຳລັບຄວາມກ້າວໜ້າ ຂອງແມ່ຍິງ, ແມ່ ແລະ ເດັກນ້ອຍ
NPA	Non-Profit Organization ອົງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ
NSAW	National Strategy for the Advancement of Women ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດ ສຳລັບຄວາມກ້າວໜ້າ ຂອງແມ່ຍິງ
NSEDP	National Socio-Economic Development Plan ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ
NTFPs	Non-Timber Forest Products

	ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ
PAFO	Provincial Agriculture and Forestry Office ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ
PLWU	Provincial Lao Women`s Union ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວຂັ້ນແຂວງ
PRAP	Provincial REDD+ Action Plans ແຜນປະຕິບັດງານ ເຣດ+ ຂັ້ນແຂວງ
REDD+	R educing E missions from D eforestation and Forest D egradation and the role of conservation, sustainable management of forests and enhancement of forest carbon stocks in developing countries ການຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວ ຈາກການທໍາລາຍ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ປ່າໄມ້ເສື່ອມໂຊມ ແລະ ບົດບາດ ຂອງການອະນຸລັກ, ການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ແບບຍືນນານ ແລະ ການເພີ່ມມວນທາດ ກາກບອນປ່າໄມ້ ໃນບັນດາປະເທດທີ່ກໍາລັງພັດທະນາ
RECOFTC	The Center for People and Forests ສູນ ສໍາລັບປະຊາຊົນ ແລະ ປ່າໄມ້
SDGs	Sustainable Development Goals ເປົ້າໝາຍແຫ່ງການພັດທະນາ ແບບຍືນນານ
SFM	Sustainable Forest Management ການຄຸ້ມຄອງພູມສັນຖານປ່າໄມ້
Sub-CAW	Ministry-based (sub-)Committee for the Advancement of Women ຄະນະກຳມະການ (ຍ່ອຍ) ສໍາລັບຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ທີ່ຂຶ້ນ ກັບກະຊວງ
VPA	Voluntary Partnership Agreement ສັນຍາການເປັນຄູ່ຮ່ວມແບບສະໝັກໃຈ

1. ພາກສະເໜີ

ສ.ປ.ປ.ລາວ ເປັນປະເທດທີ່ບໍ່ມີທາງອອກສູ່ທະເລ, ເປັນປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ (LLDC) ໂດຍມີຄວາມປົກຫຸ້ມຂອງປ່າໄມ້ ຫຼຸດໜ້ອຍຖອຍລົງ ຈາກ 70% ໃນຊຸມປີ 1960 ເຫຼືອ 58% ໃນປີ 2015. ປ່າໄມ້ ບໍ່ພຽງແຕ່ ເປັນຂະແໜງການທີ່ສໍາຄັນ ສໍາລັບ ເສດຖະກິດແຫ່ງລາວ ແຕ່ກໍຍັງເປັນໃຈກາງ ໃນການສ້າງລາຍຮັບ, ສະໜອງອາຫານການກິນ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນ. ໂດຍສະເພາະປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ທຸກຍາກທີ່ອາໄສຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ ແມ່ນອາໄສຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ເປັນຫຼັກ ທີ່ມາຈາກທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້. ດັ່ງນັ້ນ, ການເຮັດໃຫ້ປ່າໄມ້ເສື່ອມໂຊມ ແລະ ການທໍາລາຍປ່າໄມ້ ພາໃຫ້ເກີດຄວາມສ່ຽງ ຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນລາວ ສ່ວນໃຫຍ່. ແມ່ຍິງ, ຄົນທຸກຍາກ ແລະ ບັນດາຊຸມຊົນທີ່ຢູ່ໃນພູມສັນຖານຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ແມ່ນເປັນກຸ່ມຄົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫຼາຍທີ່ສຸດ ຕໍ່ການປ່ຽນແປງເຫຼົ່ານີ້ ເນື່ອງຈາກວ່າເຂົາເຈົ້າມີຄວາມສາມາດໃນການປັບໂຕ ແບບຈໍາກັດ ແລະ ມີຂໍ້ຈໍາກັດໃນການເຂົ້າເຖິງ ທາງເລືອກ ໃນການຄ້າປະກັນ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ຍຸດທະສາດ ແຫ່ງຊາດຕົ້ນຕໍ (ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສົງຄົມ ຄັ້ງທີ 8, ມະຕິສູນກາງພັກ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ຍຸດທະສາດປ່າໄມ້ 2020, ແຜນງານແຫ່ງຊາດການປະກອບສ່ວນແກ້ໄຂບັນຫາການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແຫ່ງ ສປປລາວ) ຮັບຮູ້ເຖິງຄວາມສໍາຄັນ ຂອງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ຢູ່ໃນລາວ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງພວກມັນແບບຍືນຍານ ໃນນາມເປັນອົງປະກອບໃຈກາງ ຂອງການສະໜັບ ແລະ ປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດ. ຍຸດທະສາດເຮດ+ ແຫ່ງຊາດ ແລະ ວິໄສທັດເຮດແຫ່ງຊາດ ຮອດປີ 2030 ສ້າງຂຶ້ນບົນພື້ນຖານ ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດເຫຼົ່ານີ້ ແລະ ເນັ້ນໃສ່ ຄວາມສໍາຄັນ ຂອງຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດ, ລວມມີ ບັນດາຄົວເຮືອນ, ຊຸມຊົນ, ລັດຖະບານ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ຊຶ່ງຈະເປັນຜູ້ປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ໃນການຫຼຸດຜ່ອນ ການທໍາລາຍປ່າໄມ້ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ປ່າໄມ້ເສື່ອມໂຊມ ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍສົ່ງເສີມ ການພື້ນຟູ ແລະ ການປູກປ່າໄມ້.

ແຜນງານທີ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ຈາກກອງທຶນດິນຟ້າອາກາດສີຂຽວ ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ຈະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວ (ER) ແຫ່ງຊາດ. ການທີ່ມີຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດໂດຍກົງ ປະມານ 250,000 ຄົນ ທີ່ມາຈາກ ຢ່າງໜ້ອຍ 23 ຊົນເຜົ່າທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ບວກກັບ ຍິງ ແລະ ຊາຍຈໍານວນ 250,000 ຄົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ທາງອ້ອມ, ແຜນງານ ER ເລັ່ງໃສ່ ເພື່ອລວມເອົາ ບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ບັນຫາຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບຊົນເຜົ່າ ເຂົ້າໃນມາດຕະການທັງໝົດທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້.

ແຜນງານທີ່ໄດ້ສະເໜີ ເລັ່ງໃສ່ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວຂອງ ສປປລາວ ຢ່າງປະສົບຜົນສໍາເລັດ ຜ່ານທາງ ການປັບປຸງ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຈັດສັນພູມສັນຖານປ່າໄມ້ແບບຍືນຍານ. ບົດສະເໜີ ຂໍການສະໜອງທຶນ ອະທິບາຍ ສີ່ໝາກຜົນ ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸ ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ:

ໝາກຜົນທີ 1 ຈະແກ້ໄຂ ບັນດາອຸປະສັກ ໃນລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ລວມມີ ການວາງ ແຜນພັດທະນາ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ດ້ານນະໂຍບາຍ ແລະ ດ້ານລະບຽບການ, ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ, ກົດຈະກຳການວັດແທກ, ການລາຍງານ ແລະ ການພິສູດຢັ້ງຢືນ (MRV), ແລະ ການສະໜອງເງິນ ແບບຍືນຍານ ສຳລັບ ຂະແໜງປ່າໄມ້ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ດັ່ງນັ້ນ ປະກອບສ່ວນ ຕໍ່ການ ສ້າງ ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍ ແກ່ ວຽກງານ ເຣດ+.

ໝາກຜົນທີ 2 ຈະແກ້ໄຂ ສາເຫດຕົ້ນຕໍ ຂອງການທຳລາຍ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ປ່າໄມ້ເສື່ອມໂຊມ. ມັນ ຈະນຳສົ່ງ ການຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວ ບົນໜ້າດິນ ໃນມາດຕາສ່ວນ ຜ່ານທາງ ການ ຫຼຸດຜ່ອນ ການຂະຫຍາຍກິດຈະກຳຜະລິດກະສິກຳ ໃສ່ໃນ ພູມສັນຖານປ່າໄມ້. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈະລວມມີ ການສົ່ງເສີມ ການຜະລິດກະສິກຳ ທີ່ປາສະຈາກ ການທຳລາຍປ່າໄມ້ ແລະ ຕ້ອງໂສ້ຄຸນຄ່າ , ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງ ຕະຫຼາດ ແລະ ເສັ້ນທາງ ທາງການເງິນ.

ໝາກຜົນທີ 3 ເລັ່ງໃສ່ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ການປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວ ຜ່ານທາງ ການຄຸ້ມຄອງພູມສັນຖານ ປ່າໄມ້ ແບບຍືນຍານ (SFM) ແລະ ການພື້ນຟູ ປ່າໄມ້ ແລະ ພູມສັນຖານ (FLR) ຊຶ່ງລວມມີ ການ ເພີ່ມ ການດູດຊັບກາກບອນ ຜ່ານທາງ ການພື້ນຟູ ທີ່ດິນປ່າເສື່ອມໂຊມ. ບັນດາກິດຈະກຳ ທີ່ໄດ້ວາງ ແຜນ ລວມມີ ການຄຸ້ມຄອງ ປ່າໄມ້ບ້ານ ແລະ ອ່າງຮັບນ້ຳ ແບບເປັນລະບົບ, ການສະໜັບສະໜູນ ການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ແລະ ການສົ່ງເສີມ ການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນ ເຂົ້າໃນການ ຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແບບປະສົມປະສານ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ.

ໝາກຜົນທີ 4 ລວມມີ ບັນດາກິດຈະກຳການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການບໍລິການອື່ນໆ ແລະ ກອງທຶນສຸກ ເສີນ. ແຜນປະຕິບັດງານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແລະ ກິດຈະກຳດຶງຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າຮ່ວມ ຍັງຖືກວາງ ແຜນ ພາຍໃຕ້ ໝາກຜົນນີ້.

ເພື່ອທີ່ຈະຮັບປະກັນ ແນວທາງປະຕິບັດ ທີ່ຄຳນຶງເຖິງບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງມາດຕາຖານ ຂອງ GCF ແລະ GIZ, ບົດ ວິເຄາະບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ສະບັບນີ້ ໃຫ້ຄຳແນະນຳ ແກ່ ບົດສະເໜີຂໍສະໜອງທຶນ ສຳລັບ ແຜນງານ GCF-ERP.

ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະບໍ່ຄົບຖ້ວນສົມບູນກໍຕາມ, ບົດວິເຄາະບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ສະບັບນີ້ ພະຍາຍາມ ສະໜ ອງ ທັງພາບລວມ ທົ່ວໄປ ແລະ ພາບລວມຂອງຂະແໜງ ກ່ຽວກັບ ສະຖານະຖາບ ຂອງຄວາມເທົ່າ ທຽມກັນຂອງຍິ່ງຊາຍ ຢູ່ລາວ, ຊຶ່ງກວມເອົາປັດໃຈທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ ທີ່ສາມາດ ສົ່ງຜົນກະທົບ ຕໍ່ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ.

2. ບົດແນະນຳ GCF ແລະ GIZ ສຳລັບ ການສົ່ງເສີມ ຄວາມເທົ່າທຽມ ຂອງເພດຍິງຊາຍ

ອີງຕາມ ນະໂຍບາຍບົດບາດຍິງຊາຍ ຂອງ GCF, “ໂຄງການ ຫຼື ແຜນງານ ທີ່ໄດ້ສະເໜີ ທີ່ໄດ້ຍື່ນ ຫາ ກອງທຶນ ຕ້ອງການ ໃຫ້ໄປຕາມລວງດຽວກັບ ນະໂຍບາຍ ແລະ ບູລິມະສິດ ຂອງຊາດ ວ່າດ້ວຍ ບົດບາດຍິງຊາຍ ກັບ ນະໂຍບາຍບົດບາດຍິງຊາຍ ຂອງກອງທຶນ¹”. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ລວມມີ ການປະ ເມີນເສດຖະກິດສັງຄົມ ແລະ ບົດບາດຍິງຊາຍ ໃນເບື້ອງຕົ້ນ ທີ່ເປັນຂໍ້ບັງຄັບ, ຊຶ່ງໄປເພີ່ມໃສ່ກັບ ຂະບວນການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESS).

ດັ່ງນັ້ນ, ເປົ້າໝາຍຕົ້ນຕໍ ຂອງການປະເມີນນີ້ ແມ່ນເພື່ອກຳນົດວ່າ ແຜນງານ ສາມາດ ຕອບສະໜອງ ຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການ ຂອງ ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ໃນມຸມມອງ ຂອງ ການທຳລາຍ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ ປ່າໄມ້ເສື່ອມໂຊມ ທີ່ຖືກແກ້ໄຂ ແລະ ມາດຕະການ ທີ່ໄດ້ສະເໜີ.

ການປ່ຽນແປງທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ສາເຫດ ແຫ່ງການປ່ຽນແປງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈະຖືກກຳນົດ ເພື່ອບັນລຸ ເປົ້າໝາຍ ຂອງແຜນງານ ໃນລັກສະນະທີ່ຍືນຍານ ແລະ ຈະຖືກສ່ອງແສງ ຢູ່ໃນ ກິດຈະ ກຳທີ່ຖືກສະເໜີ. ການປະເມີນ ເປັນສິ່ງທີ່ຕ້ອງການໃຫ້ລວມຢູ່ໃນ ການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ມີສ່ວນ ກ່ຽວຂ້ອງ.

ນອກຈາກນັ້ນ, ງົບປະມານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະຖືກສະໜອງ ໂດຍມີຕົວຊີ້ວັດ ຕາມຄວາມເປັນຈິງ ທີ່ຊີ້ບອກໃຫ້ເຫັນເຖິງ ລະດັບໝາກຜົນ, ຜົນໄດ້ຮັບ ແລະ ຜົນກະທົບ.

ຄຽງຄູ່ກັບ ນະໂຍບາຍບົດບາດຍິງຊາຍ ຂອງ GCF ທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ, ລະບົບຄຸ້ມຄອງວຽກ ງານການປົກປ້ອງ ແລະ ບົດບາດຍິງຊາຍ ຂອງ GIZ ແລະ ຍຸດທະສາດບົດບາດຍິງຊາຍ² ຕ້ອງການ ຄື ມີການດຳເນີນການວິເຄາະບົດບາດຍິງຊາຍ ໃນຕ້ອນຕົ້ນ ຂອງໄລຍະການກະກຽມ ແຜນງານ ເພື່ອ ທີ່ຈະກຳນົດ ທ່າແຮງ ສຳລັບ ສົ່ງເສີມ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ແລະ ຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະຕ້ອງ ຫຼີກ ລ້ຽງ ຫຼື ຢ່າງໜ້ອຍ ຖືກຫຼຸດຜ່ອນ ຜ່ານທາງມາດຕະການອັນສະເພາະ.

ຜົນໄດ້ຮັບ ແລະ ຄຳແນະນຳ ກ່ຽວກັບ ການວິເຄາະນີ້ ແມ່ນຈະຖືກນຳໄປພິຈາລະນາ ສຳລັບ ຈຸດປະສົງ, ຕົວຊີ້ບອກ, ແນວທາງປະຕິບັດທີ່ເປັນວິທີການ ແລະ ລະບົບຕິດຕາມຜົນໄດ້ຮັບ ຂອງແຜນ ງານ.

ບົດປະເມີນ ຈະສັງລວມ ດ້ວຍບັນດາຍຸດທະສາດເຮດ+ ທີ່ຕອບສະໜອງບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ ລວມ ທັງໝົດປະໂຫຍດທີ່ເປັນຮູບປະທຳ ແກ່ ແມ່ຍິງ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ເປັນຮູບ

¹ ກອງທຶນດິນຟ້າອາກາດສີຂຽວ ປີ 2015

² GIZ ປີ 2012.

ປະທຳ (GAP) ສຳລັບແກ້ໄຂ ຊ່ອງວ່າງທາງເພດ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍ ຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ການ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ຂອງແມ່ຍິງ ຢູ່ໃນ ຂະແໜງປ່າໄມ້ ແລະ ພູມສັນຖານ ໃນພື້ນທີ່ ທີ່ມີການ ຄິດໄລ່.

3. ວິທີການ

ບົດວິເຄາະບົດບາດຍິງຊາຍສະບັບນີ້ ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ເປັນສາມໄລຍະ:

1. ການທົບທວນເບິ່ງ ບັນດານະໂຍບາຍ, ກອບນິຕິກຳ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ແລະ ການປະເມີນກ່ອນເກີດຂຶ້ນ ຢູ່ໃນຂະແໜງ.
2. ການປຶກສາຫາລື ກັບ ບັນດາ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຂອງລັດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຊາວບ້ານ ຢູ່ໃນສາມບ້ານ ໃນຈຳນວນ ສອງ ຂອງແຂວງເປົ້າໝາຍ (ຫົວພັນ ແລະ ຫຼວງນ້ຳ ທາ).
3. ສືບຕໍ່ການຄົ້ນຄົ້ວ ແລະ ສຳເລັດ ບົດວິເຄາະບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ GAP.

ໂດຍລວມ, ຂໍ້ມູນຕົວເລກທີ່ມີລ້ຳສຸດ ກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ຢູ່ໃນຂະແໜງປ່າໄມ້ ຂອງ ສ.ປ.ປ.ລາວ ແມ່ນມີຈຳນວນຈຳກັດ, ແລະ ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ ການເກັບກຳ ແລະ ການວິເຄາະຂໍ້ມູນໂຕເລກ ແມ່ນ ປະຕິບັດ ໃນກອບການປະເມີນປະເທດ ຂອງ ຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ການເກັບກຳຂໍ້ມູນໂຕເລກສຳມະໂນ ປະຊາກອນ ທີ່ມີລັກສະນະກວ້າງຂວາງ ແລະ ແບບລວມໆຫຼາຍກວ່າ.

ການລົງປຶກສາຫາລື ຢູ່ພາກສະໜາມ ໄດ້ຈັດຂຶ້ນ ລະຫວ່າງ ວັນທີ 15 – 24 ມັງກອນ 2019: ການ ລົງເຄື່ອນໄຫວ ຂອງທຶນງານໜຶ່ງ ແມ່ນໄປແຂວງຫົວພັນ ລະຫວ່າງວັນທີ 15 - 18 ມັງກອນ ແລະ ອີກທຶນງານໜຶ່ງ ແມ່ນໄປແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ລະຫວ່າງວັນທີ 22 – 24 ມັງກອນ 2019. ໄດ້ດຳເນີນ ການສຳພາດ ຮ່ວມກັບ ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ແລະ ສະຫະພັນແມ່ຍິງແຂວງ ຢູ່ທັງ ສອງແຂວງ.

ສຳລັບຂັ້ນເມືອງ, ແມ່ນໄດ້ເຮັດການສຳພາດ ຮ່ວມກັບ ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ແລະ ສະຫະພັນແມ່ຍິງເມືອງ ຢູ່ເມືອງຊຳເໜືອ (ແຂວງຫົວພັນ) ແລະ ເມືອງຫຼວງນ້ຳທາ. ທັງໝົດ ໄດ້ ຈັດການປຶກສາຫາລືຂັ້ນບ້ານສີ່ຄັ້ງ ຄື: ຢູ່ບ້ານຢາດ ຂອງເມືອງຊຳເໜືອ; ບ້ານ ນ້ຳແມດໃໝ່ ແລະ ບ້ານນ້ຳດີ ຂອງເມືອງຫຼວງນ້ຳທາ. ໄດ້ສຳພາດ ແລະ ປຶກສາຫາລື ທັງໝົດ 148 ຄົນ (ຊາຍ 79 ຄົນ ແລະ ຍິງ 69 ຄົນ).

ບ້ານທີ່ຖືກເລືອກ ມີຫຼາຍຊົນເຜົ່າ ແລະ ມີພື້ນຖານເສດຖະກິດແຕກຕ່າງກັນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ລະດັບການເຂົ້າຮ່ວມມີໜ້າ ຂອງແມ່ຍິງ ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ:

- ບ້ານຢາດ/ແຂວງຫົວພັນ: ມີ ເຜົ່າຄະມຸ ແລະ ມົ້ງ, ມີສອງບ້ານ ໂຮມເຂົ້າກັນ. ມີອັດຕາຄວາມຍາກຈົນ ແລະ ວ່າງງານສູງ, ມາດຕະຖານການສຶກສາຕໍ່າ. ມີປະເພນີການຕໍາຫຼຸກທໍຜ້າ ທີ່ເຂັ້ມແຂງ, ມີການລ້ຽງສັດ ທີ່ເປັນກິດຈະກຳໃຈກາງໃນການສ້າງລາຍຮັບ, ມີການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ ແລະ ເຮັດນາ. ແມ່ຍິງມີຄວາມຕັ້ງໜ້າສູງ ໃນຊ່ວງການປົກສາຫາລື ແລະ ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ຕໍ່ການຈັດສອງກອງປະຊຸມ ທີ່ແຍກຍິງ ແລະ ຊາຍ.
- ບ້ານນ້ຳແມດໃໝ່/ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ: ເຜົ່າອາຄາ. ໃນ 20 ປີຜ່ານມາ ບ້ານໄດ້ຖືກຍ້າຍ ຫຼາຍຄັ້ງແລ້ວ ແລະ ໄດ້ມີການປັບປຸງລະດັບລາຍຮັບຫຼາຍເທື່ອ ເນື່ອງຈາກວ່າ ໃນປັດຈຸບັນມີເຂົາເຈົ້າ ອາໄສຢູ່ໃກ້ກັບ ຕົວເມືອງຫຼວງນ້ຳທາ. ລະດັບການສຶກສາ ຍັງຕໍ່າຫຼາຍ. ຢາງພາລາສະໜອງລາຍຮັບຕົ້ນຕໍ ນອກຈາກລາຍຮັບຈາກ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ແລະ ການຜະລິດຫວາຍ. ການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ ແມ່ນຍັງເກີດຂຶ້ນຢູ່. ຊາວບ້ານ ປະຕິເສດການປະຊຸມແຍກກັນ. ແມ່ຍິງ ຍັງຕ້ອງການໃຫ້ມີການແປພາສາ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ລະຫວ່າງ ພາສາອາຄາ ແລະ ພາສາລາວ ແລະ ປະກົດເຫັນວ່າ ໂດຍລວມແມ່ນຍັງອາຍຫຼາຍ ທີ່ຈະເວົ້າ ຕໍ່ໜ້າອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ຄົນອື່ນໆ.
- ບ້ານ ນ້ຳດີ/ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ: ເຜົ່າແລນແຕນ/ຍ້າວ. ບ້ານເປັນສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວທາງທຳມະຊາດ. ມີລະດັບລາຍຮັບ ສູງກວ່າບ້ານອື່ນ, ແຕ່ສ່ວນໃຫຍ່ຍັງອາໄສກອງທຶນສຳລັບສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວ ຊຶ່ງຈະຊົ່ນສຸດລົງ ໃນໄວໆນີ້ ແລະ ລາຍຮັບຂອງເຂົາເຈົ້າ ແມ່ນມາຈາກຢາງພາລາ ທີ່ມີການຂຶ້ນລົງຂອງລາຄາຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ (ຜູກຂາດໂດຍ ບໍລິສັດຈີນບໍລິສັດໜຶ່ງ). ລະດັບການສຶກສາຂອງແມ່ຍິງຍັງຕໍ່າຫຼາຍ; ແມ່ຍິງຈຳນວນໜ້ອຍໜຶ່ງ ທີ່ໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ ມີທ່າອ່ຽງທີ່ຈະອອກໜີຈາກບ້ານ. ຊາວບ້ານ ບໍ່ໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມແບບແຍກອອກຈາກກັນ ແລະ ນາຍບ້ານ ສືບຕໍ່ ຄອບງຳ ຊາວບ້ານທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ. ການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງແມ່ຍິງ ສາມາດຖືກຊຸກຍູ້ ສະເພາະຜ່ານທາງ ຜູ້ຕ່າງໜ້າຂອງສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວເທົ່ານັ້ນ.

ຄຳຄິດເຫັນ ຈາກການປົກສາຫາລື ທີ່ລວມມີ ຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ຄຳແນະນຳ ໄດ້ຖືກເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າທົ່ວເອກະສານ. ຜົນການສຶກສາ ແລະ ການສັງເກດ ເປັນສິ່ງສຳຄັນຈຳເປັນ ຕໍ່ ການວາງແຜນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມ ແຜນງານທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້. ຢູ່ໃນມາດຕະການທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັນຢ່າງຕັ້ງໜ້າລະຫວ່າງ ການຄຳນຶງເຖິງບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ການຕອບສະໜອງທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ຜ່ານທາງກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຂອງແຜນງານ, ແຜນງານ ບໍ່ພຽງແຕ່ສາມາດປົກປ້ອງ ການສືບຕໍ່

ແບບແຜນຕາມປະເພນີ ຂອງຍິງຊາຍ ແຕ່ກໍຍັງປະກອບສ່ວນ ຢ່າງສໍາຄັນ ຕໍ່ການປັບປຸງ ຄວາມສະເໝີພາບ ແລະ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນ ຂອງຍິງຊາຍ ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ເປົ້າໝາຍ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະເພີ່ມເຂົ້າຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ໃນຜົນກະທົບທາງບວກ ທີ່ແຜນງານສາມາດມີໄດ້.

4. ດ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ຂອງແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວ ຜ່ານທາງ ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ການຈັດສັນພູມສັນຖານປ່າໄມ້

ບົດຕໍ່ໄປນີ້ ໃຫ້ເຫັນພາບລວມ ຂອງບັນດາຍຸດທະສາດ ບົດບາດຍິງຊາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຢູ່ໃນຂະແໜງປ່າໄມ້ ໃນລະດັບສາກົນ, ພາກພື້ນ ແລະ ລະດັບຊາດ.

ໃນລະດັບສາກົນ: ວາລະປີ 2030, ມາດຖານ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດຂອງ FAO

ວາລະ ປີ 2030 ສໍາລັບ ການພັດທະນາແບບຍືນຍານ ທີ່ລວມມີ ເປົ້າໝາຍແຫ່ງການພັດທະນາແບບຍືນຍານ ສິບເຈັດເປົ້າໝາຍ (SDG), ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງ ກອບວຽກລວມ ສໍາລັບ ການພັດທະນາໂລກ ແບບຍືນຍານ ຜ່ານທາງ ຂະແໜງການທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ຊຶ່ງລວມມີ ການປົກປ້ອງບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ປ່າໄມ້. ຄວາມສະເໝີພາບຂອງຍິງຊາຍ ຖືກແກ້ໄຂ ໃນນາມເປັນເປົ້າໝາຍດຽວ ແຫ່ງການພັດທະນາ ພາຍໃຕ້ ເປົ້າໝາຍແຫ່ງການພັດທະນາແບບຍືນຍານ ທີ 5, ແຕ່ກໍຍັງຖືກເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃສ່ໃນ ເປົ້າໝາຍແຫ່ງການພັດທະນາແບບຍືນຍານ ອື່ນໆ ທີ່ມີທັງໝົດ. ສໍາລັບ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້, ສາມເປົ້າໝາຍ SDG ສະໜອງທິດທາງ ແກ່ ແຜນງານທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້:

- ການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິໂພກແບບຍືນຍານ (SDG 12): ການພັດທະນາ ການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິໂພກ ທີ່ຄໍານົງເຖິງ ຂອບເຂດຈໍາກັດ ຂອງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ພ້ອມທັງ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແກ່ ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ຊຶ່ງລວມມີ ແມ່ຍິງ ເພື່ອຮັກສາ ຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງ ທີ່ດິນ ແລະ ວິທີການຜະລິດ ຂອງເຂົາເຈົ້າໄວ້.
- ການປະຕິບັດງານດິນພ້ອມທາງ (SDG 13): ແມ່ຍິງ, ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ແລະ ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ, ລວມທັງ ກຸ່ມຄົນອື່ນໆ ມີສິດເປັນຕົວແທນ ໃນກອງປະຊຸມດິນພ້ອມທາງ ເນື່ອງຈາກວ່າ ບັນຫາການປ່ຽນແປງດິນພ້ອມທາງ ມີຜົນກະທົບ ຕໍ່ເຂົາເຈົ້າ ດ້ວຍຫຼາຍທາງ ແລະ ເຂົາເຈົ້າ ເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການ ທີ່ສາມາດຊ່ວຍ ຊອກຫາວິທີແກ້ໄຂທີ່ສາມາດປັບໂຕໄດ້ ກັບການປ່ຽນແປງດິນພ້ອມທາງ.

- ການອະນຸລັກປ່າໄມ້ ແລະ ຊີວະນາໆພັນ (SDG 15): ຈຳກັດ ການຫັນເປັນອຸດສະຫາກຳ ຂອງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເພື່ອທີ່ຈະປົກປ້ອງ ປ່າໄມ້, ຊີວະນາໆພັນ ແລະ ປົກປ້ອງວິທິກຸ້ມ ຢູ່ກຸ້ມກິນ ຂອງບັນດາຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ³.

ແຜນງານແມ່ຍິງ 2030 ແມ່ນເປັນການລວມໂຕກັນ ຂອງບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງເຄື່ອນຍ້າຍບົດບາດຍິງ ຊາຍ ທີ່ສະໜັບສະໜູນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວາລະຍີ 2030. ມັນຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢູ່ໃນ 50 ປະເທດທົ່ວໂລກ, ຊຶ່ງລວມມີ ສ.ປ.ປ.ລາວ, ໂດຍເລັ່ງໃສ່ ການຮັບຮູ້ ເປົ້າໝາຍ SDG ໃນລັກສະນະ ທີ່ມີຄວາມເທົ່າທຽມກັນຂອງຍິງຊາຍ ແລະ ມີການພິຈາລະນາ ບັນຫາດິນຟ້າອາກາດ. ແຜນງານ ສ່ວນ ໃຫຍ່ ເຮັດວຽກ ຜ່ານທາງການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ແກ່ ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການສົນທະນານ ແລະ ຕິດຕາມ ກຽວກັບບັນດານະໂຍບາຍທີ່ ກຽວຂ້ອງ ລວມທັງ ການດຶງເອົາປະຊາຊົນ ເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມ⁴.

ໃນບັນດາອົງການຕົວແທນຂອງສະຫະປະຊາຊາດ, ອົງການອາຫານ ແລະ ກະສິກຳ (FAO) ນຳພາ ວິທີທາງ ກຽວກັບ ແນວທາງປະຕິບັດທີ່ເຊື່ອມໂຍງບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ປ່າໄມ້ເຂົ້າກັນ. ມາດຖານ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດ ຂອງອົງການ FAO ສຳລັບ ການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ແບບຍືນຍານ (SFM) ໄດ້ຖືກ ປັບປຸງ ຫວ່າງບໍດົນມານີ້ ໂດຍມີ ກ່ອງເຄື່ອງມືສຳລັບຕອບສະໜອງບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ສະໜອງ ກອບ ວຽກທົ່ວໄປ ສຳລັບ ການເຊື່ອມໂຍງດ້ານຕ່າງໆກຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ໃນຕົວຈິງ ສຳລັບຂະແໜ ງພັດທະນາປ່າໄມ້⁵. ອົງການ FAO ໄດ້ຮັບຮູ້ວ່າ ເຖິງແມ່ນວ່າ ແມ່ຍິງ ມີບົດບາດສຳຄັນຫຼາຍ ໃນວຽກ ງານທີ່ກຽວຂ້ອງກັບປ່າໄມ້ ແລະ ການສ້າງລາຍຮັບ ຈາກຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້, ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ບໍ່ຄ່ອຍ ຈະສ່ອງແສງໃຫ້ເຫັນ ໃນການວາງແຜນ ແລະ ສ້າງແຜນງານ ທີ່ກຽວຂ້ອງກັບປ່າໄມ້⁶.

ກອບວຽກສາກົນອັນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ຖືກສະໜອງ ຜ່ານທາງ ສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ຂອງຊີວະນາໆພັນ (CBD) ທີ່ລາວໄດ້ຮັບຮອງ ໃນປີ 1996. ແຜນປະຕິບັດງານ ບົດບາດຍິງຊາຍ (ໃນປັດຈຸບັນ ຈົນຮອດ ປີ 2020) ແມ່ນໄປຕາມລວງດຽວກັບ ແຜນຍຸດທະສາດ ສຳລັບ ຊີວະນາໆພັນ ພ້ອມທັງ ສະໜອງ ເຄື່ອງມືທີ່ເປັນຮູບປະທຳ ແລະ ບາດກ້າວການປະຕິບັດ ເພື່ອເຊື່ອມໂຍງ ບົດບາດ ຍິງຊາຍ ເຂົ້າໃສ່ໃນ ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ ທີ່ກຽວຂ້ອງ ແລະ ຄວາມພະຍາຍາມ ໃນການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ. ບັນດາຝ່າຍທີ່ຢູ່ໃນສົນທິສັນຍາ ຖືກຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລາຍງານ ກຽວກັບ ການປະຕິບັດງານ

³ ໂຄງການ ແມ່ຍິງ 2030: ກຽວກັບ ເປົ້າໝາຍແຫ່ງການພັດທະນາແບບຍືນຍານ

⁴ ໂຄງການແມ່ຍິງ ປີ 2030: ກຽວກັບແມ່ຍິງ ປີ 2030.

⁵ FAO 2018

⁶ FAO 16/07/2018: ກ່ອງເຄື່ອງມື ສຳລັບຄຸ້ມຈັດສັນປ່າໄມ້ ແບບຍືນຍານ ເພີ່ມການພິຈາລະນາບົດບາດຍິງຊາຍ ຢູ່ໃນ ໂມດູນຂອງຕົນ.

ທີ່ດຳເນີນການ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນປະຕິບັດງານບົດບາດຍິງຊາຍ ພາຍໃຕ້ ສົນທິສັນຍາ
CBD⁷.

ສິ່ງຈຸດປະສົງດ້ານຍຸດທະສາດ ຂອງ ແຜນປະຕິບັດງານບົດບາດຍິງຊາຍ ພາຍໃຕ້ສົນທິສັນຍາ CBD
ປະກອບມີ:

1. ເຊື່ອມໂຍງບັນດາມຸມມອງຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ
2. ສົ່ງເສີມ ຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງຊາຍ
3. ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງການເຊື່ອມໂຍງບົດບາດຍິງຊາຍ
4. ເພີ່ມປະສິດທິພາບ ແກ່ ຄວາມພະຍາຍາມ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ການປະຕິບັດງານ ທີ່ອີງໃສ່ບັນດາຈຸດປະສົງເຫຼົ່ານີ້ ຖືກຈັດຕັ້ງ ໄປຕາມສີ່ເນື້ອງວຽກ ຄື: ດ້ານ
ນະໂຍບາຍ, ດ້ານການຈັດຕັ້ງ, ການນຳສົ່ງ ແລະ ຜູ້ຄັດເລືອກ. ແຜນສືບຕໍ່ ສະໜອງ ການລົງມື
ປະຕິບັດ ທີ່ເປັນຮູບປະທຳ ເພື່ອເຊື່ອມໂຍງ ດ້ານຕ່າງໆ ຂອງບົດບາດຍິງຊາຍ ໃສ່ໃນ ໝົດທຸກເນື້ອງ
ທີ່ໄດ້ກ່າວມາ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສົນທິສັນຍາ ຢ່າງປະສົບຜົນສຳເລັດ.

ສັນຍາລະດັບພາກພື້ນ ກ່ຽວກັບປ່າໄມ້ ຢູ່ຂົງເຂດ ASEAN

ສັນຍາລະດັບພາກພື້ນ ທີ່ເປັນພຽງສັນຍາດຽວ ຢູ່ໃນຂະແໜງປ່າໄມ້ ແລະ ຊີວະນາໆພັນ ແມ່ນເປັນບົດ
ບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈ (MoU) ວ່າດ້ວຍ ການຮ່ວມມື ຂອງ ສະມາຄົມປະຊາຊາດ ອາຊີ ຕາເວັນອອກ
ສຽງໃຕ້ (ASEAN) ຢູ່ໃນແຜນງານສົ່ງເສີມຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້. ບົດບັນທຶກຄວາມ
ເຂົ້າໃຈ ໄດ້ຖືກຕໍ່ອາຍຸ ສາມຄັ້ງແລ້ວ ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 1994, ຊຶ່ງວ່າ ບົດບັນທຶກສະບັບປັດຈຸບັນ ມີຜົນນຳ
ໃຊ້ ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2014. ໃນນາມເປັນ ບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈ, ມັນບໍ່ຕ້ອງການໃຫ້ມີການຮັບຮອງຕໍ່
ໄປ ຫຼື ໃຫ້ມີຂະບວນການເຊື່ອມໂຍງລະອຽດ ແລະ ມັນເນັ້ນໃສ່ ການສົ່ງເສີມເສດຖະກິດ ຫຼາຍກວ່າ
ການປົກປ້ອງຊັບພະຍາກອນ. ບໍ່ມີເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃດ ທີ່ພິຈາລະນາ ເຖິງ ເລື່ອງບົດບາດຍິງ
ຊາຍ ຂອງ ແຜນງານທີ່ຍົກຂຶ້ນມາ ແລະ ຕ້ອງໂສ້ການຜະລິດ⁸.

⁷⁷ ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງຊີວະນາໆພັນ: ແຜນປະຕິບັດງານບົດບາດຍິງຊາຍ ປີ 2015-2020

⁸ ບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບການຮ່ວມມື ຂອງ ASEAN ໃນແຜນງານສົ່ງເສີມຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ປີ 2014

ປີ 2007 ເປັນປີທີ່ສໍາຄັນທາງດ້ານການເມືອງ ໃນການຮ່ວມມືກັນ ຂອງ ASEAN ກ່ຽວກັບ ການ ບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍປ່າໄມ້ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບປ່າໄມ້ ແລະ ການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້. ຖະແຫຼງການ ຂອງ ASEAN ວ່າດ້ວຍການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແກ່ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍປ່າໄມ້ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ (FLEG) ໄດ້ອອກໃນປີ 2007 ແລະ ໄດ້ບູທາງ ເພື່ອດໍາເນີນການແກ້ໄຂ ການ ຊຸດຄົ້ນໄມ້ຜິດກົດໝາຍ ແລະ ບັນຫາການຄ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃຫ້ເປັນຄວາມພະຍາຍາມຮ່ວມກັນ ກັບຄູ່ ຮ່ວມງານໃນພາກພື້ນ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານສາກົນ. ແຜນດໍາເນີນງານ FLEG ປີ 2016-2025 ບໍ່ໄດ້ສະ ໜອງ ຄໍາແນະນໍາອັນສະເພາະເຈາະຈົງ ສໍາລັບ ບົດບາດຍິງຊາຍ ກ່ຽວກັບ ການລັກລອບຂີ້ຂາຍ ສັດປ່າ ແລະ ໄມ້ ແລະ ການຊຸດຄົ້ນໄມ້ຜິດກົດໝາຍ ຂ້າມແດນ, ແຕ່ ມັນຮັບຮູ້ ທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນາທໍາ ໂດຍລວມ ແລະ ຄວາມທຸກຍາກ ທີ່ເປັນສາເຫດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ການເຄື່ອນໄຫວຜິດກົດໝາຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສັງເກດເຫັນວ່າ ຍັງຂາດການພິຈາລະນາບົດບາດຍິງຊາຍ ຢູ່ໃນການປະຕິບັດງານ ຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ການ ປັບປຸງ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ, ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ແກ່ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ທີ່ເຮັດວຽກບັງຄັບໃຊ້ກົດ ໝາຍ ແລະ ບັນດາຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງຊຸມຊົນ, ກິດຈະກຳການປູກຝັງຈິດສໍານຶກ ແລະ ການຝຶກ ອົບຮົມ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ສໍາລັບ ຜູ້ເຄື່ອນໄຫວທຸລະກິດ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ແລະ ບັນດາຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ⁹.

ປ່າໄມ້ ແລະ ຊີວະນາໆພັນ ຢູ່ ສປປລາວ

ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ ຊີວະນາໆພັນ ແຫ່ງຊາດລາວ ສະບັບປັດຈຸບັນ ປະຈຳປີ 2016-2025 ກ່າວເຖິງ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ທີ່ເປັນສະເໝືອນ ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ເປັນອົງ ການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ທີ່ມີທ່າແຮງ ເພື່ອເຂົ້າເຖິງແມ່ຍິງ ແຕ່ວ່າ ຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວ ບໍ່ໄດ້ຄໍານຶງເຖິງ ບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ ນອກເໜືອຈາກທີ່ກ່າວມາເຖິງແບບນັ້ນ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ວິທີທາງທີ່ໄດ້ ສະເໜີໃນຕໍ່ໜ້າ ສໍາລັບຍຸດທະສາດ ທີ່ມີຢູ່ໃນປັດຈຸບັນ ແມ່ນຮັບຮູ້ວ່າ ຄວາມພະຍາຍາມ ໃນການຝຶກ ອົບຮົມໃນອະນາຄົດ ທີ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ພາຍໃຕ້ ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດ ຄວນຈະ ພິຈາລະນາແມ່ຍິງ, ໄວນຸ່ມ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ນອກເໜືອຈາກ ລະບົບພາຍໃນຂອງລັດ. ນອກຈາກນັ້ນ , ຍຸດທະສາດ ຍັງສະເໜີ ພິຈາລະນາ ຜູ້ນໍາແມ່ຍິງ ແລະ ໄວນຸ່ມ ໃຫ້ເປັນຊ່ຽວຊານ ແລະ ເປັນ ຊັບພະຍາກອນການຝຶກອົບຮົມ ໃນໜ້າທີ່ຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນນາມເປັນຜູ້ຮັກສາຄວາມສູງກ່ຽວກັບ ປະເພນີ¹⁰.

⁹ ສົມທຽບ ແຜນດໍາເນີນງານ ສໍາລັບ ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ປ່າໄມ້ (FLEG) ຢູ່ໃນພາກພື້ນ ASEAN, ປີ 2016-2025

¹⁰ ຍຸດທະສາດ ຊີວະນາໆພັນ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ ແຫ່ງຊາດ ປີ 2016-2025

ສໍາລັບ ບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈ (MoU) ວ່າດ້ວຍການຮ່ວມມື ຂອງ ASEAN ຢູ່ໃນແຜນງານ ສົ່ງເສີມຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ລາວ ໄດ້ແຕ່ງຕັ້ງ ຫົວໜ້າພະແນກແຜນການ, ກົມປ່າໄມ້ , ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ເປັນຜູ້ປະສານງານແຫ່ງຊາດ ແລະ ເປັນຈຸດປະສານງານ ກັບ ບັນດາປະເທດສະມາດຊິກ ASEAN ອື່ນໆ. ການປະສານງານໂດຍລວມ ຂອງບັນດາປະເທດ ສະມາຊິກ ASEAN ທັງໝົດ ພາຍໃຕ້ ບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈນີ້ ແມ່ນໄດ້ຮັບການອໍານວຍຄວາມ ສະດວກ ຜ່ານທາງ ສະໂມສອນອຸດສະຫາກໍາ ຜະລິດຕະພັນປ່າໄມ້ ASEAN – ທີ່ນໍາພາໂດຍ ຄະນະບໍລິຫານ ອຸດສະຫາກໍາໄມ້ ມາເລເຊຍ ແລະ ພາກເອກະຊົນ. ເມື່ອຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ຈາກຫຼາຍ ພາກສ່ວນ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນບັນດາແຜນງານການສົ່ງເສີມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ອາດຈະມີ ທ່າແຮງຫຼາຍ ທີ່ຈະຖືກນໍາໄປພິຈາລະນາ ແຕ່ຈະບໍ່ສ້າງໃຫ້ເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງ ຫຼັກການຊີ້ນໍາໃດໆ ຂອງສະໂມສອນ ຫຼື ຂອງສັນຍາມັນເອງ.

ເບິ່ງບໍ່ເປັນເໝືອນກັບວ່າ ຈຸດປະສານງານ ຂອງ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຈະມີຄວາມຕັ້ງໜ້າ ໃນການເພີ່ມເອົາອົງປະກອບ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ເຂົ້າໃນການຮ່ວມມື. ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ມີຈຸດປະສານງານບົດບາດຍິ່ງຊາຍເປັນຂອງຕົນເອງ ຊຶ່ງເປັນຜູ້ທີ່ ອາດຈະສາມາດ ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ ກ່ຽວກັບ ບັນຫາດັ່ງກ່າວ ແຕ່ວ່າ ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຖືກນໍາໃຊ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອ ໂຄງການ/ຄູ່ຮ່ວມງານ ກໍານົດຄວາມຕ້ອງການອັນສະເພາະໄວ້ໃຫ້ເທົ່ານັ້ນ ເພື່ອໃຫ້ລວມເອົາບັນຫາ ບົດບາດຍິ່ງຊາຍເຂົ້ານໍາ.

ຂະບວນການເຮັດສັນຍາ ວ່າດ້ວຍການເປັນຄູ່ຮ່ວມແບບສະໝັກໃຈ ຂອງ FLEGT ລາວ (VPA) ຍັງ ຢູ່ໃນໄລຍະການເຈລະຈາ ໂດຍຄາດວ່າຈະມີການຮັບຮອງ ແລະ ເຊັນກັນ ໃນ ປີ 2020. ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງກັນ ສໍາລັບ ການລວມເອົາບັນຫາບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແລະ ຊົນເຜົ່າ ເຂົ້າໃນຂົງເຂດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການຜະລິດ ແລະ ປ່າໄມ້ບ້ານ ແລະ ຄວາມໝາຍ ຂອງ ສັນຍາ VPA ຕໍ່ໂຄງສ້າງ ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້, ການເຈລະຈາ ສັນຍາ FLEG VPA ບໍ່ມີການຄໍານຶງເຖິງບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ຢ່າງ ຊັ້ນເຊີງ¹¹. ຢູ່ໃນການວິເຄາະບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ປີ 2018, ແຜນງານ GIZ-FLEGT ຢູ່ລາວ ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ ເຫັນວ່າ ເກືອບກອງປະຊຸມທັງໝົດ ກ່ຽວກັບ FLEGT-VPA ແມ່ນຖືກນໍາພາ ໂດຍເພດຊາຍລະດັບ ອາວຸໂສເປັນສ່ວນໃຫຍ່. ຖ້າບັນຫາທາງສັງຄົມ ໄດ້ຖືກຍົກຂຶ້ນມາ, ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນເລີ່ມຈາກ ອົງ ການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ເປັນຜູ້ຕ່າງໜ້າ ແລະ ຂ້ອນຂ້າງວ່າ ມີການເນັ້ນໜັກໂດຍທົ່ວໄປ ໃສ່ການແບ່ງປັນ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງ ປະຊາຊົນ¹². ຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນ ທາງດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ໃນລະດັບການນໍາ ປະສົມກັບ ຄວາມຮູ້ ທາງດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ຊຶ່ງໂດຍທົ່ວໄປກໍມີຕໍ່າຢູ່ແລ້ວ ກ່າຍເປັນອຸປະສັກທີ່ສໍາ ຄັນ ຕໍ່ ຜົນສໍາເລັດ ຂອງການເຊື່ອມໂຍງ ດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ເຂົ້າໃນຂະແໜງປ່າໄມ້ທັງໝົດ ຂອງ ລາວ.

¹¹ ສົມທຽບ: ຂະບວນການ FLEGT VPA ຢູ່ ສ.ປ.ປ.ລາວ ປີ 2018

¹² GIZ/Bode ປີ 2018

ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ (NSED) ຄັ້ງທີ VIII, ທີ່ເປັນເອກະສານຊີ້ນຳທາງຍຸດທະສາດ ຂອງລາວ ກ່າວເຖິງ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຢູ່ໃນໝວດ 3.4.3 ແຕ່ວ່າ ເນື້ອໃນຂອງມັນ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ເວົ້າສະເພາະເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງທາງເພດ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ທົ່ວທຸກຂະແໜງ ກ່ຽວກັບ ການພັດທະນາແມ່ຍິງ ສະເໜີ ຄາດໝາຍຫຼາຍຢ່າງ ທີ່ມີອິດທິພົນ ທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ ຕໍ່ ຂະແໜງປ່າໄມ້ ແລະ ເພາະສະນັ້ນ ມັນ ສາມາດຖືກນຳໃຊ້ ສຳລັບ ການຕັດສິນໃຈ ກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ/ການສື່ສານ ກ່ຽວກັບການຕັດສິນໃຈດັ່ງກ່າວ ກັບຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານ ຂອງແຜນງານ GCF ເຊັ່ນວ່າ “ເພື່ອຮັບປະກັນ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ໃນໂອກາດເຮັດທຸລະກິດ ທີ່ລວມມີ ການເຂົ້າເຖິງ ຊັບພະຍາກອນ ເຊັ່ນ ທີ່ດິນ, ເງິນທຶນ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ແລະ ໂຄງລ່າງທີ່ເປັນພື້ນຖານ (ໄຟຟ້າ, ຖະໜົນ, ຕະຫຼາດ)”, ແລະ ເປົ້າໝາຍ ເພື່ອ “ສົ່ງເສີມແມ່ຍິງ ຂຶ້ນຢູ່ໃນຕໍາແໜງລະດັບບໍລິຫານການນຳ ໃຫ້ໄດ້ 20%”¹³.

ເອກະສານນິຕິກຳຕົ້ນຕໍ ໃນຂະແໜງປ່າໄມ້ ແມ່ນກົດໝາຍປ່າໄມ້ (ຊຶ່ງປັດຈຸບັນ ຍັງຢູ່ໃນການປັບປຸງຂັ້ນສຸດທ້າຍ). ສະບັບປັດຈຸບັນ (ສະບັບທີ່ລົງວັນທີ 13 ເດືອນກໍລະກົດ 2018) ບໍ່ໄດ້ກ່າວເຖິງບົດບາດຍິງຊາຍ ຫຼື ແມ່ຍິງໃນມາດຕາໃດເລີຍ. ສິ່ງທີ່ກ່າວມາ ກໍເປັນແບບດຽວກັນກັບ ຢູ່ໃນແຜນປະຕິບັດງານ REDD+ ຂັ້ນແຂວງ (PRAP) ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ຢູ່ໃນແຂວງທີ່ຖືກສຳພາດ. ຄູ່ຮ່ວມງານລັດທີ່ຖືກສຳພາດ ໃນຂັ້ນແຂວງ ແລະ ເມືອງ ໝົດທຸກຄົນ ໄດ້ເຫັນດີວ່າ ກົດໝາຍປ່າໄມ້ ບໍ່ຈຳເປັນຈະຕ້ອງກ່າວເຖິງ ອົງປະກອບທີ່ເວົ້າເລື່ອງບົດບາດຍິງຊາຍ ເນື່ອງຈາກວ່າ ບັນດານິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆເຊັ່ນ – ລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍແຮງງານ, ກົດໝາຍຄອບຄົວ, ກົດໝາຍສະຫະພັນແມ່ຍິງ, ແລະ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການພັດທະນາ ແລະ ປົກປ້ອງແມ່ຍິງ ໄດ້ກຳນົດພື້ນຖານນິຕິກຳ ສຳລັບ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນຂອງບົດບາດຍິງຊາຍ ເປັນທີ່ຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ໃນໝົດທົ່ວທຸກຂະແໜງ. ຄູ່ຮ່ວມງານ ທີ່ຖືກສຳພາດ ໄດ້ກ່າວວ່າ ສຳລັບບົດບາດຍິງຊາຍ ຢູ່ໃນການຂວນການສ້າງແຜນ PRAP ແມ່ນໄດ້ລວມເອົາການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງສະຫະພັນແມ່ຍິງ ເຂົ້າໃນການປຶກສາຫາລືທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວ. ເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ເຫັນຈຸດເລີ່ມຕົ້ນ ສຳລັບ ການລວມເອົາໂດຍກົງ ເຂົ້າໃນ ແຜນ PRAP ທີ່ສ້າງຂຶ້ນມາ ເນື່ອງຈາກວ່າ ເປັນທຳມະຊາດ ທາງດ້ານເຕັກນິກ ຂອງ ມາດຕະການ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຄູ່ຮ່ວມງານທີ່ສຳພາດທັງໝົດ ໄດ້ຍ້າວວ່າ ບັນດາບົດແນະນຳ ແລະ ລະບຽບການໃນອະນາຄົດ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງສະໜອງຄຳແນະນຳ ທີ່ເປັນຮູບປະທຳ ກ່ຽວກັບ ການເຊື່ອມໂຍງເອົາບົດບາດຍິງຊາຍ ເຂົ້າໃສ່ໃນໂຄງສ້າງ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ນອກຈາກນັ້ນ, ການສຳພາດຍັງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຫ້ອງການປ່າໄມ້ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ອາດຈະມີຄວາມຮັບຮູ້ທີ່ຈຳກັດເທົ່ານັ້ນ ກ່ຽວກັບ ສາຍພົວພັນ ຂອງມາດຕະການທີ່ຕອບສະໜອງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ຢູ່ໃນຂະແໜງການ ຂອງເຂົາເຈົ້າ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ຖືກເຊັນໂດຍ ຄຳຕອບຂອງເຂົາເຈົ້າ,

¹³ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມແຫ່ງ ສ.ປ.ປ.ລາວ ຄັ້ງທີ VIII ປີ 2016-2020

ຊຶ່ງໄດ້ຂາດ ຄວາມເຂົ້າໃຈທີ່ເປັນຮູບປະທຳ ກ່ຽວກັບ ການລວມເອົາບົດບາດຍິງຊາຍ ລວມທັງ ຄວາມຈິງ ທີ່ວ່າ ຄູ່ຮ່ວມງານທີ່ສຳພາດ ສ່ວນໃຫຍ່ ທີ່ຢູ່ໃນ ຫ້ອງການປ່າໄມ້ ແມ່ນ ເປັນເພດຊາຍ. ມີ ຫ້ອງການໜຶ່ງ ໄດ້ກ່າວວ່າ ເຂົາເຈົ້າມີຈຸດປະສານງານ ແຕ່ວ່າ ບໍ່ໄດ້ພິຈາລະນາ ເຊີນແມ່ຍິງເຂົ້າຮ່ວມສຳພາດ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຂ້ອນຂ້າງວ່າ ເປັນສັນຍາລັກ ຂອງການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນເພດຍິງຊາຍ ໜ້ອຍເກີນໄປ ຢູ່ພາຍໃນໂຄງສ້າງການຈັດຕັ້ງຂອງຄູ່ຮ່ວມງານ.

ຄຳເວົ້າຕົ້ນຕໍ ຈາກ ຄູ່ຮ່ວມງານທີ່ສຳພາດ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບ ຜົນການສຶກາ ຂອງແຜນງານອື່ນໆ ຄື: ສິ່ງທ້າທາຍຕົ້ນຕໍ ຕໍ່ ການລວມເອົາບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ ເຂົ້າໃນ ຂະແໜງປ່າໄມ້ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແມ່ນເປັນພຽງສ່ວນໜຶ່ງ ຢູ່ໃນຂໍ້ກຳນົດ ຂອງນິຕິກຳ ແຕ່ ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ລວມມີ ຄວາມຮູ້, ຈິດສຳນຶກ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ ທີ່ເປັນບຸກຄະລາກອນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທີ່ເປັນເງິນ ແລະ ຍັງຂາດ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງ ແລະ ທີ່ມີການລົງມືປະຕິບັດ ນອກເໜືອຈາກ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ.

ຄວາມໝາຍ ສຳລັບ ແຜນງານ GCF

ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ສາມາດ ດຶງຄຳແນະນຳທີ່ມີຄ່າ ສຳລັບ ການເຊື່ອມໂຍງເອົາບົດບາດຍິງຊາຍ ຢ່າງເປັນຮູບປະທຳ ເຂົ້າໃສ່ໃນ ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຈາກກອບວຽກ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ ສາກົນ ຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸມາຂ້າງເທິງ. ໂຄງສ້າງລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ກອບນິຕິກຳທີ່ມີຢູ່ໃນປັດຈຸບັນ ບໍ່ໄດ້ໃຫ້ທິດທາງທີ່ພຽງພໍ ສຳລັບ ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດ ຕໍ່ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວ ຫຼື ແຜນງານ GCF ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງມັນ ທີ່ຄຳຖືງເຖິງບົດບາດຍິງຊາຍ. ດັ່ງນັ້ນ, ການປະກອບສ່ວນທີ່ມີຄ່າ ສາມາດສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງບົດແນະນຳ ແລະ ລະບຽບການ ສຳລັບ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ຊຶ່ງວ່າ ມີຄວາມອ່ອນໄຫວ ຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການ ທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ຂອງ ຊຸມຊົນ ກ່ຽວກັບ ສະຖານະພາບ ທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ, ຊົນເຜົ່າ ແລະ ເສດຖະກິດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ແຜນງານ ອາດຈະສາມາດ ສົ່ງເສີມ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນຂອງຍິງຊາຍ ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຕັດສິນໃຈ.

ໂຄງສ້າງການຈັດຕັ້ງ ສຳລັບ ປັບປຸງ ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ທີ່ຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ປັດຈຸບັນ ແມ່ນມີແລ້ວ (ຈຸດປະສານງານ ບົດບາດຍິງຊາຍ ຂອງບັນດາກະຊວງຕ່າງໆ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ), ແຕ່ປັດຈຸບັນ ຍັງຂາດຄວາມຮູ້ ທາງເຕັກນິກ ທີ່ເລິກເຊິ່ງ, ຂາດງົບປະມານ ແລະ ສິດອຳນາດພາຍໃນ ທີ່ຈະເອົາຈິງເອົາຈັງ ເທົ່າທີ່ຄວນ.

5. ສະພາບການຄວາມເປັນມາ ຂອງ ເລື່ອງຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ຢູ່ລາວ

ປັດຈຸບັນ ລາວຢູ່ອັນດັບທີ 106 ໃນດັດສະນີ ຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນ ທາງເພດ (ຢູ່ອັນດັບທີ 138 ໃນດັດສະນີ ການພັດທະນາທົ່ວໄປຂອງມະນຸດ; ປີ 2015). ໂຕທີ່ປະກອບສ່ວນທາງລົບຕົ້ນຕໍ ການຈັດອັນດັບດັ່ງກ່າວ ແມ່ນ ອັດຕາສ່ວນການຕາຍ ຂອງແມ່, ອັດຕາການເກີດ ຂອງໄວໜຸ່ມ ແລະ ອັດຕາສ່ວນ ຂອງປະຊາກອນທີ່ເປັນແມ່ຍິງ ມີຕໍ່າ ໂດຍທີ່ ຢ່າງໜ້ອຍໄດ້ຮັບການສຶກສາຂັ້ນມັດທະຍົມຈຳນວນໜຶ່ງ. ໂຕທີ່ປະກອບສ່ວນສິ່ງຜົນທາງບວກ ແມ່ນ ອັດຕາສ່ວນສະມາຊິກສະພາ ທີ່ເປັນແມ່ຍິງມີສູງ ແລະ ມີອັດຕາສ່ວນ ການເຂົ້າຮ່ວມແຮງງານຍິງ ທີ່ສູງ¹⁴.

5.1 ລະດັບການເປີດເຜີຍ: ທຳນົບທຳນຽມ ແລະ ບົດບາດທາງປະເພນີ ຂອງ ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ຢູ່ລາວ

ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະມີການເລີ່ມຕົ້ນກອບນິຕິກຳທີ່ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ມີການສົ່ງເສີມ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນ ຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍກໍຕາມ, ອິດທິພົນ ຂອງທຳນົບທຳນຽມ ແລະ ບົດບາດທາງປະເພນີ ທາງເພດ ຍັງເຫັນວ່າ ເປັນໜຶ່ງ ໃນຈຳນວນອຸປະສັກໃຫຍ່ໆ ໃນການບັນລຸ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ຕາມຕົວຈິງ ຢູ່ລາວ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ກາຍເປັນ ສິ່ງທີ່ໂດດເດັ່ນທີ່ສຸດ ໃນຕຳແໜ່ງການຕັດສິນໃຈ ໃນໜີດທົ່ວທຸກຂະແໜງ ລວມທັງລະດັບຊຸມຊົນ ທີ່ແມ່ຍິງ ສືບຕໍ່ ຕໍ່ສູ້ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມ ໃນຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ຈຳນວນທີ່ເທົ່າກັນ.

ຄວາມເທົ່າທຽມກັນ ທາງເພດ ແມ່ນເປັນສິ່ງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນເພີ່ມຕື່ມ ໂດຍ ຄວາມເປັນມາ ຂອງຊົນເຜົ່າ ຢູ່ລາວ. ກຸ່ມລາວ-ໄຕ ກວມ 67% ຂອງ ພົນລະເມືອງຂອງ ສ.ປ.ປ.ລາວ ທີ່ມີສາມກຸ່ມ ພາສາໃຫຍ່ ທີ່ບໍ່ໃຊ້ພາສາລາວ-ໄຕ ຄື ກຸ່ມມອນຄະແມ (21%), ກຸ່ມມົ້ງ-ລື ມຽນ (8%) ແລະ ກຸ່ມພາສາຈີນ-ຕິເບດ (3%). ກຸ່ມເຫຼົ່ານີ້ ຖືກແຍກອອກໄປອີກ ເປັນ 49 ເຜົ່າ ແລະ ມີ 200 ກຸ່ມເຜົ່າຍ່ອຍ.

ທຳນົບທຳນຽມທາງປະເພນີ ຫຼາຍຢ່າງ ຢູ່ພາຍໃນ ວັດທະນາທຳ ລາວ - ໄຕ ແມ່ນຊຸກຍູ້ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ: ມັກຈະເຫັນແມ່ຍິງສ່ວນໃຫຍ່ ເປັນຜູ້ຕັດສິນໃຈ ດ້ານການເງິນ, ສືບທອດທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນ, ແລະ ມີການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາ ທີ່ເທົ່າທຽມກັນ. ອີກສາມກຸ່ມພາສາຊົນເຜົ່າ ສ່ວນໃຫຍ່ ມີປະເພນີ ແລະ ທຳນົບທຳນຽມແບບບູຮານ ທີ່ເຂັ້ມງວດກວ່າ ຊຶ່ງຈຳກັດ ແມ່ຍິງ ໃນການເຂົ້າເຖິງການຕັດສິນໃຈ, ຊັບສິນ ແລະ ການສຶກສາ¹⁵.

¹⁴ ລັດສະນີ ຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ

¹⁵ ທ່ານ ຄົງ ແລະ ແວນ ເດີ ວອນ, ປີ 2007

ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຄວາມຮຸນແຮງ ກັບແມ່ຍິງ ແມ່ນຄວາມຈິງ ສໍາລັບ ແມ່ຍິງ ທີ່ມາຈາກພື້ນຖານ ພືດທຸກເຜົ່າ ໃນລາວ. ການຄົ້ນຄວ້າ ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ປະມານ 20% ແມ່ຍິງລາວ ຖືກທາລຸນ ທາງ ຮ່າງກາຍ ແລະ/ຫຼື ທາງເພດ ຈາກຄູ່ຄອງ ຫຼື ຜູ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນຄູ່ຄອງ ແລະ ຢ່າງໜ້ອຍ 35% ຂອງແມ່ຍິງ ດໍາລົງຊີວິດ ໃນສະພາບທີ່ຖືກທາລຸນທາງຈິດໃຈ ຊຶ່ງວ່າ ທັງສອງໂຕເລກ ຖືກຄາດການວ່າ ສູງຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກວ່າ ກໍລະນີສ່ວນໃຫຍ່ ບໍ່ໄດ້ຖືກລາຍງານ. ບາງທີ ຍິງໄປກວ່ານັ້ນ, ແມ່ຍິງສ່ວນໃຫຍ່ ແລະ ເກືອບເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງຜູ້ຊາຍທັງໝົດ ຢູ່ລາວ ເຊື່ອວ່າ ຄວາມຮຸນແຮງ ເປັນສິ່ງທີ່ຍອມຮັບໄດ້ ຖ້າຫາກ ແມ່ຍິງ ບໍ່ປະຕິບັດຕາມ ທໍານິບທໍານຽມ ແລະ ບົດບາດຕາມຮີດຄອງປະເພນີ ກ່ຽວກັບເພດ ເຊັ່ນວ່າ ການອອກເຮືອນໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຫຼື ການບໍ່ແຕ່ງຢູ່ຄົວກິນ¹⁶. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ບັນຫາ ແມ່ນເປັນທັງສິ່ງທີ່ປະຕິບັດຢູ່ ແລະ ທັງເປັນບັນຫາໃຫຍ່ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ປະເພນີ ແລະ ວັດທະນາທໍາ ທີ່ບໍ່ສາມາດ ແກ້ໄຂໄດ້ ໃນໄລຍະສັ້ນ¹⁷. ໜ່ວຍໄກເກຍຂັ້ນບ້ານ ແມ່ນເປັນການຈັດຕັ້ງ ລະດັບຈຸລະພາກ ທໍາອິດ ທີ່ແກ້ໄຂ ຄະດີຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງພາຍໃນ ແລະ ສ່ວນ ຫຼາຍ ຈະນໍາໃຊ້ວິທີການແບບປະນີປະນອມ ຕໍ່ຄະດີຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຕາມສິ່ງຕ້ອງການ ໃນການສ້າງ ຄວາມສາມັກຄີ ພາຍໃນບ້ານ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບການປະກາດໃຫ້ເປັນ “ບ້ານປອດຄະດີ” (ບໍ່ມີການ ອາໃສສານເມືອງ). ບົດບາດທາງປະເພນີ ຂອງເພດຍິງຊາຍ ມີຜົນກະທົບໂດຍກົງ ຕໍ່ລະບົບຍຸຕິທໍາ ທີ່ ອົງໃສບ້ານ. ນອກຈາກນັ້ນ, ແມ່ຍິງມີຄວາມອ່ອນແອ ທີ່ຈະສາມາດເຂົ້າເຖິງ ລະບົບຍຸຕິທໍາ ທີ່ຢູ່ນອກ ໂຄງສ້າງການຈັດຕັ້ງຂອງບ້ານ ຍ້ອນຄວາມບໍ່ຮູ້ໜັງສື, ຂາດຄວາມຮູ້ດ້ານພາສາລາວ ແລະ ຄວາມຮູ້ ກ່ຽວກັບກົດໝາຍ ແລະ ຂາດວິທີທາງ ແລະ ການອະນຸຍາດ ໃຫ້ເດີນທາງ.

ສ.ປ.ປ.ລາວ ເປັນໜຶ່ງໃນບັນດາປະເທດທີ່ມີອັດຕາການແຕ່ງງານ ແຕ່ຍັງນ້ອຍສູງ ຢູ່ໃນພາກພື້ນ ເນື່ອງຈາກວ່າເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງ ການປະຕິບັດຕາມຮີດຄອງປະເພນີ ຊຶ່ງລວມມີ “ການກຸມເອົາເມຍ” ແລະ ການແຕ່ງງານຂອງເດັກນ້ອຍ. ໜຶ່ງສ່ວນສາມ ຂອງແມ່ຍິງ ແຕ່ງງານກ່ອນອາຍຸ 18 ໃນຄະນະທີ່ ໜຶ່ງສ່ວນສິບ ແຕ່ງງານ ກ່ອນອາຍຸ 15 ປີ. ການແຕ່ງງານແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍ ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນ ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການຖືພາແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍ. ໃນປີ 2012, ມີ 19.4 ເປີເຊັນ ຂອງ ແມ່ຍິງອາຍຸໄວ ຈະເລີນພັນ ເກີດລູກ ກ່ອນອາຍຸ 18 ໃນຄະນະທີ່ 3.6 ເປີເຊັນ ໄດ້ເປັນແບບນັ້ນ ກ່ອນອາຍຸ 15. ທັງ ການແຕ່ງງານໄວ ແລະ ການເກີດຂອງໄວໜຸ່ມ ມີຜົນກະທົບທາງລົບ ຕໍ່ ໂອກາດທາງການສຶກສາ ແລະ ການດໍາລົງຊີວິດ ຂອງແມ່ຍິງ¹⁸.

ຜົນກະທົບ ຂອງປັດໃຈເຫຼົ່ານີ້ ຕໍ່ແຜນງານ ບໍ່ສາມາດເປັນທີ່ເຂົ້າໃຈໄດ້. ມັນກະທົບ ຕໍ່ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງ ແມ່ຍິງ, ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຂອງເຂົາເຈົ້າ ທີ່ຈະກ້າເວົ້າ ແລະ ເບິ່ງສູງອອກມາຕ້ານ ແນວຄວາມຄິດ ຕ່າງໆ ລວມທັງ ຄວາມພໍໃຈ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນການເຂົ້າຮ່ວມ ວຽກງານ ການຄຸ້ມຄອງບ້ານ. ແມ່ຍິງໃນເຂດຊົນນະບົດ ຫຼາຍຄົນ ຍັງຄິດເອງວ່າ ໂດຍທົ່ວໄປ ແມ່ຍິງ ບໍ່ມີຄວາມ

¹⁶ ທະນາຄານໂລກ ແລະ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ, ປີ 2012
¹⁷ ການເປີດກວ້າງການພັດທະນາຢູ່ລາວ, ປີ 2018: ເປົ້າໝາຍ SDG 5 ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ
¹⁸ ສົມທຽບ ສະຫະປະຊາຊາດ ຢູ່ ສ.ປ.ປ.ລາວ, ປີ 2018

ສາມາດ ໃນການຕັດສິນໃຈ ເນື່ອງຈາກ ລະດັບການສຶກສາ ແລະ ເຫັນວ່າ ຍັງຂາດຄຸນນະວຸດທິ ໃນ ການສືບທອດການເປັນຜູ້ນຳ, ຊຶ່ງວ່າ ນີ້ແມ່ນມຸມມອງ ທີ່ສະແດງອອກມາ ຢູ່ໃນການສຳພາດ ສອງ ໃນ ສາມບ້ານ ໃນຊ່ວງ ການລົງເຮັດການປະເມີນ. ບ້ານທີສາມ ມີອັດຕາລາຍຮັບ ສຳລັບ ແມ່ຍິງ ສູງກວ່າ ແລະ ມີວັດທະນາທຳ ທີ່ແມ່ຍິງເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການທຳການຕັດສິນໃຈ. ອັນສຸດທ້າຍ ແມ່ນເປັນປັດໃຈ ກ່ຽວກັບການຕັດສິນໃຈຫຼາຍກວ່າ, ເນື່ອງຈາກວ່າ ບ້ານອື່ນ ກໍຍັງອ້າງວ່າ ແມ່ຍິງຫາເງິນໄດ້ຫຼາຍກວ່າຜູ້ ຊາຍ ແຕ່ວ່າ ມັນບໍ່ໄດ້ນຳໄປສູ່ ອັດຕາການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງແມ່ຍິງ ທີ່ສູງຂຶ້ນ.

ຄວາມໝາຍ ສຳລັບ ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້

ນອກຈາກຫຼີກລ້ຽງ ການສືບຕໍ່ແບບແຜນ ແລະ ທຳນົບທຳນຽມທາງເພດ ທີ່ເຄີຍປະຕິບັດມາ ຊຶ່ງເປັນ ຈຸດເສຍປຽບຂອງແມ່ຍິງລາວ, ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ມີທ່າແຮງທີ່ສຳຄັນ ໃນການ ປະກອບສ່ວນ ທາງບວກ ຕໍ່ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ. ມາດຕະການທີ່ລວມເອົາການປູກຈິດສຳນຶກ ທີ່ເລັ່ງເປົ້າໝາຍໃສ່ ແມ່ຍິງ ທີ່ເປັນສະເໝືອນຜູ້ມີຄວາມຮູ້ ກ່ຽວກັບຮີດຄອງປະເພນີ ແລະ ເປັນຕົວ ແທນແຫ່ງການປ່ຽນແປງ ພາຍໃນຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ ແມ່ນມີຄວາມສາມາດທີ່ຈະເຂົ້າເຖິງ ກຸ່ມເປົ້າ ໝາຍ ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ໂດຍສະເພາະໃນເວລານຳສະເໜີ ເປັນພາສາຊົນເຜົ່າທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ໄດ້ ຖືກອອກແບບມາໃຫ້ເໝາະສົມກັບ ລະດັບການສຶກສາຂັ້ນຕ່ຳ.

ເມື່ອໃດ ທີ່ເປັນໄປໄດ້, ທຸກຮູບແບບ ຂອງການປູກຈິດສຳນຶກ, ການປຶກສາຫາລືຂັ້ນບ້ານ, ການຝຶກ ອົບຮົມ ຫຼື ກອງປະຊຸມສຳມະນາ ຄວນຈະລວມເອົາ ອົງປະກອບການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ ແມ່ຍິງບ້ານ ຢ່າງເອົາຈິງເອົາຈັງ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ລວມມີ ກອງປະຊຸມ ທີ່ແຍກລະຫວ່າງແມ່ຍິງ, ຜູ້ຊາຍ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ເພື່ອສ້າງໂອກາດທີ່ປອດໄພ ໃຫ້ທຸກຄົນ ໄດ້ແລກປ່ຽນ, ການຝຶກ ອົບຮົມ ແກ່ ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍມີການອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ສົ່ງພະນັກງານ ທີ່ເວົ້າພາສາ ຊົນເຜົ່າໄດ້ ຫຼື ສະໜອງງົບປະມານ ເພື່ອຈ້າງນາຍແປພາສາ ແລະ ອອກແບບກິດຈະກຳທີ່ເປັນຮູບປະ ທຳໃດກໍໄດ້ ໂດຍຄິດເຖິງສະພາບສັງຄົມອັນສະເພາະເຈາະຈົງ ຂອງບ້ານ.

ເນື່ອງຈາກວ່າ ໜຶ່ງໃນຈຳນວນແນວທາງປະຕິບັດ ທີ່ເປັນໃຈກາງ ຂອງແຜນງານ GCF ຈະສ້າງວິທີ ການຜະລິດ ແລະ ຕ່ອງໂສ້ຄຸນຄ່າ ອັນໃໝ່ ແລະ ເພາະນັ້ນ ຈິ່ງມີໂຄງສ້າງລາຍຮັບໃໝ່ ໃຫ້ແກ່ຊຸມ ຊົນ, ມັນມີຄວາມສຳຄັນ ທີ່ຈະຕ້ອງຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດ້ານການເງິນ ແກ່ ບັນດາຄອບຄົວທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ. ຜົນການສຶກສາຄົ້ນຄົ້ວ ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ບັນຫາທາງການເງິນ ແລະ ບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານ ເປັນ ເພີ່ມໂອກາດທີ່ຈະເກີດມີຄວາມຮຸນແຮງພາຍໃນ ໂດຍສະເພາະ ໃນຄອບຄົວທີ່ ແມ່ຍິງມີລະດັບການສຶກ ສາ ແລະ ລາຍຮັບ ຕ່ຳກວ່າຜົວຂອງເຂົາເຈົ້າ¹⁹. ເມື່ອ ລະບຽບການປ່າໄມ້ ສົ່ງຜົນກະທົບ ຕໍ່ ທຸລະກິດ ຂອງຄອບຄົວ ຫຼື ເມື່ອຊຸມຊົນ ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ໃຫ້ປ່ຽນຮູບແບບປະເພນີ ໃນການດຳລົງ

¹⁹ NCAW, ປີ 2015

ຊີວິດ ແລະ ສ້າງລາຍຮັບ, ສາມາດສັນນິຖານໄດ້ວ່າ ແມ່ຍິງມີຄວາມສູງຫຼາຍຂຶ້ນ ຕໍ່ຄວາມຮຸນແຮງ ພາຍໃນຄອບຄົວ.

ດັ່ງນັ້ນ, ແຜນງານ GCF ອາດຈະສາມາດ ປະກອບສ່ວນ ປ້ອງກັນຄວາມຮຸນແຮງ ຕໍ່ແມ່ຍິງ ຜ່ານ ທາງ ການສ້າງຍຸດທະສາດ ທີ່ຄໍານຶງ ແລະ ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການ ທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ , ໂດຍເລັ່ງໃສ່ ການພັດທະນາທັດສະ ແລະ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງແກ່ແມ່ຍິງ ພ້ອມທັງ ການປ່ຽນ ອະຄະຕິ ຂອງຜູ້ຊາຍ ຕໍ່ກັບຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ.

5.2 ລະດັບມະຫາພາກ: ການປະກອບສ່ວນລົງມືປະຕິບັດ ໃນລະດັບສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ ແລະ ນິຕິກຳ ແລະ ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ

ໃນລະດັບສາກົນ, ລາວເປັນປະເທດພາຄີ ໃນສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍການລົບລ້າງ ທຸກຮູບແບບຂອງ ການຈຳແນກເພດຍິງ (CEDAW). ການປະເມີນຄວາມອາດສາມາດ ຫວ່າງບໍ່ດົນມານີ້ ກ່ຽວກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ສົນທິສັນຍາ CEDAW ຢູ່ລາວ ທີ່ດຳເນີນໂດຍ ສະມາຄົມພັດທະນາແມ່ຍິງ ແລະ ການສຶກສາດ້ານນິຕິກຳ (ADWLE) ໄດ້ສະຫຼຸບວ່າ ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີ ກອບນິຕິກຳ ທີ່ຄົບຖ້ວນ ຫຼາຍປານໃດ ກໍຕາມ ສຳລັບ ບັນຫາຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງດ້ານເພດ, ແຕ່ມີພຽງແຕ່ການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ທີ່ມີຂໍ້ຈຳກັດຫຼາຍເທົ່ານັ້ນ ເນື່ອງຈາກຂາດຄວາມອາດສາມາດ, ຄວາມຮູ້ ແລະ ງົບປະມານ²⁰ - ຊຶ່ງວ່າ ໂດຍພື້ນຖານແລ້ວ ແມ່ນເປັນສະພາບແບບດຽວກັນ ກັບຢູ່ໃນຂະແໜງປ່າໄມ້ ທີ່ມີກອບຍຸດ ທະສາດແລ້ວ ແຕ່ ຂາດຄວາມອາດສາມາດ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ທີ່ຖືກຕ້ອງ.

ນອກຈາກນັ້ນ, ເປົ້າໝາຍແຫ່ງການພັດທະນາແບບຍືນຍານ (SDGs) ມີຜົນກະທົບຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຕໍ່ ບັນດາຍຸດທະສາດ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງລາວ ຊຶ່ງລວມມີ ເປົ້າໝາຍ SDG 5 ທີ່ເລັ່ງໃສ່ ເພື່ອບັນລຸ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ແລະ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແກ່ ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງ. ຄວາມ ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງເປົ້າໝາຍ SDG ສຳລັບ ສ.ປ.ປ.ລາວ ແມ່ນເຊື່ອມໂຍງກັບ ຄວາມພະຍາຍາມ ຂອງ ປະເທດ ໃນການຫຼຸດພື້ນອອກຈາກ ສະຖານະພາບການເປັນປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ເປົ້າໝາຍເບື້ອງຕົ້ນ ໃນການຫຼຸດພື້ນ ໃນປີ 2020 ບໍ່ສາມາດບັນລຸໄດ້ອີກແລ້ວ ກໍຕາມ, ແຕ່ລັດຖະບານ ກຳນົດ ໃຫ້ສືບຕໍ່ຜັກດັນ ເພື່ອໃຫ້ກ້າວໄປຫາຈຸດນັ້ນ. ຄວາມພະຍາຍາມໃນການສົ່ງເສີມ ການເຊື່ອມ ໂຍງ ແລະ ໂອກາດທາງເສດຖະກິດ ຂອງແມ່ຍິງ ຈະປະກອບສ່ວນໂດຍກົງ ຕໍ່ການຫຼຸດພື້ນ ອອກຈາກ ສະຖານະພາບຂອງການເປັນປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ²¹.

²⁰ ສົມທຽບສົນທິສັນຍາ ADWLE, ປີ 2016

²¹ UNDP, ປີ 2017

ໃນລະດັບພາກພື້ນ, ມີຫຼາຍຖະແຫຼງການ ASEAN ທີ່ວາງພື້ນຖານ ສໍາລັບ ການລວມເອົາບົດບາດຍິງ ຊາຍ ເຂົ້າໃນພາກພື້ນ. ຖະແຫຼງການ ວ່າດ້ວຍຄວາມກ້າວໜ້າ ຂອງແມ່ຍິງ ຢູ່ໃນ ຂົງເຂດ ASEAN²² ໄດ້ຖືກເຊັນ ໃນປີ 1988 ແລະ ຕົ້ນຕໍ ແມ່ນເນັ້ນໃສ່ ການສົ່ງເສີມ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການມີສ່ວນ ຮ່ວມແບບເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ ຢູ່ໃນທຸກຂົງເຂດ ແລະ ທຸກລະດັບ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ຖະແຫຼງການ ກ່າວເຖິງ ດ້ານການເມືອງ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນາທໍາກໍຕາມ, ແຕ່ຈຸດເນັ້ນໜັກ ແມ່ນ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນດ້ານເສດຖະກິດ ຂອງແມ່ຍິງ.

ອົງປະກອບທາງດ້ານສັງຄົມ ໄດ້ຖືກເພີ່ມເຂົ້າ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ໃສ່ໃນ ຖະແຫຼງການຕ່າງໄປ, ເຊັ່ນ ຖະແຫຼງການ ASEAN ຕົ້ນການຄ້າມະນຸດ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ (ປີ 2004); ຖະແຫຼງການຮາໂນຍ ວ່າດ້ວຍ ການເພີ່ມສະໜັບສະໜູນການ ແລະ ການພັດທະນາ ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ASEAN (ປີ 2010); ຖະແຫຼງການ ວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດ ຂອງ ASEAN; ຖະແຫຼງການ ວ່າດ້ວຍການລົບລ້າງ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ກັບແມ່ຍິງ ແລະ ການລົບລ້າງ ຄວາມ ຮຸນແຮງ ໃສ່ເດັກນ້ອຍ ໃນ ASEAN (2013); ແລະ ຖະແຫຼງການອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ໂດຍສະເພາະ ກ່ຽວກັບ ການປົກປ້ອງສັງຄົມ.

ບາດກ້າວຕໍ່ໄປ ທີ່ສໍາຄັນ ທີ່ຈະກ້າວໄປສູ່ ການເຊື່ອມໂຍງເອົາ ບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ ແມ່ນ ຖະແຫຼງການ ASEAN ວ່າດ້ວຍ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ທີ່ຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການທາງ ດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ຂອງວິໄສທັດ ປີ 2025 ຂອງວົງຄະລະຍາດ ASEAN ແລະ ເປົ້າໝາຍແຫ່ງ ການພັດທະນາແບບຍືນຍານ ໃນປີ 2017. ຖະແຫຼງການ ກຳນົດທິດທາງລາຍລະອຽດ ທີ່ບໍ່ປົກກະຕິ ກ່ຽວກັບ ການປັບປຸງ ການເກັບກຳ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນໂຕເລກທີ່ຕອບສະໜອງທາງດ້ານບົດບາດຍິງ ຊາຍ ແລະ ການທົບທວນນະໂຍບາຍ, ຊຶ່ງເນັ້ນໜັກໃສ່ ຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຍຸດຕິການໃຊ້ຄວາມຮຸນ ແຮງ ຕໍ່ແມ່ຍິງ (ຊຶ່ງລວມມີ ການດຶງເອົາຜູ້ຊາຍ ແລະ ເດັກຊາຍ ເຂົ້າມາຮ່ວມ ເປັນຕົວແທນ ແຫ່ງ ຄວາມພະຍາຍາມ ໃນການສ້າງການປ່ຽນແປງ), ພ້ອມທັງ ຊຸກຍູ້ການຮ່ວມມື ກັບບັນດາກຸ່ມ ແລະ ອົງ ການຈັດຕັ້ງ ຂອງແມ່ຍິງ ເພື່ອ ປັບປຸງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ທີ່ຕອບສະໜອງທາງດ້ານບົດບາດຍິງ ຊາຍ²³.

ສ.ປ.ປ.ລາວ ມີກອບນິຕິກຳ ທີ່ເຂັ້ມແຂງ ສໍາລັບ ສົ່ງເສີມຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ. ລັດຖະທຳ ມະນູນສະບັບປັບປຸງປີ 2003 ແລະ ກົດໝາຍອື່ນໆ ລະບຸຢ່າງຈະແຈ້ງວ່າ ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ມີສິດ ເທົ່າທຽມກັນ ໃນທຸກດ້ານ ຄື - ດ້ານການເມືອງ, ສັງຄົມ, ວັດທະນາທຳ ແລະ ຢູ່ໃນຄອບຄົວ. ນອກຈາກນັ້ນ, ສິດເທົ່າທຽມກັນຂອງແມ່ຍິງ ຍັງຖືກກຳນົດໄວ້ ຢູ່ໃນກົດໝາຍຄອບຄົວ, ກົດໝາຍທີ່ດິນ ແລະ ກົດໝາຍຊັບສິນ; ກົດໝາຍແຮງງານ; ກົດໝາຍໄຟຟ້າ; ແລະ ກົດໝາຍອາຍາ.

²² ASEAN, ປີ 1988

²³ ຖະແຫຼງການ ASEAN ວ່າດ້ວຍ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ທີ່ຕອບສະໜອງທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ຕາມວິໄສທັດ ປີ 2025 ຂອງ ວົງຄະລະຍາດ ASEAN ແລະ ເປົ້າໝາຍແຫ່ງການພັດທະນາແບບຍືນຍານ ໃນປີ 2017

ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການພັດທະນາ ແລະ ປົກປ້ອງແມ່ຍິງ (2004) ແມ່ນນິຕິກຳ ທີ່ເຈາະຈົງກັບ ປະເທດລາວ ຫຼາຍທີ່ສຸດ ຊຶ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບ ສິດເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງສຳລັບແມ່ຍິງ ແລະ ໄດ້ກຳນົດກອບ ສຳລັບ ກົດໝາຍຫຼາຍຢ່າງ ໃນໄລຍະຕໍ່ໄປ ທີ່ກຳນົດ ສິດຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງທຳໜ້າທີ່ເປັນພື້ນຖານ ເພື່ອສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ສຳລັບ ຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ແມ່ - ເດັກນ້ອຍ.

ຄວາມໝາຍ ສຳລັບ ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້

ພື້ນຖານດ້ານນິຕິກຳ ສຳລັບ ການສົ່ງເສີມ ການລວມເອົາບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ ເຂົ້າໃນ ບັນດາ ນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບການ ແມ່ນມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ. ລາວໄດ້ຍົກລະດັບ ຜົນປະໂຫຍດ ໃນການ ປະຕິບັດ ຕາມສັນຍາສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການລວມເອົາບົດບາດຍິງຊາຍ. ຖະແຫຼງການ ASEAN ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ກຳນົດ ຈຸດເຂົ້າຫາພາກພື້ນ ສ່ວນ ກອບແຫ່ງຊາດ ເພື່ອ ເຊື່ອມໂຍງ ບົດບາດຍິງຊາຍ ເຂົ້າໃສ່ນະໂຍບາຍ ແລະ ຍຸດທະສາດຕ່າງໆ ໃນທຸກລະດັບ ແມ່ນເປັນສິ່ງທີ່ ກວ້າງຂວາງ ແລະ ເຂັ້ມແຂງ. ແຕ່ໜ້າເສຍດາຍ, ໃນເວລາດຽວກັນ ຄວາມເຂັ້ມແຂງອັນນີ້ ອາດຈະກຳ ໃຫ້ເກີດ ອຸປະສັກ ແກ່ການເຊື່ອມໂຍງເອົາ ບົດບາດຍິງຊາຍ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ເຂົ້າໃນນິຕິກຳ ສະເພາະຂະແໜງການ ຊຶ່ງລວມມີ ຂະແໜງປ່າໄມ້: ຕາມທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ ໂດຍພະນັງງານລັດຜູ້ໜຶ່ງ, ການເຊື່ອມໂຍງບໍ່ເຫັນວ່າຈະກ່ຽວຂ້ອງ ເພາະວ່າເຫັນວ່າ ນິຕິກຳລວມແມ່ນພຽງພໍແລ້ວ ທີ່ຈະລາຍງານ ການຕີຄວາມໝາຍ ກົດໝາຍທີ່ສະເພາະເຈາະຈົງກັບຂະແໜງປ່າໄມ້ ເຊັ່ນ ກົດໝາຍປ່າໄມ້. ດັ່ງນັ້ນ, ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ສາມາດປະກອບສ່ວນ ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ໃນການປັບປຸງ ກອບນິຕິ ກຳ ທີ່ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງລະບຽບ ການທີ່ຄຳນຶງ ແລະ ຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການ ທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ, ບົດແນະນຳ ແລະ ຕາມກົດໝາຍ ແມ່ນອີງຕາມ ກົດໝາຍປ່າໄມ້ ສະບັບປັບປຸງ ທີ່ຈະມາເຖິງນີ້. ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ຖະແຫຼງການ ASEAN ໃນການຊຸກຍູ້ການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງແມ່ຍິງ ເຂົ້າໃນການປັບປຸງ ການວິເຄາະນະໂຍບາຍ²⁴, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ລາວ ເຊັ່ນ ADWLE ສາມາດ ຊ່ວຍພິສູດ ເລື່ອງບົດບາດຍິງຊາຍ ຕໍ່ກັບທຸກການເຂົ້າມາກ່ຽວຂ້ອງ ໃນພື້ນທີ່ນີ້ ດັ່ງທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້. ເພື່ອ ພັດທະນາ ຄວາມອາດສາມາດ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຈຸດປະສານງານບົດບາດຍິງຊາຍ /Sub-CAW ທີ່ຢູ່ພາຍໃນ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ (ລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບແຂວງ) ຄວນ ຈະເຂົ້າຮ່ວມ ຢູ່ໃນຂະບວນການເຫຼົ່ານີ້ ເທົ່າທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້ (ເບິ່ງຕື່ມໄດ້ ໃນຂໍ້ 5.3).

5.3 ລະດັບກາງ: ສະຖາບັນການຈັດຕັ້ງ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ

ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ສຳລັບ ຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ແມ່ - ເດັກນ້ອຍ

²⁴ Ibid, ໜ້າ 3 ຊອງຖະແຫຼງການ

(NCAWMC) ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ ການສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ ສໍາລັບ ຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ສໍາລັບ ລວມເອົາ ບົດບາດຍິງຊາຍ ເຂົ້າໃນໝົດທຸກຂະແໜງ. ຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນ ການຈັດຕັ້ງ ຂອງ ຄະນະກຳມະການ NCAWMC ຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດ ເຖິງວ່າຈະມີການສະໜັບສະໜູນ ຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນ ສໍາລັບ ການພັດທະນາຄວາມອາດ ສາມາດ ກໍຕາມ.

NCAWMC ຍັງເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ ການສ້າງຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດ ສໍາລັບ ຄວາມກ້າວໜ້າ ຂອງ ແມ່ຍິງ (NSAW) ທີ່ຕໍ່ອາຍຸ ທຸກໆທ້າຍ ແລະ ພະຍາຍາມ ສົ່ງເສີມ ແລະ ເພີ່ມ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນ ລະຫວ່າງ ຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງ ຢູ່ລາວ ໃນທຸກຂົງເຂດ. ການລວມເອົາເປົ້າໝາຍ ຂອງຍຸດທະສາດ ທີ່ຢູ່ໃນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການອື່ນໆ ທີ່ລວມມີ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ (NSEDP) ແມ່ນມີຄວາມຄືບໜ້າດີ ແຕ່ ມັກຈະຂາດສິດອໍານາດ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ສິດອໍານາດ ກ່ຽວກັບການສະໜອງເງິນ²⁵.

ອົງການຈັດຕັ້ງລັດທຶນຳພາ ຢູ່ໃນຂະແໜງປ່າໄມ້ ຄື ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ (MAF) ໄດ້ ກາຍເປັນກະຊວງທຳອິດ ທີ່ສ້າງຕັ້ງ ພະແນກ ຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ (“Sub-CAW”) ແລະ ເຄື່ອນ ຂາຍບົດບາດຍິງຊາຍ ຢູ່ພາຍໃນກະຊວງ ໂດຍມີຈຸດປະສານງານ ໃນແຕ່ລະກົມ.

ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ (ADB) ໄດ້ສະໜັບສະໜູນ ການພັດທະນາດັ່ງກ່າວ ລະຫວ່າງ ປີ 2006-2008. ບົດລາຍງານ ສະບັບສຸດທ້າຍ ຂອງແຜນງານນີ້ (“ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ສໍາລັບ ການລວມເອົາເພດ ເຂົ້າໃນຂະແໜງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຢູ່ ສ.ປ.ປ.ລາວ”) ສັງລວມວ່າ ໃນຄະນະທີ່ ການປະກອບສ່ວນລົງມືປະຕິບັດ ຂອງ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຕໍ່ການລວມເອົາເພດ ແລະ ຕໍ່ ໂຄງສ້າງທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ ແມ່ນສູງຫຼາຍ, ພະແນກບົດບາດຍິງຊາຍ ຍັງມີພະນັກງານບໍ່ພຽງພໍ ແລະ ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງມີຄວາມອາດສາມາດ ໃນການຊີ້ບຸກ ທີ່ຕໍ່າ²⁶. ການສໍາພາດ ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ສອງແຫ່ງ ໄດ້ເຍືອງໃຫ້ເຫັນ ຊ່ອງວ່າງຄວາມອາດສາມາດ ເຫຼົ່ານີ້. ຖ້າວ່າ ມີຈຸດປະສານງານ ບົດບາດຍິງຊາຍ (GFP) ຖືກແຕ່ງຕັ້ງ ໃນທ້ອງຖານ, ສະມາຊິກ ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ບໍ່ໄດ້ຖືກຮັບ ເຊີນ ເຂົ້າສໍາພາດ ເພາະວ່າ ພະນັກງານອາວຸໂສ ບໍ່ໄດ້ພິຈາລະນາ ຄວາມຮູ້ ຂອງຕົນເທົ່າທີ່ຄວນ ທີ່ ຈະມີຄ່າ ຕໍ່ກອງປະຊຸມ ຊຶ່ງເຂົາເຈົ້າພິຈາລະນາວ່າ ຂ້ອນຂ້າງເປັນທຳມະຊາດ ທາງດ້ານເຕັກນິກ.

ໃນແງ່ຍຸດທະສາດ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ພັດທະນາຍຸດທະສາດ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງ ເພດ ຢູ່ໃນຂະແໜງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ (ສະບັບປີ 2016–2025) ແລະ ສະບັບປີ 2030²⁷ ທີ່ເລັ່ງ ໃສ່ ຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງ ຈາກໝົດທຸກກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ເພື່ອໃຫ້ມີການເຂົ້າເຖິງ ທີ່ເທົ່າທຽມກັນ ຕໍ່ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ທີ່ດິນກະສິກໍາ, ທີ່ພັກອາໄສ, ກອງທຶນພັດທະນາ, ແລະ ການສະໜັບສະ

²⁵ ທະນາຄານໂລກ ແລະ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ, ປີ 2012

²⁶ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ, ປີ 2008

²⁷ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ປີ 2015

ໝູນດ້ານວິຊາການ. ນອກຈາກນັ້ນ, ວິໃສທັດ ປີ 2030 ຍັງກ່າວອີກວ່າ ແມ່ຍິງ ຄວນຈະກວມ ຢ່າງໜ້ອຍ 30% ໃນຕໍາແໜ່ງການນໍາ.

ສິດອໍານາດ ໃນການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງແມ່ຍິງ ແມ່ນເປັນຂອງ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ (LWU; ມາດຕາ 7 ຂອງ ລັດຖະທໍາມະນູນ). ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ມີຕົວແທນ ຢູ່ໃນທຸກໆບ້ານ ໂດຍມີສະມາຊິກໜຶ່ງຄົນ ຂອງ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ທີ່ເປັນຕົວແທນແມ່ຍິງ ໃນແຕ່ລະສະພາບ້ານ. ຜ່ານທາງເຄືອຂາຍ ທີ່ກ້ວາງຂວາງ ຂອງສະຫະພັນແມ່ຍິງ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ສາມາດ ນໍາເອົາສຽງຂອງແມ່ຍິງ ເຂົ້າໄປໃນ ການບໍລິຫານຂອງລັດ ໃນໝົດທຸກລະດັບ — ຊຶ່ງມັກຈະສະໜອງສະເພາະສຽງຂອງແມ່ຍິງເທົ່ານັ້ນ ເຂົ້າໄປເປັນປະເດັນ²⁸. ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ຍັງມີສູນຄົ້ນຄ້ວນະໂຍບາຍເປັນຂອງຕົນເອງ (ສູນຂໍ້ມູນ ແລະ ພັດທະນາ ຊັບພະຍາກອນເພດຍິງຊາຍ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ), ທີ່ໄດ້ດໍາເນີນວຽກຄົ້ນຄ້ວ ກ່ຽວກັບ ບັນຫາຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ການສະໜອງງົບປະມານແກ່ເພດຍິງຊາຍ ໃນນາມຕ່າງໆ ຜູ້ໃຫ້ທຶນ²⁹.

ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ສະບັບປັດຈຸບັນ (NSEDV VIII) ຄາດການວ່າ ມີສະມາຊິກສະຫະພັນແມ່ຍິງ ກວມ 70% ທີ່ມີອາຍຸ 15 ປີ ຫຼື ແກ່ກວ່ານັ້ນ³⁰. ດັ່ງນັ້ນ, ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ຈະເຮັດວຽກ ສ່ວນໃຫຍ່ ກັບ ສະມາຊິກ ຂອງສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ແລະ ຈະສວຍໃຊ້ໂອກາດ ໃນການເຂົ້າເຖິງໂດຍໄວ ແລະ ທໍາຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບ ແມ່ຍິງລາວ ໃຫ້ຫຼາຍເທົ່າທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້.

ແນວລາວສ້າງຊາດ ຊື່ນໍາ ແລະ ປະສານງານ ກັບ ທຸກອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ໃນລາວ ແລະ ຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ ການປຸກລະດົມສັງຄົມທັງໝົດ ແລະ ຕໍ່ການລວມເອົາ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ. ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ, ບ້ານທີ່ຖືກສໍາພາດ ໄດ້ແລກປ່ຽນມຸມມອງ ວ່າ ແນວລາວ ແມ່ນເປັນຜູ້ມີບົດບາດຕົ້ນຕໍ ໃນການຈັດກິດຈະກໍາ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນ.

ມີອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ (CSOs) ຫຼາຍປະເພດ ຢູ່ລາວ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວ ໃນຂົງເຂດ ໂດຍສະເພາະ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ທີ່ລວມມີ ສິດ ແລະ ການພັດທະນາຂອງແມ່ຍິງ, ການປົກປ້ອງເດັກ, ການສະໜັບສະໜູນ ຄົນເສຍອົງຄະ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ການສຶກສາ ແລະ ສຸຂະພາບ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ, ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມຢູ່ລາວ ແມ່ນຈະບໍ່ໄດ້ຮັບເຊີນ ຈາກລັດຖະບານລາວ ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ ຢູ່ໃນການສົນທະນາດ້ານນະໂຍບາຍ ໃນທຸກລະດັບ. ດັ່ງນັ້ນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ແຕ່ ມີໂອກາດຈໍາກັດ

²⁸ ທະນາຄານໂລກ ແລະ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ, ປີ 2012

²⁹ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ, ປີ 2011

³⁰ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ ປະຈໍາປີ 2016-2020

ທີ່ຈະນຳເອົາ ປະສົບການ ຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ເຂົ້າໃສ່ໃນ ຂະບວນການທາງດ້ານ ນະໂຍບາຍ³¹.

ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງ, ສະມາຄົມທີ່ບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວ ກ່ຽວຂ້ອງກັບປ່າໄມ້ ແລະ ບົດບາດຍິງຊາຍ ຢູ່ລາວ ປະກອບມີ³²:

- RECOFTC - ສູນ ສຳລັບປະຊາຊົນ ແລະ ປ່າໄມ້
- ພັນທະມິດ ຊຸມຊົນສີ່ຊຽວ (GCA)
- ສະມາຄົມພັດທະນາຊຸມຊົນ ສີ່ຊຽວ (GCDA)
- ສະມາຄົມ ຮັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ (LNRA)
- ແມ່ຍິງຫົວໃຈພັດທະນາ (MHP)

ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ບໍ່ເຄື່ອນໄຫວໂດຍກົງ ຢູ່ໃນຂະແໜງປ່າໄມ້ ແຕ່ເປັນຄູ່ຮ່ວມງານ ທີ່ມີຄຸນຄ່າ ທີ່ ມີຄວາມຊ່ຽວຊ້ານ ໃນດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ປະກອບມີ:

- ສະມາຄົມພັດທະນາບົດບາດຍິງຊາຍ (GDA; ເພດ, ກົດໝາຍ, ການພັດທະນາຊຸມຊົນ, ການ ສຶກສາ)
- ສູນຝຶກອົບຮົມ ການພັດທະນາ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມ (PADETC; ການພັດທະນາຊຸມຊົນ ແບບມີ ສ່ວນຮ່ວມ)
- ສະມາຄົມ ພັດທະນາແມ່ຍິງ ແລະ ການສຶກສາດ້ານນິຕິກຳ (ADWLE; ກົດໝາຍ, ເພດ)

RECOFTC ມີສາຍພົວພັນ ທີ່ແໜ້ນແຟ້ນທີ່ສຸດ ກັບກົມປ່າໄມ້ (ກົມປ່າໄມ້/ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້). ກອງປະຊຸມຮ່ວມປຶກສາຫາລື ລະດັບຊາດ ໃນເດືອນຕຸລາ 2018 ກັບ ບັນດາຕົວແທນ ຂອງ ກົມປ່າໄມ້, ຄູ່ຮ່ວມງານລັດອື່ນໆ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ແລະ ພາກເອກະຊົນ ໄດ້ລົງເລິກສະເພາະ ເລື່ອງການກຳນົດການປະກອບສ່ວນທີ່ເປັນໄປໄດ້ ເພື່ອສົ່ງເສີມ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ຢູ່ໃນ ຂະແໜງປ່າໄມ້ ຂອງລາວ³³. ແຜນຍຸດທະສາດ ຂອງ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນການພື້ນຟູ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ໄດ້ 70% ຂອງພູມສັນຖານທົ່ວປະເທດ ຮອດປີ 2020 ລວມມີ ເປົ້າໝາຍທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ຜູ້ທີ່ ເຮັດວຽກອະນຸລັກທີ່ເປັນເພດຍິງ ກວມ 30% ຂອງຕຳແໜ່ງພະນັກງານລັດທັງໝົດ³⁴ - ເປົ້າໝາຍ ໄດ້ ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ຢ່າງສຸດຂີດ ໂດຍ RECOFTC. ການປະສານສົມທົບກັນ ຢ່າງໃກ້ຊິດ ແມ່ນ ຈະນຳໄປສູ່ ການສັນນິຖານວ່າ RECOFTC ມີປະສົບການໃນການຮ່ວມມືທີ່ມີຄຸນຄ່າ ກັບ ກົມປ່າໄມ້ ຊຶ່ງສາມາດຖືກນຳໄປໃຊ້ ໂດຍແຜນງານອື່ນໆ.

³¹ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ, ປີ 2011

³² ສົມທຽບທິດທາງ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມລາວ, ປີ 2017

³³ RECOFTC, ພະຈິກ, ປີ 2018

³⁴ RECOFTC, ຕຸລາ, ປີ 2018

ຄວາມໝາຍ ສຳລັບ ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້

ອີງຕາມ ໂຄງສ້າງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບັນດາຍຸດທະສາດ ທີ່ມີຢູ່ໃນປັດຈຸບັນ, ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ມີຄວາມອາດສາມາດ ທີ່ເຂັ້ມແຂງ ໃນການເຊື່ອມໂຍງກັບ ກັບ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ – ໂດຍສະເພາະແມ່ນກົມປ່າໄມ້ – ສຳລັບ ການສະໜັບສະໜູນ ດ້ານການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອສົ່ງເສີມ ຄວາມເປັນເຈົ້າການ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງແມ່ຍິງ ຢູ່ໃນຂະບວນການປົກສາຫາລື ນັບຕັ້ງແຕ່ ລະດັບສູນກາງລົງຮອດທ້ອງຖິ່ນ. ປັດຈຸບັນນີ້ ການປະກອບສ່ວນລົງມີປະຕິບັດ ທາງການເມືອງ ເບິ່ງເໝືອນກັບວ່າຈະສູງ ເປັນພິເສດ ແລະ ຄວນຈະມີການນຳໃຊ້ໂອກາດ ໃຫ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ. ແນວທາງປະຕິບັດ ຄວນຈະຖືກນຳໃຊ້ ສອງທົບ ຄື: ນຳໃຊ້ ໂຄງສ້າງບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ມີຢູ່ (GFPs, MAFs Sub-CAW, ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ໃນທຸກລະດັບ) ໃນຄະນະດຽວກັນ ກໍລວມເອົາການມີສ່ວນຮ່ວມ ຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ຂອງພະນັກງານອາວຸໂສ ແລະ ພະນັກງານວິຊາການ ເພື່ອສົ່ງເສີມ ວັດທະນາທຳຂອງລັດ ທີ່ລວມເອົາບົດບາດຍິງຊາຍ ຫຼາຍຂຶ້ນເລື້ອຍໆ. ການພັດທະນາຄວາມອາດສາມາດ ແມ່ນເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນ ສຳລັບຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ທັງໝົດ ເນື່ອງຈາກວ່າ ໃນເວລາດຽວກັນ ກໍມີພຽງພະນັກງານລັດຈຳນວນເລັກນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ ທີ່ມີຄວາມຮູ້ຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບ ບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ REDD+.

ຄວາມພະຍາຍາມ ທີ່ໄດ້ໃຊ້ໄປແລ້ວ ໃນການລວມເອົາ ບົດບາດຍິງຊາຍ ເຂົ້າໃສ່ໃນບັນດາກິດຈະກຳປ່າໄມ້ ກໍຍັງຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ມີຄວາມໂດດເດັ່ນຂຶ້ນຕື່ມ ແລະ ແລກປ່ຽນກັນ ໃຫ້ເປັນຫຼັກການປະຕິບັດ ທີ່ດີທີ່ສຸດ³⁵. ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ສາມາດ ສະໜັບສະໜູນ ວຽກງານ REDD ໃນທ້ອງການ ເພື່ອລວບລວມ ຫຼັກການປະຕິບັດເຫຼົ່ານີ້ ແລະ ເຜີຍແຜ່ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ແກ່ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆ ພາຍໃນຂະແໜງ, ບັນດາກົມ, ບັນດາອົງການຕົວແທນຂັ້ນແຂວງ ແລະ ເມືອງ ແລະ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ.

ທ້ອງການສະຫະພັນແມ່ຍິງ ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງທີ່ຖືກສຳພາດ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນການປະກອບສ່ວນລົງມີປະຕິບັດທີ່ມີສູງ ຊຶ່ງນຳໄປສູ່ ການສະໜັບສະໜູນ ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ແຕ່ຍອມຮັບວ່າ ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມຈຳເປັນຈະຕ້ອງມີຄວາມຊ່ຽວຊານທາງດ້ານວິຊາການຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ຢ່າງມີຄວາມໝາຍ ແລະ ຕ້ອງການງົບປະມານ ເພື່ອປະກອບສ່ວນ ຢ່າງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ດ້ວຍວິທີທາງຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ. ການຝຶກອົບຮົມດ້ານວິຊາການ ແກ່ສະຫະພັນແມ່ຍິງຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງໝົດທຸກຄົນ, ພະແນກ/ທ້ອງການ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກອງກວດກາປ່າໄມ້ແຂວງ/ກົມກວດກາປ່າໄມ້ (ກວດກາປ່າໄມ້) ກ່ຽວກັບ ບົດບາດຍິງຊາຍ ຢູ່ໃນຂະແໜງປ່າໄມ້/REDD+ ຖືກແນະນຳ ໃຫ້ລວມເອົາຄວາມພະຍາຍາມ ແລະ ໃຫ້ໄປຕາມລວງດຽວກັບຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຜູ້ຕັດສິນໃຈໃນທ້ອງຖິ່ນ.

ຍິງໄປກວ່ານັ້ນ, ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງຮັບປະກັນ ວ່າ ຄວາມຮູ້ທີ່ໄດ້ມາຖືກນຳໃຊ້. ບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ ສາມາດຖືກເຊື່ອມໂຍງ ເຂົ້າໃສ່ໃນ ຂັ້ນຕອນການດຳເນີນງານທີ່ໄດ້

³⁵ RECOFTC ພະຈິກ, ປີ 2018

ມາດຖານ, ບົດແນະນຳ, ຄູ່ມື ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ ແລະ ພະນັກງານ ຜູ້ທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງ ຄວາມຈະໄດ້ຖືກມອບໝາຍຄວາມຮັບຜິດຊອບ ເພື່ອຕິດຕາມສະຖານະພາບ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ບົດແນະນຳທີ່ຕອບສະໜອງທາງດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍຢ່າງດຽວ ເບິ່ງເໝືອນກັບວ່າຈະບໍ່ພຽງພໍ ໃນການຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ.

ກອງປະຊຸມລະດັບສູງ ທີ່ຈັດຂຶ້ນເປັນປົກກະຕິ ເຊັ່ນ ກອງປະຊຸມຄະນະຊີ້ນຳແຜນງານ, ຄວນຈະໃຫ້ເປັນສິ່ງຕ້ອງໄດ້ເຮັດ ເພື່ອລາຍງານ ກ່ຽວກັບບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແລະ ຄວາມພະຍາຍາມ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

5.4 ລະດັບຈຸລະພາກ: ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ຢູ່ໃນກຸ່ມເປົ້າໝາຍ

ຢູ່ໃນພາກສ່ວນນີ້ ແມ່ນສຶກສາແບບຄ້າວໆ ກ່ຽວກັບ ສະຖານະການເລື່ອງຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ຢູ່ໃນຂົງເຂດ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນດ້ານການເມືອງ, ດ້ານການຕັດສິນໃຈ ແລະ ຄວາມເປັນເຈົ້າການ, ດ້ານການສຶກສາ ແລະ ດ້ານເສດຖະກິດ.

ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນດ້ານການເມືອງ: ການຕັດສິນໃຈ ແລະ ຄວາມເປັນຜູ້ນຳ

ດ້ວຍສະມາຊິກສະພາ ທີ່ເປັນເພດຍິງ ກວມ 27.5%, ຖືວ່າ ລາວເປັນປະເທດຢູ່ສູງກວ່າລະດັບສະເລ່ຍ (22.5%). ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ແມ່ຍິງ ທີ່ຢູ່ໃນຕຳແໜ່ງການນຳ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ໃນຂັ້ນເມືອງ, ແຂວງ ແລະ ສູນກາງ ກວມພຽງແຕ່ 5% ເທົ່ານັ້ນ (ອີງຕາມປີ 2012). ອັດຕາສ່ວນສູງທີ່ສຸດຂອງແມ່ຍິງ ຢູ່ໃນລັດ ສາມາດພົບເຫັນໄດ້ ໃນຂົງເຂດນິຄົກຳ ຂັ້ນສູນກາງ (ກວມຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງສ່ວນສີ່)³⁶; ອັດຕາສ່ວນຕໍ່າທີ່ສຸດ ຂອງແມ່ຍິງ ທີ່ຢູ່ນອກເໜືອຈາກບົດບາດໃນການຊ່ວຍວຽກບໍລິຫານ ແມ່ນສາມາດພົບເຫັນໄດ້ ຢູ່ໃນລະດັບຂັ້ນແຂວງ ແລະ ເມືອງ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ເບິ່ງເໝືອນກັບວ່າ ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ບັນດາປັດໃຈຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ອະທິບາຍ ຢູ່ໃນໝວດກ່ຽວກັບ ການສຶກສາ ແລະ ສຸດຂະພາບ.

ຢູ່ພາຍໃນຄູ່ຮ່ວມງານ ທີ່ມີທ່າແຮງ ຂອງແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້, ການມີໜ້າ ເບິ່ງເໝືອນກັບວ່າ ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນໄປ ລະຫວ່າງ ບັນດາກະຊວງ ແລະ ກົມຕ່າງໆ ແຕ່ ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ແຜນງານຍັງປະເຊີນກັບ ການມີໜ້າບໍ່ຫຼາຍ ຂອງການນຳທີ່ເປັນແມ່ຍິງ ຢູ່ໃນກິດຈະກຳຕ່າງໆ. ປ່າໄມ້ໃນລະດັບຊຸມຊົນ ແມ່ນມີຈຳນວນ “ແມ່ຍິງ” ຫຼາຍ ໃນດ້ານຜູ້ຊົມໃຊ້ ໂດຍທີ່ແມ່ຍິງ ເປັນຜູ້ເກັບເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ເປັນກຳລັງແຮງ ໃນທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍຈຳນວນໜຶ່ງ ຢູ່ໃນຂະແໜງປ່າໄມ້ ແລະ ໄມ້.

ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍພາຍໃນບ້ານທີ່ຖືກສຳພາດ ໄດ້ກ່າວວ່າ ໂດຍປົກກະຕິ ແມ່ຍິງ ໃຊ້ເວລາຫຼາຍກວ່າຢູ່ໃນປ່າໄມ້ ແລະ ມີຄວາມຮູ້ລະອຽດຫຼາຍກວ່າ ກ່ຽວກັບ ສະຖານະພາບ ຂອງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້.

³⁶ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ປະຈຳ ສ.ປ.ປ.ລາວ, ປີ 2015

ຄູ່ຮ່ວມງານລັດ ທີ່ຖືກສໍາພາດ ໄດ້ເວົ້າເພີ່ມອີກວ່າ ແມ່ຍິງພາຍໃນບ້ານ ຍັງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງ ຄວາມສົນໃຈອັນແທ້ຈິງ ຫຼາຍກວ່າ ໃນການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ອ້ອມຂ້າງ. ໃນຄະນະດຽວກັນ, ບໍ່ມີ ບ້ານໃດເລີຍ ທີ່ຖືກສໍາພາດ ໄດ້ລວມເອົາແມ່ຍິງ ເຂົ້າໃນຄະນະຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ບ້ານ ຫຼື ທຸກຮູບ ແບບອື່ນໆ ຂອງການຕັດສິນໃຈ ທີ່ມີຢູ່ໃນປັດຈຸບັນ ກ່ຽວກັບຂັບພະຍາກອນປ່າໄມ້. ຍ້ອນແນວນັ້ນ, ການຂາດການມີໜ້າ ຂອງແມ່ຍິງ ໃນທຸກລະດັບການຕັດສິນໃຈ ສ່ວນຫຼາຍ ມັກເກີດມີ ການຂາດການພິຈາລະນາ ຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ທ່າແຮງ ຂອງແມ່ຍິງ ຢູ່ໃນຂະແໜງປ່າໄມ້.

ຂະແໜງທີ່ດິນ ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ສະຖານະພາບ ທີ່ຄ້າຍໆກັນ: ທີ່ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ມີສິດທາງກົດ ໝາຍຕໍ່ທີ່ດິນ ແບບດຽວກັນ, ແຕ່ການຄອບຄອງທີ່ດິນ ໃນຕົວຈິງ ຂອງແມ່ຍິງ ແມ່ນຍັງມີຄວາມໝັ້ນຄົງ ໜ້ອຍກວ່າຜູ້ຊາຍ. ໂດຍປົກກະຕິ ແມ່ຍິງ ຈະບໍ່ຖືກລວມເຂົ້າໃນບາດກ້າວການຕັດສິນໃຈ ກ່ຽວກັບ ການວາງແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ (LUP). ແຜນຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ຍ່ອຍ (ຖ້າຖືກສ້າງຂຶ້ນ) ຕໍ່ໄປ ຈະຖືກ ເບິ່ງເໝືອນກັບເປັນບາດກ້າວສະເພາະໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ ຊຶ່ງເຫັນວ່າ ແມ່ຍິງຈະມີການເຂົ້າເຖິງໜ້ອຍລົງ. ເຫດຜົນທີ່ໃຫ້ມາ ໃນຊ່ວງການສໍາພາດຢູ່ບ້ານ ແມ່ນຍ້ອນຂາດການສຶກສາ, ຂາດຄວາມຮູ້ດ້ານວິຊາ ການ ແລະ ຂາດຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ໃນການເຂົ້າຮ່ວມ ການຕັດສິນໃຈ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ. ທໍາມິບທໍາ ນຽມທາງຮີດຄອງປະເພນີ ກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ຂອງຫຼາຍກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ສືບຕໍ່ປະກອບສ່ວນ ເຂົ້າໃສ່ ໃນ ສະຖານະພາບນີ້.

ການສຶກສາ

ຊ່ອງວ່າງ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ໄດ້ຫຼຸດລົງ ໃນການລົງທະບຽນການສຶກສາ ທັງໝົດສາມຂັ້ນ ຢູ່ ລາວ, ແຕ່ສິ່ງທ້າທາຍຕ່າງໆ ຍັງສືບຕໍ່ເກີດຂຶ້ນ ໃນການສໍາເລັດການສຶກສາ.

ປັດໃຈຕົ້ນຕໍສອງຢ່າງ ທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດມີ ຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ໃນຂົງເຂດການສຶກສາ ຄື: ທໍາ ອິດແມ່ນເບິ່ງເໝືອນກັບວ່າ ເດັກຍິງຖືກເບິ່ງແຍງໃຫ້ຢູ່ກັບເຮືອນ ຍ້ອນຄວາມກ້າວົນເລື້ອງຄວາມປອດ ໄຟ ແລະ ມີໜ້າທີ່ເຮັດວຽກເຮືອນ ໂດຍສະເພາະ ຖ້າວ່າ ໂຮງຮຽນມັດທະຍົມ ຫາກຢູ່ຫ່າງໄກຈາກ ເຮືອນ. ອັນທີສອງແມ່ນວ່າ ພໍ່ແມ່ ບໍ່ເຫັນຄຸນຄ່າ ຂອງ ການສຶກສາ ສໍາລັບເດັກຍິງ ເທົ່າກັບ ການສຶກ ສາ ສໍາລັບເດັກຊາຍ ໂດຍສະເພາະ ຖ້າວ່າ ມຸມມອງດັ່ງກ່າວນີ້ ຫາກເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງປະເພນີ ວັດທະນາທໍາ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ຫຼື ຖ້າວ່າ ພໍ່ແມ່ ທຸກຍາກ ຫຼື ມີການສຶກສາໜ້ອຍ ຫຼື ບໍ່ມີເລີຍ ໂດຍ ສະເພາະ ແມ່ນຜູ້ເປັນແມ່³⁷.

ຊ່ອງວ່າງ ຂອງຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ແມ່ນເຫັນໄດ້ ໃນກຸ່ມເດັກນ້ອຍ ທີ່ມາຈາກ ເຂດຊົນນະບົດ ບ່ອນທີ່ບໍ່ມີທາງເຂົ້າ, ເດັກນ້ອຍ ທີ່ມາຈາກກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ບໍ່ແມ່ນລາວ-ໄຕ, ເດັກນ້ອຍທີ່ ແມ່ຂາດການສຶກສາ ແລະ ເດັກນ້ອຍທີ່ຄອບຄົວ ຢູ່ໃນສະພາບທຸກຍາກທີ່ສຸດ. ຊ່ອງວ່າງດັ່ງກ່າວນີ້

³⁷ ສົມທຽບ ສະຫະປະຊາຊາດ ປະຈໍາ ສ.ປ.ປ.ລາວ, ປີ 2018

ແມ່ນມີຫຼາຍກວ່ານີ້ອີກ ຢູ່ໃນການສຶກສາລະດັບມັດທະຍົມ: ຍົກຕົວຢ່າງ, ຢູ່ໃນກຸ່ມທີ່ມີອາຍຸເໝາະສົມ ເຂົ້າໂຮງຮຽນ ທີ່ມາຈາກຄົວເຮືອນທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດ, ເດັກຍິງຈຳນວນ 66 ຄົນ ຕໍ່ທຸກໆເດັກຊາຍຈຳນວນ 100 ຄົນ ເຂົ້າໂຮງຮຽນ.³⁸

ແມ່ຍິງພາຍໃນບ້ານ ທີ່ຖືກສຳພາດ ສ່ວນໃຫຍ່ ບໍ່ມີ ຫຼື ມີການສຶກສາຕໍ່າ. ບັນຫາ ການຂາດການສຶກສາ ດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນເປັນຄ້າຍໆກັນ ສຳລັບ ຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງ - ຊຶ່ງເປັນເຫດຜົນຫຼັກ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຂາດ ແມ່ຍິງ ໃນຄະນະຕັດສິນໃຈຂັ້ນບ້ານ ແລະ ໃນກຸ່ມທົ່ວໄປ ແລະ ໂດຍສະເພາະ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ປ່າໄມ້ບ້ານ.

ການເຂົ້າຮ່ວມທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ອັດຕາສ່ວນ ຂອງແມ່ຍິງ ໃນການຈ້າງງານ ແມ່ນມີຕໍ່າ ຢູ່ທົ່ວທຸກຂະແໜງ ຄືກວມ 35 ເປີເຊັນ. ແທນທີ່ຈະເປັນເຊັ່ນນັ້ນ, ຢູ່ໃນບັນດາກຳມະກອນຄອບຄົວ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບຄ່າຈ້າງ, ມີປະມານ 70% ເປີເຊັນ ແມ່ນເປັນແມ່ຍິງ ໃນປີ 2015, ແຕ່ວ່າ ມີພຽງ 32% ເທົ່ານັ້ນ ຖືກກຳນົດວ່າເປັນ “ກຳມະກອນທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງບັນຊີ” – ທີ່ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ວ່າ ແມ່ຍິງມີການເຂົ້າຮ່ວມໜ້ອຍ ໃນວຽກທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ເມື່ອທຽບກັບ ລາຍຮັບທີ່ເຂົາເຈົ້າ ຄວບຄຸມ³⁹. ຄວາມຈິງດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນ ຢູ່ໃນບ້ານທີ່ຖືກສຳພາດ. ຄື: ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ໄດ້ເຫັນດີນຳກັນ ວ່າ ໃນວັນໜຶ່ງ ແມ່ຍິງເຮັດວຽກດົນກວ່າຜູ້ຊາຍ ໃນຄະນະທີ່ຜູ້ຊາຍ ເຮັດວຽກໜ້ອຍ ແລະ/ຫຼື ເນັ້ນໃສ່ ໜ້າວຽກທີ່ຕ້ອງການການຊ່ວຍເຫຼືອທາງກາຍະພາບ. ດັ່ງນັ້ນ, ຜູ້ຊາຍຈິງສ້າງຜົນງານທີ່ເປັນຮູບປະທຳຫຼາຍກວ່າ ແລະ ມີເວລາຫຼາຍກວ່າສຳລັບໜ້າວຽກ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການຄຸ້ມຄອງ. ໃນໝູ່ບ້ານເຜົ່າອາຄາ ທີ່ໄດ້ລົງຢ້ຽມຢາມ ຢູ່ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ, ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ໄດ້ອະທິບາຍວ່າ ແມ່ຍິງພາຍໃນບ້ານ ມີລາຍຮັບ ຫຼາຍກວ່າຜົວຂອງຕົນ ແຕ່ ບໍ່ມີບົດບາດ ໃນການຕັດສິນໃຈພາຍໃນບ້ານ. ມີແມ່ຍິງຫຼາຍຄົນ ໄດ້ກ່າວວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ຢາກຈະເຂົ້າຮ່ວມແຮງ ໃນການຄຸ້ມຄອງຄອງ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້

ອັດຕາສ່ວນທີ່ເທົ່າກັນ ຂອງຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງ ເຮັດໃຫ້ເກີດມີປະຊາກອນທີ່ເຮັດວຽກໄດ້ (ແຕ່ລະເພດກວມ 77%, ອີງຕາມປີ 2015⁴⁰), ແຕ່ວ່າ ໂດຍທົ່ວໄປ ແມ່ຍິງ ກວມອັດຕາຕໍ່າກວ່າ ໃນຕະຫຼາດແຮງງານ. ແມ່ຍິງ ຂ້ອນຂ້າງຖືກແຍກອອກຈາກ ຂະແໜງທີ່ເປັນທາງການ ຫຼາຍກວ່າຜູ້ຊາຍ ລວມທັງການປົກປ້ອງສັງຄົມ ທີ່ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ກ່ຽວຂ້ອງ. ກຳມະກອນຈຳນວນ 64 ເປີເຊັນ ແມ່ນຢູ່ໃນອາຊີບພື້ນຖານ ແລະ ໃນນັ້ນ ຈຳນວນ 63 ເປີເຊັນ ທີ່ ເຮັດອາຊີບບໍລິການ, ເປີດຮ້ານ ແລະ ເປັນຄົນ

³⁸ Ibid.

³⁹ ສົມທຽບ ທະນາຄານໂລກ ແລະ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ, ປີ 2012

⁴⁰ ດັດສະນີ ພັດທະນາມະນຸດ, ປີ 2018

ຂາຍເຄື່ອງໃນຕະຫຼາດ ແມ່ນເປັນເພດຍິງ. ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ຜູ້ຊາຍກວມອັດຕາສ່ວນໃຫຍ່ ທີ່ເປັນ ລັດຖະກອນ, ຊ່ຽວຊານ, ວິຊາການ ແລະ ຢູ່ໃນຂະແໜງການອື່ນໆ.

ຄູ່ຮ່ວມງານ ຂອງແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ສ່ອງແສງໃຫ້ເຫັນອັດຕາສ່ວນເຫຼົ່ານີ້. ດັ່ງທີ່ໄດ້ ກ່າວມາຂ້າງເທິງ, ລັດຖະບານ ໄດ້ກຳນົດເປົ້າໝາຍ 30% ໃຫ້ແມ່ຍິງມີຕຳແໜ່ງ ຢູ່ໃນຂະແໜງການ ອະນຸລັກ ແຕ່ໃນຕົວຈິງ ການປະຕິບັດຍັງເຮັດບໍ່ໄດ້ຫຼາຍ.

ພາກເອກະຊົນ ກຳລັງສ້າງໂອກາດໃໝ່ ສຳລັບ ຜູ້ປະກອບການ ຢູ່ ສ.ປ.ປ.ລາວ, ແລະ 30-40 ເປີເຊັນ ຂອງ ຜູ້ປະກອບການໃໝ່ ເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນເປັນເພດຍິງ. ປະມານ 74% ຂອງ ວິສະຫາກິດ ຂະ ໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ຢູ່ລາວ ແມ່ນເປັນທຸລະກິດຄອບຄົວ⁴¹, ຊຶ່ງລວມມີ ຂະແໜງບຸກຄົນແຕ່ງໄມ້ ຊຶ່ງໄດ້ ຮັບອິດທິພົນ ຈາກ ລະບຽບການ ແລະ ການເຈລະຈາ ກ່ຽວກັບ ຂະບວນການ FLEGT-VPA ລາວ, ລວມທັງ ລະບຽບການອື່ນໆ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ໂດຍ ແຜນງານ GCF ທີ່ວາງແຜນໄວ້. ເຖິງແມ່ນວ່າ ສ່ວນຫຼາຍຜູ້ຊາຍ ຈະໂດດເດັ່ນຫຼາຍກວ່າ ຢູ່ໃນທຸລະກິດຄອບຄົວຂະໜາດນ້ອຍເຫຼົ່ານີ້, ແຕ່ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ ມັນແມ່ນທັງໝົດຄອບຄົວທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ດັ່ງນັ້ນ ຈິ່ງໄດ້ຮັບຜົນເທົ່າທຽມ ກັນ ຈາກ ລະບຽບການຕ່າງໆ ທີ່ທຸລະກິດຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ເຖິງແມ່ນວ່າ ແມ່ຍິງ ມີບົດບາດທີ່ສຳຄັນ ໃນວຽກງານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ເຂົາເຈົ້າ ມີການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຄວບຄຸມໜ້ອຍ ຕໍ່ ກັບການປະກອບສ່ວນ ແລະ ໝາກຜົນ ຈາກການເຮັດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.⁴² ການສຳພາດບ້ານ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນທ່າອ່ຽງແບບດຽວກັນ: ແມ່ຍິງ ທັງໝົດພາຍໃນບ້ານ ໄດ້ກ່າວວ່າ ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ, ການຕັດສິນໃຈຕົ້ນຕໍ ກ່ຽວກັບ ທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້ ແມ່ນຜົວຂອງ ເຂົາເຈົ້າ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ເປັນຜູ້ເຮັດ.

ປະສົບການ ຈາກ ຂະແໜງການອື່ນໆ ເຊັ່ນ ການປະມົງ, ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ບົດບາດ ທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ຂອງແມ່ຍິງ ຢູ່ໃນຕ່ອງໂສ້ ຄຸນຄ່າ ທາງປະເພນີ, ທີ່ສະຫຼັບສັບຊ້ອນ ແລະ ຍາວນານ ມີທ່າອ່ຽງ ທີ່ຈະ ຫຼຸດລົງ ເມື່ອ ຕ້ອງໂສ້ຄຸນຄ່າ ຖືກສ້າງໃຫ້ທັນສະໄໝ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ອາດຈະເປັນເລື່ອງຈິງ ສຳລັບ ຂະແໜງປ່າໄມ້ ແຕ່ວ່າ ການຂາດ ຂໍ້ມູນໂຕເລກ ບໍ່ໄດ້ປ່ອຍໃຫ້ພວກເຮົາ ເຫັນຮູບພາບ ທີ່ຈະແຈ້ງຂຶ້ນ. ສິດຂອງແມ່ຍິງ ຕໍ່ປ່າໄມ້ ແລະ ຜະລິດຕະຜົນຕົ້ນໄມ້ ມີທ່າອ່ຽງ ທີ່ຈະຖືກຈຳກັດ ກັບຜະລິດຕະຜົນ ທີ່ ບໍ່ມີກຳໄລ ຫຼື ມີຜົນປະໂຫຍດ ທາງການຄ້າໜ້ອຍ⁴³.

ຊ່ອງວ່າງຄ່າແຮງງານສຳລັບເພດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແມ່ນຍັງມີຢູ່ໃນປັດຈຸບັນ ແລະ ແມ່ຍິງເຮັດວຽກ ເປັນເວລາຫຼາຍຊົ່ວໂມງ ດົນກວ່າຜູ້ຊາຍ ເນື່ອງຈາກເຂົາເຈົ້າໃຊ້ເວລາ 7 ຊົ່ວໂມງ ຕໍ່ມື້ ໃນໜ້າວຽກ ການຜະລິດ ແລະ ການສືບພັນ (ຜູ້ຊາຍເຮັດວຽກ: 5.7 ຊົ່ວໂມງ).⁴⁴ ເວລາ, ຄວາມທຸກຍາກ ແລະ

⁴¹ ທ່ານ ສຸທິແສງ ແລະ ທ່ານ ເວວ, ປີ 2010
⁴² ສົມທຽບ ສະຫະປະຊາຊາດ ປະຈຳ ສ.ປ.ປ.ລາວ, ປີ 2018
⁴³ ກອງທຶນລົງທຶນດ້ານດິນພ້ອມອາກາດ, ປີ 2017
⁴⁴ ສົມທຽບ ສະຫະປະຊາຊາດ ປະຈຳ ສ.ປ.ປ.ລາວ, ປີ 2018

ຄວາມກັງວົນດ້ານຄວາມປອດໄພ ຂອງແມ່ຍິງ ເປັນໂຕຈຳກັດ ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ຂອງເຂົາເຈົ້າ. ໃນກໍລະນີ ຂອງບ້ານທີ່ຖືກສຳພາດ, ຫຼັກໆ ແມ່ນກົດກັນແມ່ຍິງ ຈາກການເຂົ້າຮ່ວມ ວຽກງານຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ທີ່ລວມມີ ການຕັດສິນໃຈ. ແມ່ຍິງ ສາມາດປະເຊີນກັບ ບັນຫາການແບ່ງແຍກ ໃນຕະຫຼາດ ໃນເວລາໂຄສະນາຜະລິດຕະພັນຂອງ ຕົນໂດຍກົງ ແລະ ຍັງສາມາດຖືກກົດກັນ ຍ້ອນຂາດຄວາມຮູ້ທາງດ້ານພາສາ, ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ຫຼື ການຝຶກອົບຮົມ⁴⁵.

ໂດຍສະເພາະ ຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດ, ແມ່ຍິງທີ່ມີລາຍຮັບຕໍ່າ ບົກກະຕິຈະມີອຳນາດໃນການຕັດສິນໃຈ ບັນຫາຄອບຄົວ ຫນ້ອຍ: ຍິງລາຍຮັບຂອງເຂົາເຈົ້າຕໍ່າ, ຍິງເຮັດໃຫ້ພະລັງສຽງຂອງເຂົາເຈົ້າຫນ້ອຍລົງ. ແມ່ຍິງ ທີ່ມີລາຍຮັບສູງກວ່າ ຈະມີອຳນາດໃນການຕັດສິນໃຈສູງຂຶ້ນ ແຕ່ ບົກກະຕິແລ້ວ ຄຳຕັດສິນສຸດ ທ້າຍ ແມ່ນຜູ້ຊາຍເປັນຜູ້ຕັດສິນໃຈ ໃນນາມເປັນຫົວໜ້າຄອບຄົວ. ດັ່ງນັ້ນ, ຄວາມເສຍປຽບ ທີ່ມາຈາກ ຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນ ໃນດ້ານລາຍຮັບ ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງສະເພາະ ກັບທຳນົບທຳນຽມທາງເພດ ພາຍໃຕ້ ວັດທະນາທຳໃດໜຶ່ງ.

ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງ ທຸກກິດຈະກຳ ຂອງແຜນງານ ທີ່ມີການສົ່ງເສີມການ ປ່ຽນແປງທາງພຶດຕິກຳ ແລະ ກິດຈະກຳສ້າງລາຍຮັບໃໝ່ໆ ຫຼື ມີລະບຽບການ ສົ່ງຜົນຕໍ່ ທຸລະກິດ ຂອງຄອບຄົວ ຫຼື ການເຂົ້າເຖິງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້.

ການເຂົ້າເຖິງ ການເງິນຈຸລະພາກ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແກ່ຊຸມຊົນ ຖ້າວ່າ ຊາວບ້ານ ບໍ່ແມ່ນໜຶ່ງໃນຈຳນວນຜູ້ທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດ. ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ, ບົກກະຕິແລ້ວ ເຫັນ ວ່າ ການເງິນຈຸລະພາກ ມີຄວາມສ່ຽງຫຼາຍໂພດ. ໂດຍບົກກະຕິ ແມ່ຍິງ ແມ່ນຈະມີຄວາມລັງເລໃຈ ຫຼາຍກວ່າ ໃນການໄປເອົາທີ່ ເພື່ອມາຄຳຊູຄອບຄົວ ຂອງຕົນ ແລະ ນຳໃຊ້ສິນເຊື້ອຈຸລະພາກ ຊຶ່ງ ສ່ວນໃຫຍ່ ສຳລັບ ຄວາມສຸກເສີນໃນການຮັກສາສຸຂະພາບ ແລະ ການສຶກສາຂອງເດັກນ້ອຍ.

ໂດຍບົກກະຕິແລ້ວ ກອງທຶນພັດທະນາບ້ານ ຖືກຄຸ້ມຄອງ ໂດຍແມ່ຍິງ ແລະ ແມ່ຍິງ ຂອງຫຼາຍ ຊົນເຜົ່າ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ ການບໍລິຫານເງິນ ຂອງຄອບຄົວ. ຊາວບ້ານ ແລະ ອຳນາດການ ບົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ຖືກສຳພາດ ໄດ້ຕົກລົງວ່າ ການເຂົ້າເຖິງເງິນຊ່ວຍເຫຼືອຈຸລະພາກ ຕາມທີ່ໄດ້ວາງ ແຜນໄວ້ ໂດຍ ແຜນງານ GCF ອາດຈະສ້າງໂອກາດຫຼາຍຂຶ້ນ ແກ່ບັນດາຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອ ປັບປຸງ ສະພາບລາຍຮັບ ຊຶ່ງລວມມີ ການລົງທຶນຈຸລະພາກ ເຂົ້າໃນການຜະລິດກະສິກຳ ທີ່ເປັນທາງ ເລືອກ ແລະ ປາສະຈາກການທຳລາຍປ່າໄມ້.

ຄວາມບໍ່ແນ່ນອນ ແລະ ການປ່ຽນແປງ ຄວາມຕ້ອງ ຂອງຕະຫຼາດ, ການເພີ່ມຂຶ້ນ ຂອງຜູ້ປະກອບ ການ ແລະ ໂອກາດເຮັດວຽກຢູ່ນອກຮົ່ວນອກສວນ ປ່ອຍໃຫ້ແມ່ຍິງໃນເຂດຊົນນະບົດ ຫຼາຍຄົນຕົກຢູ່

⁴⁵ ສົມທຽບກອງທຶນລົງທຶນດ້ານສະພາບດິນພ້າອາກາດ, ປີ 2017

ໃນສິ່ງນາບຊູ່ ເນື່ອງຈາກວ່າ ເຂົາເຈົ້າຄິດວ່າ ຕົນເອງຂາດການສຶກສາ ແລະ ຫັດສະຄວາມຮູ້ ຊຶ່ງລວມ ເຖິງ ການທີ່ເຂົາເຈົ້າຂາດ ຄວາມຮູ້ວິທີເຂົ້າເຖິງ ແລະ ເຂົ້າໃຈ ຕະຫຼາດທີ່ແນມບໍ່ເຫັນ, ຊຶ່ງເປັນ ອຸປະສັກ ຕໍ່ທ່າແຮງຂອງເຂົາເຈົ້າ ສຳລັບ ການເພີ່ມຜະລິດຕະຜົນ ຫຼື ການເລີ່ມທຸລະກິດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ເບິ່ງເໝືອນກັບວ່າ ແມ່ຍິງສ່ວນໃຫຍ່ ຍ້ານທີ່ຈະເລີ່ມຕົ້ນ ສິ່ງໃໝ່ ແລະ ມີທ່າອ່ຽງ ທີ່ຈະຍຶດຕິດ ກັບ ວຽກທີ່ຄຸ້ນເຄີຍ ເຊັ່ນ ການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ການລ້ຽງສັດ ແລະ ການທໍເຜົາ.

ບັນດາອົງການລັດ ແລະ ຊາວບ້ານທ້ອງຖິ່ນ ຕອນຮັບການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນ ຕາບໃດທີ່ມັນ ສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ແກ່ຊຸມຊົນ ໃນແງ່ຂອງລາຍຮັບ ທີ່ສູງຂຶ້ນ ແລະ ມີວຽກໜ້ອຍ ພ້ອມທັງເພີ່ມຫັດສະ ຄວາມຮູ້. ໝົດທຸກພາກສ່ວນ ໄດ້ສະແດງຄວາມປາດຖະໜາ ຢາກໃຫ້ລັດ ຄວບຄຸມການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ ດ້ວຍຄວາມເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອຈຳກັດຄວາມສ່ຽງ ແກ່ຊຸມຊົນ. ແມ່ຍິງທີ່ຖືກສຳພາດ ໄດ້ກ່າວວ່າ ເຂົາເຈົ້າບໍ່ ມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມ ການຕັດສິນໃຈ ຕໍ່ການລົງທຶນຕ່າງໆ.

ຄວາມໝາຍ ສຳລັບແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້

ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ຈະມີຜົນ ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຕໍ່ຜູ້ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ສຳລັບ ບັບປຸງ ການເປັນຕົວແທນ ຂອງແມ່ຍິງ ໃນຕຳແໜ່ງຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ຈາກລະດັບສູນກາງລົງ ຮອດທ້ອງຖິ່ນ.

ໃນລະດັບສູນກາງ, ມີຄວາມຕ້ອງການ ທາງດ້ານການເມືອງ ທີ່ຈະເພີ່ມຈຳນວນ ພະນັກງານລັດທີ່ເປັນ ເພດຍິງ ຢູ່ໃນວຽກງານການອະນຸລັກ. ການປຶກສາຫາລື ກັບ ກົມປ່າໄມ້ ແລະ RECOTFC ອາດຈະ ສາມາດຊ່ວຍສ່ອງແສງໃຫ້ເຫັນເຫດຜົນ ທີ່ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ ວ່າເປັນຫຍັງຈຶ່ງຂາດແມ່ຍິງ ຢູ່ໃນຂະແໜງນີ້. ການພິສູດທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ກ່ຽວກັບ ຂັ້ນຕອນທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ຂະບວນການສ້າງຄວາມກ້າວໜ້າອາຊີບພາຍໃນ ອາດຈະສາມາດ ໄດ້ຮັບຄຳແນະນຳ. ແຜນງານ ອາດ ຈະສາມາດສືບຕໍ່ ເລີ່ມຈັດຕັ້ງ ລະບົບການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ທີ່ອີງໃສ່ຂະແໜງ ເພື່ອກະຕຸ້ນໃຫ້ຂັ້ນນຳ ສົ່ງເສີມ ຄູ່ຮ່ວມງານທີ່ໜຸ່ມກວ່າ ແລະ ເພື່ອສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ແກ່ພະນັກງານຮຸ້ນໜຸ່ມ ໂດຍນຳ ໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນພາຍໃນ.

ໃນລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ, ຫຼັກການອັນດຽວ ແມ່ນມີຜົນນຳໃຊ້ ແຕ່ມີອຸປະສັກເພີ່ມຕື່ມຢ່າງໜຶ່ງ ທີ່ ກົດກັນ ທີ່ມງານພາກສະໜາມ ບໍ່ໃຫ້ມີຄວາມສົມດູນທາງເພດ ຫຼາຍຂຶ້ນ: ມັນມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກເພີ່ມຂຶ້ນ ທີ່ຈະຊອກຫາ ພະນັກງານເພດຍິງ ທີ່ມີຄວາມພໍໃຈເດີນທາງໄປບ້ານທີ່ຢູ່ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງຫຼາຍຂຶ້ນ ເມື່ອຮູ້ວ່າ ແມ່ຍິງ ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນບ້ານຫ່າງໄກກວ່າ ມັກຈະເປັນຜູ້ທີ່ເສຍ ໂອກາດໄດ້ເປັນພະນັກງານຍິງ ຫຼາຍທີ່ສຸດ ຍ້ອນເຫດຜົນ ທາງດ້ານວັດທະນາທຳ ແລະ ຂາດຄວາມ ເຊື່ອໝັ້ນ. ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ, ອຸປະສັກຂອງພະນັກງານເພດຍິງ ໃນການເດີນທາງ ແມ່ນເປັນຍ້ອນ ຄວາມກັງວົນດ້ານຄວາມປອດໄພ ແລະ ການພິຈາລະນາ ຂອງຄອບຄົວ. ແຜນງານ GCF ອາດຈະ ສາມາດຄົ້ນຫາ ມາດຕະການສະໜັບສະໜູນ ທີ່ເປັນໄປໄດ້ ນອກຈາກສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ແກ່ ພະນັກງານເພດຍິງ ໃນຂົງເຂດວິຊາການ ຜ່ານທາງ ການຝຶກອົບຮົມ. ໃນຄະນະດຽວກັນ, ສະຫະພັນ

ແມ່ຍິງລາວ ຄວນຈະໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ທັງການຝຶກອົບຮົມດ້ານວິຊາການ (REDD+ ກັບ ບົດບາດຍິງຊາຍ, ການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ກັບ ບົດບາດຍິງຊາຍ) ແລະ ງົບປະມານ ສຳລັບ ເດີນທາງ ພ້ອມດ້ວຍ ມາດຕະການຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້.

ເໝືອນດັ່ງທີ່ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນການວິເຄາະ, ໂດຍບົກກະຕິ ແມ່ຍິງແມ່ນເປັນຜູ້ນຳສົ່ງຄວາມຮູ້ຕົ້ນຕໍ ກ່ຽວກັບ ສະພາບ ຂອງປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນຂອງປ່າໄມ້. ເນື່ອງຈາກວ່າ ແຜນງານ ມີ ແຜນທີ່ຈະສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງລະບົບ ສຳຫຼວດ ແລະ ຕິດຕາມປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ, ມັນຈະມີເຫດ ມີຜົນ ທີ່ຈະຄົ້ນຄົ້ວ ການນຳໃຊ້ ແມ່ຍິງພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ ສຳລັບ ການສະໜັບສະໜູນການຕິດຕາມຊຸມ ຊົນ. ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ທີ່ຖືກສຳພາດ ແລະ ບັນດາຄູ່ຮ່ວມງານລັດພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ, ໝົດທຸກຄົນ ໄດ້ຕົກລົງເຫັນດີວ່າ ມາດຕະການດັ່ງກ່າວ ອາດຈະເໝາະສົມ ກັບສະພາບຄວາມເປັນຈິງ ຂອງທ້ອງ ຖິ່ນ ແລະ ແມ່ຍິງພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຕໍ່ ຄຳແນະນຳດັ່ງກ່າວ ນີ້.

ຜົນກະທົບ ຈາກຊ່ອງວ່າງດ້ານການສຶກສາ ຂອງເພດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ຍັງມີສ່ວນຕິດພັນຫຼາຍຢ່າງ ກັບ ຂອບເຂດ ຂອງວຽກງານ ຂອງແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້: ປະລິບການຈາກທົ່ວໂລກ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການສຶກສາ ມີອຳນາດທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອຊ່ວຍ ບຸກຄົນ ພິຈາລະນາ ຮູບແບບການດຳ ລົງຊີວິດ ແລະ ພຶດຕິກຳ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ⁴⁶. ດັ່ງນັ້ນ, ແມ່ຍິງທີ່ມີລະດັບການສຶກສາ ຕ່ຳກວ່າ ສາມາດສົ່ງຜົນ ຕໍ່ ຄວາມອາດສາມາດ ຂອງຊຸມຊົນເປົ້າໝາຍ ໃນການເຂົ້າໃຈ ແລະສະໜັບ ສະໜູນ ຢ່າງເຕັມທີ່ ຕໍ່ ມາດຕະການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການປ່ຽນແປງພຶດຕິກຳ. ເນື່ອງຈາກ ວ່າ ຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງ ທີ່ຖືກສຳພາດ ໄດ້ຕົກລົງເຫັນດີ ວ່າ ຕາມປະເພນີ ແມ່ຍິງເປັນມີຄວາມ ເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງຫຼາຍກວ່າ ກ່ຽວກັບ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ຊຶ່ງໃຊ້ເວລາຫຼາຍ ໃນນາມເປັນຜູ້ ຊົມໃຊ້, ແລະ – ອີງຕາມ ພະນັກງານລັດ ທີ່ຖືກສຳພາດ – ເບິ່ງເໝືອນກັບວ່າຈະສະແດງຄວາມ ສົນໃຈຫຼາຍ ຕໍ່ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້, ມາດຕະການດ້ານການສຶກສາ ຄວນຈະເລັ່ງເປົ້າໝາຍໃສ່ ສະເພາະແມ່ຍິງ. ຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງ ທີ່ມີອາຍຸອ່ອນກວ່າ ຍັງສາມາດໃຊ້ບົດບາດອັນສຳຄັນ ຢູ່ໃນ ມາດຕະການ ການປົກປ້ອງ, ເນື່ອງຈາກວ່າ ບ້ານທີ່ຖືກສຳພາດ ໂດຍເປີດເຜີຍວ່າ ສູນກາງຊາວໜຸ່ມ ປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ໃນລະດັບຊຸມຊົນ ໄດ້ຮັບມອບໝາຍວຽກປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ເປັນທີ່ຮຽບຮ້ອຍ ແລ້ວ.

ສະພາບການສຶກສາທີ່ຕ່ຳ ຍັງຖືກກ່າວເຖິງເລື້ອຍໆ ວ່າເປັນເຫດຜົນຕົ້ນຕໍ ສຳລັບ ແມ່ຍິງລາວ ທີ່ມີ ລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຕ່ຳ ຊຶ່ງມີຜົນກະທົບ ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຕໍ່ ຄວາມພໍໃຈ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນການເລັ່ງ ເປົ້າໃສ່ ຕຳແໜ່ງການນຳ ຢູ່ໃນຊຸມຊົນ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ເພື່ອກາຍເປັນຜູ້ສ້າງການປ່ຽນແປງ ທີ່ ຫ້າວຫັນ ໃນຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານ ຂອງເຂົາເຈົ້າ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ຖືກຊຸກຍູ້ ຢ່າງເຕັມທີ່ ໃນການສຳ

⁴⁶ ບູກຂອງທະນາຄານໂລກ, ປີ 2015

ພາດບ້ານ: ກຸ່ມແມ່ຍິງໝົດທຸກກຸ່ມ ໄດ້ສະແດງຄວາມສົນໃຈ ແລະ ມີຄວາມພໍໃຈສູງ ທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ແລະ ການຕັດສິນໃຈ ຫຼາຍກວ່າ ອັນທີ່ເຂົາເຈົ້າປະຕິບັດຢູ່ ໃນປັດຈຸບັນ ແຕ່ວ່າ ມີຄວາມຮູ້ສຶກບໍ່ໝັ້ນຄົງ ກ່ຽວກັບ ການຂາດການສຶກສາ ຂອງເຂົາເຈົ້າ. ດັ່ງນັ້ນ, ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງຕິດຕັ້ງກົນໄກ ທີ່ຈະໃຫ້ຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງ ທີ່ມີລະດັບການ ສຶກສາຕ່ຳ ເຂົ້າເຖິງ ຕຳແໜ່ງການບໍລິຫານ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ສາມາດບັນລຸໄດ້ ດ້ວຍການສ້າງ ແລະ ສົ່ງເສີມລາຍການຄວາມຕ້ອງການ ທີ່ເປັນທາງເລືອກ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດມີຄຸນນະວຸດທິ ທີ່ເໝາະສົມ ກັບ ໜ້າວຽກ, ແລະ ກິດຈະກຳການພັດທະນາທັດສະ ທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍ.

ການຄົ້ນຄ້ວ ອາດສາມາດ ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ ຈາກ ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ເພື່ອກຳນົດ ແລະ ຍົກໃຫ້ເຫັນໂອກາດທີ່ມີຢູ່ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແກ່ ບົດບາດຂອງແມ່ຍິງ ໃນນາມເປັນຜູ້ ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ບຸກຄົນ ຊຶ່ງລວມມີ ການສະໜັບສະໜູນ ການບໍລິການດ້ານການເງິນ, ການຄຸ້ມຄອງ ດ້ານການເງິນ ແລະ ການບໍລິການດ້ານການພັດທະນາທຸລະກິດ. ຜົນຈາກການຄົ້ນຄ້ວນີ້ ອາດຈະສົ່ງ ຜົນ ຕໍ່ ທຸກການວິເຄາະໃນອະນາຄົດ ກ່ຽວກັບ ຕ່ອງໂສ້ຄຸນຄ່າໃໝ່ທີ່ເປັນໄປໄດ້ ທີ່ສົ່ງເສີມການຜະລິດ ກະສິກຳ ທີ່ປາສະຈາກການທຳລາຍປ່າໄມ້.

ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ສາມາດພິຈາລະນາ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບ ຜົນຂອງລະບຽບ ການ ທີ່ມີຕໍ່ແມ່ຍິງ ໃນທຸລະກິດຄອບຄົວ ແລະ ມາດຕະການ ທີ່ອາດສາມາດ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບນີ້, ຫຼື ສ້າງຊ່ອງທາງ ສຳລັບໂອກາດໃນການສ້າງລາຍຮັບໃໝ່ ທີ່ພິຈາລະນາ ຂໍ້ຈຳກັດທາງດ້ານວັດທະນາທຳ ແລະ ພຶດຕິກຳການປ່ຽນແປງໃນປັດຈຸບັນ. ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍທີ່ຖືກສຳພາດ ມີຄວາມກະຕືລືລົ້ນ ທີ່ຈະ ຊອກຫາຊ່ອງທາງ ທີ່ເປັນທາງເລືອກໃນການສ້າງລາຍຮັບ, ແຕ່ນອກນັ້ນກໍຍັງ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງ ອະຄະຕິໃນການຫຼີກລ້ຽງຄວາມສ່ຽງສູງ ໂດຍອີງໃສ່ ສະພາບເສດຖະກິດໃນປັດຈຸບັນ ທີ່ບໍ່ໝັ້ນຄົງ ຂອງ ເຂົາເຈົ້າ ແລະ ປະສົບການລົບໆ ທີ່ຜ່ານມາ ກ່ຽວກັບ ພຶດຊະນິດໃໝ່ ແລະ ນັກລົງທຶນ. ແມ່ຍິງຍັງ ສົນໃຈ ການເງິນຈຸລະພາກ, ແຕ່ ການສະໜັບສະໜູນທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍ ແມ່ນເປັນສິ່ງຈຳເປັນ ທີ່ຈະເຮັດ ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ເພື່ອເຂົ້າໃນຕຳແໜ່ງບໍລິຫານ ໃຫ້ໂດດເດັ່ນຫຼາຍຂຶ້ນ ຢູ່ໃນຄະນະຄຸ້ມຄອງ ບ້ານ ແລະ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແກ່ ຄວາມອາດສາມາດ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ກ່ຽວກັບ ຄວາມຮູ້ດ້ານ ການເງິນ ແລະ ດ້ານທຸລະກິດ. ຫຼັກສູດດັ່ງກ່າວ ອາດສາມາດ ສ້າງຈຸດເລີ່ມຕົ້ນ ທີ່ປະສົບຜົນສຳເລັດໄດ້ ເຊັ່ນວ່າ ຫຼັກສູດ ທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂດຍ ILO ຮ່ວມກັບ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ແລະ ບັນດາກົມອື່ນໆ ຂອງລັດ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແກ່ການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງແມ່ຍິງ ຢູ່ໃນການທະນາຄານບ້ານ ທີ່ຮຽກ ວ່າ “ການຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມແມ່ຍິງເຂົ້າໃນການເປັນຜູ້ປະກອບການ“, ຫຼັກສູດ ຖືກອອກແບບມາ ສຳລັບ ແມ່ຍິງ ຜູ້ທຸກຍາກ ທີ່ຕ້ອງການເລີ່ມ ຫຼື ຂະຫຍາຍ ທຸລະກິດຈຸລະພາກ.⁴⁷

⁴⁷ ສຳລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມຕື່ມ, ໃຫ້ເຂົ້າເບິ່ງ: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/documents/publication/wcms_099876.pdf

ມີການແນະນຳຕື່ມອີກ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ການຄຳນຶງເຖິງບັນຫາເພດ ສຳລັບຍິງແລະຊາຍ, ຊຶ່ງ ປະກອບມີການບູກຈິດສຳນຶກ ກ່ຽວກັບ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ລວມທັງ ກອບນິຕິກຳ ແລະ ລະບຽບການ ແຫ່ງຊາດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ຄວນຈະທຳໜ້າທີ່ ເປັນສະເໝືອນ ຊັບພະຍາກອນທີ່ສຳຄັນ ແກ່ ແມ່ຍິງໃນເຂດຊົນນະບົດ ດ້ວຍການສະໜອງຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບ ການ ບໍລິການທີ່ສຳຄັນ.

6. ຄວາມຊຽ່ວຊານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ຈຳເປັນ ຕໍ່ ແຜນງານ GCF ທີ່ ໄດ້ວາງແຜນໄວ້

ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ຄວນຈະຈ້າງທີ່ປຶກສາ ຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງຄົນ ທີ່ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແບບເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ແລະ ລວມ ເຂົ້າໃສ່ໃນຂະແໜງການອະນຸລັກ. ການປະກາດຮັບສະໝັກ ຄວນຈະລະບຸເຖິງຄວາມຕ້ອງການໃຫ້ມີ ຄວາມຊຳນິຊຳນານ ໃນດ້ານດັ່ງກ່າວ.

ເພື່ອຮັບປະກັນ ໃຫ້ມີການເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃສ່ໃນໝົດທຸກກິດຈະກຳ, ດີແທ້ ຕຳແໜ່ງນີ້ ອາດຈະເປັນທີ່ ປຶກສາດ້ານວິຊາການ ລະດັບອາວຸໂສ ດີກວ່າຈະເປັນຕຳແໜ່ງຂັ້ນໜຸ່ມນ້ອຍ. ບຸກຄົນດັ່ງກ່າວນີ້ ອາດ ຈະເໝາະສົມທີ່ສຸດ ທີ່ຈະກາຍເປັນ ຈຸດປະສານງານທີ່ໄປກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ຂອງແຜນງານ ເພື່ອຊີ້ນຳ ຄວາມພະຍາຍາມ ໃນການລວມເອົາບົດບາດຍິງຊາຍເຂົ້າມາ, ຊຶ່ງລວມມີ ການຄຳນຶກເຖິງ ບົດບາດຍິງຊາຍ ສຳທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ.

ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ມັນມີຄວາມສຳຄັນ ທີ່ຈະໃຫ້ສິດຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ ແກ່ ສະມາຊິກທຶມງານໝົດ ທຸກຄົນ ໃຫ້ສາມາດ ລວມເອົາບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ ເຂົ້າໃສ່ໃນຂົງເຂດວຽກງານຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍ ສະເພາະແມ່ນພະນັກງານຜູ້ອາວຸໂສ ແລະ ພະນັກງານ ທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນ ຜົນ.

ຖ້າວ່າ ບໍ່ແມ່ນພະນັກງານໝົດທຸກຄົນ ທີ່ມີຄວາມຊຽ່ວຊານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍແບບເຕັມເມັດເຕັມໜ່ວຍ, ແຜນງານ ຄວນຈະລົງທຶນໃສ່ ການຝຶກອົບຮົມດ້ານວິຊາການກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ໂດຍເລັ່ງ ໃສ່ ເຮັດໃຫ້ທຶມງານ ມີຄວາມສາມາດ ເຊື່ອມໂຍງເອົາ ບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ ຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ແລະ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ເຂົ້າໃນໝົດທຸກສາຂາວຽກງານ.

ໝົດທຸກຂັ້ນຕອນທີ່ເປັນມາດຕະຖານ ຂອງແຜນງານ ຄວນຈະມີປະສິດທິຜົນ ໃນການທົບທວນ ກ່ຽວ ກັບດ້ານຕ່າງໆ ຂອງບົດບາດຍິງຊາຍ ຜ່ານທາງ ໄລຍະ ຂອງແຜນງານ.

ຍຸດທະສາດບົດບາດຍິງຊາຍ ຂອງ GIZ, ບົດແນະນຳຂອງ GIZ ກ່ຽວກັບ ການອອກແບບ ລະບົບ ຕິດຕາມ ຄວາມອ່ອນໄຫວກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ອີງໃສ່ຜົນໄດ້ຮັບ, ບົດແນະນຳພາກປະຕິບັດຕົວ ຈິງ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງແຜນງານ ທີ່ຕອບສະໜອງທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ບົດແນະນຳ

ກ່ຽວກັບ ບົດບາດຍິງຊາຍ ຢູ່ໃນ ການລາຍງານ ເປັນສິ່ງທີ່ສະໜອງທິດຊີ້ນຳ ທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ແກ່ພົນ
ດທຸກຄົນໃນທົ່ວມາ.

ຄວາມຊ່ຽວຊານດ້ານວິຊາການເພີ່ມຕື່ມ ກ່ຽວກັບ ການເຊື່ອມໂຍງ ບົດບາດຍິງຊາຍ ເຂົ້າໃນໂຄງການ
ກ່ຽວກັບປ່າໄມ້ ແມ່ນຖືກກຳນົດ ໂດຍ ບົດແນະນຳການປະຕິບັດໂຕຈິງໃນພາກສະໜາມ ຂອງ ອົງການ
FAO, “ວິທີສັງລວມ ບົດບາດຍິງຊາຍເຂົ້າໃນຂະແໜງປ່າໄມ້”⁴⁸.

7. ຄວາມອ່ອນໄຫວກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ໂອກາດທີ່ເທົ່າທຽມກັນ ຢູ່ໃນອົງການຈັດຕັ້ງ ຂອງຄູ່ຮ່ວມງານ

ຄູ່ຮ່ວມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົ້ນຕໍ ຂອງແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ຈະແມ່ນ ກະຊວງກະສິກຳ
ແລະ ປ່າໄມ້ (MAF) ແລະ ກອງທຶນປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ (ຜູ້ເປັນເຈົ້າການ ປະຕູສະໜອງທຶນ
REDD+ ແຫ່ງຊາດ).

ພະນັກງານສ່ວນໃຫຍ່ – ໂດຍສະເພາະແມ່ນລະດັບຜູ້ອາວຸໂສ – ທີ່ຢູ່ພາຍໃນກົມ ແລະ ພະແນກທີ່
ຮັບຜິດຊອບ ຊຶ່ງລວມມີ ຕໍາແໜ່ງ ໃນພະແນກ REDD+, ແມ່ນເປັນຜູ້ຊາຍ. ເພາະສະນັ້ນ, ໂດຍທົ່ວ
ໄປ ຈິ່ງມີຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ຢູ່ໃນລະດັບຄູ່ຮ່ວມງານ. ຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນນີ້ ກາຍເປັນສິ່ງ
ທີ່ຂີ້ຮ້າຍກວ່າ ໃນລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ຂ້າງເທິງ, ກົມປ່າໄມ້ ກຳລັງສູ້ຊົນ ຈ້າງ
ແລະ ສິ່ງເສີມ ແມ່ຍິງຫຼາຍຂຶ້ນ ໃຫ້ເຂົ້າເຮັດວຽກໃນພະແນກຕ່າງໆ ຂອງຕົນ ເພື່ອເພີ່ມຈຳນວນແມ່ຍິງ
ໃນວຽກງານການອະນຸລັກ ໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 30%. ສ່ວນຕົວເລກໃນປັດຈຸບັນ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ຮັບ.

ການມີໜ້າ ໃນດ້ານຈຳນວນ ແມ່ນເປັນບັນຫາໜຶ່ງ; ການເຂົ້າຮ່ວມຕົວຈິງ ຂອງພະນັກງານເພດຍິງ ທີ່
ເຮັດວຽກຢູ່ໃນກົມ ແມ່ນເປັນອີກບັນຫາໜຶ່ງ ເນື່ອງຈາກວ່າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ພະນັກງານຮຸ້ນໜຸ່ມ
ເພດຍິງ ສ່ວນຫຼາຍ ຈະບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກອງປະຊຸມໂດຍກົງ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ຖືກສັງເກດ ໃນຊ່ວງ
ການສຳພາດ ຫ້ອງການກະສິກຳແລະປ່າໄມ້ເມືອງ/ກອງກວດກາປ່າໄມ້ເມືອງ ທີ່ຢູ່ໃນແຂວງ.

ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ບໍ່ເບິ່ງເໝືອນກັບວ່າ ເປັນຄູ່ຮ່ວມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂດຍກົງ ແຕ່ແຜນງານ ຄວນ
ຈະນຳໃຊ້ ໃຫ້ຫຼາຍເທົ່າທີ່ຈະຫຼາຍໄດ້ ເພື່ອຊົດເຊີຍ ການຂາດຄວາມອາດສາມາດທາງດ້ານບົດບາດຍິງ
ຊາຍ ທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນປັດຈຸບັນ ແລະ ເພື່ອຮັບປະກັນ ການປະກອບສ່ວນລົງມືປະຕິບັດ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ
ກ່ຽວກັບ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນ ຂອງຍິງຊາຍ.

ຄວາມໝາຍ ສຳລັບ ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄດ້

ນອກຈາກ ສະໜັບສະໜູນ ຄູ່ຮ່ວມງານ ໃນການຮັບສະໝັກພະນັກງານ ແລະ ສົ່ງເສີມ ຂະບວນການ
ຂອງພະນັກງານທີ່ເປັນເພດຍິງແລ້ວ, ຄວາມອາດສາມາດ ດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍໃນປັດຈຸບັນ ຂອງ

⁴⁸ FAO, ປີ 2016

ພະນັກງານໝົດທຸກຄົນ ເບິ່ງເໝືອນກັບວ່າ ຂ້ອນຂ້າງຕໍ່າ. ແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ຄວນ ຈະເນັ້ນໜັກໃສ່ ຄວາມສໍາຄັນ ຂອງ ການລວມເອົາບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ຢ່າງຈະແຈ້ງ ນັບຕັ້ງແຕ່ຂັ້ນອອກ ແບບ ຈົນໄປຮອດ ການປະເມີນກິດຈະກຳ. ເມື່ອຮູ້ວ່າ ຄູ່ຮ່ວມງານ ເຮັດໄດ້ດີ ໃນການຕອບສະໜອງ ການວິເຄາະທີ່ມີຄຸນນະພາບ ກ່ຽວກັບຕົ້ນທຶນ ຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ, ແຜນງານ GCF ອາດ ສາມາດໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ສາມາດເຫັນໄດ້ ຈາກ ການສຶກສາທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ ທີ່ຖືກນໍາໃຊ້ ສໍາ ລັບ ມາດຕະການສື່ສານກັບຄູ່ຮ່ວມງານ ແລະ ການພັດທະນາຄວາມອາດສາມາດ.

ການຝຶກອົບຮົມ ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແກ່ ຄູ່ຮ່ວມງານທັງໝົດທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ – ທີ່ລວມມີ ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ລາວ – ຄວນຈະໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ, ທີ່ເນັ້ນໜັກໃສ່ ດ້ານຕ່າງໆ ຂອງບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ໃນ ຂະແໜງປ່າໄມ້ໂດຍລວມ ແລະ ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃນວຽກງານ REDD+.

8. ສັງລວມ ການປຶກສາຫາລື ກັບຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ກ່ຽວກັບ ບົດບາດຍິ່ງ ຊາຍ

ສັງລວມ ຄໍາຄິດເຫັນ ແລະ ຄໍາແນະນໍາ ຈາກ ການປຶກສາຫາລື ກັບ ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍທົ່ວໄປ, ແຜນງານ ໄດ້ຖືກຕ້ອນຮັບ ເປັນຢ່າງດີ ຈາກ ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດ ທີ່ໄດ້ປຶກສາ ຫາລືນໍາ. ຢູ່ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຫຼາຍຄົນ ໄດ້ສັງເກດເຫັນວ່າ ຊັບພະຍາກອນ ນັບມື ຫາຍາກ ແລະ ມີຄຸນນະພາບຕໍ່າລົງ. ແມ່ຍິງ, ຊຶ່ງເປັນຜູ້ເກັບກູ້ຜະລິດຕະຜົນປ່າໄມ້ ຕົ້ນຕໍ, ຮູ້ຈັກປ່າໄມ້ ດີ ແລະ ໄດ້ເຫັນຜົນກະທົບ ຈາກ ການທໍາລາຍ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ປ່າໄມ້ເສື່ອມໂຊມ ຕໍ່ ຊີວິດການ ເປັນຢູ່ ຂອງເຂົາເຈົ້າ. ໃນຄະນະທີ່ປ່າໄມ້ເສື່ອມໂຊມລົງເທື່ອລະນ້ອຍ, ແມ່ຍິງຈໍາຕ້ອງເດີນທາງໄກຂຶ້ນ ຫຼື ນໍາໃຊ້ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ສໍາລັບບໍລິໂພກ ແລະ ອຸປະໂພກ ໜ້ອຍລົງ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຜູ້ມີສ່ວນ ກ່ຽວຂ້ອງ ຈໍານວນໜຶ່ງ ໄດ້ສັງເກດເຫັນວ່າ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງຊີວະນາໆພັນປ່າໄມ້ ໄດ້ຫຼຸດລົງ. ໃນ ດ້ານກະສິກໍາ, ແມ່ຍິງ ທີ່ໄດ້ປຶກສາຫາລືນໍາ ຍັງສັງເກດເຫັນວ່າ ຄຸນນະພາບດິນ ໄດ້ຫຼຸດລົງ. ບາງບ້ານ ໄດ້ສັງເກດເຫັນວ່າ ໃນເບື້ອງຕົ້ນ ເຂົາເຈົ້າ ໄດ້ພະຍາຍາມ ນໍາໃຊ້ ຝຸ່ນມູນສັດ ແຕ່ວ່າ ຕໍ່ຈາກນັ້ນ ໄດ້ປ່ຽນ ໄປໃຊ້ ຝຸ່ນເຄມີຈໍານວນໜຶ່ງ. ໃນຄະນະທີ່ ເຂົາເຈົ້າສາມາດ ເຫັນຜົນກະທົບ ຈາກ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຈໍາ ນວນໜຶ່ງ (ເຊັ່ນ ການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ), ເຂົາເຈົ້າໄດ້ສັງເກດເຫັນ ອຸປະສັກອັນໃຫຍ່ ຕໍ່ ເຂົາເຈົ້າ ໃນ ການແກ້ໄຂ ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນການຂາດ ດ້ານການເງິນ ແລະ ຄວາມຮູ້ ກ່ຽວກັບ ການເຮັດກະສິກໍາ ແລະ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ “ທີ່ດີ” ທີ່ເປັນທາງເລືອກ. ເຂົາເຈົ້າ ສືບຕໍ່ສັງເກດເຫັນ ຄວາມຈໍາເປັນ ສໍາລັບ ສະໜັບສະໜູນ ເຮັດການຕະຫຼາດ ແລະ ກໍານົດ ໂອກາດທີ່ເໝາະສົມ (ໂດຍອີງໃສ່ ການວາງແຜນນໍາ ໃຊ້ທີ່ດິນ).

ບົດສັງລວມ ຄໍາຄິດເຫັນ ຈາກ ການປຶກສາຫາລື ກັບຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ເວົ້າສະເພາະເລື່ອງບົດບາດ ຍິ່ງຊາຍ ແລະ ລາຍລະອຽດຫຍໍ້ ກ່ຽວກັບວ່າ ພວກມັນຖືກລວມເຂົ້າໃສ່ໃນແຜນງານ ແລະ/ຫຼື GAP ຖືກກໍານົດ ຢູ່ໃນຕາຕະລາງຕໍ່ໄປນີ້ ແນວໃດ.

ຄຳຄິດເຫັນ ແລະ/ຫຼື ຄຳແນະນຳ ຂອງຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ	ມັນຖືກເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນແຜນປະຕິບັດງານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ຂອງແຜນງານໄດ້ແນວໃດ:	ໝາກຜົນ/ກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງແຜນງານ	ຈຳນວນມາດຕະການຕອບໂຕ້ຢູ່ໃນ GAP
<p>ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ເປັນສະຖາບັນການຈັດຕັ້ງ ທີ່ສຳຄັນ ໃນການສະໜັບສະໜູນ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແລະ ການພັດທະນາທີ່ຄຳນຶງເຖິງບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ຢູ່ ສ.ປ.ປ. ລາວ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຄວາມອາດສາມາດ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ສາມາດ ຖືກສ້າງໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ຕໍ່ໄປ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມສາມາດຫຼາຍຂຶ້ນ ໃນການສະໜັບສະໜູນຄວາມເທົ່າທຽມກັນ ທາງເພດທັງຢູ່ພາຍໃນ ຂອບເຂດຂອງແຜນງານ ແລະ ຢູ່ທົ່ວໄປ.</p>	<p>ແຜນງານ ຈະພັດທະນາຄວາມອາດສາມາດ ຂອງບັນດາອົງການລັດ ທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢູ່ພາຍໃນຂະແໜງການ ແລະ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດສະໜອງການອຳນວຍຄວາມສະດວກແກ່ບັນດາກິດຈະກຳ ຂອງແຜນງານ ທີ່ຄຳນຶງເຖິງບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ຢູ່ໃນຊຸມຊົນບ້ານ. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຝຶກອົບຮົມ ທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍ ກ່ຽວກັບ REDD+ ແລະ ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ. ພະນັກງານວິຊາການ ຈາກ ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ, ກອງກວດກາປ່າໄມ້ເມືອງ ແລະ ສະຫະພັນແມ່ຍິງເມືອງ ຈະໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບ “REDD+ ແລະ ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ”, ລວມທັງການລວມເອົາສັງຄົມເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມ. ມັນຈະສືບຕໍ່ ສະໜັບສະໜູນ ຄວາມອາດສາມາດຂອງ ພະນັກງານຍິງ ຢູ່ພາຍໃນອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ເພື່ອປັບປຸງ ຄວາມສົມດູນທາງເພດ ຢູ່ພາຍໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ຈະເລັ່ງໃສ່ເພື່ອເພີ່ມ ຈຳນວນແມ່ຍິງ ທີ່ສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກິດຈະກຳຂອງແຜນງານ.</p>	<p>ທົ່ວທຸກຂະແໜງການ/ທັງໝົດ</p>	<p>(1) (4)</p>
<p>ອົງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງລັດ ມີຄວາມອາດສາມາດ ທີ່ອ່ອນແອ ກ່ຽວກັບ ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ.</p>			
<p>ການເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ, ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຄະນະກຳມະການ ຂອງແມ່ຍິງ ມັກຈະມີຂໍ້ຈຳກັດ. ສິ່ງກ່າວນີ້ເປັນຍ້ອນຫຼາຍປັດໃຈ (ເຊັ່ນ. ທຳນົບທຳນຽມທາງວັດທະນາ</p>	<p>ຊຸກຍູ້ ການເຂົ້າຮ່ວມ ຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ ຂອງ ແມ່ຍິງ ໃນກອງປະຊຸມ ຂອງຊຸມຊົນ ຜ່ານການປະຕິບັດ ຕໍ່ໄປນີ້:</p> <ul style="list-style-type: none"> ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ຂອງ ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງລັດ ກ່ຽວກັບ 	<p>ທົ່ວທຸກຂະແໜງການ/ທັງໝົດ</p>	<p>(1) (2) (3) (4) (8) (13)</p>

<p>ຄຳຄິດເຫັນ ແລະ/ຫຼື ຄຳ ແນະນຳ ຂອງຜູ້ມີສ່ວນ ກ່ຽວຂ້ອງ</p>	<p>ມັນຖືກເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນແຜນປະຕິບັດງານ ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ຂອງແຜນງານໄດ້ແນວໃດ:</p>	<p>ໝາກ ຜົນ/ກິດ ຈະກຳ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງ ແຜນ ງານ</p>	<p>ຈຳນວນ ມາດ ຕະການ ຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP</p>
<p>ທຳ, ການນຳນິດເວລາ ແລະ ທີ່ຕັ້ງຂອງສະຖານທີ່ຝຶກ ອົບຮົມ, ລະດັບການສຶກສາ ຂອງແມ່ຍິງ, ແລະ ອື່ນໆ). ການສະໜັບສະໜູນ ດ້ານ ວິຊາການທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍ ແມ່ນເປັນສິ່ງຈຳເປັນ ສຳລັບ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແກ່ ການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງແມ່ຍິງ ຢູ່ ໃນກອງປະຊຸມ ຂອງແຜນ ງານ.</p>	<p>ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແລະ ການລວມເອົາສັງຄົມ (ເບິ່ງ ຄຳແນະນຳຂ້າງເທິງ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ກຳນົດໂກຕ້າ ການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງແມ່ຍິງໃຫ້ ໄດ້ 40% ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມ ຂອງຊຸມຊົນ • ດຳເນີນການສຳຫຼວດ ເພື່ອກຳນົດ ຖ້າວ່າ ແມ່ຍິງຮູ້ສຶກ ຕັ້ງໜ້າ ຢາກລວມ ຢູ່ໃນກອງ ປະຊຸມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ REDD+ • ກຳນົດເວລາ ແລະ ສະຖານທີ່ ການຝຶກອົບຮົມ ທີ່ຄຳນຶງເຖິງ ເວລາການເຮັດວຽກຂອງແມ່ຍິງ ລວມທັງ ການເຂົ້າເຖິງ ເພື່ອຮັບປະກັນ ການມີ ສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງ ຫຼາຍທີ່ສຸດ, ປະສານງານ ກັບ ສະຫະພັນ ແມ່ຍິງລາວ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ແລະ ອົງ ການຈັດຕັ້ງ ຂອງແມ່ຍິງ ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອສ້າງຕັ້ງບົນເຄືອຂາຍທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ແລະ ຫຼັກການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດ ສຳລັບ ການເຂົ້າ ເຖິງ. • ຮັບປະກັນວ່າ ການປຶກສາຫາລືຂັ້ນບ້ານ ກ່ຽວ ກັບ ການລົງທຶນທີ່ມີທ່າແຮງ ຂອງພາກເອກະ ຊົນ ຢູ່ໃນ ການຜະລິດກະສິກຳປ່າໄມ້ ແບບ ປະສົມປະສານ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ສາມາດເຮັດ ໃຫ້ຊາວບ້ານໝົດທຸກຄົນ ເຂົ້າຮ່ວມເທົ່າທຽມກັນ ໃນການຕັດສິນໃຈ ກ່ຽວກັບການລົງທຶນ. 		<p>(14)</p>
<p>ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ສົນໃຈ ໃນການຢຸດຕິ ການເຮັດໄຮ່ ເລື່ອນລອຍ ເນື່ອງຈາກວ່າ ມັນເປັນການໃຊ້ແຮງງານໜັກ ແລະ ເປັນວຽກທີ່ຍາກ, ແຕ່ ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເຂົາເຈົ້າ</p>	<p>ກິດຈະກຳ 1.4 ຈະສະໜັບສະໜູນ ຊາວບ້ານ ດ້ວຍ ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຊຶ່ງຈະຊ່ວຍກຳນົດ ກິດ ຈະກຳ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ເໝາະສົມ. ໝາກຜົນ 2 ແລະ 3 ຈະສະໜອງ ການສະໜັບສະໜູນ ດ້ານ ວິຊາການ ແລະ ດ້ານການເງິນ ແກ່ ຊຸມຊົນ ໃນ ການຍອມຮັບ ຫຼັກການປະຕິບັດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແບບ</p>	<p>ກິດຈະ ກຳ 1.5, ໝົດທຸກ ກິດຈະ ກຳ ຢູ່ ພາຍໃນ</p>	<p>(1) (2) (3) (4) (8) (10)</p>

<p>ຄຳຄິດເຫັນ ແລະ/ຫຼື ຄຳ ແນະນຳ ຂອງຜູ້ມີສ່ວນ ກ່ຽວຂ້ອງ</p>	<p>ມັນຖືກເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນແຜນປະຕິບັດງານ ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ຂອງແຜນງານໄດ້ແນວໃດ:</p>	<p>ໝາກ ຜົນ/ກິດ ຈະກຳ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງ ແຜນ ງານ</p>	<p>ຈຳນວນ ມາດ ຕະການ ຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP</p>
<p>ຕ້ອງການທາງເລືອກ ທີ່ເໝາະສົມ. ຄວາມອາດສາມາດຂອງແມ່ຍິງ ແມ່ນມີຕໍ່າ ແລະ ເຂົາເຈົ້າມັກຈະມີການເຂົ້າເຖິງໜ້ອຍກວ່າຜູ້ຊາຍ ຕໍ່ກັບ ການບໍລິການສິ່ງເສີມ, ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ.</p>	<p>ຍືນຍານ ຕໍ່ທີ່ດິນກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້. ການເຂົ້າຮ່ວມໃນແຜນງານ ແມ່ນເປັນຄວາມສະໝັກໃຈ ແລະ ອີງໃສ່ ຂະບວນການແບບມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ຊາວບ້ານ ສາມາດ ກຳນົດຫຼັກການປະຕິບັດ ທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ເປັນຜົນປະໂຫຍດ ໂດຍອີງໃສ່ສະພາບທ້ອງຖິ່ນ ຂອງເຂົາເຈົ້າ.</p> <p>ແຜນງານ ຈະສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ຂອງແມ່ຍິງ ໃນການຍອມຮັບ ຫຼັກການປະຕິບັດ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ກ້າວເຂົ້າສູ່ ການຜະລິດ, ການປຸງແຕ່ງ ແລະ ການເຮັດການຕະຫຼາດ ຕ່ອງໂສຄຸນຄ່າໃໝ່. ທຸກອົງປະກອບການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ວັດຖຸອຸປະກອນການສິ່ງເສີມ ຈະຖືກທົບທວນ ໂດຍ ຊ່ຽວຊານດ້ານບົດບາດຍິ່ງຊາຍ, ທຸກອົງການຈັດຕັ້ງໂຕແທນ ແລະ ຄູ່ຝຶກດ້ານການສິ່ງເສີມ ຈະໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ແລະ ການລວມເອົາສັງຄົມ (ເຊັ່ນ ການສິ່ງເສີມ ຫຼັກການປະຕິບັດ ທີ່ປະຫຍັດເວລາ). ນອກຈາກນັ້ນ, ແຜນງານ ຈະຮັບປະກັນ ການຮ່ວມມືກັນຢ່າງໃກ້ຊິດ ກັບສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ເພື່ອເຂົ້າເຖິງ ແມ່ຍິງ ໃຫ້ຫຼາຍເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ ແລະ ຊຸກຍູ້ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງເຂົາເຈົ້າ.</p> <p>ການຝຶກອົບຮົມ ໃຫ້ສະເພາະແມ່ຍິງ ກ່ຽວກັບ “ການສ້າງທັດສະຄວາມຮູ້ ດ້ານທຸລະກິດ” ຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ເພື່ອຊ່ວຍແມ່ຍິງ ປັບປຸງຄວາມຮູ້ດ້ານທຸລະກິດ ຂອງເຂົາເຈົ້າ, ສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ແລະ ພັດທະນາ ທັດສະຄວາມຮູ້ ໃນການເປັນຜູ້ນຳ.</p> <p>ການປະເມີນ ກ່ຽວກັບ ຕ່ອງໂສຄຸນຄ່າທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍ ຈະລວມເອົາການປະເມີນ ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ,</p>	<p>ໝາກຜົນ 2 ແລະ 3</p>	<p>(11) (12) (14)</p>

ຄຳຄິດເຫັນ ແລະ/ຫຼື ຄຳ ແນະນຳ ຂອງຜູ້ມີສ່ວນ ກ່ຽວຂ້ອງ	ມັນຖືກເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນແຜນປະຕິບັດງານ ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ຂອງແຜນງານໄດ້ແນວໃດ:	ໝາກ ຜົນ/ກິດ ຈະກຳ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງ ແຜນ ງານ	ຈຳນວນ ມາດ ຕະການ ຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP
	ເພື່ອເຂົ້າໃຈ ໂອກາດທີ່ສຳຄັນ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ ສຳລັບ ແມ່ຍິງ. ຮັບປະກັນວ່າ ການປຶກສາຫາລືຂັ້ນບ້ານ ກ່ຽວກັບ ການລົງທຶນທີ່ມີທ່າແຮງ ຈາກພາກເອກະຊົນ ເຂົ້າ ໃນການເຮັດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແບບປະສົມ ປະສານ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ເຮັດໃຫ້ ຊາວບ້ານໝົດ ທຸກຄົນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຕັດສິນໃຈກ່ຽວກັບການ ລົງທຶນ ແບບເທົ່າທຽມກັນ. ສຳລັບ ການເຂົ້າເຖິງ ຂອງແມ່ຍິງ ຕໍ່ການບໍລິການ ດັ່ງກ່າວ, ໃຫ້ເບິ່ງ ຄຳແນະນຳເພີ່ມຕື່ມ ໃນແຖວ ຂ້າງເທິງ.		
ແມ່ຍິງ ມັກຈະມີການເຂົ້າເຖິງ ທີ່ໜ້ອຍກວ່າ ຕໍ່ກັບ ຂະບວນ ການຕັດສິນໃຈ ແລະ ວາງ ແຜນ, ເຖິງແມ່ນວ່າຈະເປັນຜູ້ ຊົມໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້ຕົ້ນຕໍ ກໍ ຕາມ.	ແຜນງານ ຈະຊ່ວຍ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງແກ່ ແມ່ຍິງ ໃຫ້ກາຍເປັນສະມາຊິກ ຂອງ ຄະນະຄຸ້ມ ຄອງປ່າໄມ້ບ້ານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນ ບ້ານອື່ນໆ ທີ່ທຳການຕັດສິນໃຈ ໃນລະດັບ ທ້ອງຖິ່ນ. ແຜນງານ ຈະສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງ ບົດແນະນຳ ທີ່ ຄະນະຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ບ້ານທ້ອງຖິ່ນ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແລະ ການລວມເອົາສັງຄົມ. ມັນຈະສືບຕໍ່ ຮັບປະກັນ ໃຫ້ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ມີທິວ ທຸກຂະແໜງການ ຢູ່ທົ່ວ ອົງປະກອບ ແລະ ວັດຖຸ ອຸປະກອນການຝຶກອົບຮົມທັງໝົດ ແລະ ຈະຊຸກຍູ້ ການຄຳນຶງເຖິງເພດ ສຳລັບຍິງ ແລະ ຊາຍ.	ກິດຈະ ກຳ 1.4, 1.5, ໝົ ດທຸກກິດ ຈະກຳ ທີ່ຢູ່ພາຍ ໃນໝາກ ຜົນ 2 ແລະ ໝ າກຜົນ 3	(13) (8)
ແມ່ຍິງ ມັກຈະຮູ້ ປ່າໄມ້ ດີກ ວ່າຜູ້ຊາຍ, ແຕ່ມັກຈະບໍ່ໄດ້ ເຂົ້າຮ່ວມ ຢູ່ໃນການຕິດຕາມ	ທົບທວນ ທ່າແຮງ ສຳລັບກຸ່ມລາດຕະເວນ ທີ່ອາ ໄສຊຸມຊົນ ແລະ ນຳພາໂດຍແມ່ຍິງ ⁴⁹ , ແລະ ສະ	ກິດຈະ ກຳ 1.4, 1.5	(6) (7) 1)

⁴⁹ ນຳພາໂດຍແມ່ຍິງ ໝາຍຄວາມວ່າ ກຸ່ມຕ່າງໆ ຖືກຈັດຕັ້ງ ແລະ ນຳພາໂດຍແມ່ຍິງ, ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ມັນບໍ່ໝາຍຄວາມວ່າ ການເຂົ້າຮ່ວມ ແມ່ນ
ມີແຕ່ແມ່ຍິງ. ກຸ່ມເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດ ເປັນກຸ່ມລາດຕະເວນ ທີ່ປະສົມປະສານກັນ, ແຕ່ແນວໃດກໍຕາມ, ທົວໜ້າ ແລະ ຜູ້ຈັດຕັ້ງກຸ່ມ ສ່ວນໃຫຍ່ ຄວນຈະເປັນ
ແມ່ຍິງ.

ຄຳຄິດເຫັນ ແລະ/ຫຼື ຄຳ ແນະນຳ ຂອງຜູ້ມີສ່ວນ ກ່ຽວຂ້ອງ	ມັນຖືກເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນແຜນປະຕິບັດງານ ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ຂອງແຜນງານໄດ້ແນວໃດ:	ໝາກ ຜົນ/ກິດ ຈະກຳ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງ ແຜນ ງານ	ຈຳນວນ ມາດ ຕະການ ຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP
<p>ຫຼື ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ/ ການລາດຕະເວນ ຍ້ອນຫຼາຍ ເຫດຜົນ (ເຊັ່ນ ທຳນົບທຳ ນຽມທາງວັດທະນາທຳ, ເປັນ ແຮງງານທີ່ບໍ່ໄດ້ຈ້າງ/ມີຄວາມ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄອບຄົວ, ມີ ລະດັບການສຶກສາຕໍ່າ). ແຕ່ ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ແມ່ຍິງ ຄວນຈະໄດ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມ ຫຼາຍຂຶ້ນ ຢູ່ໃນກິດຈະກຳເຫຼົ່າ ນີ້ (ຖ້າວ່າ ກິດຈະກຳ ຫາກມີ ຄວາມປອດໄພ ແລະ ຢູ່ໃກ້ ບ້ານ). ແມ່ຍິງ ຄວນຈະໄດ້ ຮັບການປຶກສາຫາລື ຢ່າງ ເຕັມເມັດເຕັມໜ່ວຍ ກ່ຽວກັບ ບັນດາກິດຈະກຳ ລາດຕະເວນ. ຄວາມປອດໄພ ຈະຕ້ອງໄດ້ ຮັບການພິຈາລະນາ ຢ່າງ ໃກ້ຊິດ ສຳລັບ ການ ລາດຕະເວນປ່າໄມ້ ເນື່ອງ ຈາກວ່າ ມັນມັກຈະເປັນກິດ ຈະກຳທີ່ອັນຕະລາຍ ແລະ ອາດຈະຢູ່ໃກ້ ຈາກໝູ່ບ້ານ.</p>	<p>ໜັບສະໜູນ ການສ້າງສັນ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ດ້ວຍ ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ປູກຈິດສຳນຶກ.</p>		<p>(2) (3) (4)</p>
<p>ສຳລັບ ການຕິດຕາມ ແລະ ບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ, ເຖິງ ແມ່ນວ່າ ແມ່ຍິງຈະມີຄວາມຮູ້ ທີ່ເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບປ່າໄມ້ກໍ</p>	<p>ສວຍໃຊ້ ຄວາມຮູ້ທີ່ກວ້າງຂວາງ ຂອງແມ່ຍິງພາຍ ໃນທ້ອງຖິ່ນ ກ່ຽວກັບປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ ໃນການເຮັດໃຫ້ ເຂົາເຈົ້າ ເປັນໃຈກາງທີ່ສຳຄັນ ຂອງການ ປະກອບສ່ວນຈາກຊຸມຊົນ ຕໍ່ ລະບົບການຕິດຕາມ</p>	<p>ກິດຈະ ກຳ 1.5</p>	<p>(9)</p>

<p>ຄຳຄິດເຫັນ ແລະ/ຫຼື ຄຳ ແນະນຳ ຂອງຜູ້ມີສ່ວນ ກ່ຽວຂ້ອງ</p>	<p>ມັນຖືກເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນແຜນປະຕິບັດງານ ບົດບາດຍິງຊາຍ ຂອງແຜນງານໄດ້ແນວໃດ:</p>	<p>ໝາກ ຜົນ/ກິດ ຈະກຳ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງ ແຜນ ງານ</p>	<p>ຈຳນວນ ມາດ ຕະການ ຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP</p>
<p>ຕາມ, ເຂົາເຈົ້າມັກຈະບໍ່ໄດ້ ເຂົ້າຮ່ວມ ຢູ່ໃນກິດຈະກຳ ການຕິດຕາມ. ແມ່ຍິງຄວນ ຈະໄດ້ຮັບການຜັກດັນໃຫ້ເຂົ້າ ຮ່ວມ ແລະ ປຶກສາຫາລື ກ່ຽວ ກັບ ການຕິດຕາມປ່າໄມ້.</p>	<p>ປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ລວມມີ ກົນໄກທີ່ ຕອບສະໜອງທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ສຳລັບ ການຕິດຕາມ ຂອງຊຸມຊົນ ຢູ່ໃນລະບົບຕິດຕາມ ປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດ.</p>		
<p>ໄດ້ກ່າວໄວ້ ຢູ່ໃນການປຶກສາ ຫາລື ວ່າ ແມ່ຍິງ ມັກຈະຮູ້ ຫຼາຍກວ່າຜູ້ຊາຍ ກ່ຽວກັບ ການຕະຫຼາດ ໃນຄະນະທີ່ ຜູ້ ຊາຍມັກຈະໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນ ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ຕ້ອງການ ແຮງງານໜັກ ຫຼາຍກວ່າ. ເມື່ອເປັນເຊັ່ນນັ້ນ, ມັນຈຶ່ງສຳ ຄັນ ສຳລັບ ການປະເມີນ ຕ້ອງໄລ່ ຄຸນຄ່າ ທີ່ດຳເນີນ ຢູ່ ພາຍໃນ ກອບຂອງແຜນງານ ທີ່ ບັນຫາກ່ຽວຂ້ອງກັບ ບົດບາດຍິງຊາຍ ຖືກ ພິຈາລະນາ ຢູ່ພາຍໃນ ການ ປະເມີນຕ້ອງໄລ່ຄຸນຄ່າ ທີ່ລວມມີ ໂອກາດ ຕົ້ນຕໍ ສຳ ລັບ ແມ່ຍິງ ໃນການສ້າງ ຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແກ່ ບົດບາດ ແລະ ຄວາມອາດ ສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າ.</p>	<p>ແຜນງານ ຈະຮັບປະກັນວ່າ ການປະເມີນບົດບາດ ຍິງຊາຍ ຖືກເຊື່ອມໂຍງ ຢູ່ໃນທຸກໆ ການວິເຄາະ ສຳລັບ ການເຮັດກະສິກຳແບບໃໝ່ ທີ່ມີທ່າແຮງ ແລະ ຕ້ອງໄສຄຸນຄ່າ ທີ່ຖືກນຳໃຊ້ ໂດຍ ແຜນງານ. ການສຶກສາ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ທັງໝົດ ສຳລັບ ການ ສ້າງ ຕ້ອງໄລ່ຄຸນຄ່າ ຫຼື ການເຮັດກະສິກຳແບບໃໝ່ ຄວນທົບທວນຄືນ ຜົນກະທົບທີ່ໄດ້ປະເມີນກ່ຽວກັບ ບົດບາດຍິງຊາຍ ຂອງການປ່ຽນແປງທີ່ຕ້ອງການ (ການເຂົ້າເຖິງ, ຄວາມຕ້ອງການຈຳເປັນ, ອຸປະສັກ , ທ່າແຮງ, ຈຳນວນວຽກ, ຜົນປະໂຫຍດ).</p>	<p>ກິດຈະ ກຳ 2.1 ແລະ 2.2</p>	<p>(10)</p>

9. ຊ່ອງວ່າງທາງເພດ ທີ່ໂດດເດັ່ນ ແລະ ຄໍາແນະນໍາ ໃຫ້ເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນ ແຜນງານ GCF

ຕາຕະລາງຕໍ່ໄປນີ້ ເປັນໂຕເຊື່ອມໂຍງຊ່ອງວ່າງອັນໂດດເດັ່ນ ທີ່ໄດ້ຍົກຂຶ້ນມາ ເຂົ້າຫາກັນ (ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ນອກຈາກ ໂຕທີ່ຖືກກຳນົດຢູ່ໃນ ການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ທີ່ໄດ້ອະທິບາຍ ຢູ່ໃນ ຕາຕະລາງຜ່ານມາ), ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ໂດຍມີການສະເໜີຄໍາແນະນໍາ ໃຫ້ລົງມືແກ້ໃຂ ສາເຫດເຫຼົ່ານີ້. ຖ້າທ່ານສາມ ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ການເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃສ່ໃນ ຮ່າງທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ສໍາລັບໝາກ ຜົນ ແລະ ກິດຈະກຳ ຂອງແຜນງານ GCF ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ແລະ ຖ້າທ່ານສີ່ ແມ່ນຖ້າທ່ານພວກມັນ ຖືກ ເຊື່ອມໂຍງ ເຂົ້າໃສ່ໃນແຜນປະຕິບັດງານ ບົດບາດຍິງຊາຍ.

ພວກມັນ ບໍ່ຖືກຈັດລຽງ ຕາມບູລິມະສິດ. ພວກມັນ ຄວນຈະຖືກເຊື່ອມໂຍງ ໃຫ້ຫຼາຍເທົ່າທີ່ຈະຫຼາຍໄດ້ ຜ່ານທາງ ໄລຍະຂອງແຜນງານ ຊຶ່ງເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍ ບົດສະເໜີຂໍ້ການສະໜອງເງິນ, ກອບຄວາມສົມເຫດ ສົມຜົນ, ການວາງແຜນດຳເນີນງານ, ແລະ ລະບົບການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ..

ນອກຈາກນັ້ນ, ແນະນໍາ ຢ່າງໜັກແໜ້ນ ໃຫ້ທົບທວນຄືນ ບົດວິເຄາະສະບັບນີ້ ແລະ ເບິ່ງ ປະສິດທິພາບ ຂອງ ບັນດາກິດຈະກຳ ທີ່ໄດ້ແນະນໍາ ບົນພື້ນຖານປຶກສາຕິ ແລະ ລວມເອົາມັນເຂົ້າໃນ ເອກະສານທີ່ຕ້ອງການ ສໍາລັບພະນັກງານຂອງແຜນງານຄົນໃໝ່.

ຊ່ອງວ່າງບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ຖືກ ຍົກຂຶ້ນມາ	ຄໍາແນະນໍາ	ໝາກຜົນ ແລະ ກິດຈະ ກຳ ຂອງ ແຜນງານ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ	ຈຳນວນ ມາດ ຕະການຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP
ຮ່າງກົດໝາຍປ່າໄມ້ ສະບັບ ປັດຈຸບັນ ແລະ ແຜນ PRAP ບໍ່ສ່ອງແສງໃຫ້ເຫັນບັນຫາ ບົດບາດຍິງຊາຍ ຢູ່ໃນຂະແໜງ ງນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ.	ແຜນງານ ຈະສະໜັບສະໜູນ ການ ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ບັນດາລະບຽບ ການ ແລະ ບົດແນະນໍາ ເພື່ອຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ແບບຍືນຍານ, ການພື້ນຟູພູມ ສັນຖານປ່າໄມ້ ແລະ ປ່າໄມ້ບ້ານ	1.2 1.3	(5)

ຊ່ອງວ່າງບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ຖືກ ຍົກຂຶ້ນມາ	ຄຳແນະນຳ	ໝາກຜົນ ແລະ ກິດຈະ ກຳ ຂອງ ແຜນງານ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ	ຈຳນວນ ມາດ ຕະການຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP
	<p>ທີ່ຄຳນຶກເຖິງບົດບາດຍິງຊາຍ ພາຍໃຕ້ ກົດໝາຍປ່າໄມ້ ສະບັບ ປັບປຸງ ແລະ ແຜນ PRAP. ຊ່ຽວຊານດ້ານການປົກປ້ອງ, ດ້ານ ບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ດ້ານການ ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ຂອງ ແຜນງານ ແລະ ຖ້າຈຳເປັນ, ຊ່ຽວຊານດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ຜູ້ອື່ນໆ ຈະປັບປຸງ ລະບຽບການ ແລະ ບົດແນະນຳ.</p> <p>ຍ້ອນແນວນັ້ນ, ກົດໝາຍ, ລະບຽບ ການ ແລະ ບົດແນະນຳສະບັບໃໝ່ / ປັບປຸງ ຈະພິຈາລະນາບົດບາດຍິງ ຊາຍ ຢ່າງຈະແຈ້ງ (ເຊັ່ນ ໃນແງ່ ຂອງ ບົດບາດ ຂອງຜູ້ມີສ່ວນ ກ່ຽວຂ້ອງ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ດ້ານ ການຈັດຕັ້ງ, ການເຂົ້າເຖິງ ຊັບພະຍາກອນ ແລະ ການ ແລກປ່ຽນຜົນປະໂຫຍດ</p>		
<p>ຄວາມອາດສາມາດ ໃນປັດຈຸບັນ ຂອງພະນັກງານລັດ ຢູ່ທຸກ ລະດັບ ໃນການເຊື່ອມໂຍງ ບົດບາດຍິງຊາຍ ຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ແລະ ການພິຈາລະນາຊົນເຜົ່າ ເຂົ້າໃສ່ໃນ ແນວທາງປະຕິບັດ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ແມ່ນມີ ຂໍ້ຈຳກັດຫຼາຍ, ແລະ ພະນັກງານ ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນເປັນຜູ້ຊາຍ. ພາສາຊົນເຜົ່າ ມັກຈະເປັນ ອຸປະສັກ ຂອງການສື່ສານ ຊຶ່ງບໍ່ ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ຢ່າງເອົາຈິງ</p>	<p>ແຜນງານຈະຝຶກອົບຮົມ ພະນັກງານ ລັດທັງໝົດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງລວມມີ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ (LWU) ແລະ ການຄຸ້ມຄອງປະຕູ ການສະໜ ອງທຶນ REDD+, ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ບົດບາດຍິງຊາຍ, REDD+ ແລະ ການລວມເອົາສັງຄົມເຂົ້າຮ່ວມ ມັນຈະສືບຕໍ່ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການ ຝຶກອົບຮົມ ທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍ ເພື່ອ ສະໜັບສະໜູນ ການພັດທະນາ ຄວາມອາດສາມາດ ຂອງ ພະນັກງານເພດຍິງ ແກ່ ທຸກອົງ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງລັດ ໃນທຸກ</p>	<p>ທົ່ວທຸກຂະແ ຫນງການ/ ທັງ ໝົດ</p>	<p>(1) (3) (4)</p>

ຊ່ອງວ່າງບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ຖືກ ຍົກຂຶ້ນມາ	ຄຳແນະນຳ	ໝາກຜົນ ແລະ ກິດຈະ ກຳ ຂອງ ແຜນງານ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ	ຈຳນວນ ມາດ ຕະການຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP
ເອົາຈັງ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ສົ່ງຜົນ ກະທົບ ຕໍ່ ການລວບລວມ ໃນ ລະດັບຮາກຖານ, ທີ່ແມ່ຍິງມັກ ຈະຖືກມອງຂ້າມ ໃນກິດຈະກຳ ການວາງແຜນ ແລະ ການທຳ ການຕັດສິນໃຈ ຖ້າວ່າ ບໍ່ໄດ້ຮັບ ການຍຸກຍູ້ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ ຢ່າງຕັ້ງ ໜ້າ.	ລະດັບ ເພື່ອປັບປຸງ ຄວາມເທົ່າທຽມ ກັນ ທາງເພດ ຢູ່ພາຍໃນຂະແໜ ງປ່າໄມ້. ວັດຖຸອຸປະກອນສື່ສານ ກ່ຽວກັບ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້, REDD+ ແລະ ກິດຈະກຳອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການປູກຈິດສຳ ຄວນຈະ ຄຳນຶງ ເຖິງບົດບາດຍິງຊາຍ, ເປັນມິດຕໍ່ ຜູ້ນຳໃຊ້ ແລະ ເຮັດເປັນຫຼາຍພາສາ ຊົນເຜົ່າ ຖ້າເປັນໄປໄດ້. ທຸກວັດຖຸ ອຸປະກອນການສື່ສານ ແລະ ທີ່ເປັນ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຈະໄດ້ຮັບການ ປັບປຸງ ໂດຍ ຊ່ຽວຊານບົດບາດຍິງ ຊາຍ.		
ການປົກສາຫາລື ໄດ້ສະແດງໃຫ້ ເຫັນວ່າ ແມ່ຍິງ ຖືກພິຈາລະນາ ເປັນຜູ້ຊົມໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ປ່າໄມ້ ຕົ້ນຕໍ ແລະ ມີຄວາມຮູ້ ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ກ່ຽວກັບ ທີ່ຢູ່ອາ ໃສທາງທຳມະຊາດ ທີ່ຢູ່ອ້ອມ ຂ້າງ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ລວມທັງ ສະພາບຄວາມເສື່ອມໂຊມ ແຕ່ບໍ່ ມັກຈະເຂົ້າຮ່ວມ ຢູ່ໃນການຄຸ້ມ ຄອງ ແລະ ການຕິດຕາມປ່າໄມ້ ຍ້ອນຂາດການສຶກສາ ແລະ ຍ້ອນທຳນົບທຳນຽມທາງປະເພນີ.	ແຜນງານຈະສະໜັບສະໜູນ ການ ສ້າງບົດແນະນຳ ຂອງ ຄະນະຄຸ້ມ ຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ບ້ານ ພ້ອມທັງ ກຳນົດ ມາດຕະຖານ ທີ່ຮັບປະກັນ ໃຫ້ຄະນະດັ່ງກ່າວ ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ໄດ້ ໂດຍແມ່ຍິງ, ສະມາຊິກທີ່ມາ ຈາກຫຼາຍຊົນເຜົ່າ ແລະ ຄົນທຸກ ຍາກ, ຊຶ່ງລວມມີໂຮກຕາ ຢ່າງໜ້ອຍ 30% ຂອງສະມາຊິກທີ່ເປັນເພດຍິງ ຕໍ່ ທີ່ຄະນະກຳມະການ. ນອກຈາກນັ້ນ, ລະບຽບການທ້ອງ ຖິ່ນ ຄວນຈະສະໜອງຊ່ອງທາງ ທີ່ ເປັນຕົວເລືອກ ແກ່ ປະຊາຊົນ ໃນ ການປະຕິບັດຕາມ ຄວາມຕ້ອງການ ອັນຈຳເປັນ ເພື່ອໃຫ້ກາຍເປັນ ສະມາຊິກ ຂອງຄະນະໄດ້ (ເຊັ່ນວ່າ ມີມາດຕະຖານ ການສຶກສາຕ່ຳສຸດ	1.3 2.1 3.1 3.2 3.3	(13) (1)

ຊ່ອງວ່າງບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ຖືກ ຍົກຂຶ້ນມາ	ຄຳແນະນຳ	ໝາກຜົນ ແລະ ກິດຈະ ກຳ ຂອງ ແຜນງານ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ	ຈຳນວນ ມາດ ຕະການຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP
	<p>ຫຼື ຜ່ານມາດຕະຖານ ການທົດ ສອບດ້ວຍປາກເປົ່າ).</p> <p>ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ຈະສະໜັບ ສະໜູນ ຂະບວນການປົກສາຫາລື ເພື່ອຊ່ວຍສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ທາງ ດ້ານຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ຢູ່ ໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ.</p>		
<p>ການປົກສາຫາລື ຢູ່ຂັ້ນບ້ານ ໄດ້ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຈົດສຳນິກ ຕໍ່ກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນມີຂໍ້ຈຳ ກັດຫຼາຍ. ສິ່ງກະຕຸ້ນອັນໃຫຍ່ສຸດ ສຳລັບ ຊາວບ້ານ ທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມ ໃນມາດຕະການປົກປັກປັກຮັກສາ ແມ່ນພົບໄດ້ ເມື່ອເຂົາເຈົ້າ ເຫັນ ຜົນກະທົບທີ່ເກີດຂຶ້ນທັນທີ ກ່ຽວ ກັບ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງ ເຂົາເຈົ້າ ຜ່ານທາງ ຊັບພະຍາກອນ ທີ່ຫຼຸດໜ້ອຍຖອຍ ລົງ (ລາຍຮັບໜ້ອຍລົງ, ອາຫານ ໜ້ອຍລົງ). ການແລກປ່ຽນກັບ ບ້ານອື່ນ ມັກຈະພົບເຫັນໄດ້ທົ່ວ ໄປ ຊຶ່ງມັນເປັນເຄື່ອງມື ທີ່ມີ ປະສິດທິພາບຫຼາຍ ໃນການເລີ່ມ ການປ່ຽນແປງ ແຕ່ ແມ່ຍິງມັກ ຈະຖືກກົດກັນ ບໍ່ໃຫ້ເດີນທາງ ຍ້ອນທຳນົບທຳນຽມທາງປະເພນີ ແລະ ການຂາດການ ຄົມມະນາຄົມ.</p>	<p>ແຜນງານ ຈະສົ່ງເສີມ ການ ໂຄສະນາປູກຈິດສຳນິກ ຜ່ານທາງ ການນຳໃຊ້ ເຄື່ອງມືສື່ສານພົວພັນ ແລະ ວັດຖຸອຸປະກອນສື່ສານທີ່ຄຳ ນຶງເຖິງບົດບາດຍິງຊາຍ/ຊົນເຜົາ ທີ່ ພິຈາລະນາ ປັດໃຈການກະຕຸ້ນທີ່ມີຢູ່ ໃນປັດຈຸບັນ. ທຸກວັດສະດຸອຸປະກອນ ການສື່ສານອັນໃຫຍ່ໆ ແລະ ການ ໂຄສະນາປູກຈິດສຳນິກ ຈະຖືກທົບ ທວນ ແລະ ຮັບຮອງໂດຍ ຊ່ຽວຊານ ດ້ານການປົກປ້ອງ, ດ້ານບົດບາດ ຍິງຊາຍ ແລະ ດ້ານການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ</p> <p>ແຜນງານ ຈະສືບຕໍ່ ເຮັດໃຫ້ ຊາວບ້ານທີ່ເປັນເພດຍິງ ເຂົ້າຮ່ວມ ຢູ່ໃນ ການແລກປ່ຽນ ແລະ ກອງ ປະຊຸມ ຢູ່ນອກບ້ານ ຜ່ານທາງການ ໂຄສະນາໂດຍກົງ ຜ່ານສະຫະພັນ ແມ່ຍິງລາວ ແລະ ພະນັກງານລັດ ແລະ ສະໜອງເບ້ຍລ້ຽງ ແລະ ວິທີ ການເດີນທາງ ຖ້າຫາກຈຳເປັນ.</p>	<p>1.4</p> <p>2.1</p> <p>3.1</p> <p>4</p>	<p>(17)</p> <p>ງົບປະມານ</p> <p>GAP</p> <p>ພິຈາລະນາ ເງິນ</p> <p>DSA ແກ່</p> <p>ຊາວບ້ານ, ແລະ</p> <p>ຈະສະໜອງ</p> <p>ການສະໜັບສະ</p> <p>ໜູນ ການເຂົ້າ</p> <p>ເຖິງ ການຝຶກ</p> <p>ອົບຮົມ.</p>

ຊ່ອງວ່າງບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ຖືກ ຍົກຂຶ້ນມາ	ຄຳແນະນຳ	ໝາກຜົນ ແລະ ກິດຈະ ກຳ ຂອງ ແຜນງານ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ	ຈຳນວນ ມາດ ຕະການຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP
<p>ປັດຈຸບັນນີ້ ບໍ່ມີກຸ່ມແມ່ຍິງ ສະເພາະ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວ ຢູ່ໃນ ການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້. ໂດຍປົກກະຕິ ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ລາວ (LWU) ແມ່ນເປັນພຽງອົງ ການຈັດຕັ້ງດຽວ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວ ຊຶ່ງສາມາດ ສົ່ງຜົນ ຕໍ່ ການ ຕັດສິນໃຈ ໃນທຸກລະດັບ.</p>	<p>ແຜນງານ ຈຳເປັນຕ້ອງນຳໃຊ້ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ໃຫ້ຫຼາຍເທົ່າ ທີ່ຈະຫຼາຍໄດ້ ເພື່ອເປັນຕົວແທນ ແລະ ເຂົ້າເຖິງແມ່ຍິງ ແລະ ແນະນຳ ໃຫ້ຈັດສັນ ງົບປະມານ ໂດຍກົງ ແກ່ ຫ້ອງການສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ປະ ຈຳທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ສາມາດ ຮ່ວມອຳນວຍຄວາມ ສະດວກ ແກ່ກິດຈະກຳ ຂອງແຜນ ງານ ດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບ.</p>	<p>ທົ່ວທຸກຂະແ ຫນງການ/ ທັງ ໝົດ</p>	<p>(1) (17)</p>
<p>ແຜນປະຕິບັດງານ ການບັງຄັບ ໃຊ້ກົດໝາຍ ສະບັບປັດຈຸບັນ ບໍ່ ພິຈາລະນາ ບັນຫາບົດບາດຍິງ ຊາຍ ແລະ ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງບໍ່ຄຳນຶງ ເຖິງທ່າແຮງ ຂອງບົດບາດ ຂອງ ແມ່ຍິງ ໃນການນຳໃຊ້ ແລະ ປົກ ປັກຮັກສາປ່າໄມ້.</p>	<p>ແຜນງານ ຈະສະໜັບສະໜູນ ການລວມເອົາແມ່ຍິງ ໃນມາດ ຕະການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ (ເຊັ່ນ ການລາດຕະເວນ).</p>	<p>1.4</p>	<p>(6) (7)</p>
<p>ຕາມກົດໝາຍ, ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ ຊາຍ ມີສິດອັນດຽວກັນ ຕໍ່ທີ່ດິນ. ແຕ່ແນວໃດກໍຕາມ, ໃນຄວາມ ເປັນຈິງ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການຄອບຄອງທີ່ດິນ ຂອງແມ່ຍິງ ຍັງມີຄວາມໝັ້ນຄົງໜ້ອຍກວ່າ ຂອງຜູ້ຊາຍ. ນອກຈາກນັ້ນ, ມັກ ຈະບໍ່ລວມເອົາແມ່ຍິງ ຢ່າງຕັ້ງໜ້ ັງ ເຂົ້າໃນບາດກ້າວ ການຕັດສິນ ໃຈ ກ່ຽວກັບ ການວາງແຜນນຳ ໃຊ້ທີ່ດິນ (LUP). ຈາກນັ້ນ, ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ ເບິ່ງແຜນຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ຍ່ອຍ ເປັນສະເໝືອນ ບາດກ້າວ ສະເພາະ ທີ່ແມ່ຍິງ ມີສ່ວນຮ່ວມ</p>	<p>ຂະບວນການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ຈາກ ແຜນງານ ຈະມີຄວາມລະມັດລະວັງ ໃນການລວມເອົາ ໝົດທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ ເຂົ້າໃນບ້ານເປົ້າໝາຍ ຢ່າງ ຕັ້ງໜ້າ (ກອງປະຊຸມ ທີ່ແຍກກັນ; ກອງປະຊຸມສຳລັບຜູ້ຍິງ ທີ່ນຳພາ ໂດຍ ພະນັກງານຍິງ). ໂກຕ້າ ຈະຖືກກຳນົດ ເພື່ອຊຸກຍູ້ ການລວມເອົາແມ່ຍິງເຂົ້າໃນ ຄະນະ ປົກຄອງບ້ານ (ຢ່າງໜ້ອຍກວມ 30%). ໂກຕາ ຈະຖືກກຳນົດ ເພື່ອຊຸກຍູ້ ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງແມ່ຍິງ ຢູ່ໃນ ກອງປະຊຸມ ແລະການສະໜັບສະໜູນ</p>	<p>1.5 3.1</p>	<p>(13) (8) (2) (1) (3) (4)</p>

ຊ່ອງວ່າງບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ຖືກ ຍົກຂຶ້ນມາ	ຄຳແນະນຳ	ໝາກຜົນ ແລະ ກິດຈະ ກຳ ຂອງ ແຜນງານ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ	ຈຳນວນ ມາດ ຕະການຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP
<p>ໜ້ອຍ. ເຫດຜົນທີ່ໃຫ້ມາ ແມ່ນ ການຂາດການສຶກສາ ໃນການ ຄາດຄະເນ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ສຳລັບ ໜ້າວຽກ “ວິຊາການ”, ການຂາດຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ໃນ ການເຂົ້າຮ່ວມ ຕັດສິນໃຈ ກ່ຽວ ກັບ ການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນ ແລະ ທຳນົບທຳນຽມຕາມປະເພນີ ຂອງຫຼາຍກຸ່ມຊົນເຜົ່າ.</p>	<p>ນຕາມເປົ້າໝາຍ (ເຊັ່ນ ການຝຶກ ອົບຮົມທັດສະຄວາມຮູ້ ດ້ານທຸລະ ກິດ, ການຝຶກອົບຮົມພະນັກງານ ແຜນງານ ກ່ຽວກັບ ຄວາມເທົ່າທຽມ ກັນ ທາງເພດ ແລະ ການລວມເອົາ ສັງຄົມເຂົ້າຮ່ວມ) ຈະໄດ້ຮັບການສະ ໜອງ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແກ່ ການຄຸ້ມຄອງທີ່ມີປະສິດທິພາບ ຂອງ ແມ່ຍິງ.</p> <p>ອີກເທື່ອໜຶ່ງ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ສາມາດທຳໜ້າທີ່ ເປັນສະເໝືອນ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ຜູ້ ພັດທະນາທັດສະຄວາມຮູ້ ແກ່ ແມ່ຍິງບ້ານ, ຖ້າງົບປະມານ ຖືກຈັດ ສັນ ອີງຕາມສິ່ງທີ່ກ່າວມາ.</p>		
<p>ປັດຈຸບັນນີ້ ບໍ່ທັນມີລະບົບການ ສຳຫຼວດປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດເທື່ອ. ເ ຫຼືອນດັ່ງທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ໂດຍ ແຜນງານ, ການສ້າງລະບົບ ດັ່ງກ່າວ ຄວນຈະນຳໃຊ້ ບົດບາດ ຂອງແມ່ຍິງ ໃນ ການນຳໃຊ້ ແລະ ເຂົ້າເຖິງ ປ່າໄມ້.</p>	<p>ລະບົບການຕິດຕາມປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດ ຈະວາດພາບ ກົນໄກທີ່ຕອບສະໜ ອງທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ຢ່າມີ ປະສິດທິພາບ ສຳລັບ ການຕິດຕາມ ຊຸມຊົນ.</p> <p>ມັນຈະສືບຕໍ່ສະໜັບສະໜູນ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ຂະໜາດນ້ອຍ ກ່ຽວກັບ ທ່າແຮງຂອງການພັດທະນາ ແນວທາງປະຕິບັດ ທີ່ເອົາ ແມ່ຍິງເປັນໃຈກາງ ສຳລັບ ການລາດຕະເວນ ທີ່ອາໄສຊຸມ ຊົນ ການພິສູດ ດ້ານບົດບາດຍິງ ຊາຍ ແກ່ພົດທຸກຄວາມ ພະຍາຍາມ ໃນການສ້າງຄວາມ 	<p>1.6 3.2</p>	<p>(9) (17) (16)</p>

ຊ່ອງວ່າງບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ຖືກ ຍົກຂຶ້ນມາ	ຄຳແນະນຳ	ໝາກຜົນ ແລະ ກິດຈະ ກຳ ຂອງ ແຜນງານ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ	ຈຳນວນ ມາດ ຕະການຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP
	ອາດສາມາດ ແລະ ຝຶກອົບຮົມ, ການວາງແຜນສຳຫຼວດປ່າໄມ້, ການເກັບກຳຂໍ້ມູນໃນພາກສະໜາ ແລະ ການປ້ອນ/ການ ວິເຄາະ/ການລາຍງານຂໍ້ມູນ, ການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ, ການສື່ສານ/ ການຈັດ ເອກະສານ ແລະ ກິດຈະກຳ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ.		
ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ຢູ່ໃນບ້ານ ມີຄວາມພໍໃຈ ທີ່ຈະຫັນປ່ຽນຈາກ ການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ ໄປເປັນ ລະບົບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປະເພດ ອື່ນ ຈາກການປະກອບສ່ວນ ຕໍ່ ການທຳລາຍປ່າໄມ້, ໄປສູ່ ການ ເຮັດກະສິກຳ ທີ່ປາສະຈາກ ການທຳລາຍປ່າໄມ້ ຕາບໃດ ທີ່ ການຫັນປ່ຽນດັ່ງກ່າວ ສະໜອງ ລາຍຮັບທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ມີການ ພິຈາລະນາ ຈຳນວນວຽກທີ່ຫຼາຍ ຂອງຊາວບ້ານ. ຕາມປະເພນີ, ແມ່ຍິງ ເຮັດວຽກດົນກວ່າ ເປັນ ເວລາຫຼາຍຊົ່ວໂມງໃນມື້ໜຶ່ງ ໃນ ຄະນະທີ່ ວຽກຂອງຜູ້ຊາຍ ແມ່ນເປັນວຽກກ່ຽວຂ້ອງກັບການ ໃຊ້ແຮງງານທາງຮ່າງກາຍ ຫຼາຍ ກວ່າ.	ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວ ຢູ່ໃນຄຳແນະນຳຂ້າງ ເທິງຈາກການປຶກສາຫາລື ກັບຜູ້ມີ ສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ, ແຜນງານ ຈະດຳ ເນີນ ການສຶກສາ ກ່ຽວກັບ ຫຼັກການ ປະຕິບັດ ໃນການຜະລິດ ທີ່ມີ ທ່າແຮງ ແລະ ເປັນທາງເລືອກ ທີ່ມີ ການຄຳນຶງເຖິງ ຜົນກະທົບທີ່ເປັນ ໄປໄດ້ ຕໍ່ກັບຈຳນວນວຽກ ແລະ ຫຼັກການປະຕິບັດ ທາງວັດທະນາ ທຳ. ກິດຈະກຳ ການຮຽນຮູ້ທີ່ອາໄສ ຊຸມຊົນ ແລະ ປຶກສາຫາລື ທີ່ສະເໜີ ໂດຍ ແຜນງານ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງ ຮັບປະກັນວ່າ ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ສະແດງຄວາມກັງວົນເຫຼົ່ານີ້ ອອກ ມາ ຢ່າງເປີດເຜີຍ (ກອງປະຊຸມທີ່ ແຍກກັນ, ກິນໄກການຮ້ອງທຸກ ທີ່ ຄຳນຶງເຖິງ ອຸປະສັກ ທາງດ້ານ ບົດບາດຍິງຊາຍ).	2.1 2.3	(10) (11)
ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດທ້ອງຖິ່ນ ຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ແມ່ນ ຂຶ້ນກັບທາງເຂົ້າເປັນສ່ວນໃຫຍ່. ການເຂົ້າເຖິງ ຂອງແມ່ຍິງ ມີ ຂໍ້ຈຳກັດຫຼາຍກວ່າ ຍ້ອນຄວາມ	ການສົ່ງເສີມ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ ສຳລັບ ການເຂົ້າໄປແກ້ໄຂ ໃນດ້ານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຈະໄດ້ຮັບ ການຕິດຕາມ ຢ່າງໃກ້ຊິດ ຈາກ ຊ່ວຍຊານດ້ານການປົກປ້ອງ, ດ້ານ	2.2 2.3	(10) (11) (12) (16) (17)

ຊ່ອງວ່າງບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ຖືກ ຍົກຂຶ້ນມາ	ຄຳແນະນຳ	ໝາກຜົນ ແລະ ກິດຈະ ກຳ ຂອງ ແຜນງານ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ	ຈຳນວນ ມາດ ຕະການຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP
<p>ກັງວົນດ້ານຄວາມປອດໄພ, ທຳ ນົບທຳນຽມຕາມປະເພນີ ແລະ ຈຳນວນວຽກທີ່ຫຼາຍກວ່າ ຢູ່ໃນ ຄອບຄົວ ຊຶ່ງເປັນການກົດກັນ ເຂົາເຈົ້າ ຈາກການອອກໄປສ່ຽງ ໄພ. ກ່ຽວກັບ ການເຂົ້າເຖິງ ຕະຫຼາດ ໂດຍທົ່ວໄປ, ແມ່ຍິງ ຮູ້ສຶກມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ແລະ ຄວາມຮູ້ ໜ້ອຍ ໃນການອອກໄປ ສ່ຽງໄພ ນອກເໜືອຈາກ ຜະລິດຕະພັນທີ່ເຮັດຕາມປະເພນີ ຂອງແມ່ຍິງ (ເຄື່ອງຈັກສານ, ທໍ່ ຜ້າ, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ).</p>	<p>ບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ດ້ານການ ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ຂອງ ແຜນງານ. ອົງປະກອບ ແລະ ເຄື່ອງມືອຸປະກອນການຝຶກອົບຮົມ ຈະຖືກຕິດຕາມ ແລະ ຮັບຮອງ ໂດຍ ຊ່ຽວຊານ ກ່ອນ ການ ຮັບຮອງ.</p> <p>ໝົດທຸກອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຄູ່ຝຶກ ວຽກງານສົ່ງເສີມ ຈະໄດ້ຮັບການຝຶກ ອົບຮົມ ໂດຍຊ່ຽວຊານ ດ້ານການ ປົກປ້ອງ, ບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ການຕິດຕາມແລະປະເມີນຜົນ ກ່ຽວ ກັບ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ແລະ ການລວມເອົາສັງຄົມ ຢູ່ພາຍ ໃນກອບ ຂອງແຜນງານ.</p> <p>ຫຼັກສູດທັດສະທຸລະກິດ ສະເພາະ ແມ່ຍິງ ທີ່ຈະດຳເນີນແກ່ ກຸ່ມບ້ານ. ການຕິດຕາມ ທີ່ຕອບສະໜອງທາງ ດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ ຈະຖືກດຳ ເນີນ, ຊຶ່ງເປັນການອະນຸຍາດ ໃຫ້ມີ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຮຽນຮູ້ ຢ່າງຕັ້ງ ໜ້າ ຜ່ານທາງ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານ.</p> <p>ງົບປະມານ ຈະຖືກສະໜອງໃຫ້ແກ່ ການຈ້າງນາຍພາສາ ແລະ ຄ່າແປ ເອກະສານ ເປັນພາສາທ້ອງຖິ່ນ ເມື່ອມີຄວາມຈຳເປັນ.</p>		
<p>ຈະຮັບປະກັນແນວໃດ ໃຫ້ແມ່ຍິງ ສາມາດ ເຂົ້າເຖິງການເງິນໄດ້? ແມ່ຍິງ ມັກຈະສາມາດເຂົ້າເຖິງ ເງິນກູ້ໄດ້ໜ້ອຍ ກັບສະຖາ ບັນທານເງິນ ທີ່ໃຫຍ່ (ເຊັ່ນ</p>	<p>ການທະນາຄານ ຂັ້ນບ້ານ ຢູ່ ສ.ປ.ປ.ລາວ ມີຜົນສຳເລັດ ໃນການ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ການເຂົ້າເຖິງ ການເງິນ ສຳລັບແມ່ຍິງໃນເຂດ ຊົນນະບົດ ຢູ່ ສ.ປ.ປ.ລາວ. ມີຫຼາຍ</p>	<p>1.1 (ການ ອອກບແບບ ປະຕູການສະ ໜອງເງິນ) 2.3</p>	<p>(1) (2) (3) (4) (5)</p>

ຊ່ອງວ່າງບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ຖືກ ຍົກຂຶ້ນມາ	ຄຳແນະນຳ	ໝາກຜົນ ແລະ ກິດຈະ ກຳ ຂອງ ແຜນງານ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ	ຈຳນວນ ມາດ ຕະການຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP
ອາດຈະບໍ່ມີໃບຕາດິນ), ແລະ ອາດຈະບໍ່ຕ້ອງການ ທີ່ຈະເອົາ ເງິນກູ້.	ກວ່າ 1,650 ສະມາຄົມສິນເຊື່ອຂັ້ນ	3.1	(10)
	ບ້ານ ຢູ່ລາວ ໄດ້ເກີດຂຶ້ນ, ຊຶ່ງໄດ້ມີ	3.2	(11)
	ການສົ່ງເສີມ ຢ່າງເຂັ້ມແຂງ ຈາກ	3.3	(12)
	ອົງການຈັດຕັ້ງຜູ້ໃຫ້ທຶນສາກົນ ລວມ	1.7	(13)
	ທັງ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ.		(14)
	ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ມີໜຶ່ງ ໃນຈຳ		(15)
	ນວນຈຸດປະສົງຫຼັກ ຄືການເພີ່ມການ		(16)
	ເຂົ້າເຖິງ ສິນເຊື່ອ ແລະ ການເງິນ		(17)
	ສຳລັບ ແມ່ຍິງ.		
	ຄະນະຄຸ້ມຄອງບ້ານ ຈະຕ້ອງ		
	ປະກອບດ້ວຍ ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ,		
	ແລະ ມີເງື່ອນໄຂຄວາມຕ້ອງການ ທີ່		
	ເຂັ້ມງວດ ສຳລັບການມີໜ້າ.		
	ນອກຈາກນັ້ນ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງ		
	ລາວ ຍັງໃຊ້ບົດບາດ ທີ່ສຳຄັນ ໃນ		
	ການສະໜັບສະໜູນ ການ		
	ທະນາຄານບ້ານ ໃນທົ່ວປະເທດ.		
ແຜນງານ ຈະສະໜັບສະໜູນ ການ			
ສ້າງຊ່ອງທາງ ໃຫ້ເງິນຊ່ວຍເຫຼືອ			
ຂະໜາດນ້ອຍ ຜ່ານທາງ			
ທະນາຄານບ້ານ ສຳລັບ ການ			
ຍອມຮັບ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແບບຍືນ			
ນານ ໂດຍ ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ			
ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະ			
ປະຕິບັດຕາມ ບົດແນະນຳທີ່ມີຢູ່			
ແລ້ວ ແລະ ຫຼັກການປະຕິບັດ ທີ່ດີທີ່			
ສຸດ ສຳລັບ ເຊື່ອມໂຍງ ແມ່ຍິງ			
ແລະ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ຢູ່ໃນ			
ຄະນະຄຸ້ມຄອງບ້ານ. ການຝຶກ			
ອົບຮົມ ຈະຖືກສະໜອງ ແກ່			
ສະມາຊິກ ຂອງຄະນະບ້ານ ກ່ຽວ			
ກັບ ການຄຸ້ມຄອງການເງິນ ແລະ			

ຊ່ອງວ່າງບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ຖືກ ຍົກຂຶ້ນມາ	ຄຳແນະນຳ	ໝາກຜົນ ແລະ ກິດຈະ ກຳ ຂອງ ແຜນງານ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ	ຈຳນວນ ມາດ ຕະການຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP
	<p>ຮັບປະກັນ ການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງ ສັງຄົມ ແລະ ນຳໃຊ້ ຫຼັກການ ປະຕິບັດຄວາມເທົ່າທຽມກັນ ທາງເພດ ທີ່ດີທີ່ສຸດ. ບົດແນະນຳ ສຳລັບ ການ ສ້າງຕັ້ງ ຄະນະຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ບ້ານ ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ ກຳນົດ ມາດຕະຖານ ເງື່ອນໄຂທີ່ຕ້ອງການ ສຳລັບ ແມ່ຍິງ ແລະ ຄົນທຸກຍາກ ແລະ ໂຕຕ້າ ມີສະມາຊິກເພດຍິງ ກວມຢ່າງໜ້ອຍ 30% ຕໍ່ ໜຶ່ງ ຄະນະ.</p> <p>ນອກຈາກນັ້ນ, ການຝຶກອົບຮົມ ເພີ່ມ ຕື່ມ ຈະຖືກດຳເນີນ ແກ່ ແມ່ຍິງ ກ່ຽວກັບ ຄວາມຮູ້ດ້ານການເງິນ ແລະ ການພັດທະນາທຸລະກິດ (ຢູ່ ພາຍໃນ ກິດຈະກຳ 1.7, ຕາມທີ່ໄດ້ ອະທິບາຍ ຢູ່ໃນ GAP).⁵⁰ ການຝຶກ ອົບຮົມ ເຫຼົ່ານີ້ ສ້າງຂຶ້ນບົນຫຼັກການ ປະຕິບັດ ທີ່ດີທີ່ສຸດ, ແລະ ສືບຕໍ່ ແກ້ ໃຂ ຄຳຄິດເຫັນ ທີ່ຍົກຂຶ້ນມາ ໃນ ການປຶກສາຫາລື ທີ່ແມ່ຍິງ ອາດຈະ ມີ ຄວາມຍ້ານກວາ ກ່ຽວກັບ ຄວາມ ສ່ຽງໃນການກູ້ຢືມ ແລະ ການສຶກສາ ທີ່ຕ່ຳ ແລະ ຕ້ອງການການຝຶກ ອົບຮົມ ແລະ ການສຶກສາ ຕາມເບົ້າ ໝາຍ ກ່ຽວກັບ ຄວາມຮູ້ດ້ານການ ເງິນ ແລະ ການວາງແຜນທຸລະກິດ. ເຖິງແນວໃດກໍຕາມ, ແມ່ຍິງ ຢູ່ ສ.ປ.ປ.ລາວ ມັກຈະຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່</p>		

⁵⁰ ສ້າງຂຶ້ນຈາກປະສົບການທາງບວກ, ເຊັ່ນ ອັນທີ່ຖືກດຳເນີນ ຢູ່ໃນຫຼັກສູດການຝຶກອົບຮົມ ຈອງ ILO “ການຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມແມ່ຍິງເຂົ້າໃນການເປັນຜູ້ ປະກອບການ”, ຊຶ່ງໄດ້ຖືກອອກແບບມາ ສຳລັບແມ່ຍິງຄົນທຸກຍາກ ຜູ້ທີ່ຕ້ອງການເລີ້ມ ຫຼື ຂະຫຍາຍ ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ. ສຳລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມຕື່ມໃຫ້ເຂົ້າ ເບິ່ງ: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---asia/---ro-bangkok/documents/publication/wcms_099876.pdf

ຊ່ອງວ່າງບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ທີ່ຖືກ ຍົກຂຶ້ນມາ	ຄຳແນະນຳ	ໝາກຜົນ ແລະ ກິດຈະ ກຳ ຂອງ ແຜນງານ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ	ຈຳນວນ ມາດ ຕະການຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP
	ເງິນຂອງຄອບຄົວ, ມັກຈະ ພິຈາລະນາເປັນສະເໝືອນ ພະນັກງານທະນາຄານ ຂອງ ຄອບຄົວ ແລະ ເພາະສະນັ້ນ ຫຼາຍ ບ້ານ ມີຕົວຢ່າງທີ່ດີ ໃນການສ້າງ ທະນາຄານບ້ານ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ ແມ່ຍິງ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ໂດຍ ກົງ ຈາກ ສະຖາບັນການເງິນຈຸລະ ພາກດັ່ງກ່າວ. ⁵¹		
ປັບປຸງ ການເຂົ້າເຖິງ ການ ຊ່ວຍເຫຼືອ ຂະໜາດນ້ອຍ ອາດ ຈະສາມາດ ນຳໄປສູ່ ຄວາມສ່ຽງ ໃນການເພີ່ມຄວາມຮຸນແຮງພາຍ ໃນ.	ແມ່ຍິງ ໃຊ້ບົດບາດ ທີ່ສຳຄັນ ໃນ ນາມເປັນນາຍທະນາຄານຂອງ ຄອບຄົວ, ແລະ ໃນຄະນະທີ່ ເງິນ ມັກຈະຖືກຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ໂດຍ ແມ່ຍິງ – ການຕັດສິນໃຈ ມັກຈະ ເຮັດຮ່ວມກັນ ຢູ່ໃນຫຼາຍຊຸມຊົນ. ບໍ່ ໄດ້ມີຄວາມຄາດຫວັງ ສຳລັບ ແຜນ ງານ ທີ່ຈະຈຳພາໄປສູ່ ການເພີ່ມ ຂຶ້ນ ຂອງຄວາມຮຸນແຮງພາຍໃນ. ປະສົບການໃນເບື້ອງຕົ້ນ ກັບ ການ ເງິນຈຸລະພາກ ແລະ ທະນາຄານ ບ້ານ ໃນ ສ.ປ.ປ.ລາວ ໄດ້ສາທິດ ໃຫ້ເຫັນວ່າ ສ່ວນໃຫຍ່ ມັນໄດ້ນຳໄປ ສູ່ ຜົນກະທົບທາງບວກ ແກ່ ແມ່ຍິງ ໂດຍມີຄວາມກ້າວໜ້າຕໍ່ ກ່ຽວກັບ ການລວມເອົາທ່າງສ່ຽງຂອງ ແມ່ຍິງ. ⁵²	ການຄຳນຶງ ເຖິງບົດບາດ ຍິ່ງຊາດຍ ແລ ຄວາມ ເທົ່າທຽມກັນ ທາງເພດ ທົ່ວ ຂະແໜງການ ໃນໝົດທຸກ ກິດຈະກຳ; 1.7 (GAP) 2.2 (ການ ຝຶກອົບຮົມ ດ້ານການ ເງິນ)	(1) (2) (3) (4) (5) (10) (11) (12) (13) (14) (15) (16) (17)

⁵¹ ເຊັ່ນ ໃຫ້ເບິ່ງ ບົດສຶກສາ ຂອງ ໄຊເບວ ແລະ ກຸນເຄວ (1999) – ການເງິນຈະລະພາກ ຢູ່ລາວ: ກໍລະນີ ສຳລັບ ການທະນາຄານ ຂອງແມ່ຍິງ; GIZ (2012) – ການເງິນຈະລະພາກ ໃນເຂດຊົນນະບົດ – ການເຂົ້າເຖິງການເງິນ ສຳລັບຄົນທຸກຍາກ; ILO (ບໍ່ມີວັນທີ) – ການທະນາຄານ ໃນນາມ ເປັນຂໍ້ແກ້ໄຂ: ການເງິນຈະລະພາກ ສາມາດຊ່ວຍແນວໃດ ໃນການຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມຈຳເປັນ ຂອງຄົນໜຸ່ມ ທີ່ມັກເດີນທາງໄປເຮັດວຽກບ່ອນອື່ນ ແລະ ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະຖືກຄ້າມະນຸດ.

⁵² GIZ (2012) – ການເງິນຈະລະພາກ ໃນເຂດຊົນນະບົດ – ການເຂົ້າເຖິງການເງິນ ສຳລັບຄົນທຸກ

ຊ່ອງວ່າງບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ຖືກ ຍົກຂຶ້ນມາ	ຄຳແນະນຳ	ໝາກຜົນ ແລະ ກິດຈະ ກຳ ຂອງ ແຜນງານ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ	ຈຳນວນ ມາດ ຕະການຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP
	<ul style="list-style-type: none"> - ບົດບາດການນຳ ແລະ ການຕັດສິນໃຈ ຂອງຜູ້ ຊາຍ - ຄວາມອາດສາມາດ ຂອງ ແມ່ຍິງ ທີ່ມີຂອບເຂດຈຳ ກັດ (ຄວາມຮູ້ທາງດ້ານ ການເງິນ ແລະ ການວາງ ແຜນທຸລະກິດ), ແລະ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ແລະ ການລວມເອົາສັງຄົມເຂົ້າຮ່ວມ ຈະມີ ຫຼາຍຂະແໜງ ຜ່ານທາງການປຶກສາ ຫາລື ແລະ ການຝຶກອົບຮົມທັງໝົດ ລວມທັງກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຂອງແຜນ ງານ ໂດຍທົ່ວໄປ. ການຄຳນຶງເຖິງ ບົດບາດຍິງຊາຍ ຄວນຈະຖືກດຳ ເນີນການ ສຳລັບຍິງ ແລະ ຊາຍ ທີ່ລວມມີ ກຸ່ມຄົນອາຍຸທີ່ແຕກຕ່າງ ກັນ (ເຊັ່ນ ໄວໜຸ່ມ, ຜູ້ໃຫຍ່, ຜູ້ເຖົ້າ). ການຝຶກອົບຮົມ ຈະຈັດຂຶ້ນ ແກ່ ຍິງ ແລະ ຊາຍ ເພື່ອເຂົ້າໃຈ ສິດຂອງ ເຂົາເຈົ້າ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນຄະນະທີ່ ຍັງໂອລົມກັນ ເຖິງ ຄວາມສຳຄັນ ຂອງຍິງ ແລະ ຊາຍ ທີ່ຈະມີການເຂົ້າເຖິງການເງິນ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ ລວມທັງ ບັນຫາ ອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ຄວາມເທົ່າ ທຽມກັນທາງເພດ. ຢູ່ໃນການຝຶກ ອົບຮົມ ແລະ ການປຶກສາຫາລື, ຕົວ ແທນຈາກສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ຈະ ມີໜ້າ ແລະ ສາມາດສະໜັບສະໜູນ ການປູກຈິດສຳນຶກ ກ່ຽວກັບ ສິດ 	<p>3.1-3.3 (ການເຂົ້າເຖິງ ການເງິນຈຸລະ ພາກ)</p>	

ຊ່ອງວ່າງບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ຖືກ ຍົກຂຶ້ນມາ	ຄຳແນະນຳ	ໝາກຜົນ ແລະ ກິດຈະ ກຳ ຂອງ ແຜນງານ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ	ຈຳນວນ ມາດ ຕະການຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP
	<p>ແລະ ຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີ.</p> <p>ຍົກຕົວຢ່າງ, ໃນການຝຶກອົບຮົມ ແກ່ ແມ່ຍິງ ກ່ຽວກັບ ຄວາມຮູ້ດ້ານການ ເງິນ, ຂໍ້ມູນຈະຖືກສະໜອງ ກ່ຽວກັບ ສິດ ຂອງແມ່ຍິງ, ແລະ ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີ ໃນກໍລະນີ ເກີດ ມີຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ.</p> <p>ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ຈະເປັນສະ ຖາບັນການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ໃນການສະໜັບສະໜູນ ການຝຶກ ອົບຮົມດັ່ງກ່າວ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນ ອັນສຳຄັນ – ທີ່ລວມມີ ການເຜີຍແຜ່ ຈຳນວນ ສູນປຶກສາ ແລະ ປຶກເປ້ອງ ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ຂອງ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ແລະ ສົນທະນາກັນ ກ່ຽວກັບ ການ ບໍລິການອື່ນໆ ທີ່ສະໜອງໂດຍ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ. ມັກຈະມີອົງ ການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ແລະ ຊັບພະຍາກອນຈຳນວນຈຳກັດ ໃນ ຊຸມຊົນ ເຂດຊົນນະບົດ ທີ່ເຮັດວຽກ ກ່ຽວກັບ ຫົວຂໍ້ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ຄວາມຮຸນແຮງທາງເພດ ແລະ ເພາະສະນັ້ນ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ຍັງຄົງເປັນຈຸດປະສານງານ ສຳລັບ ເຜີຍແຜ່ ຂໍ້ມູນ ແລະ ໃຫ້ການສະໜັ ບສະໜູນ ແກ່ ແມ່ຍິງໃນເຂດ ຊົນນະບົດ.</p>		
ທັງອົງການຈັດຕັ້ງລັດຢູ່ຂັ້ນ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຊາວບ້ານ ທ້ອງຖິ່ນ ຕອນຮັບການລົງທຶນ	ການປຶກສາຫາລືຂັ້ນບ້ານ ກ່ຽວກັບ ການດຶງເອົາການລົງທຶນທີ່ມີທ່າແຮງ ຈາກພາກເອກະຊົນ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງ	2.2	(15)

ຊ່ອງວ່າງບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ຖືກ ຍົກຂຶ້ນມາ	ຄຳແນະນຳ	ໝາກຜົນ ແລະ ກິດຈະ ກຳ ຂອງ ແຜນງານ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ	ຈຳນວນ ມາດ ຕະການຕອບໂຕ້ ຢູ່ໃນ GAP
<p>ຈາກພາກເອກະຊົນ ຕາບໃດທີ່ ມັນສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ແກ່ຊຸມຊົນ ໃນດ້ານລາຍຮັບທີ່ສູງຂຶ້ນ ແລະ ມີວຽກໜ້ອຍ ລວມທັງມີທັດສະ ຄວາມຮູ້ເພີ່ມຂຶ້ນ. ໝົດທຸກຝ່າຍ ໄດ້ສະແດງ ຄວາມປາດຖະໜາ ທີ່ຢາກໃຫ້ລັດຖະບານ ຄວບຄຸມ ການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ ຢ່າງ ເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອຈຳກັດ ຄວາມ ສ່ຽງ ແກ່ຊຸມຊົນ. ແມ່ຍິງທີ່ຖືກສຳ ພາດ ໄດ້ກ່າວວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ ຮູ້ສຶກເຊື່ອໝັ້ນ ທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມ ຕັດສິນໃຈ ຕໍ່ການລົງທຶນ.</p>	<p>ແຍກຊາວບ້ານ ອອກຈາກ ອຳນາດ ການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ແຍກຜູ້ ຊາຍ ອອກຈາກແມ່ຍິງ ເພື່ອ ຮັບປະກັນວ່າ ຊາວບ້ານໝົດທຸກຄົນ ຮູ້ສຶກປອດໄພ ທີ່ຈະສະແດງ ທັດສະນະຄວາມຄິດຂອງຕົນ ແລະ ຖາມຄຳຖາມ.</p>		

ບັນດາລາຍຊື່ເອກະສານອ້າງອີງ

ADWLE 2016 (Association for Development of Women and Legal Education), accessed 29.01.2019: http://adwlelaos.org/wp-content/uploads/2017/09/SRP001_Cedaw-Assessment_EF-14-07-2016-ENG.pdf

ASEAN 1988: Declaration of the Advancement of Women in the ASEAN Region. Accessed https://asean.org/?static_post=declaration-of-the-advancement-of-women-in-the-asean-region-bangkok-thailand-5-july-1988

ASEAN Declaration on Gender-Responsive Implementation of the ASEAN Community Vision 2025 and Sustainable Development Goals in 2017. Accessed 01.02.2019. https://asean.org/wp-content/uploads/2017/11/7.-ADOPTION_ASEAN-Declaration-on-the-GR-Implementation_CLEAN_Sept.8-2017_for-31st-Summit_CLEAN.pdf

Asian Development Bank (ADB) 2008: Final report on “Capacity-building for Gender Mainstreaming in Agriculture and Forestry in Lao PDR” 2008. <https://www.adb.org/sites/default/files/project-document/67491/35309-lao-tacr.pdf>

ADB 2011. Civil Society Briefs: Lao PDR. Accessed 28.01.2019. <https://www.adb.org/sites/default/files/publication/28968/csb-lao.pdf>

Climate Investment Funds 2017: Gender and Sustainable Forest Management: Entry Points for Design and Implementation. Accessed 01.02.2019: https://www.climateinvestmentfunds.org/sites/cif_enc/files/knowledge-documents/gender_and_sustainable_forest_management.pdf

Convention on Biological Diversity: 2015-2020 Gender Plan of Action. Accessed 20.01.2019. <https://www.cbd.int/gender/action-plan/default.shtml>

FAO 2016/Food and Agriculture Organization of the United Nations: How to mainstream gender in forestry: A practical field guide. Accessed 14.01.2019. <http://www.fao.org/3/a-i6610e.pdf>

FAO 16/07/2018: Sustainable Forest Management Toolbox increases gender considerations in its modules. Accessed 21.01.2019.

<http://www.fao.org/sustainable-forest-management/toolbox/sfm-home/detail-events/en/c/1145493/>

FLEGT VPA process in Lao PDR 2018. Accessed 19.01.2019.

<http://www.euflegt.efi.int/documents/10180/451571/Lao+PDR+at+Chiang+Mai.pdf/927b65b0-24fa-705d-8d69-9df73c7a9f5f>

Gender Inequality Index. <http://hdr.undp.org/en/composite/GII>

Green Climate Fund 2015, Gender Policy and Action Plan, March 2015, GCF/B.09/10, Annex II, section IV, paragraph 4.4.

GIZ 2012, Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ), „Gender Strategy – Gender Pays Off“, March 2012.

GIZ/Bode 2018: Gender Analysis of the programme “Protection and Sustainable Use of Forest Ecosystems and Biodiversity”. Analysis can be requested by the ProFEB project.

King & van de Walle 2007: Girls in Lao PDR: Ethnic affiliation, poverty, and location. Pp 31-70 in Lewis & Lockheed (eds): Exclusion, gender and education. Case studies from the developing world. Washington DC, Center for Global Development

Lao CSO Directory 2017. Accessed 05.02.2019. https://laocs-kis.org/wp-content/uploads/2017/11/e-Directory_LAO-CSO_eng.pdf

Lao PDRs National Socio-Economic Development Plan VIII 2016-2020.

Accessed 24.01.2019.

http://www.la.one.un.org/images/publications/8th_NSEDP_2016-2020.pdf

Memorandum of Understanding on ASEAN Cooperation in Agriculture and

Forest Products Promotion Scheme 2014. Accessed 22.01.2019.

<http://agreement.asean.org/media/download/20141003172848.pdf>

Ministry of Agriculture and Forestry 2015: Agricultural Development Strategy to 2025 and vision to the year 2030. Accessed 20.01.2019.

<http://www.maf.gov.la/wp-content/uploads/2016/01/MDS-2025-and-Vision-to-2030-Eng.pdf>

National Biodiversity Strategy and Action Plan 2016-2025. Accessed 22.01.2019.

<https://www.cbd.int/doc/world/la/la-nbsap-v2-en.pdf>

NCAW 2015 (National Commission for the Advancement of Women): Summary Report. A Study on Violence Against Women in Lao PDR. Accessed 25.01.2019.

http://www.la.one.un.org/images/publications/Lao_PDR_Violence_Against_Women_Summary_Report.pdf

Open Development Laos 2018: SDG 5 Gender Equality. Accessed 24.01.2019.

<https://laos.opendevdevelopmentmekong.net/topics/sdg-5-gender-equality/>

RECOFTC October 2018. More Women in Conservation a Forestry Department Goal. <https://www.recoftc.org/en/lao-pdr/news/more-women-conservation-forestry-department-goal>

RECOFTC November 2018. Solutions for Change: Changing Gender Narratives in Lao PDR. <https://www.recoftc.org/en/lao-pdr/stories/solutions-change-changing-gender-narratives-lao-pdr>

Southiseng & Welsh 2010: “Competition and Management Issues of SME entrepreneurs in Laos: Evidence from Empirical Studies in Vientiane Municipality, Savannakhet and Luang Prabang”, accessed 01.02.2019:

<https://pdfs.semanticscholar.org/0ecf/65aa1985eb04f17330e721daadc785a0a1d5.pdf>

f

The United Nations in Lao PDR 2015. The Millennium Development Goals and lessons learnt for the post-2015 period: A Summary Review.

http://www.la.undp.org/content/dam/laopdr/docs/Reports%20and%20publications/2015/Government_LaoPDR_MDG_%20Review_September2015_FINAL.pdf

The United Nations in Lao PDR 2018, accessed 24.01.2019:

<http://www.la.one.un.org/sdgs/sdg-5-gender>

UNDP 2017 (United Nations Development Programme): Graduation from Least Developed Country Status: Lao PDR. Accessed 25.01.2019.

<http://www.la.undp.org/content/dam/laopdr/docs/Reports%20and%20publications/2017/5th%20NHDR%20-%20Lao%20PDR.pdf>

Women2030 Project: About the Sustainable Development Goals. Accessed 21.01.2019. <https://www.women2030.org/about-the-sdgs/>

Women2030 Project: About Women2030. Accessed 21.01.2019.

<https://www.women2030.org/the-women-2030-programme/>

Work Plan for Forest Law Enforcement and Governance (FLEG) in ASEAN, 2016-2025. Accessed 24.01.2019. <https://asean.org/wp-content/uploads/2012/05/Work-Plan-for-FLEG-in-ASEAN-2016-2025.pdf>

World Bank and Asian Development Bank 2012: Country Gender Assessment for Lao PDR, accessed 15.01.2019:

<https://www.adb.org/sites/default/files/institutional-document/33755/files/cag-lao-pdr.pdf>

World Education Blog 2015: Education increases awareness and concern for the environment. Accessed 02.02.2019.

<https://gemreportunesco.wordpress.com/2015/12/08/education-increases-awareness-and-concern-for-the-environment/>

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1: ລາຍຊື່ ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ໄດ້ປຶກສາ

ຊື່	ຫ້ອງການລັດ/ບ້ານ
ທ່ານ ຄິມ ທຸມມະລາ	ຮອງຫົວໜ້າພະແນກ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງຫົວພັນ
ທ່ານ ນາງ ເພັງວັນ ເສີມຄຳຫຼ້າ	ຮອງຫົວໜ້າ ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ແຂວງຫົວພັນ
ທ່ານ ຫຼ້າ ຄຳວິງສາ	ຜູ້ປະສານງານດ້ານວິຊາການ ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຂວງຫົວພັນ
ທ່ານ ສິງທອງ ພັນທະວົງຄຳ	ຮອງຫົວໜ້າ ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງຊຳເໜືອ
ທ່ານ ນາງ ໂຂງຄຳມະນີ ລໍລະຄັງ	ຮອງຫົວໜ້າ ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ເມືອງຊຳເໜືອ
ທ່ານ ນາງ ພຸງແສງ ອຸດົມມິໄຊ	ຮອງຫົວໜ້າ ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ເມືອງຊຳເໜືອ
ທີມງານ ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ແລະ ກອງກວດກາປ່າໄມ້ແຂວງ	ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ແລະ ກອງກວດກາປ່າໄມ້ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ
ທີມງານ PLWU	PLWU ຫຼວງນ້ຳທາ
ທີມງານ ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ	ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງຫຼວງນ້ຳທາ
ທີມງານ DLWU	DLWU ຫຼວງນ້ຳທາ
ຊາວບ້ານເພດຍິງ 15 ຄົນ	ບ້ານ ຢາດ, ແຂວງຫົວພັນ, ເມືອງຊຳເໜືອ
ຊາວບ້ານເພດຊາຍ 13 ຄົນ	ບ້ານ ຢາດ, ແຂວງຫົວພັນ, ເມືອງຊຳເໜືອ
ຊາວບ້ານເພດຍິງ 27 ຄົນ ແລະ ເພດຊາຍ 8 ຄົນ	ບ້ານ ນ້ຳມາດ, ຫຼວງນ້ຳທາ
ຊາວບ້ານເພດຍິງ 4 ຄົນ, ເພດຊາຍ 10 ຄົນ	ບ້ານ ນ້ຳດີ, ຫຼວງນ້ຳທາ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2: ສໍາເນົາບົດສໍາພາດຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ

GCF/GIZ, ການສໍາພາດພາກລັດ: ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ແລະ ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ລາວ ແຂວງຫົວພັນ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວ ຂອງ ສ.ປ.ປ.ລາວ ຜ່ານທາງການ ປັບປຸງ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຈັດສັນພູມສັນຖານປ່າໄມ້ ແບບຍືນຍານ

1. ບົດບາດຂອງທ່ານ ມີຫຍັງແດ່ ຢູ່ໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົນໄກ REDD+?

ສະໜັບສະໜູນ ກິດຈະກຳ ຂອງໂຄງການ CLIPAD

2. ໃນມຸມມອງ ຂອງທ່ານ: ບົດບາດອັນສະເພາະ ຂອງແມ່ຍິງ ມີຫຍັງແດ່ ໃນການນໍາໃຊ້ປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນ ລວມທັງ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້?

ການເກັບກູ້ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ

3. ແມ່ຍິງ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ຂອງກົນໄກ REDD+ ໄດ້ແນວໃດ?

ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ: ແມ່ຍິງ ຄວນຈະເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງ ກິດຈະກຳ REDD+ ແຕ່ໃນຄວາມເປັນຈິງ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນເປັນເຊັ່ນນັ້ນເທື່ອ ຍົກເວັ້ນແຕ່ ການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງແມ່ຍິງ ໃນກອງປະຊຸມບ້ານ (ກອງປະຊຸມ ກ່ຽວກັບແຜນ PRAP ແລະ ອື່ນໆ). ການ ໂຄສະນາປູກຈິດສໍານຶກ ກ່ຽວກັບ ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການປ່າໄມ້ ກໍຍັງໄດ້ເລັ່ງເປົ້າໃສ່ ແມ່ຍິງ. ກິດຈະກຳ ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ໃນລະດັບເມືອງ ຍັງເນັ້ນໃສ່ ບົດບາດຍິງ ຊາຍ ໃນກິດຈະກຳ REDD+ (ຄູຝຶກຈາກ ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ຈາກສະຫະພັນແມ່ຍິງ, ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ, ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳ ມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເມືອງ, ຕໍາຫຼວດ, ຫ້ອງການ DIndCommOffice). ຈະມີກອງ ປະຊຸມຕື່ມອີກໃນທຸກໆເມືອງ (ສະໜັບສະໜູນ ໂດຍ FCPF).

4. ເຂົາເຈົ້າ ຈະສາມາດເປັນສ່ວນໜຶ່ງໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ແນວໃດ?

ລະດັບສູງ (ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນສູນກາງ) ຈໍາເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການອົບຮົມ ຕໍ່ໄປ ຈົນກວ່າ ວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ສາມາດສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ແກ່ເມືອງ. ນອກຈາກນັ້ນ,

ກິດຈະກຳໃນບ້ານ ຈຳເປັນຕ້ອງມີຄວາມພະຍາຍາມ ທີ່ຕໍ່ເນື່ອງ ເພື່ອເຂົ້າເຖິງແມ່ຍິງ.

5. ທ່ານເຫັນສິ່ງທ້າທາຍຫຍັງແດ່ ເມື່ອເວົ້າເຖິງເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ແມ່ຍິງ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ?

80% ແມ່ນເປັນເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ເປັນຊຸມຊົນທີ່ມີພູສູງ ດັ່ງນັ້ນ ການປ່ຽນຮູບແບບຊີວິດ ການເປັນຢູ່ ຈະຕ້ອງໃຊ້ເວລາ ແລະ ໃຊ້ແນວທາງປະຕິບັດ ທີ່ພົວພັນກັບຫຼາຍຂະແໜງ. ຖ້າ ແມ່ຍິງ ບໍ່ເຂົ້າໃຈກິດຈະກຳ ແລະ ເປົ້າໝາຍ, ຈະບໍ່ມີການປ່ຽນແປງຫຍັງເກີດຂຶ້ນ. ສິ່ງທ້າທາຍ ໃນການມີແມ່ຍິງເຂົ້າຮ່ວມ ໃນຕົວຈິງ ແມ່ນ: ການຂາດຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ການສຶກສາ ໂດຍ ສະເພາະ ແມ່ນຊົນເຜົ່າທີ່ອາໄສຢູ່ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ; ການປ່ຽນແປງຮູບແບບການດຳລົງຊີວິດ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ກ່ອນອື່ນໝົດ ຈຳເປັນຕ້ອງມີການປູກຈິດສຳນຶກ; ຖ້າແມ່ຍິງ ບໍ່ເຊື່ອມຊຶມ ກ່ຽວ ກັບ ການປ່ຽນແປງ ທີ່ໄດ້ແນະນຳ (ຮູບແບບການດຳລົງຊີວິດ, ການປ່ຽນແປງ ໃນການລ້ຽງສັດ ແລະ ຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ອື່ນໆ), ປົກກະຕິ ມັນຈະບໍ່ເກີດມີການປ່ຽນແປງ ໃນຊຸມຊົນ.

ໝາຍເຫດ: ກອງທຶນພັດທະນາບ້ານ (VDF) ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນຖືກນຳໃຊ້ ໂດຍ ແມ່ຍິງ (ຕົ້ນຕໍ ແມ່ນໂຄງການລ້ຽງສັດ).

6. ທ່ານຮູ້ສຶກບໍ່ວ່າ ແມ່ຍິງມີການເຂົ້າເຖິງຜົນປະໂຫຍດ ອັນດຽວກັນ ທີ່ມາຈາກຊັບພະຍາກອນ ປ່າໄມ້ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ/ການທຳການຕັດສິນ ຂອງເຂົາເຈົ້າ? ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແຕກຕ່າງ ກັນບໍ່ ສຳລັບ ຕົວແບບການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ເຊັ່ນ ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ, ປ່າໄມ້ລວມໝູ່, ປ່າປ້ອງກັນ, ອຸທະຍານແຫ່ງຊາດ, ເຂດອະນຸລັກສັດປ່າ ແລະ ເຂດກັນຊົນ ຂອງປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ?

ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ໄມ້ພື້ນ ແມ່ນຖືກເກັບກູ້ ແລະ ຂາຍ ໂດຍແມ່ຍິງ (ມັກຈະຂາຍໃຫ້ພໍ່ຄ້າຄົນຈີນ) ດັ່ງນັ້ນ ຜົນປະໂຫຍດ ຈະລວມມີເຂົາເຈົ້ານຳ.

ແຜນຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ຊ່ວຍກຳນົດ ບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຢູ່ໃນການນຳໃຊ້ ປ່າໄມ້ ຂອງຊາວບ້ານ.

7. ແມ່ນກຸ່ມໃດ ຂອງແມ່ຍິງ ທີ່ໃນປັດຈຸບັນ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນ ຕົວແບບການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້?

ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ, ກຸ່ມແມ່ຍິງ ມີການເຄື່ອນໄຫວໜ້ອຍ ຢູ່ໃນກິດຈະກຳ ການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນ ປ່າໄມ້, ແຕ່ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ພັດເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງ ກຸ່ມປັບປຸງ ຊີວິດການເປັນຢູ່, ແລະ ແມ່ຍິງ ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຕົ້ນຕໍ ຕໍ່ ການຄຸ້ມຄອງກອງທຶນພັດທະນາບ້ານ.

8. ທ່ານ ປະເມີນຄວາມອາດສາມາດໃນປັດຈຸບັນ ຂອງທ່ານໄດ້ແນວໃດ ສຳລັບ ສະໜັບສະໜູນ ແຜນງານ ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ທີ່ພົວພັນກັບ ຄວາມສະເໝີພາບທາງເພດ?

ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ: ຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການ ຂອງພວກເຮົາ ໃນການ ສະໜັບສະໜູນ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ແມ່ນບໍ່ພຽງພໍ ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີຫຼາຍໂຄງການ ທີ່ພວກເຮົາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກໍຕາມ. ພວກເຮົາຕ້ອງການການຝຶກອົບຮົມ ດ້ານການບັນຊີ, ການ ຈັດຊື້, ການບັນຊີ ແລະ ການເງິນ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມດ້ານວິຊາການອື່ນໆ ທີ່ລວມມີ ການ ບັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ບົດບາດຍິງຊາຍ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ ວິຊາການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກະສິກຳ. ການໄປທັດສະນະສຶກສາ ຢູ່ປະເທດອື່ນ ແມ່ນມີປະໂຫຍດ ທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ເຂົ້າໃຈ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຕົວຈິງ, ແມະກະທັ້ງ ລະຫວ່າງບ້ານຕໍ່ບ້ານ (ການ ຮຽນຮູ້ຈາກກັນແລະກັນ ລະຫວ່າງບັນດາບ້ານທີ່ມາຈາກແຂວງຕ່າງໆ).

9. ທ່ານຄິດວ່າ ກົນໄກ REDD+ ໃນປັດຈຸບັນ ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງບົດບາດຍິງຊາຍແນວໃດ? ວຽກ ງານ REDD+ ລວມທັງ ບົດບາດຍິງຊາຍຂອງມັນ ຖືກເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດສັງຄົມ ຫຼາຍປານໃດ?

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການ Clipad ໄດ້ບັບປຸງ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ຂອງພວກເຮົາ ກ່ຽວກັບ ບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງແມ່ຍິງ. (ໝາຍເຫດ: ຜູ້ຖືກສຳພາດ ບໍ່ ເຂົ້າໃຈ ຄຳຖາມ)

10. ແຜນງານ ຈະສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງ ລະບຽບການ ແລະ ບົດແນະນຳ ໂດຍອີງໃສ່ ກົດ ໝາຍປ່າໄມ້ສະບັບໃໝ່: ສຳລັບໃນມຸມມອງກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ, ຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຫຍັງ ແດ່?

ດຳລັດ ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ, ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດສັງຄົມ ທັງໝົດ ແນະນຳໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງແມ່ຍິງ ຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ. ສິ່ງ ດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະຕ້ອງຖືກກ່າວເຖິງ ໃນລະບຽບການນຳອີກ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງບັນດາກົດໝາຍ ທີ່ ມີຢູ່ໃນປັດຈຸບັນເຫຼົ່ານີ້ ເຂົ້າໃສ່ໃນ ລະບຽບການໃໝ່ ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະພຽງແຕ່ ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ແຜນ ງານ ທຳອິດ ທີ່ເປັນປ່ອນທົດລອງ. ກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບ ການເຂົ້າຮ່ວມທີ່ເທົ່າທຽມກັນ ແມ່ນມີຢູ່ ແລ້ວ – ແຕ່ ໃຫ້ມີລະບຽບການ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ມັນຈະມີການປະຕິບັດເກີດຂຶ້ນ.

11. ແມ່ຍິງ ສາມາດເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ໃນ ມາດຕະການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍໄດ້ແນວໃດ?

ພວກເຮົາ ມີ ແຜນປະຕິບັດງານບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ຈົນຮອດ ປີ 2020 (ພາກສ່ວນ

ຮັບຜິດຊອບແມ່ນ: ກົມກວດກາປ່າໄມ້, ກອງກວດກາປ່າໄມ້ແຂວງ), ແຕ່ມັນຍັງເປັນແຜນ
ແບບລວມໆຫຼາຍ, ບໍ່ມີການກ່າວເຖິງ ການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງແມ່ຍິງ. ພວກເຮົາ ຄວນຄິດຫາ
ວິທີລວມເອົາແມ່ຍິງ ເຂົ້າໃນມາດຕະການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ. ຖ້າພວກເຮົາ ຢາກຈະດຳເນີນ
ການລາດຕະເວນ, ເຂົາເຈົ້າ ຄວນຈະໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ໃນການລາດຕະເວນ
ດັ່ງກ່າວ.

12. ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປັບປຸງ ການຄ້າປະກັນ ການຄອບຄອງທີ່ດິນ: ສິ່ງທ້າ
ທາຍໃນປັດຈຸບັນ ມີຫຍັງແດ່ ໂດຍສະເພາະ ສຳລັບແມ່ຍິງ, ອັນໃດທີ່ຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບ
ການປັບປຸງ?

ດັ່ງນັ້ນ, ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ກ່ອນ ມີແຜນຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ຈຶ່ງເປັນການປູທາງ
ໄປຫາ ການເຂົ້າຮ່ວມ ທີ່ເທົ່າທຽມກັນ. ແຜນຄວນຈະເປັນແຜນສະເພາະຫຼາຍໆ (ແນະນຳ ໃຫ້
%, ຢ່າງໜ້ອຍ 20%) ມີແມ່ຍິງຈັກຄົນ ທີ່ຈະຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມ ຢູ່ໃນການນຳໃຊ້ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ
ທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້ໃດ.

ໃນປັດຈຸບັນນີ້, ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເຮັດແລ້ວ ສະເພາະເປັນພື້ນທີ່, ບໍ່ແມ່ນແລ້ວເປັນ
ຄົວເຮືອນ ດັ່ງນັ້ນ ມັນຈຶ່ງຍາກທີ່ຈະສະຫຼຸບໄດ້ ກ່ຽວກັບ ການຄ້າປະກັນ ການຄອບຄອງທີ່ດິນ
ໃນຕົວຈິງ ຈາກສິ່ງທີ່ກ່າວມານັ້ນ. ການທີ່ມີຊື່ ຂອງ ທັງຜົວ ແລະ ເມຍ ໃນໃບຕາດິນ ຈະ
ຮັບປະກັນຄວາມສະເໝີພາບ ແລະ ການຄອບຄອງ ຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ.

13. ການສ້າງລະບົບຕິດຕາມປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ: ແມ່ຍິງສາມາດປະກອບສ່ວນແນວໃດ?

ໝາຍເຫດ: ຄຳຖາມ ບໍ່ເປັນທີ່ເຂົ້າໃຈ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

14. ແຜນງານ ຕ້ອງການ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດກະສິກຳ ທີ່ປາສະຈາກ ການທຳລາຍປ່າໄມ້, ທີ່
ຢຸດຕິ ການເຮັດໄຮ່ເລື້ອນລອຍ ພ້ອມທັງ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດ ພືດເສດຖະກິດ ທີ່ເປັນທາງ
ເລືອກ: ຈຸດໃດ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນ ຕໍ່ຈຳນວນວຽກ ຂອງແມ່ຍິງ? ຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນ
ເດ? ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈະມີຄວາມໝາຍແນວໃດ ສຳລັບ ການບໍລິການສົ່ງເສີມກະສິກຳ ທີ່ໄດ້
ສະໜອງ? ແຜນງານ ຍັງຈະໄດ້ລວມເອົາ ການຮຽນຮູ້ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ແລະ ກິດຈະກຳ ການ
ບຶກສາຫາລື ຮ່ວມກັບ ຊາວກະສິກອນ/ບ້ານຕ່າງໆ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ.

ຍຸດທະສາດກະສິກຳ ເປັນໂຕນຳທາງ. ພືດເສດຖະກິດ ທີ່ຖືກສົ່ງເສີມ ສຳລັບແຂວງຫົວພັນ
ປະກອບມີຄື: ກາເຟ, ໝາກແໜ່ງຈີນ, ໂຄງການທົດລອງ ໄດ້ຢູ່ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປັນ

ທີ່ຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ (ມັນໄວໂພດທີ່ຈະສະຫຼຸບ). ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຕົ້ນຕໍອັນໜຶ່ງ ແມ່ນການ
ຂາດຕະຫຼາດຈຳໜ່າຍ.

15. ການສົ່ງເສີມ ຕ່ອງໂສ້ຄຸນຄ່າ ທີ່ປາສະຈາກການທຳລາຍປ່າໄມ້ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ:
ປັດຈຸບັນນີ້ ແມ່ນຫຍັງ ເປັນສິ່ງທ້າທາຍ ທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ຂອງແມ່ຍິງ ໃນການພັດທະນາ ຕ່ອງ
ໂສ້ຄຸນຄ່າດັ່ງກ່າວ, ແມ່ນຫຍັງເປັນອຸປະສັກ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ໃນ
ປັດຈຸບັນນີ້?

ບັນຫາຕົ້ນຕໍ ແມ່ນການຂາດຕະຫຼາດຈຳໜ່າຍ, ບໍ່ແມ່ນການຜະລິດ. PSEDP ພະຍາຍາມ
ແກ້ໄຂ ຊ່ອງວ່າງຕະຫຼາດ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນໃນການຜະລິດ. ເຂົາ ບໍ່ຖືກກຳນົດເປັນພຶດ
ເສດຖະກິດ ຢູ່ແຂວງຫົວພັນ, ເປັນພຶດທີ່ໃຊ້ບໍລິໂພດສະເພາະພາຍໃນ.

16. ການເຂົ້າເຖິງ ການເງິນຈຸລະພາກ ສຳລັບ ຕ່ອງໂສ້ຄຸນຄ່າໃໝ່ ເຫຼົ່ານີ້: ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບຜົນ
ປະໂຫຍດ ຈາກສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແນວໃດ?

ສະຫະພັນແມ່ຍິງ: ການເງິນຈຸລະພາກ ແມ່ນເປັນກົນໄກ ທີ່ຈຳເປັນຫຼາຍ ໃນການສົ່ງເສີມກິດ
ຈະກຳສ້າງເສດຖະກິດ ຂອງແມ່ຍິງ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກ ມີ
ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ໃນການເຂົ້າເຖິງ ສຳລັບ ປະຊາຊົນ, ມີພຽງແຕ່ທະນາຄານບ້ານ ສອງສາມ
ທະນາຄານ ເທົ່ານັ້ນ ທີ່ເກີດຂຶ້ນ/ຜ່ານທາງ ກອງທຶນພັດທະນາບ້ານ). ພະແນກກະສິກຳ ແລະ
ປ່າໄມ້ແຂວງ ແລະ PLWU ຄິດວ່າ ມັນອາດຈະມີຄວາມຈຳເປັນ ທີ່ຈະເພີ່ມການເຂົ້າເຖິງ
ການເງິນຈຸລະພາກ/ທະນາຄານບ້ານ ຢູ່ແຂວງຫົວພັນ ເພື່ອສົ່ງເສີມ ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຂອງ
ປະຊາຊົນ ໃນວິທີການຜະລິດໃໝ່ໆ ແລະ ອື່ນໆ.

17. ທ່ານເຫັນທ່າແຮງ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍແນວໃດ ໃນການດຶງເອົາການລົງທຶນຈາກພາກເອກະຊົນ
ເຂົ້າມາເຮັດການຜະລິດກະສິກຳປ່າໄມ້ແບບປະສົມປະສານ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ຢູ່ໃນປ່າຜະລິດ
ແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງລວມມີ ການເຮັດອຸດສະຫາກຳໄມ້ ແລະ ອຸດສະຫາກຳເສັ້ນໄຍ? ທ່ານຄິດວ່າ
ຊາວບ້ານ ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກ ການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ? ລັດຖະບານລາວ ຈະສາມາດ
ຮັບປະກັນໄດ້ວ່າ ການລົງທຶນ ຈະສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ແກ່ຊາວບ້ານ?

ການລົງທຶນ ແມ່ນມີທ່າແຮງອັນໃຫຍ່ຫຼວງ ແຕ່ຈຳເປັນຈະຕ້ອງຖືກອອກແບບມາ ໃຫ້ເໝາະສົມ
ກັບທ່າແຮງທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ຂອງເມືອງເຊັ່ນ ການລ້ຽງສັດ ຈະແມ່ນຢູ່ເມືອງຫົວເມືອງ ແລະ
ຊຳເໜືອ, ການປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກ ແມ່ນຢູ່ເມືອງວຽງໄຊ, ແລະ ອື່ນໆ, ການທ່ອງທ່ຽວແບບ
ອະນຸລັກ ເປັນທ່າແຮງໃຫຍ່ ສຳລັບ ເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ. ທ່າແຮງ ຖືກປະເມີນຮຽບ
ຮ້ອຍແລ້ວ ແລະ ຖືກຂຽນ ໃສ່ໃນຍຸດທະສາດ ຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ລັດຖະບານລາວ ຈະຕ້ອງສະໜັບສະໜູນ ດ້ວຍການສຶກສາຜົນກະທົບ ທີ່ຈະມີຕໍ່ ບັນດາຊຸມຊົນ ທ້ອງຖິ່ນ ຢ່າງຄັກແນ່ – ຖ້າການລົງທຶນ ບໍ່ສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ບໍ່ສ້າງລາຍຮັບທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ແກ່ປະຊາຊົນ, ພວກເຮົາບໍ່ສາມາດ ອະນຸຍາດ ການລົງທຶນດັ່ງກ່າວໄດ້.

18. ຄຳຄິດເຫັນອື່ນໆເດ?

ສະຫະພັນແມ່ຍິງ: ບັນດາກົດໝາຍ ແລະ ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດ ລວມທັງ ໂກຕ້າຕຳແໜ່ງ ການນຳ ແມ່ນມີໄວ້ແລ້ວ – ຊ່ອງວ່າ ແມ່ນມີຢູ່ໃນລະດັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ທີ່ພວກເຮົາ ຕ້ອງການ ບົດແນະນຳ ທີ່ເປັນຮູບປະທຳຫຼາຍ ໂດຍທີ່ມີລາຍລະອຽດ ກ່ຽວກັບ ຄວາມເທົ່າທຽມ ກັນ ທາງເພດ, ມີຕົວເລກການເຂົ້າຮ່ວມ.

ແມ່ຍິງ ຂາດຄວາມຮູ້ ເນື່ອງຈາກມີລະດັບການສຶກສາທີ່ຕ່ຳ, ມີການແຕ່ງງານແຕ່ນ້ອຍ ຊຶ່ງເປັນ ບັນຫາ, ມີບົດບາດໜ້ອຍ ໃນສັງຄົມ ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີກົດໝາຍກ່າວເຖິງຄວາມເທົ່າທຽມກັນ ກໍຕາມ. ພຽງແຕ່ກຳນົດໂກຕ້າ ຈະບໍ່ຊ່ວຍຫຍັງ ຖ້າວ່າ ມັນບໍ່ມີການສົມທົບກັບ ການປູກຈິດສຳ ນິກ ໃນທຸກລະດັບ (ທີ່ລວມມີບ້ານຕ່າງໆ); ຈຳເປັນຕ້ອງມີການຜຶກອົບຮົມ ສຳລັບພະນັກງານ ຂອງລັດຖະບານລາວ ທີ່ເຮັດວຽກ ຮ່ວມກັບຊາວບ້ານ; ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ມີໜ້າຢູ່ທຸກບ້ານ ແຕ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີການສວຍໃຊ້ ທີ່ເຂັ້ມຂຸ້ນຕື່ມຂຶ້ນອີກ ໃນການຄຸ້ມຄອງບ້ານ.

ແມ່ຍິງ ສາມາດໃຊ້ບົດບາດ ຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ ໃນການຜະລິດກະສິກຳ ທີ່ປາສະຈາກການທຳ ລາຍປ່າໄມ້ ເຊັ່ນ ການລ້ຽງມ້ອນ ແລະ ການຜະລິດເສັ້ນໄໝ, ຝ້າຍ ອາດຈະສາມາດເປັນການ ຜະລິດ ທີ່ອາໄສແມ່ຍິງ. ປັດຈຸບັນນີ້ ແມ່ນນຳເຂົ້າຫຼາຍໂພດ ຈາກປະເທດຫວຽດນາມ ແຕ່ ພວກເຮົາອາດຈະສາມາດ ສະໜັບສະໜູນ ການພັດທະນາ ຕ່ອງໂສ້ຄຸນຄ່າເຫຼົ່ານີ້ ຢູ່ແຂວງ ທົ່ວພັນ. ອຸດສະຫາກຳທຳຜ້າ ແມ່ນເປັນອຸດສະຫາກຳ ທີ່ແຜ່ຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກວ່າ ມັນບໍ່ ຕ້ອງການໃຫ້ມີລະດັບການສຶກສາທີ່ສູງ ແລະ ນອກຈາກນັ້ນ ແມ່ຍິງທີ່ເສຍອົງຄະ ຍັງສາມາດ ເຮັດວຽກກັບມັນໄດ້.

GCF/GIZ, ການສໍາພາດພາກລັດ: ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງຊໍາເໜືອ, ແຂວງຫົວພັນ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວ ຂອງ ສ.ປ.ປ.ລາວ ຜ່ານທາງການ
ປັບປຸງ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຈັດສັນພູມສັນຖານປ່າໄມ້ ແບບຍືນຍານ

1. ບົດບາດ ຂອງທ່ານມີຫຍັງແດ່ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກິນໄກ REDD+?

ເມືອງ/ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ແມ່ນເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກິນໄກ REDD+ ຕົ້ນຕໍ. ບົດບາດ: ຂະບວນການວາງແຜນ, ການວິເຄາະຈຸດຫຼໍ່ແຫຼມ ແລະ ທ່າແຮງ,

2. ໃນມຸມມອງ ຂອງທ່ານ: ບົດບາດອັນສະເພາະ ຂອງແມ່ຍິງ ມີຫຍັງແດ່ ໃນການນໍາໃຊ້ປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນ ລວມທັງ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້?

ແມ່ຍິງເປັນຜູ້ຊົມໃຊ້ປ່າໄມ້ ຕົ້ນຕໍ, ດັ່ງນັ້ນ, ເຂົາເຈົ້າ ຈໍາເປັນຈະຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມ ໃນໝົດທຸກກິດຈະກຳ ແລະ ໄດ້ຮັບການອໍານວຍຄວາມສະດວກ ຈາກ ໝົດທຸກອົງການຈັດຕັ້ງ ພາຍໃນຂະແໜງ ທີ່ລວມມີ ສະຫະພັນແມ່ຍິງ

3. ແມ່ຍິງ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ຂອງກິນໄກ REDD+ ໄດ້ແນວໃດ?

ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງແມ່ຍິງ ໃນຂະບວນການວາງແຜນ ແມ່ນມີຂໍ້ຈຳກັດຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກວ່າສ່ວນໃຫຍ່ ມີພຽງແຕ່ ຫົວໜ້າຄອບຄົວເທົ່ານັ້ນ ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ.

4. ເຂົາເຈົ້າ ຈະສາມາດເປັນສ່ວນໜຶ່ງໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ແນວໃດ?

ພວກເຮົາ ຈະຕ້ອງມີແມ່ຍິງຫຼາຍຂຶ້ນ ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ນັບຕັ້ງແຕ່ ຂະບວນການວາງແຜນໃນບ້ານ ເປັນຕົ້ນມາ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວ ເລີ້ມຈາກ ການປູກຈິດສໍານຶກ ແກ່ ແມ່ຍິງ (ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕົ້ນຕໍ ຂອງຫ້ອງການສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ຂັ້ນເມືອງ ໂດຍປະສານສົມທົບ ກັບ ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆ ພາຍໃນຂະແໜງ).

5. ທ່ານເຫັນສິ່ງທ້າທາຍຫຍັງແດ່ ເມື່ອເວົ້າເຖິງເຂດທ່າງໄກສອກຫຼີກ, ແມ່ຍິງ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ?

ອຸປະສັກທາງດ້ານພາສາ; ໂດຍປົກກະຕິ, ກອງປະຊຸມ ລະດັບຄູ່ມືບ້ານ ລວມມີ ການເດີນທາງ

ທີ່ແມ່ຍິງບໍ່ສາມາດໄປໄດ້ ດັ່ງນັ້ນ ຈິ່ງມີແຕ່ຜູ້ຊາຍເຂົ້າຮ່ວມ.

ຂໍ້ແກ່ໃຂ: ຈ້າງພະນັກງານ ທີ່ເປັນຊົນເຜົ່າຫຼາຍຂຶ້ນ ເຂົ້າໃນທິມງານ ຂອງເມືອງ. ໃຫ້ຈັດກອງ
ປະຊຸມໃນລະດັບບ້ານເທົ່ານັ້ນ ຫຼື ຈັດສັນຊັບພະຍາກອນ ແລະ ລົດຂົນສົ່ງ ແມ່ຍິງ ເພື່ອໃຫ້
ເຂົາເຈົ້າເດີນທາງໄດ້.

6. ທ່ານຮູ້ສຶກບໍ່ວ່າ ແມ່ຍິງມີການເຂົ້າເຖິງຜົນປະໂຫຍດ ອັນດຽວກັນ ທີ່ມາຈາກຊັບພະຍາກອນ
ປ່າໄມ້ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ/ການທຳການຕັດສິນ ຂອງເຂົາເຈົ້າ? ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແຕກຕ່າງ
ກັນບໍ່ ສຳລັບ ຕົວແບບການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ເຊັ່ນ ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ,
ປ່າໄມ້ລວມໝູ່, ປ່າປ້ອງກັນ, ອຸທະຍານແຫ່ງຊາດ, ເຂດອະນຸລັກສັດປ່າ ແລະ ເຂດກັນຊົນ
ຂອງປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ?

ແມ່ຍິງ ມີການເຂົ້າເຖິງບໍ່ຫຼາຍ ຕໍ່ຂະບວນການທຳການຕັດສິນໃຈ ແລະ ການວາງແຜນ ກ່ຽວ
ກັບ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ແຕ່ພັດເປັນຜູ້ຊົມໃຊ້ຕົ້ນຕໍ ໃນສິ່ງດຽວກັນ (ເກັບກູ້ ແລະ ຊີ້
ຂາຍເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ). ສຳລັບ ການສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ຈາກວຽກດັ່ງກ່າວ ໃນຮູບແບບ ການ
ຕັດສິນໃຈຮ່ວມ, ແນ່ນອນ ຄອບຄົວຕ່າງໆ ໂອ້ລົມເຖິງການຊື້ ແລະ ການລົງທຶນຮ່ວມກັນ ແຕ່
ການຕັດສິນໃຈ ຂັ້ນສຸດທ້າຍ ແມ່ນຜົວ ທີ່ຕາມປະເພນີ ແມ່ນເປັນຫົວໜ້າຄອບຄົວ.

7. ແມ່ນກຸ່ມໃດ ຂອງແມ່ຍິງ ທີ່ໃນປັດຈຸບັນ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນ ຕົວແບບການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້?

ບໍ່ມີແມ່ຍິງກຸ່ມໃດເລີຍ ຍົກເວັ້ນ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ.

8. ທ່ານ ປະເມີນຄວາມອາດສາມາດໃນປັດຈຸບັນ ຂອງທ່ານໄດ້ແນວໃດ ສຳລັບ ສະໜັບສະໜູນ
ແຜນງານ ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ທີ່ພົວພັນກັບ ຄວາມສະເໝີພາບທາງເພດ?

ຍັງຕ້ອງການ ການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ; ເຕັກໂນໂລຊີ ໃໝ່ ທີ່ຕ້ອງການການຝຶກອົບຮົມ
ຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ການຂຶ້ນລົງ ຂອງພະນັກງານ ແມ່ນມີຄວາມທ້າທາຍ; ຕ້ອງການ ການຝຶກ
ອົບຮົມ ຫຼາຍຂຶ້ນ ກ່ຽວກັບ ບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ ບວກກັບ ໂອກາດທົ່ວໄປ ໃນການປຶກສາ
ຫາລື ແລະ ແລກປ່ຽນ ກ່ຽວກັບ ປະສົບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

9. ທ່ານຄິດວ່າ ກົນໄກ REDD+ ໃນປັດຈຸບັນ ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງບົດບາດຍິງຊາຍແນວໃດ? ວຽກ
ງານ REDD+ ລວມທັງ ບົດບາດຍິງຊາຍຂອງມັນ ຖືກເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາ
ເສດຖະກິດສັງຄົມ ຫຼາຍປານໃດ?

ບໍ່ມີການເຊື່ອມໂຍງເທົ່າທີ່ຄວນ ໃນລະດັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ແນະນຳ ໃຫ້ມີການທັດສະນະ

ສຶກສາ ລະຫວ່າງຊາວບ້ານ (ແລກປ່ຽນບົດຮຽນ), ແລະ ເຊື່ອມໂຍງເອົາບົດບາດຍິງຊາຍ ເຂົ້າໃນການແລກປ່ຽນເຫຼົ່ານີ້.

10. ແຜນງານ ຈະສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງ ລະບຽບການ ແລະ ບົດແນະນຳ ໂດຍອີງໃສ່ ກົດໝາຍປ່າໄມ້ສະບັບໃໝ່: ສຳລັບໃນມຸມມອງກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ, ຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຫຍັງ ແດ່?

ກົດໝາຍປ່າໄມ້ ເວົ້າກວມລວມໂພດ ດັ່ງນັ້ນ ລະບຽບການ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງອີງໃສ່ ຄວາມເປັນຈິງ ຂອງເມືອງ ແລະ ແຂວງ. ສຳລັບ ການສ້າງລະບຽບການ, ມັນອາດຈະເປັນການດີທີ່ສຸດ ທີ່ຈະລວມເອົາ ທັງອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ ແລະ ບ້ານ ເຂົ້າໃນການປຶກສາຫາລື. ຊຶ່ງເປັນແນວທາງປະຕິບັດ ທີ່ເລີ້ມແຕ່ຂັ້ນລຸ່ມ ໄປຫາຂັ້ນເທິງ.

11. ແມ່ຍິງ ສາມາດເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ໃນ ມາດຕະການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍໄດ້ແນວໃດ?

ຊາວບ້ານ ທີ່ລວມທັງແມ່ຍິງ ທຳອິດຕ້ອງເຂົ້າໃຈວ່າ ເປັນຫຍັງ ກົດໝາຍຕ່າງໆ ຈຶ່ງມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ, ດັ່ງນັ້ນ ການບັງຄັບໃຊ້ ຈຶ່ງເລີ້ມດ້ວຍ ການຊຸກຍູ້ ການສະໜັບສະໜູນ ຂອງຊາວບ້ານ ໃນການປະຕິບັດຕາມ ບັນດາກົດໝາຍຕ່າງໆ.

12. ການສ້າງລະບົບຕິດຕາມປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ: ແມ່ຍິງສາມາດປະກອບສ່ວນແນວໃດ?

ແມ່ຍິງ ອາດຈະສາມາດ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງ ການຕິດຕາມ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ແຕ່ຕ້ອງການ ການສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນ ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ລວມທັງການຕິດຕາມ.

13. ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປັບປຸງ ການຄ້ຳປະກັນ ການຄອບຄອງທີ່ດິນ: ສິ່ງທ້າທາຍໃນປັດຈຸບັນ ມີຫຍັງແດ່ ໂດຍສະເພາະ ສຳລັບແມ່ຍິງ, ອັນໃດທີ່ຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງ?

ມາຮອດປັດຈຸບັນນີ້, ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ບໍ່ພຽງແຕ່ ຈັດສັນທີ່ດິນ ໃນລະດັບບ້ານ ເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ເວລາສ່ວນໃຫຍ່, ບໍ່ມີການອອກໃບຕາດິນເທື່ອ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງ ເສຍປຽບ ຍ້ອນວ່າ ການຕັດສິນໃຈຫຼັກໆ ໃນການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແມ່ນຂຶ້ນກັບອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ (ທີ່ສ່ວນຫຼາຍເປັນຜູ້ຊາຍ) ແລະ ຫົວໜ້າຄອບຄົວ. ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນອະນາຄົດ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງເຈາະຈົງຫຼາຍຂຶ້ນ ກ່ຽວກັບ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ສ່ວນຂະບວນການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ສຳເລັດໄປແລ້ວເຄິ່ງໜຶ່ງ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງເຮັດໃຫ້ແລ້ວ. ໃນປັດຈຸບັນນີ້, ບໍ່ມີການຄ້ຳປະກັນການຄອບຄອງທີ່ດິນໃດເລີຍ.

14. ແຜນງານ ຕ້ອງການ ສິ່ງເສີມ ການຜະລິດກະສິກໍາ ທີ່ປາສະຈາກ ການທໍາລາຍປ່າໄມ້, ທີ່ ຢຸດຕິ ການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ ພ້ອມທັງ ສິ່ງເສີມ ການຜະລິດ ພືດເສດຖະກິດ ທີ່ເປັນທາງ ເລືອກ: ຈຸດໃດ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນ ຕໍ່ຈໍານວນວຽກ ຂອງແມ່ຍິງ? ຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນ ເດ? ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈະມີຄວາມໝາຍແນວໃດ ສໍາລັບ ການບໍລິການສິ່ງເສີມກະສິກໍາ ທີ່ໄດ້ ສະໜອງ? ແຜນງານ ຍັງຈະໄດ້ລວມເອົາ ການຮຽນຮູ້ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ແລະ ກິດຈະກຳ ການ ປຶກສາຫາລື ຮ່ວມກັບ ຊາວກະສິກອນ/ບ້ານຕ່າງໆ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ.

ຈໍາເປັນຕ້ອງມີການວິເຄາະ ທ່າແຮງ ແລະ ຄວາມສ່ຽງ ຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ເປັນແຕ່ລະບ້ານ. ການ ສະໜອງເງິນລົງທຶນ ຈໍາເປັນຈະຕ້ອງມີ. ປະຊາຊົນ ມີຄວາມພໍໃຈ ທີ່ຈະຢຸດຕິ ການເຮັດໄຮ່ ເລື່ອນລອຍ ແຕ່ປັດຈຸບັນນີ້ ບໍ່ມີທາງເລືອກ.

15. ການສົ່ງເສີມ ຕ້ອງໂສ້ຄຸນຄ່າ ທີ່ປາສະຈາກການທໍາລາຍປ່າໄມ້ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ: ປັດຈຸບັນນີ້ ແມ່ນຫຍັງ ເປັນສິ່ງທ້າທາຍ ທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ຂອງແມ່ຍິງ ໃນການພັດທະນາ ຕ້ອງ ໂສ້ຄຸນຄ່າດັ່ງກ່າວ, ແມ່ນຫຍັງເປັນອຸປະສັກ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ໃນ ປັດຈຸບັນນີ້?

ການຂາດ ຊັບພະຍາກອນການເງິນ ບວກກັບ ການຂາດຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ໃນການລົງທຶນ ທີ່ມີ ຄວາມສ່ຽງ.

ຕະຫຼາດ ແມ່ນເປັນຕະຫຼາດທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ມີຫຼາຍບ້ານ ທີ່ຢູ່ຫ່າງໄກຈາກຕະຫຼາດ ແລະ ບໍ່ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດໄດ້.

ທ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ແນະນຳໃຫ້ສ້າງ ແບບຟອມຕິດຕາມວ່າ ຜະລິດຕະພັນ ໃດ ຖືກຜະລິດ ແລະ ຂາຍຢູ່ໃສ ຈົນວ່າ ມີຄວາມສາມາດໃນການປະເມີນຕະຫຼາດ ແລະ ສາມາດຄວບຄຸມລາຄາ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດ ຂອງຊາວນາ (ຊຶ່ງເປັນຜູ້ທີ່ປົກກະຕິ ບໍ່ໄດ້ຮັບການ ຈ່າຍເງິນເທົ່າທີ່ຄວນ). ການສ້າງແບບຟອມນີ້ຂຶ້ນມາ ອາດຈະສາມາດມາຈາກ ພະແນກອຸດສະ ຫາກໍາ ແລະ ການຄ້າແຂວງ, ການເກັບກຳຂໍ້ມູນໂຕເລກ ຂອງທ້ອງການຂັ້ນເມືອງຂອງພະ ແນກ.

16. ການເຂົ້າເຖິງ ການເງິນຈຸລະພາກ ສໍາລັບ ຕ້ອງໂສ້ຄຸນຄ່າໃໝ່ ເຫຼົ່ານີ້: ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບຜົນ ປະໂຫຍດ ຈາກສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແນວໃດ?

ບາງທີ ເຂົາເຈົ້າ ອາດຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກສິ່ງທີ່ກ່າວມານັ້ນ ຖ້າວ່າ ບໍ່ມີຄວາມສ່ຽງ ຫຼາຍ ທີ່ຈະຫຼຸບທຶນ ຈາກການລົງທຶນ (ເຊັ່ນ ໃນເວລາທີ່ ພະຍາດສັດ ຂ້າສັດ ທີ່ເຂົາເຈົ້າຊື້ມາ

ດ້ວຍເງິນທີ່ກູ້ຢືມ). ນອກຈາກນັ້ນ, ອັດຕາດອກເບ້ຍ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງຕໍ່າ ຈົນເຮັດໃຫ້ຄົນທຸກ ຍາກ ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ການເງິນຈຸລະພາກໄດ້ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຢູ່ນຳທະນາຄານບ້ານ.

17. ທ່ານເຫັນທ່າແຮງ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍແນວໃດ ໃນການດຶງເອົາການລົງທຶນຈາກພາກເອກະຊົນ ເຂົ້າມາເຮັດການຜະລິດກະສິກຳປ່າໄມ້ແບບປະສົມປະສານ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ຢູ່ໃນປ່າຜະລິດ ແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງລວມມີ ການເຮັດອຸດສະຫາກຳໄມ້ ແລະ ອຸດສະຫາກຳເສັ້ນໄຍ? ທ່ານຄິດບໍ່ວ່າ ຊາວບ້ານ ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກ ການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ? ລັດຖະບານລາວ ຈະສາມາດ ຮັບປະກັນໄດ້ບໍ່ວ່າ ການລົງທຶນ ຈະສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ແກ່ຊາວບ້ານ?

ບົດສະເໜີ ຈະໄປຜ່ານ ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ຊຶ່ງຈະທົບທວນຄືນ ຜົນ ປະໂຫຍດ ສຳລັບ ຊາວບ້ານ ດ້ວຍຄວາມເອົາໃຈໃສ່. ປົກສາຫາລື ກັບຊາວບ້ານ ແລະ ດຳ ເນີນການສຳຫຼວດພື້ນທີ່. ຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ ໂດຍ ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເມືອງ.

18. ຄຳຄິດເຫັນອື່ນໆເດ?

ແຜນ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງເປັນໄປຕາມຄວາມເປັນຈິງ ໃນດ້ານງົບປະມານ. ໃຫ້ນຳໃຊ້ ການລົງ ຍ້ຽມຢາມບ້ານເປັນປົກກະຕິ ເພື່ອມີການຍົກບັນຫາອື່ນໆຂຶ້ນມາ ນອກຈາກຫົວຂໍ້ປົກກະຕິ (ເຊັ່ນ ບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ຢູ່ໃນກອບ ຂອງການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່, ບາງຢ່າງທີ່ເປັນຮູບ ປະທຳ ສຳລັບ ຊາວບ້ານ). ສ້າງໃຫ້ກອງປະຊຸມ ມີຄວາມດຶງດູດ ຫຼາຍຂຶ້ນ ສຳລັບຊາວບ້ານ, ສ້າງຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ວ່າ ມີຜົນປະໂຫຍດຫຍັງແດ່ ທີ່ເຂົາເຈົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ. ຮອງຫົວໜ້າ ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ: ເລັ່ງເປົ້າໃສ່ ຜູ້ຊາຍ ທີ່ເປັນຜູ້ອາວຸໂສ ພາຍໃນບ້ານ ຖ້າວ່າ ທ່ານຕ້ອງການສົ່ງເສີມ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ ແລະ ເຮັດແບບທຳ ມະດາ ແລະ ໜ້າສົນໃຈ (ວິດີໂອ, ເກມ ແລະ ອື່ນໆ).

GCF/GIZ, ການສໍາພາດພາກລັດ: ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ເມືອງຊໍາເໜືອ, ແຂວງຫົວພັນ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວ ຂອງ ສ.ປ.ປ.ລາວ ຜ່ານທາງການ
ປັບປຸງ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຈັດສັນພູມສັນຖານປ່າໄມ້ ແບບຍືນຍານ

1. ບົດບາດຂອງທ່ານ ມີຫຍັງແດ່ ຢູ່ໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົນໄກ REDD+?

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ FPIC ແລະ ກອງທຶນພັດທະນາບ້ານ; ບໍ່ມີຄວາມ
ຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດຕັ້ງໂດຍກົງ ສໍາລັບ REDD+, ເຊັ່ນ ສັນຍາຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ບ້ານ
ທີ່ເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງຂະບວນການ FPIC

2. ໃນມຸມມອງ ຂອງທ່ານ: ບົດບາດອັນສະເພາະ ຂອງແມ່ຍິງ ມີຫຍັງແດ່ ໃນການນໍາໃຊ້ປ່າໄມ້
ແລະ ທີ່ດິນ ລວມທັງ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້?

ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ປະກອບສ່ວນ ຕໍ່ ການເຜີຍແຜ່ນິຕິກຳ ແລະ ປຸກລະດົມ ແມ່ຍິງໃນ
ບ້ານ ເພື່ອຊ່ວຍປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້.

3. ທ່ານເຫັນສິ່ງທ້າທາຍຫຍັງແດ່ ເມື່ອເວົ້າເຖິງເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ແມ່ຍິງ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ?
ຄວາມຮູ້ ແລະ ການເຂົ້າໃຈແມ່ຍິງ ມີຕໍ່າ ຊຶ່ງສົ່ງຜົນກະທົບ ຕໍ່ກອງປະຊຸມ ແລະ ການເຂົ້າ
ຮ່ວມ ທີ່ສໍາຄັນ: ອັດຕາການສຶກສາຕໍ່າ ໂດຍສະເພາະ ຢູ່ໃນກຸ່ມແມ່ຍິງ ທີ່ຢູ່ເຂດຫ່າງໄກ
ສອກຫຼີກ.

4. ທ່ານຮູ້ສຶກບໍ່ວ່າ ແມ່ຍິງມີການເຂົ້າເຖິງຜົນປະໂຫຍດ ອັນດຽວກັນ ທີ່ມາຈາກຊັບພະຍາກອນ
ປ່າໄມ້ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ/ການທຳການຕັດສິນ ຂອງເຂົາເຈົ້າ? ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແຕກຕ່າງ
ກັນບໍ່ ສໍາລັບ ຕົວແບບການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ເຊັ່ນ ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ,
ປ່າໄມ້ລວມໝູ່, ປ່າປ້ອງກັນ, ອຸທະຍານແຫ່ງຊາດ, ເຂດອະນຸລັກສັດປ່າ ແລະ ເຂດກັນຊົນ
ຂອງປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ?

ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ມີສະມາຊິກສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ແຕ່ ໂດຍປົກກະຕິ
ຈະບໍ່ມີແມ່ຍິງຫຼາຍກວ່າ (ທັງໝົດ 7 ຄົນ) – ດັ່ງນັ້ນ ອຳນາດການທຳການຕັດສິນໃຈ ຂອງ
ແມ່ຍິງ ມີຂໍ້ຈຳກັດຫຼາຍ. ມັນມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ທີ່ຈະຊອກຫາແມ່ຍິງມາຕື່ມ ສໍາລັບໜ້າວຽກນີ້
ເພາະວ່າ ສ່ວນໃຫຍ່ ບໍ່ຮູ້ສຶກວ່າມີການສຶກສາເທົ່າທີ່ຄວນ ທີ່ຈະມາເຮັດວຽກວິຊາການ ທີ່ພົວພັນ
ກັບຄວາມຮັບຜິດຊອບດັ່ງກ່າວ.

5. ທ່ານ ປະເມີນຄວາມອາດສາມາດໃນປັດຈຸບັນ ຂອງທ່ານໄດ້ແນວໃດ ສໍາລັບ ສະໜັບສະໜູນ ແຜນງານ ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ທີ່ພົວພັນກັບ ຄວາມສະເໝີພາບທາງເພດ? ມີກິດຈະກຳ ຢູ່ໃນ ແຜນງານງານທີ່ວາງແຜນໄວ້ບໍ່ ທີ່ເຂົາເຈົ້າຄິດວ່າ ເຂົາເຈົ້າຈະ/ຢາກຈະ ສະໜັບສະໜູນ ແຕ່ ຈະຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ທີ່ເລິກເຊິ່ງຂຶ້ນຕື່ມ ສໍາລັບສິ່ງດັ່ງກ່າວ?

ເມື່ອໃດທີ່ມີຄະນະຊີ້ນຳຂັ້ນເມືອງ, ໃຫ້ດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ແກ່ ເຂົາເຈົ້າ ແລະ ພວກເຮົາ ເນັ້ນໃສ່ ປະເພດກິດຈະກຳ ທີ່ຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນຂັ້ນບ້ານ.

6. ທ່ານຄິດວ່າ ກົນໄກ REDD+ ໃນປັດຈຸບັນ ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງບົດບາດຍິງຊາຍແນວໃດ?

ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບໍ່ຄຳນຶງເຖິງ ບົດບາດຍິງຊາຍ, ມີພຽງໜ້ອຍຄົນເທົ່າ ນັ້ນ ທີ່ເຂົ້າໃຈ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນ ທາງເພດ.

7. ແຜນງານ ຈະສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງ ລະບຽບການ ແລະ ບົດແນະນຳ ໂດຍອີງໃສ່ ກົດ ໝາຍປ່າໄມ້ສະບັບໃໝ່: ສໍາລັບໃນມຸມມອງກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ, ຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຫຍັງ ແດ່?

ລະບຽບການ ແລະ ເອກະສານນິທິກຳທັງໝົດ ຄວນຈະກວມເອົາ ບັນຫາຄວາມເທົ່າທຽມກັນ ທາງເພດ ຊຶ່ງສ້າງພື້ນຖານ ແກ່ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ສ້າງບົດແນະນຳອັນສະເພາະ ກ່ຽວ ບົດບາດຍິງຊາຍ ສໍາລັບ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບັນດາກິດຈະກຳ ຂອງແຜນງານ. ໃຫ້ເພີ່ມໃສ່ໃນບົດ ແນະນຳ ວ່າ ອົງການຈັດຕັ້ງພາຍໃນຂະແໜງ ຈະຕ້ອງສົ່ງ ຢ່າງໜ້ອຍມີພະນັກງານທີ່ເວົ້າ ພາສາທ້ອງຖິ່ນໜຶ່ງໄດ້ ໄປບ້ານ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ທຸກຄົນເຂົ້າໃຈ ກິດຈະກຳ ແລະ ສາມາດ ເຂົ້າຮ່ວມ.

8. ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປັບປຸງ ການຄ້າປະກັນ ການຄອບຄອງທີ່ດິນ: ສິ່ງທ້າ ທາຍໃນປັດຈຸບັນ ມີຫຍັງແດ່ ໂດຍສະເພາະ ສໍາລັບແມ່ຍິງ, ອັນໃດທີ່ຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການປັບປຸງ?

ຄວາມທ້າທາຍ ໃນການຕິດຕາມ ຜ່ານທາງ ທີ່ປັດຈຸບັນນີ້ ເຊັ່ນໃບຕາດິນຮ່ວມກັນ ສໍາລັບເມຍ ແລະ ຜົວ.

ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ແມ່ນເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງ ຄະນະກຳມະການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຢູ່ ບ້ານ ແລະ ພະຍາຍາມດຶງເອົາຊາວບ້ານທີ່ເປັນເພດຍິງເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການປຶກສາຫາລື.

9. ການສ້າງລະບົບຕິດຕາມປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ: ແມ່ຍິງສາມາດປະກອບສ່ວນແນວໃດ?

ຄະນະຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດ ຂອງໝົດທຸກບ້ານ ມີສະມາຊິກທີ່ເປັນເພດຍິງຢ່າງຕາຍໂຕໜຶ່ງ ຄົນແລ້ວ (ສະມາຊິກ ຂອງສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ), ດັ່ງນັ້ນ ລາວ ອາດຈະສາມາດ ສະໜັບສະໜູນແມ່ຍິງ ໃນການຕິດຕາມປ່າໄມ້.

10. ແຜນງານ ຕ້ອງການ ສິ່ງເສີມ ການຜະລິດກະສິກໍາ ທີ່ປາສະຈາກ ການທໍາລາຍປ່າໄມ້, ທີ່ ຢຸດຕິ ການເຮັດໄຮ່ເລື້ອນລອຍ ພ້ອມທັງ ສິ່ງເສີມ ການຜະລິດ ພືດເສດຖະກິດ ທີ່ເປັນທາງ ເລືອກ: ຈຸດໃດ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນ ຕໍ່ຈຳນວນວຽກ ຂອງແມ່ຍິງ? ຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນ ເດ? ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈະມີຄວາມໝາຍແນວໃດ ສໍາລັບ ການບໍລິການສິ່ງເສີມກະສິກໍາ ທີ່ໄດ້ ສະໜອງ? ແຜນງານ ຍັງຈະໄດ້ລວມເອົາ ການຮຽນຮູ້ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ແລະ ກິດຈະກຳ ການ ປຶກສາຫາລື ຮ່ວມກັບ ຊາວກະສິກອນ/ບ້ານຕ່າງໆ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ.

ທາງເລືອກທີ່ສິ່ງເສີມ ຈໍາເປັນຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ໜ້າວຽກຢູ່ໃນການຜະລິດ ສາມາດຖືກ ແຈກຢາຍ ຢ່າງເປັນທໍາ ລະຫວ່າງ ຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງ ເພື່ອຫຼີກລ້ຽງ ປະລິມານວຽກທີ່ເພີ່ມ ຂຶ້ນ ສໍາລັບຝ່າຍໃດຝ່າຍໜຶ່ງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນແມ່ຍິງ. ຄຽງຄູ່ກັບ ການສິ່ງເສີມການແບ່ງປັນ ວຽກພາຍໃນ ທີ່ມີຄວາມເທົ່າທຽມກັນ ຫຼາຍຂຶ້ນ (ການໂຄສະນາປູກຈິດສໍານຶກ).

11. ການສິ່ງເສີມ ຕ່ອງໂສ້ຄຸນຄ່າ ທີ່ປາສະຈາກການທໍາລາຍປ່າໄມ້ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ: ປັດຈຸບັນນີ້ ແມ່ນຫຍັງ ເປັນສິ່ງທ້າທາຍ ທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ຂອງແມ່ຍິງ ໃນການພັດທະນາ ຕ່ອງ ໂສ້ຄຸນຄ່າດັ່ງກ່າວ, ແມ່ນຫຍັງເປັນອຸປະສັກ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ໃນ ປັດຈຸບັນນີ້?

ກະຊວງອຸດສະຫາກໍາ ແລະ ການຄ້າ ຈະຕ້ອງສະໜັບສະໜູນ ການກຳນົດ ຕະຫຼາດໃໝ່ໆ. ປັດຈຸບັນນີ້ ຕະຫຼາດ ແມ່ນຢູ່ໃກໂພດ ຈາກບ້ານຕ່າງໆ ທີ່ຢູ່ຫ່າງໃກສອກຫຼີກທີ່ສຸດ. ບາງຄັ້ງ ບ້ານຕ່າງໆ ຜະລິດໄດ້ຫຼາຍ (ເຊັ່ນ ຜັກ) ແຕ່ຕະຫຼາດ ຢູ່ໃກໂພດ ທີ່ຈະນໍາໄປຂາຍຢູ່ຕະຫຼາດ.

12. ການເຂົ້າເຖິງ ການເງິນຈຸລະພາກ ສໍາລັບ ຕ່ອງໂສ້ຄຸນຄ່າໃໝ່ ເຫຼົ່ານີ້: ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບຜົນ ປະໂຫຍດ ຈາກສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແນວໃດ?

ການເງິນຈະລະພາກ ສາມາດຊ່ວຍ ແມ່ຍິງ ເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດ ເຄື່ອງຈັກສານ, ການລ້ຽງສັດ, ແລະ ກະສິກໍາ. ປັດຈຸບັນນີ້, ລູກຄ້າຕົ້ນຕໍ ຂອງ ສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກ ແມ່ນແມ່ຍິງ. ສົມທົບ ການເຂົ້າເຖິງການເງິນຈຸລະພາກ ກັບ ການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບ ທຸລະກິດ ແກ່ ແມ່ຍິງ. ໃນກໍລະນີ ຂອງ ການສິ່ງເສີມພືດເສດຖະກິດ, ສະໜອງການຝຶກອົບຮົມກ່ອນ ແນະນຳພືດ

ເສດຖະກິດໃໝ່ ຈົນກວ່າວ່າ ແມ່ຍິງ ໄດ້ຖືກກະກຽມ ແລະ ມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນເພີ່ມຂຶ້ນ. ມີຄວາມຈຳເປັນຈະຕ້ອງມີການຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບງານຜີມີ ຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອຮຽນຮູ້ ທັດສະໄໝ່ໆ (ເຊັ່ນເຄື່ອງຈັກສານ). ບໍ່ພຽງແຕ່ເວົ້າກ່ຽວກັບ ວິທີເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ກໍຍັງຈັດຕັ້ງ ການທັດສະນະສຶກສາ ແກ່ ຊາວບ້ານ ເພື່ອເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ. ເມື່ອສ້າງການເຂົ້າເຖິງ ການເງິນຈະລະພາກ: ໃຫ້ດຳເນີນ ການຝຶກອົບຮົມ ດ້ານການສຶກສາ ກ່ຽວກັບ ການເງິນຈະລະພາກ ທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຕໍ່ ການຍ້າກວາ ແລະ ຄວາມບໍ່ໝັ້ນຄົງ ຂອງ ແມ່ຍິງ ກ່ຽວກັບ ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ລະດັບການສຶກສາທີ່ ຕໍ່າ.

13. ທ່ານເຫັນທ່າແຮງ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍແນວໃດ ໃນການດຶງເອົາການລົງທຶນຈາກພາກເອກະຊົນ ເຂົ້າມາເຮັດການຜະລິດກະສິກຳປ່າໄມ້ແບບປະສົມປະສານ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ຢູ່ໃນປ່າຜະລິດ ແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງລວມມີ ການເຮັດອຸດສະຫາກຳໄມ້ ແລະ ອຸດສະຫາກຳເສັ້ນໄຍ? ທ່ານຄິດບໍ່ວ່າ ຊາວບ້ານ ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກ ການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ? ລັດຖະບານລາວ ຈະສາມາດ ຮັບປະກັນໄດ້ບໍ່ວ່າ ການລົງທຶນ ຈະສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ແກ່ຊາວບ້ານ?

ຄ່າສຳປະທານ ແລະ ຄ່າແຮງງານ ຄວນຈະໄປຫາ ຊາວບ້ານ, ທີ່ດິນກັບໄປຫາຊາວບ້ານ. ຄວາມຮູ້ດ້ານວິຊາການ ຄວນຈະຖືກສະໜອງ ໂດຍບໍລິສັດ ໃຫ້ແກ່ ຊາວບ້ານ.

GCF/GIZ, ການສໍາພາດພາກລັດ: ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ, ຫຼວງນໍ້າທາ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວ ຂອງ ສ.ປ.ປ.ລາວ ຜ່ານທາງການ ປັບປຸງ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຈັດສັນພູມສັນຖານປ່າໄມ້ ແບບຍືນຍານ

1. ບົດບາດຂອງທ່ານ ມີຫຍັງແດ່ ຢູ່ໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົນໄກ REDD+?

ກະກຽມ ໂຄງສ້າງໃໝ່ ສໍາລັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ REDD+ ໃນຕອນນີ້; ໄດ້ສໍາເລັດແຜນ PRAP ແລ້ວ ແຕ່ຍັງລໍຖ້າເຊັນ. ໄດ້ປຶກສາຫາລື ກັບ ຄະນະຊີ້ນຳ REDD+ ຂັ້ນແຂວງ. ປັດຈຸບັນ ງົບປະມານກິດຈະກຳ ຖືກກະກຽມ, ຊຶ່ງມີ ຫ້າ ກິດຈະກຳ ຕົ້ນຕໍ: ການເຜີຍແຜ່ REDD, ການເຜີຍແຜ່ ລະບຽບການປ່າໄມ້, ການຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບ ກິດຈະກຳ PRAP, ງົບປະມານບໍລິຫານ

2. ໃນມຸມມອງ ຂອງທ່ານ: ບົດບາດອັນສະເພາະ ຂອງແມ່ຍິງ ມີຫຍັງແດ່ ໃນການນໍາໃຊ້ປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນ ລວມທັງ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້?

ບໍ່ມີການແຍກຈາກຝ່າຍລັດ. ກອງທຶນພັດທະນາບ້ານ ຫຼື ກອງທຶນອະນຸລັກ ມັກຈະແມ່ນຜູ້ຍິງ ເປັນຜູ້ນໍາ ແລະ ຖືກເບິ່ງເໝືອນກັບວ່າ ເປັນຜູ້ມີບົດບາດຫຼັກ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການ ບັນຊີ. ຕາມປະເພນີ, ການລາດຕະເວນ ແມ່ນຜູ້ຊາຍເປັນຜູ້ເຮັດ ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະບໍ່ໄດ້ເຈາະ ຈົງໃຫ້ເປັນເຊັ່ນນັ້ນກໍຕາມ. ແຕ່ເມື່ອໃດ ທີ່ປ່າໄມ້ ຢູ່ໃກ້ບ້ານ, ແມ່ຍິງຍັງອາດສາມາດ ທໍາໜ້າທີ່ ນັ້ນໄດ້.

3. ແມ່ຍິງ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ຂອງກົນໄກ REDD+ ໄດ້ແນວໃດ?

ແມ່ຍິງ ອາດຈະສາມາດ ມີບົດບາດຫຼາຍຢ່າງ – ເພາະວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ມີຄວາມເອົາໃຈໃສ່ ແລະ ມີການຄິດຄໍານຶງ ຫຼາຍກວ່າ ຕໍ່ ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ. ແມ່ຍິງ ມັກຈະມີວຽກເພີ່ມທີ່ມີຄ່າ ຫຼາຍກວ່າ ເຊັ່ນ ຫັດຖະກໍາ/ທໍຜ້າ. ການເກັບເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ການເກັບກູ້ຢາງພາລາ ແມ່ນ ແມ່ຍິງຈະເຮັດມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ປະສົບຜົນສໍາເລັດ ຫຼາຍກວ່າ.

4. ເຂົາເຈົ້າ ຈະສາມາດເປັນສ່ວນໜຶ່ງໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ແນວໃດ?

ພວກເຮົາຮັບຮູ້ວ່າ ພວກເຮົາຈໍາເປັນຈະຕ້ອງມີສ່ວນຮ່ວມ ໂດຍສະເພາະແມ່ນແມ່ຍິງ ເມື່ອເວົ້າ ເຖິງ ການເຜີຍແຜ່ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ແມ່ຍິງພາຍໃນບ້ານ. ພວກເຮົາຈະແຍກ

ເປັນກຸ່ມປຶກສາຫາລືຍິງ ແລະ ຊາຍ ເພາະວ່າ ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ແມ່ຍິງຈະບໍ່ເວົ້າ. ນອກຈາກນັ້ນ, ແມ່ຍິງຍັງເປັນຜູ້ໃຫ້ການອົບຮົມສຶກສາເດັກ ທີ່ສຳຄັນ.

5. ທ່ານເຫັນສິ່ງທ້າທາຍຫຍັງແດ່ ເມື່ອເວົ້າເຖິງເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ແມ່ຍິງ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ?

ແມ່ຍິງ ແມ່ນເປັນບຸກຄົນຕົ້ນຕໍ ໃນການເກັບກຳ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ອື່ນໆ ແຕ່ວ່າ ຢູ່ໃນ ບ້ານຊົນເຜົ່າ, ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນຜູ້ຊາຍ ທີ່ເປັນຜູ້ຕັດສິນໃຈທັງໝົດ. ພວກເຮົາ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງ ເພີ່ມ ການປຸກຈິດສຳນຶກຂອງພວກເຮົາ ໃຫ້ແກ່ ຊຸມຊົນເຫຼົ່ານີ້ ກ່ຽວກັບ ການທຳການຕັດສິນໃຈ ທີ່ເທົ່າທຽມກັນ.

ການຂາດຄວາມຮູ້ພາສາລາວ ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ໃນການສື່ສານ ກັບ ຊາວບ້ານທີ່ເປັນ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນແມ່ຍິງ. ເຂົາເຈົ້າມັກແຕ່ຈະເວົ້າກັບນາຍບ້ານເທົ່ານັ້ນ. ແຕ່ວ່າ ຫຼາຍກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ທີ່ລວມມີ ເຜົ່າອາຄາ ໄດ້ປັບປຸງ ການເວົ້າພາສາລາວ ຂອງຕົນ ໃນສືບ ປີຜ່ານມາ. ດັ່ງນັ້ນ, ມັນຈຶ່ງງ່າຍຂຶ້ນ ໃນການເຂົ້າເຖິງເຂົາເຈົ້າ.

6. ທ່ານຮູ້ສຶກບໍ່ວ່າ ແມ່ຍິງມີການເຂົ້າເຖິງຜົນປະໂຫຍດ ອັນດຽວກັນ ທີ່ມາຈາກຊັບພະຍາກອນ ປ່າໄມ້ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ/ການທຳການຕັດສິນ ຂອງເຂົາເຈົ້າ? ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແຕກຕ່າງ ກັນບໍ່ ສຳລັບ ຕົວແບບການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ເຊັ່ນ ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ, ປ່າໄມ້ລວມໝູ່, ປ່າປ້ອງກັນ, ອຸທະຍານແຫ່ງຊາດ, ເຂດອະນຸລັກສັດປ່າ ແລະ ເຂດກັນຊົນ ຂອງປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ?

ແມ່ຍິງ ທີ່ເປັນຜູ້ເກັບເງິນໃຫ້ຄອບຄົວ ມີຜົນປະໂຫຍດສູງ ຈາກ ຊັບພະຍາກອນ. ແຕ່ເຖິງ ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ສຳລັບຫຼາຍຊົນເຜົ່າ, ຜູ້ຊາຍມັກຈະເປັນຜູ້ໃຫ້ “ຄຳສຸດທ້າຍ” ໃນການຕັດສິນ ໃຈ. ຕ່າງກັບຢູ່ໃນຕົວເມືອງ, ປົກກະຕິ ແມ່ຍິງມີອຳນາດໃນການຕັດສິນໃຈ ຫຼາຍກວ່າ.

ຜູ້ຊາຍມີການເຂົ້າເຖິງຫຼາຍກວ່າ ຕໍ່ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້. ພວກເຮົາຈຳເປັນຈະ ຕ້ອງ ໃຫ້ແມ່ຍິງເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ. ໂດຍປົກກະຕິ, ແມ່ຍິງ ຈະເປັນຜູ້ເກັບເງິນ ໂດຍອີງຕາມວັດທະນາທຳລາວ, ດັ່ງນັ້ນ ຖ້າແມ່ຍິງເຫັນ “ຄຸນຄ່າຂອງເງິນ” ທີ່ມາຈາກຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂອງເຂົາເຈົ້າ, ເຂົາເຈົ້າຈະຕ້ອງການເຂົ້າ ຮ່ວມຫຼາຍຂຶ້ນ ຢ່າງເປັນທຳມະຊາດ.

7. ແມ່ນກຸ່ມໃດ ຂອງແມ່ຍິງ ທີ່ໃນປັດຈຸບັນ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນ ຕົວແບບການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້?

ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ເປັນພຽງກຸ່ມດຽວ. ກອງທຶນພັດທະນາບ້ານ ໄດ້ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ແມ່ຍິງຫຼາຍ ຄົນ ມີບົດບາດໃນການຄຸ້ມຄອງ ໂດຍສະເພາະ ກ່ຽວກັບ ການພັດທະນາ ວິສະຫາກິດຂະໜາດ ກາງ ແລະ ນ້ອຍ. ກິດຈະກຳ ການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກ ໄດ້ສົ່ງເສີມ ແມ່ຍິງ ເຂົ້າໃນຕຳແ

ໜ່ວຍບໍລິຫານ.

ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ມີແມ່ຍິງບາງຄົນ ຢູ່ໃນ ຂະແໜງປົກປັກຮັກສາທໍາມະ ຊາດ (3 ຄົນ ໃນຈໍານວນ 8 ຄົນ), ຂະແໜງປ່າໄມ້ (13 ຄົນ ໃນຈໍານວນ 6 women).

8. ຄວາມອາດສາມາດ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ມີຫຍັງແດ່ ເຂົາເຈົ້າອາດຈໍາເປັນຈະຕ້ອງການປັບປຸງຫຍັງ ແດ່?

ພະນັກງານຍິງ ຂອງ ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ມີຄວາມອາດສາມາດ ອັນດຽວ ກັນ ແຕ່ ການເກີດລູກ ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຢູ່ແຖວຫຼັງ. ມີຜູ້ລາດຕະເວນເພດຍິງສອງຄົນ ຢູ່ເມືອງ ລ່ອງ ທີ່ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບ ກອງກວດກາປ່າໄມ້ແຂວງ ຊຶ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງການປັບປຸງໃຊ້ ກົດໝາຍ.

9. ທ່ານ ປະເມີນຄວາມອາດສາມາດໃນປັດຈຸບັນ ຂອງທ່ານໄດ້ແນວໃດ ສໍາລັບ ສະໜັບສະໜູນ ແຜນງານ ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ທີ່ພົວພັນກັບ ຄວາມສະເໝີພາບທາງເພດ?

ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ມີຈຸດປະສານງານບົດບາດຍິງຊາຍ ສອງ ຫາ ສາມຄົນ, ຊຶ່ງເປັນຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງ ທີ່ມັກຈະເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການຈັດຕັ້ງ ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ແລະ ບາງ ຄັ້ງ ກໍລົງໄປບ້ານຕ່າງໆ. ນອກຈາກນັ້ນ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ຍັງມີໂຄງສ້າງໃນການລົງວຽກ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ທຸກກິດຈະກຳອັນສະເພາະ.

ການຝຶກອົບຮົມທີ່ລົງເລິກດ້ານ REDD+ ແລະ ບົດບາດຍິງຊາຍ ອາດຈະເປັນປະໂຫຍດ ກ່ອນເລີ່ມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງມີການຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບ ການປັບປຸງທັດສະ ຄວາມຮູ້ ໃນການອໍານວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ການຂຶ້ນນໍາສະເໜີ ແກ່ ພະນັກງານ ເພື່ອ ປັບປຸງ ວຽກໃນຂັ້ນບ້ານ.

10. ທ່ານຄິດວ່າ ກົນໄກ REDD+ ໃນປັດຈຸບັນ ໄດ້ຄໍານຶງເຖິງບົດບາດຍິງຊາຍແນວໃດ? ວຽກ ງານ REDD+ ລວມທັງ ບົດບາດຍິງຊາຍຂອງມັນ ຖືກເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດສັງຄົມ ຫຼາຍປານໃດ?

ແມ່ຍິງ ມີສ່ວນຮ່ວມຫຼາຍ ຢູ່ໃນຂະບວນການວາງແຜນ REDD* ໃນປັດຈຸບັນ. ສໍາລັບການຄໍາ ນຶກບົດບາດຍິງຊາຍ, ມັນຍາກສໍາລັບພວກເຮົາ ທີ່ຈະປະເມີນໄດ້.

11. ແຜນງານ ຈະສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງ ລະບຽບການ ແລະ ບົດແນະນຳ ໂດຍອີງໃສ່ ກົດໝາຍປ່າໄມ້ສະບັບໃໝ່: ສຳລັບໃນມຸມມອງກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ, ຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຫຍັງແດ່?

ບໍ່ຈຳເປັນຈະຕ້ອງກ່າວເຖິງບົດບາດຍິງຊາຍ ແບບສະເພາະເຈາະຈົງ ຢູ່ໃນລະບຽບການ, ແຕ່ແທນທີ່ຈະເຮັດເຊັ່ນນັ້ນ ໃຫ້ເອົາແມ່ຍິງເຂົ້າມາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນຕື່ມອີກ. ຢູ່ໃນບາງກໍລະນີ, ແມ່ນມີຄວາມສົມດູນກັນແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນຢູ່ທຸກບ່ອນ. ຢູ່ຂັ້ນແຂວງ, ຄວາມສົມດູນແມ່ນດີ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນຢູ່ເກືອບທຸກບ້ານ ດັ່ງນັ້ນ ໃຫ້ເນັ້ນໜັກໃສ່ບ່ອນນັ້ນ.

12. ແມ່ຍິງ ສາມາດເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ໃນ ມາດຕະການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍໄດ້ແນວໃດ?

ການລາດຕະເວນ ແມ່ນຈະຕິດຕາມດ້ວຍ ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ, ຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ, ກອງກວດກາປ່າໄມ້ເມືອງ ຮ່ວມກັບ ທະຫານ ແລະ ຕຳຫຼວດ. ມັນຈະເປັນໄປບໍ່ໄດ້ ຖ້າບໍ່ມີ ການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງຊາວບ້ານ. ບ້ານມັກຈະຂໍການສະໜັບສະໜູນຈາກລັດຖະບານ. ວຽກສາມາດເປັນສິ່ງອັນຕະລາຍ (ຜູ້ລ້າ, ຜູ້ຊຸດຄົນ). ແມ່ຍິງບາງຄົນ ອາດຈະມີ ຄວາມອາດສາມາດ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນເລື້ອງປົກກະຕິ.

13. ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປັບປຸງ ການຄ້າປະກັນ ການຄອບຄອງທີ່ດິນ: ສິ່ງທ້າທາຍໃນປັດຈຸບັນ ມີຫຍັງແດ່ ໂດຍສະເພາະ ສຳລັບແມ່ຍິງ, ອັນໃດທີ່ຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງ?

ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນສຳເລັດແລ້ວ ຍົກເວັ້ນບ້ານ ທີ່ມີການຍົກຍ້າຍຫຼາຍ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ມັນຫຍຸ້ງຍາກ ແກ່ອຳນາດການປົກຄອງ ໃນການອັບເດດຂໍ້ມູນທີ່ຈຳເປັນ ໃນການຈັດສັນທີ່ດິນ. ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແບບຍືນຍານ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງຄິດເຖິງໄລຍະຍາວ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນກວ່າໃນອະດີດຜ່ານມາ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ເມືອງສິງ ທີ່ມີບັນຫາ ກ່ຽວກັບການຍົກຍ້າຍ ຍ້ອນມີການພັດທະນາທີ່ໄວ (ດຶງເອົາທີ່ຕັ້ງ ແກ່ຫຼາຍຄົນ). ສຳລັບຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ, ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ປັດຈຸບັນນີ້ ສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ໃຫ້ແກ່ທຸກຄົນ ຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ. ການເຂົ້າຮ່ວມ ຢູ່ໃນການຕັດສິນໃຈ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບປ່າໄມ້ ແມ່ນເທົ່າທຽມກັນຫຼາຍ, ສ່ວນ ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ຮູ້ສຶກວ່າໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມເທົ່າທຽມກັນ.

14. ການສ້າງລະບົບຕິດຕາມປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ: ແມ່ຍິງສາມາດປະກອບສ່ວນແນວໃດ?

ແມ່ຍິງຮູ້ປ່າໄມ້ດີ ແລະ ຄວນຈະມີສ່ວນຮ່ວມ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ຢູ່ໃນການຕິດຕາມ ຂອງ

ເຂົາເຈົ້າ. ນອກຈາກນັ້ນ, ເຂົາເຈົ້າຍັງຖືກເບິ່ງເປັນຄົນທີ່ໜ້າເຊື່ອຖື ແລະ ຊື່ສັດກວ່າຜູ້ຊາຍ ໃນ ການສະໜອງຂໍ້ມູນປະເພດນີ້.

15. ແຜນງານ ຕ້ອງການ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດກະສິກໍາ ທີ່ປາສະຈາກ ການທໍາລາຍປ່າໄມ້, ທີ່ ຢຸດຕິ ການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ ພ້ອມທັງ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດ ພືດເສດຖະກິດ ທີ່ເປັນທາງ ເລືອກ: ຈຸດໃດ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນ ຕໍ່ຈໍານວນວຽກ ຂອງແມ່ຍິງ? ຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນ ເດ? ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈະມີຄວາມໝາຍແນວໃດ ສໍາລັບ ການບໍລິການສົ່ງເສີມກະສິກໍາ ທີ່ໄດ້ ສະໜອງ? ແຜນງານ ຍັງຈະໄດ້ລວມເອົາ ການຮຽນຮູ້ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ແລະ ກິດຈະກຳ ການ ປຶກສາຫາລື ຮ່ວມກັບ ຊາວກະສິກອນ/ບ້ານຕ່າງໆ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ.

ໝາກແໜ່ງ, ຊາ, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ. ດ້ານລົບ: ການທີ່ຈະປູກພືດເສດຖະກິດ, ມັກຈະມີການ ຕັດຕົ້ນໄມ້ນ້ອຍອອກ. ດັ່ງນັ້ນ, ຄວາມສົມດູນ ທາງດ້ານຊີວະວິທະຍາການກະເສດ ແມ່ນຈະບໍ່ ສົມບູນ, ຊຶ່ງນໍາໄປສູ່ ການຫຼຸດລົງ ຂອງຊີວະນາໆພັນ. ຖ້າວ່າ ພວກເຮົາ ເພີ່ມພືດເສດຖະກິດ ຂຶ້ນ, ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຍັງໝາຍເຖິງ ການລົບກວນສັດປ່າ, ດັ່ງນັ້ນ ພວກເຮົາຄວນຈະຊອກວິທີ ທາງ ເພື່ອຈຳກັດສິ່ງລົບກວນ.

ການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ ຕ້ອງການແຮງງານ ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ດັ່ງນັ້ນ ທຸກການປ່ຽນແປງ ຈາກ ສິ່ງດັ່ງກ່າວ ໄປເປັນພືດເສດຖະກິດ ເບິ່ງເໝືອນກັບວ່າຈະດີ ໃນແງຂອງວຽກເຮັດງານທຳ ຂອງປະຊາຊົນ.

ຢູ່ໃນການປຶກສາຫາລືຂັ້ນບ້ານ, ຄວນຈະເລັ່ງເປົ້າໝາຍເຈາະຈົງໃສ່ແມ່ຍິງ ໂດຍສະເພາະ ດ້ານ ຄວາມຮູ້ວິຊາການ ທີ່ຈະສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ເຂົາເຈົ້າ ແລະ ນໍາໃຊ້ບົດບາດ ຂອງ ເຂົາເຈົ້າ ເປັນຜູ້ອົບຮົມສັ່ງສອນລູກຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ.

16. ການສົ່ງເສີມ ຕ້ອງໂສ້ຄຸນຄ່າ ທີ່ປາສະຈາກການທໍາລາຍປ່າໄມ້ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ: ປັດຈຸບັນນີ້ ແມ່ນຫຍັງ ເປັນສິ່ງທ້າທາຍ ທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ຂອງແມ່ຍິງ ໃນການພັດທະນາ ຕ້ອງ ໂສ້ຄຸນຄ່າດັ່ງກ່າວ, ແມ່ນຫຍັງເປັນອຸປະສັກ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ໃນ ປັດຈຸບັນນີ້?

ໃນການສົ່ງເສີມ, ຈະເປັນການດີ ທີ່ຈະປຶກສາຫາລື ກ່ຽວກັບ ການແບ່ງວຽກ ຕາມທ່າແຮງ ຊຶ່ງ ເປັນສິ່ງຈໍາເປັນ ສໍາລັບ ໂຄງການໃໝ່ (ເຊັ່ນ ຜູ້ຊາຍເປັນຜູ້ປູກ, ແມ່ຍິງເປັນຜູ້ເກັບກູ້, ແລະ ອື່ນໆ).

ປົກກະຕິ ແມ່ຍິງ ຮູ້ກ່ຽວກັບ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ຫຼາຍກວ່າຜູ້ຊາຍ ລວມທັງວ່າ ຜະລິຕະພັນ ໃດໜຶ່ງ ມີລາຄາເທົ່າໃດ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ສາມາດຖືກນໍາໃຊ້ ຢູ່ໃນການຝຶກອົບຮົມ.

17. ການເຂົ້າເຖິງ ການເງິນຈຸລະພາກ ສຳລັບ ຕ່ອງໂສ້ຄຸນຄ່າໃໝ່ ເຫຼົ່ານີ້: ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແນວໃດ?

ສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກ ມັກຈະເປັນອຸປະສັກໃຫຍ່ ສຳລັບປະຊາຊົນ ທີ່ຈະນຳໃຊ້ ເພື່ອເປັນຈຸດເລີ່ມຕົ້ນ ສຳລັບ ຕ່ອງໂສ້ຄຸນຄ່າ/ຜະລິດຕະພັນ ໃໝ່ ແລະ ອື່ນໆ ເພາະວ່າ ປະຊາຊົນ ຍ້ານອັດຕາດອກເບ້ຍ ແລະ ການຈ່າຍເງິນຄືນ ໃຫ້ທັນຕາມກຳນົດເວລາ ແລະ ດັ່ງນັ້ນ ອາດຈະບໍ່ນຳໃຊ້ສະຖາບັນດັ່ງກ່າວ. ສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກ ເປັນເຈົ້າຂອງ ຄວາມຮູ້ເຕັກນິກ ທີ່ມີຄຸນຄ່າຫຼາຍ ຜ່ານທາງ ຊຶ່ງວ່າສາມາດ ເປັນປະໂຫຍດ ສຳລັບ ຊາວບ້ານ ທີ່ຈະຮຽນຮູ້ ວິທີກຳນົດ ຊັບພະຍາກອນ ສຳລັບການລົງທຶນ ດ້ວຍຕົນເອງ ດັ່ງການ ການຮ່ວມມືກັນ ອາດຈະເປັນສິ່ງທີ່ດີ ທີ່ສຸດ.

18. ທ່ານເຫັນທ່າແຮງ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍແນວໃດ ໃນການດຶງເອົາການລົງທຶນຈາກພາກເອກະຊົນ ເຂົ້າມາເຮັດການຜະລິດກະສິກຳປ່າໄມ້ແບບປະສົມປະສານ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ຢູ່ໃນປ່າຜະລິດແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງລວມມີ ການເຮັດອຸດສະຫາກຳໄມ້ ແລະ ອຸດສະຫາກຳເສັ້ນໄຍ? ທ່ານຄິດບໍ່ວ່າ ຊາວບ້ານ ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກ ການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ? ລັດຖະບານລາວ ຈະສາມາດຮັບປະກັນໄດ້ບໍ່ວ່າ ການລົງທຶນ ຈະສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ແກ່ຊາວບ້ານ?

ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ຈາກອະດີດ: ໄດ້ຈັດການທັດສະນະສຶກສາ ແກ່ ຊາວບ້ານ ແລະ ສະໜອງແກ່ນພັນ ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ເພື່ອເລີ່ມຜະລິດຕະພັນໃໝ່ ແລະ ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ໄດ້ຮັບປະກັນວ່າ ບໍລິສັດ ຈະຊື້ ຜະລິດຕະພັນ (ໝາກເດົາ). ໃນບາງກໍລະນີ, ບໍລິສັດ ໄດ້ສະໜອງເງິນທຶນ ແກ່ ກິດຈະກຳເຫຼົ່ານີ້, ບາງຄັ້ງ ແມ່ນ ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ຖ້າວ່າ ມີງົບປະມານ ສຳລັບກິດຈະກຳ. ອີກຕົວຢ່າງໜຶ່ງ: ບໍລິສັດຜະລິດເຈ້ຍ ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ດັ່ງນັ້ນ ພະແນກກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ໄດ້ຝຶກອົບຮົມ ແກ່ຊາວບ້ານ ກຸ່ມກັບ ວິທີປູກໄມ້ໃຜ ເພື່ອຂາຍໃຫ້ບໍລິສັດດັ່ງກ່າວ. ທັງສອງຢ່າງ ແມ່ນກຳລັງໄປໄດ້ດີ ແຕ່ ເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ຮູ້ສຶກວ່າ ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນເປັນຂໍ້ແກ້ໄຂ ທີ່ຍືນຍານ ເພາະວ່າ ການຂຶ້ນລົງ ຂອງລາຄາ ມີທ່າອ່ຽງ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນກະທົບ ຢ່າງໜັກໜ່ວງ ຕໍ່ບ້ານຕ່າງໆ, ຊຶ່ງມັກຈະນຳໄປສູ່ ການທຳລາຍປ່າໄມ້ ເພາະວ່າ ຊາວບ້ານ ຕ້ອງການປູກພືດອື່ນ ຢ່າງໄວວາ ເພື່ອສ້າງລາຍຮັບເພີ່ມຕື່ມ. ຖ້າວ່າ ມີຫຼາຍບໍລິສັດ ສົນໃຈລົງທຶນ, ບາງທີ ທີ່ດິນກະສິກຳ ສາມາດ ຈັດສັນໂດຍກົງໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ.

GCF/GIZ, ການສໍາພາດພາກລັດ: ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ແຂວງຫຼວງນໍ້າທາ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວ ຂອງ ສ.ປ.ປ.ລາວ ຜ່ານທາງການ
ປັບປຸງ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຈັດສັນພູມສັນຖານປ່າໄມ້ ແບບຍືນຍານ

1. ບົດບາດຂອງທ່ານ ມີຫຍັງແດ່ ຢູ່ໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົນໄກ REDD+?

ບົກກະຕິ ພະແນກກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ແຂວງ ປະສານງານ ກັບ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວຂັ້ນ
ແຂວງ ກ່ຽວກັບ ກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບປ່າໄມ້ ສ່ວນ ຮອງຫົວໜ້າພະແນກ ແລະ
ພະນັກງານວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຖືກມອບໝາຍໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນທຸກການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບ
REDD+ ລວມທັງໃນຂັ້ນບ້ານ. ນອກນັ້ນ ຍັງເຂົ້າຮ່ວມ ກິດຈະກຳ ຂອງ SUFORD ໃນ
ລະດັບບ້ານ. ລວມທັງ ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ແກ່ ຊາວບ້ານ.

2. ໃນມຸມມອງ ຂອງທ່ານ: ບົດບາດອັນສະເພາະ ຂອງແມ່ຍິງ ມີຫຍັງແດ່ ໃນການນໍາໃຊ້ປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນ ລວມທັງ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້?

ແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຖືກຮັບຮອງ, ຫຼາຍຄົນ ຍຸດຕິ ການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ, ອາຊີບຕ່າງໆ ຖືກ
ສ້າງຂຶ້ນ

3. ທ່ານຮູ້ສຶກບໍ່ວ່າ ແມ່ຍິງມີການເຂົ້າເຖິງຜົນປະໂຫຍດ ອັນດຽວກັນ ທີ່ມາຈາກຊັບພະຍາກອນ ປ່າໄມ້ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ/ການທໍາການຕັດສິນ ຂອງເຂົາເຈົ້າ? ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແຕກຕ່າງ ກັນບໍ່ ສໍາລັບ ຕົວແບບການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ເຊັ່ນ ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ, ປ່າໄມ້ລວມໝູ່, ປ່າປ້ອງກັນ, ອຸທະຍານແຫ່ງຊາດ, ເຂດອະນຸລັກສັດປ່າ ແລະ ເຂດກັນຊົນ ຂອງປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ?

4. ແມ່ນກຸ່ມໃດ ຂອງແມ່ຍິງ ທີ່ໃນປັດຈຸບັນ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນ ຕົວແບບການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້?

ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ບໍ່ແມ່ນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົ້ນຕໍ ແຕ່ເປັນຜູ້ປະສານງານກັບທຸກຂະແໜ
ງການ ເພື່ອຮັບປະກັນ ຄວາມເທົ່າທຽມກັນທາງເພດ. ພວກເຮົາ ຕ້ອງການໃຫ້ແມ່ຍິງມີສ່ວນ
ຮ່ວມເພີ່ມຂຶ້ນ ໃນການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ ລະດັບບ້ານ. ພວກເຮົາ ຈໍາເປັນຈະຕ້ອງ ລະດົມ
ແມ່ຍິງໃນບ້ານ ແລະ ຂໍໃຫ້ອໍານາດການປົກຄອງບ້ານ ຮັບປະກັນວ່າ ແມ່ຍິງເຂົ້າຮ່ວມ ຢ່າງ
ເທົ່າທຽມກັນ. ທຸກຄັ້ງ ມັກເປັນບັນຫາ ຖ້າມີພຽງແຕ່ຫົວໜ້າຄອບຄົວ ຖືກຮຽກໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ

ປະຊຸມ ເພາະວ່າ ຈະມີແຕ່ຜູ້ຊາຍເຂົ້າຮ່ວມ. ສິ່ງທີ່ເຄີຍປະຕິບັດຕາມປະເພນີ ແລະ ການທີ່ມີ ວຽກເຮືອນການຊານຫຼາຍ ເປັນການກົດກັ້ນ ແມ່ຍິງ ອອກຈາກການເຂົ້າຮ່ວມ. ລະດັບການສຶກ ສາ ແມ່ນມີຕໍ່າ ສໍາລັບແມ່ຍິງ, ດັ່ງນັ້ນ ເຂົາເຈົ້າຮູ້ສຶກມີຄວາມເຊື່ອໜັ້ນໜ້ອຍ ໃນການເຂົ້າຮ່ວມ. ທັງໝົດປັດໃຈເຫຼົ່ານີ້ ຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ຄໍານຶງເຖິງ ໃນເວລາວາງແຜນ ກົດຈະກໍາຕ່າງໆ ໃນຂັ້ນ ບ້ານ.

5. ທ່ານ ປະເມີນຄວາມອາດສາມາດໃນປັດຈຸບັນ ຂອງທ່ານໄດ້ແນວໃດ ສໍາລັບ ສະໜັບສະໜູນ ແຜນງານ ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ທີ່ພົວພັນກັບ ຄວາມສະເໝີພາບທາງເພດ?

ພວກເຮົາ ມີການຝຶກອົບຮົມ ຈໍານວນໜຶ່ງ ທີ່ເປັນການແນະນໍາ ເຂົ້າໃນຂະແໜງການ ແຕ່ອາດ ຈະເປັນການດີ ຖ້າມີການຝຶກອົບຮົມ ທີ່ລົງເລິກຕື່ມ ກ່ຽວກັບ REDD+ ແລະ ວິທີສະໜັບສະ ໜູນ ກົດຈະກໍາ ຂອງແຜນງານ ໃຫ້ໄດ້ດີທີ່ສຸດ. .

6. ທ່ານຄິດວ່າ ກົນໄກ REDD+ ໃນປັດຈຸບັນ ໄດ້ຄໍານຶງເຖິງບົດບາດຍິງຊາຍແນວໃດ? ວຽກ ງານ REDD+ ລວມທັງ ບົດບາດຍິງຊາຍຂອງມັນ ຖືກເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດສັງຄົມ ຫຼາຍປານໃດ?

ມັນເປັນການດີ ທີ່ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວຂັ້ນແຂວງ ໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນທຸກໆ ການປຶກສາ ຫາລື ທີ່ກ້າວໄປສູ່ ການສ້າງກົດຈະກໍາ REDD+ ໃນປີຜ່ານມາ, ດັ່ງນັ້ນ ເຂົາເຈົ້າ ຮູ້ສຶກວ່າ ມັນໄດ້ມີການປັບປຸງ ການຄໍານຶງເຖິງບົດບາດຍິງຊາຍ ຢູ່ໃນຂະບວນການ.

7. ແຜນງານ ຈະສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງ ລະບຽບການ ແລະ ບົດແນະນໍາ ໂດຍອີງໃສ່ ກົດ ໝາຍປ່າໄມ້ສະບັບໃໝ່: ສໍາລັບໃນມຸມມອງກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ, ຈະຕ້ອງຄໍານຶງເຖິງຫຍັງ ແດ່?

ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ຄວນຈະມີສ່ວນຮ່ວມ ຢູ່ໃນການສ້າງ ລະບຽບການ ແລະ ບົດແນະນໍາ ເຫຼົ່ານີ້. ກົດໝາຍປ່າໄມ້ ບໍ່ທັນໄດ້ຖືກທົບທວນຄືນ ຈາກເຂົາເຈົ້າເທື່ອ ດັ່ງນັ້ນ ເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ຮູ້ສຶກ ວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ຮັບຮູ້ຂໍ້ມູນເທົ່າທີ່ຄວນ. ເຂົາເຈົ້າ ຕ້ອງການປັບປຸງ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ຂອງຕົນ ເມື່ອ ໃດທີ່ ກົດໝາຍ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ໃນສະພາແຫ່ງຊາດ.

8. ແມ່ຍິງ ສາມາດເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ໃນ ມາດຕະການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍໄດ້ແນວໃດ?

ແມ່ຍິງ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງ ຄະນະທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ໃນປ່າໄມ້ ແລະ ຄວນຈະໄດ້ຮັບການຝຶກ

ອົບຮົມ ຢ່າງເປັນລະບົບ ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ ຢູ່ໃນມາດຕະການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ທີ່ລວມມີ ການລາດຕະເວນ.

9. ການວາງແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປັບປຸງ ການຄ້າປະກັນ ການຄອບຄອງທີ່ດິນ: ສິ່ງທ້າ ທາຍໃນປັດຈຸບັນ ມີຫຍັງແດ່ ໂດຍສະເພາະ ສໍາລັບແມ່ຍິງ, ອັນໃດທີ່ຈໍາເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການປັບປຸງ?

ບໍ່ມີສິ່ງທ້າທາຍສະເພາະເຈາະຈົງ ກ່ຽວກັບ ບົດບາດຍິງຊາຍ, ສ່ວນຫຼາຍ ຈະເປັນສິ່ງທ້າທາຍ ທົ່ວໄປ ທີ່ການວາງແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນບໍ່ສໍາເລັດ ໃນບາງພື້ນທີ່.

10. ການສ້າງລະບົບຕິດຕາມປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ: ແມ່ຍິງສາມາດປະກອບສ່ວນແນວໃດ?

ແມ່ຍິງ ຮູ້ ປ່າໄມ້ ດີກວ່າ ຜູ້ຊາຍ ແລະ ດັ່ງນັ້ນ ຄວນຈະມີສ່ວນຮ່ວມ ຢ່າງເຂັ້ມແຂງ ໃນການ ຕິດຕາມ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ.

11. ແຜນງານ ຕ້ອງການ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດກະສິກໍາ ທີ່ປາສະຈາກ ການທໍາລາຍປ່າໄມ້, ທີ່ ຍຸດຕິ ການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ ພ້ອມທັງ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດ ພືດເສດຖະກິດ ທີ່ເປັນທາງ ເລືອກ: ຈຸດໃດ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນ ຕໍ່ຈໍານວນວຽກ ຂອງແມ່ຍິງ? ຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນ ເດ? ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈະມີຄວາມໝາຍແນວໃດ ສໍາລັບ ການບໍລິການສົ່ງເສີມກະສິກໍາ ທີ່ໄດ້ ສະໜອງ? ແຜນງານ ຍັງຈະໄດ້ລວມເອົາ ການຮຽນຮູ້ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ແລະ ກິດຈະກໍາ ການ ປຶກສາຫາລື ຮ່ວມກັບ ຊາວກະສິກອນ/ບ້ານຕ່າງໆ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ.

ພຶດໃໝ່ ຈໍາເປັນຕ້ອງມີການວິເຄາະ ທີ່ຄໍານຶງເຖິງບົດບາດຍິງຊາຍ ກ່ອນຈະມີການແນະນໍາ ຖ້າ ພຶດດັ່ງກ່າວ ຈະສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ແກ່ທຸກຄົນ ພາຍໃນບ້ານ ແລະ ບໍ່ສ້າງວຽກຕື່ມ ໃຫ້ແກ່ ແມ່ຍິງ.

ກິດຈະກໍາການຮຽນຮູ້ ທີ່ອາໄສ ຊຸມຊົນ ແລະ ການປຶກສາຫາລື ຈໍາເປັນຈະຕ້ອງແຍກຍິງ ແລະ ຊາຍອອກຈາກກັນ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ທຸກສ່ຽງ ແມ່ນໄດ້ຮັບຟັງ ເທົ່າທຽມກັນ.

12. ການສົ່ງເສີມ ຕ້ອງໂສ້ຄຸນຄ່າ ທີ່ປາສະຈາກການທໍາລາຍປ່າໄມ້ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ: ປັດຈຸບັນນີ້ ແມ່ນຫຍັງ ເປັນສິ່ງທ້າທາຍ ທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ຂອງແມ່ຍິງ ໃນການພັດທະນາ ຕ້ອງ ໂສ້ຄຸນຄ່າດັ່ງກ່າວ, ແມ່ນຫຍັງເປັນອຸປະສັກ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ໃນ ປັດຈຸບັນນີ້?

ເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງ ມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຫຼາຍຂຶ້ນ ໃນການເລີ່ມຕົ້ນ ຕ້ອງໂສ້ພຶດ/ຄຸນຄ່າ ອັນໃໝ່.

ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ແລະ ຂະແໜງການອື່ນໆ ຄວນຈະຖືກລວມຢູ່ໃນການໃຫ້ຄວາມຮູ້ແກ່ ເຂົ້າເຈົ້າ ຫຼາຍຄັ້ງ ແລະ ຊ່ວຍເຂົ້າເຈົ້າ ກຳນົດ ຕະຫຼາດ ແລະ ສົ່ງເສີມ ການເຂົ້າເຖິງ ຂອງ ເຂົ້າເຈົ້າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນແມ່ຍິງ ຕໍ່ ຕະຫຼາດເຫຼົ່ານີ້. ຍົກຕົວຢ່າງ, ປີນີ້ ໝາກແຫງ່ ຂາຍບໍ່ ໄດ້ດີ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ ຊາວບ້ານຫຼາຍຄົນ ຍ້ານກວ່າ ທີ່ຈະລອງຜະລິດຕະພັນໃໝ່ ຍ້ອນຍ້ານ ບັນຫາເລື່ອງການເງິນ. ພວກເຮົາ ຕ້ອງການ ໃຫ້ມີການຈັດເອກະສານ ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນ ໄດ້ ຢ່າງທີ່ເຖິງ ຄ້າຍໆແບບນີ້ ແລະ ຊອກຫາຂໍ້ແກ້ໄຂ ທີ່ຍືນຍານນຳກັນ.

13. ການເຂົ້າເຖິງ ການເງິນຈຸລະພາກ ສຳລັບ ຕ່ອງໂສ້ຄຸນຄ່າໃໝ່ ເຫຼົ່ານີ້: ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບຜົນ ປະໂຫຍດ ຈາກສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແນວໃດ?

ການທີ່ມີການສະໜັບສະໜູນ ຈາກການເງິນຈຸລະພາກ ດຶກວ່າບໍ່ມີຫຍັງເລີຍ ແຕ່ວ່າ ມັນບໍ່ແມ່ນ ຂໍ້ແກ້ໄຂພຽງອັນດຽວ ແລະ ບໍ່ແມ່ນຂໍ້ແກ້ໄຂທີ່ດີທີ່ສຸດ. ສຳລັບແມ່ຍິງບາງຄົນ, ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ອາດຈະຊ່ວຍ ໃຫ້ເລີ້ມຕົ້ນໄດ້. ຄອບຄົວທີ່ທຸກຍາກແຮງ ບໍ່ໃຊ້ຄວາມສ່ຽງໃນເບື້ອງຕົ້ນ ດັ່ງນັ້ນ ການເງິນຈຸລະພາກຢ່າງດຽວ ຈຶ່ງບໍ່ເປັນຂໍ້ແກ້ໄຂໄດ້.

14. ທ່ານເຫັນທ່າແຮງ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍແນວໃດ ໃນການດຶງເອົາການລົງທຶນຈາກພາກເອກະຊົນ ເຂົ້າມາເຮັດການຜະລິດກະສິກຳປ່າໄມ້ແບບປະສົມປະສານ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ຢູ່ໃນປ່າຜະລິດ ແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງລວມມີ ການເຮັດອຸດສະຫາກຳໄມ້ ແລະ ອຸດສະຫາກຳເສັ້ນໄຍ? ທ່ານຄິດບໍ່ວ່າ ຊາວບ້ານ ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກ ການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ? ລັດຖະບານລາວ ຈະສາມາດ ຮັບປະກັນໄດ້ບໍ່ວ່າ ການລົງທຶນ ຈະສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ແກ່ຊາວບ້ານ?

ການປຶກສາຫາລືຂັ້ນບ້ານ ກ່ຽວກັບ ການລົງທຶນຈາກພາກເອກະຊົນທີ່ມີທ່າແຮງ ດັ່ງກ່າວ ຈຳ ເປັນຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ສຽງຂອງແມ່ຍິງພາຍໃນບ້ານ ແລະ ຄວາມກັງວົນ ຖືກນຳໄປ ພິຈາລະນາ ຢ່າງເປັນຈິງເປັນຈັງ (ກອງປະຊຸມສະເພາະແມ່ຍິງ ແລະ ອື່ນໆ).

15. ຄຳຄິດເຫັນອື່ນໆເດ?

ທຸກຄັ້ງ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ຄວນຈະເຂົ້າຮ່ວມ ໃນກິດຈະກຳຂັ້ນບ້ານ ເພາະວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ສາມາດ ເຂົ້າເຖິງແມ່ຍິງພາຍໃນບ້ານ ຢ່າງງ່າຍດາຍ. ດັ່ງນັ້ນ, ເຂົາເຈົ້າຈຶ່ງແນະນຳ ໃຫ້ກຳນົດ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ທີ່ຈະແຈ້ງຫຼາຍໆ ຄື ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ ການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ໝົດທຸກກິດຈະກຳ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ REDD+ ແລະ ບົດບາດຍິງຊາຍ. ສຳລັບວິທີ ທາງນີ້, ມັນຮັບປະກັນວ່າ ບົດບາດຍິງຊາຍ ເປັນອົງປະກອບໃຈກາງ ສະເໝີ. ເຂົາເຈົ້າຮູ້ສຶກ ພ້ອມແລ້ວ ທີ່ຈະສະໜັບສະໜູນໂຄງການ ຢ່າງເຕັມທີ່.

GCF/GIZ, ການສໍາພາດພາກລັດ: ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວຂັ້ນເມືອງ, ແຂວງຫຼວງນໍ້າທາ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວ ຂອງ ສ.ປ.ປ.ລາວ ຜ່ານທາງການ ປັບປຸງ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຈັດສັນພູມສັນຖານປ່າໄມ້ ແບບຍືນຍານ

1. ບົດບາດຂອງທ່ານ ມີຫຍັງແດ່ ຢູ່ໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົນໄກ REDD+?

ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວຂັ້ນເມືອງ ແມ່ນຖືກເຊີນຈາກ ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ ບັນດາກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບປ່າໄມ້. ບໍ່ມີປະສົບ ການອັນສະເພາະ ກ່ຽວກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກິດຈະກຳ REDD+ ຈົນມາຮອດປັດຈຸບັນນີ້ ແຕ່ ຮອງທົວໜ້າ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວຂັ້ນເມືອງ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນ ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ສໍາລັບໂຄງການ ICBF (ໂດຍ KfW), ແລະ ໂຄງການໄມ້ປ່ອງ.

2. ໃນມຸມມອງ ຂອງທ່ານ: ບົດບາດອັນສະເພາະ ຂອງແມ່ຍິງ ມີຫຍັງແດ່ ໃນການນໍາໃຊ້ປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນ ລວມທັງ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້?

ແມ່ຍິງ ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ໂດຍສະເພາະທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ. ສໍາລັບໂຄງການ ICBF, ມີແມ່ຍິງທຸກຄົງ ໃນຄະນະຊື່ນໍາ ບ້ານ (ປົກກະຕິ ແມ່ນ ຕ່າງໜ້າສະຫະພັນແມ່ຍິງ ຂັ້ນບ້ານ).

3. ແມ່ຍິງ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ຂອງກົນໄກ REDD+ ໄດ້ແນວໃດ?

4. ເຂົາເຈົ້າ ຈະສາມາດເປັນສ່ວນໜຶ່ງໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ແນວໃດ?

5. ທ່ານເຫັນສິ່ງທ້າທາຍຫຍັງແດ່ ເມື່ອເວົ້າເຖິງເຂດທ່າງໃກສອກຫຼີກ, ແມ່ຍິງ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ?

ພາສາ, ວັດທະນາທໍາ, ລະດັບການສຶກສາທີ່ຕໍ່າ. ມີການແຕ່ງການແຕ່ນ້ອຍ ຢູ່ໃນຫຼາຍກຸ່ມ ຊົນເຜົ່າ. ເດັກນ້ອຍ ດໍາລົງຊີວິດ ຢູ່ໃກ້ກັບທໍາມະຊາດ ຫຼາຍໂພດ ແລະ ມີຊີວິດການເປັນຢູ່ ຕາມປະເພນີ ທີ່ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າບໍ່ຕ້ອງການໄປໂຮງຮຽນ. ຢູ່ໃນບາງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ແລະ ບາງ ບ້ານ, ແມະກະທັ້ງ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ກໍຍັງບໍ່ສາມາດ ລວມຕົວແມ່ຍິງພາຍໃນບ້ານໄດ້: ໃນເວລາ ທີ່ເຂົາເຈົ້າຮຽກປະຊຸມແມ່ຍິງ ໃນບ້ານເຜົ່າອາຄາ, ຜູ້ຊາຍສິ່ງແມ່ຍິງໜີ ແລະ ເຂົ້າ ຮ່ວມກອງປະຊຸມເອງ ແທນທີ່ຈະເປັນແມ່ຍິງ. ມັນມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ທີ່ຈະເອົາຊະນະປະເພນີ ຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້.

ນອກຈາກນັ້ນ, ການເຂົ້າເຖິງດ້ວຍຖະໜົນ ແລະ ຄວາມທ່າງໃກສອກຫຼີກ (ສົມທົບກັບ ການ

ຂາດຍານພາຫານທີ່ເໝາະສົມ) ເປັນອຸປະສັກ ແກ່ ພະນັກງານ ທີ່ຈະເຂົ້າໄປເຖິງບ້ານເຫຼົ່ານີ້. ບັນດາຫ້ອງການຂັ້ນເມືອງ ພະຍາຍາມ ທີ່ຈະຊ່ວຍກັນ ດ້ວຍພາຫານ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງຈະກຳນຳກັນ.

ສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າເຮັດ ເພື່ອທີ່ຈະເອົາຊະນະ ອຸປະສັກເຫຼົ່ານີ້: ການເສີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ໃຫ້ແກ່ ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ ຜ່ານທາງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ກົດໝາຍ ຂອງແມ່ຍິງ ທີ່ເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນບັນຫາ ກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ. ທຳນົບທຳນຽມທາງປະເພນີ ກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງ ເຊື່ອວ່າ ການທີ່ແມ່ຍິງມີປະໂຫຍດໜ້ອຍກວ່າຜູ້ຊາຍ ແມ່ນເປັນອຸປະສັກໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ໃນການລວມເອົາແມ່ຍິງ ເຂົ້າໃນກິດຈະກຳຕ່າງໆ. ນອກຈາກນັ້ນ, ພະນັກງານ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງປັບໂຕເຂົ້າກັບ ຕາຕະລາງ ຂອງຊາວບ້ານ. ຍົກຕົວຢ່າງ ແມ່ຍິງເຜົ່າອາຄາ ບໍ່ໄດ້ຢູ່ບ້ານໝົດມື້ ດັ່ງນັ້ນ ທ່ານຕ້ອງການພົບເຂົາເຈົ້າ, ທົມງານ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງມີຄວາມບໍ່ຕາຍໂຕ ແລະ ລໍຖ້າຈົນກວ່າ ຮອດຕອນແລງ ແລະ ນອນຢູ່ໃນບ້ານ. ນອກຈາກນັ້ນ, ການປ່ຽນແປງປະເພນີ ແມ່ນຈະໃຊ້ເວລາ – ໂຄງການຕ່າງໆ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງວາງແຜນ ກິດຈະກຳ ທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄືນ ແລະ ມີກອບເວລາທີ່ບໍ່ຕາຍໂຕ ເພື່ອຄວບຄຸມການປ່ຽນແປງ.

6. ທ່ານຮູ້ສຶກບໍ່ວ່າ ແມ່ຍິງມີການເຂົ້າເຖິງຜົນປະໂຫຍດ ອັນດຽວກັນ ທີ່ມາຈາກຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ/ການທຳການຕັດສິນ ຂອງເຂົາເຈົ້າ? ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແຕກຕ່າງກັນບໍ່ ສຳລັບ ຕົວແບບການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ເຊັ່ນ ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ, ປ່າໄມ້ລວມໝູ່, ປ່າປ້ອງກັນ, ອຸທະຍານແຫ່ງຊາດ, ເຂດອະນຸລັກສັດປ່າ ແລະ ເຂດກັນຊົນຂອງປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ?

ແມ່ຍິງ ແມ່ນເປັນຜູ້ເກັບກູ້ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ຫຼັກ ແຕ່ວ່າ ກອບເວລາສ່ວນໃຫຍ່ ບໍ່ໄດ້ໃຫ້ໂອກາດ ໃນການເຂົ້າຮ່ວມໃດເລີຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການເມືອງບ້ານ ທີ່ລວມມີ ການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້.

7. ທ່ານ ປະເມີນຄວາມອາດສາມາດໃນປັດຈຸບັນ ຂອງທ່ານໄດ້ແນວໃດ ສຳລັບ ສະໜັບສະໜູນແຜນງານ ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ທີ່ພົວພັນກັບ ຄວາມສະເໝີພາບທາງເພດ?

ເຂົາເຈົ້າຮູ້ສຶກວ່າ ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງການ ການຝຶກອົບຮົມດ້ານວິຊາການ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນອີກ ກ່ຽວກັບ REDD+ ແລະ ຄວາມໝາຍຂອງມັນ ໃນແງ່ບົດບາດຍິງຊາຍ ເພື່ອສາມາດ ສະໜັບສະໜູນແຜນງານໃໝ່ ຢ່າງເຕັມທີ່.

8. ທ່ານຄິດວ່າ ກົນໄກ REDD+ ໃນປັດຈຸບັນ ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງບົດບາດຍິງຊາຍແນວໃດ? ວຽກງານ REDD+ ລວມທັງ ບົດບາດຍິງຊາຍຂອງມັນ ຖືກເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາ

ເສດຖະກິດສັງຄົມ ຫຼາຍປານໃດ?

ໜ້ອຍຫຼາຍ. ບົດບາດຍິງຊາຍ ບໍ່ແມ່ນໃຈກາງ ຂອງຂະບວນການວາງແຜນ ແລະ ປຶກສາຫາລື ເຫຼົ່ານີ້.

9. ແຜນງານ ຈະສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງ ລະບຽບການ ແລະ ບົດແນະນຳ ໂດຍອີງໃສ່ ກົດໝາຍປ່າໄມ້ສະບັບໃໝ່: ສຳລັບໃນມຸມມອງກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ, ຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຫຍັງແດ່?

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ຄວນຈະຖືກນຳມາປຶກສາຫາລື ເມື່ອມີການຮ່າງ ບົດແນະນຳ ແລະ ລະບຽບການ ເຫຼົ່ານັ້ນ. ໂອກາດສຳລັບແມ່ຍິງ ໃນການມີສ່ວນຮ່ວມ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງຖືກເຊື່ອໂຢງ ຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ເຂົ້າໃສ່ໃນ ໝົດທຸກບົດແນະນຳ, ຖ້າບໍ່ເຮັດເຊັ່ນນັ້ນ, ຈະບໍ່ມີຫຍັງເກີດຂຶ້ນໄດ້. ນອກຈາກນັ້ນ, ໃຫ້ລວມເອົາ ຄື ອີງຕາມມາດຕະຖານ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ຄວນຈະມີສ່ວນຮ່ວມທຸກຄັ້ງ ໃນກິດຈະກຳການວາງແຜນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ລວມທັງ ທຸກໆ ການປຶກສາຫາລື. ຈາກນັ້ນ, ສິ່ງທີ່ກ່າວມາ ອາດຈະລວມມີ ຄື ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ງົບປະມານ ໃນການເຮັດສິ່ງທີ່ກ່າວມານີ້.

10. ແມ່ຍິງ ສາມາດເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ໃນ ມາດຕະການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍໄດ້ແນວໃດ?

ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ອາດຈະຕ້ອງການ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງ ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍປ່າໄມ້. ແມ່ຍິງພາຍໃນບ້ານ ຄວນຈະເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງຄະນະຊີ້ນຳບ້ານ ເມື່ອມີການຕັດສິນໃຈ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ແລະ ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ.

11. ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປັບປຸງ ການຄ້າປະກັນ ການຄອບຄອງທີ່ດິນ: ສິ່ງທ້າທາຍໃນປັດຈຸບັນ ມີຫຍັງແດ່ ໂດຍສະເພາະ ສຳລັບແມ່ຍິງ, ອັນໃດທີ່ຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງ?

ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ມີສິດອັນດຽວກັນ ອີງຕາມ ກົດໝາຍ ແຕ່ວ່າ ແມ່ຍິງມັກຈະບໍ່ມີໂອກາດ ແບບດຽວກັນ ໃນການຕັດສິນໃຈ ກ່ຽວກັບ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ເມື່ອສົມທຽບກັບ ຜູ້ຊາຍ. ສິ່ງທີ່ກ່າວນັ້ນ ເລີ້ມຕົ້ນດ້ວຍ ການມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ແລະ ມີຄວາມເທົ່າທຽມກັນ ຫຼາຍຂຶ້ນ ຂອງແມ່ຍິງ ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມ ກ່ຽວກັບການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຂອງບ້ານ ຊຶ່ງມັກຈະບໍ່ຖືກຮັບຮູ້. ໂດຍສະເພາະ ແມ່ຍິງຈຳເປັນຈະຕ້ອງຄິດເຖິງ ການມີພຽງແຕ່ຊື່ຂອງຕົນເອງ ເທົ່ານັ້ນ ຢູ່ໃນຊັບສິນທີ່ດິນ ທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບຈາກການສືບທອດ. ຊັບສິນທີ່ດິນ ທີ່ໄດ້ແບ່ງປັນ ສາມາດ ມີຊື່ທັງສອງຄົນໄດ້ ແຕ່ວ່າ ເນື່ອງຈາກວ່າ ແມ່ຍິງມັກຈະເປັນຝ່າຍທີ່ເສຍປຽບ ເມື່ອ

ເວົ້າເຖິງຂັ້ນຕອນທາງກົດໝາຍ ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ, ເຂົາເຈົ້າມັກຈະສູນເສຍທີ່ດິນ ຂອງຕົນ ເຊັ່ນ ເມື່ອຜົວຂອງເຂົາເຈົ້າ ເສຍຊີວິດ ແລະ ແມ່ຍິງໄປແຕ່ງງານກັບຜູ້ໃໝ່, ສ່ວນ ສິດຕໍ່ທີ່ດິນ ແມ່ນບໍ່ມີຄວາມຈະແຈ້ງ ກັບແມ່ຍິງ – ຈາກນັ້ນ ໂດຍປົກກະຕິ ທີ່ດິນຈະຕົກເປັນຂອງຄອບຄົວ ຂອງຝ່າຍຊາຍ.

12. ການສ້າງລະບົບຕິດຕາມປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ: ແມ່ຍິງສາມາດປະກອບສ່ວນແນວໃດ?

ເມື່ອໃດກໍຕາມ ທີ່ສະພາບຂອງບ້ານເອື້ອອຳນວຍ, ທັງຊາຍ ແລະ ຍິງ ຄວນຈະເຂົ້າຮ່ວມ ໃນ ຄວາມພະຍາຍາມຕິດຕາມ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ທີ່ປະກອບມີ ການລາດຕະເວນ ຖ້າວ່າ ໃນ ແງຂອງປະເພນີ ສາມາດເຮັດເຊັ່ນນັ້ນໄດ້. ເມື່ອໃດກໍຕາມ ທີ່ມັນເປັນໄປບໍ່ໄດ້ ທີ່ຈະມີການ ຕິດຕາມຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ສຳລັບ ຊາວບ້ານ (ໂກໂພດ, ບໍ່ມີພາຫານະເດີນທາງ, ອັນຕະລາຍໂພດ, ມີວຽກອື່ນຫຼາຍໂພດ), ຢ່າງໜ້ອຍ ເຂົາເຈົ້າຄວນຈະໄດ້ຮັບການປຶກສາຫາລື ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

13. ແຜນງານ ຕ້ອງການ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດກະສິກຳ ທີ່ປາສະຈາກ ການທຳລາຍປ່າໄມ້, ທີ່ ຍຸດຕິ ການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ ພ້ອມທັງ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດ ພືດເສດຖະກິດ ທີ່ເປັນທາງ ເລືອກ: ຈຸດໃດ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນ ຕໍ່ຈຳນວນວຽກ ຂອງແມ່ຍິງ? ຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນ ເດ? ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈະມີຄວາມໝາຍແນວໃດ ສຳລັບ ການບໍລິການສົ່ງເສີມກະສິກຳ ທີ່ໄດ້ ສະໜອງ? ແຜນງານ ຍັງຈະໄດ້ລວມເອົາ ການຮຽນຮູ້ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ແລະ ກິດຈະກຳ ການ ປຶກສາຫາລື ຮ່ວມກັບ ຊາວກະສິກອນ/ບ້ານຕ່າງໆ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ.

ໃຫ້ເບິ່ງຄຳຕອບ ຕໍ່ໄປ

14. ການສົ່ງເສີມ ຕ້ອງໂສ້ຄຸນຄ່າ ທີ່ປາສະຈາກການທຳລາຍປ່າໄມ້ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ: ປັດຈຸບັນນີ້ ແມ່ນຫຍັງ ເປັນສິ່ງທ້າທາຍ ທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ຂອງແມ່ຍິງ ໃນການພັດທະນາ ຕ້ອງ ໂສ້ຄຸນຄ່າດັ່ງກ່າວ, ແມ່ນຫຍັງເປັນອຸປະສັກ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ໃນ ປັດຈຸບັນນີ້?

ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ມັກຈະຖືກຂໍຮ້ອງ ຈາກໂຄງການ ໃຫ້ກຳນົດຕະຫຼາດ ໂດຍສະເພາະ ສຳ ລັບແມ່ຍິງ ຊຶ່ງຈຳເປັນ ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດ ໃນເວລາແນະນຳ ຕ້ອງໂສ້ຄຸນຄ່າໃໝ່. ຫຼາຍ ໂຄງການ ສະໜັບສະໜູນ ກິດຈະກຳການສ້າງລາຍຮັບ ສຳລັບແມ່ຍິງ ເຊັ່ນ ການຕຳແຜ່ນ/ທໍ ຜ້າ ແຕ່ວ່າ ຖ້າບໍ່ມີຕະຫຼາດ ແລະ ການສົ່ງເສີມ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ຂອງແມ່ຍິງ, ຕ້ອງໂສ້ ຄຸນຄ່າໃໝ່ ແມ່ນຈະບໍ່ປັບປຸງ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງແມ່ຍິງ

15. ການເຂົ້າເຖິງ ການເງິນຈຸລະພາກ ສຳລັບ ຕ່ອງໂສ້ຄຸນຄ່າໃໝ່ ເຫຼົ່ານີ້: ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແນວໃດ?

ສຳລັບຜົນປະໂຫຍດ ຕໍ່ແມ່ຍິງ, ແມ່ຍິງພາຍໃນບ້ານ ຄວນຈະຖືກລວມເຂົ້າໃນ ການຄຸ້ມຄອງທະນາຄານເຫຼົ່ານີ້ ຢູ່ໃນລະດັບບ້ານ ນັບຕັ້ງແຕ່ຈາກຈຸດເລີ່ມຕົ້ນ. ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວຂັ້ນເມືອງ ໃນແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການເງິນຈຸລະພາກ. ມັນມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເຂົ້າເຖິງ ສຳລັບເຂົາເຈົ້າ ຖ້າວ່າ ໃນຄວາມເປັນຈິງ ການເຂົ້າເຖິງການເງິນຈະລະພາກອາດຈະສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແກ່ແມ່ຍິງ ໃນການເລີ່ມຜະລິດຕະພັນ/ທຸລະກິດໃໝ່ໆ, ແຕ່ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວຂັ້ນເມືອງ ອາດຈະສະໜັບສະໜູນ ກິດຈະກຳທີ່ມີທ່າແຮງສ້າງຜົນປະໂຫຍດນີ້ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ແມ່ຍິງ ແມ່ນເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ໃນ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

16. ທ່ານເຫັນທ່າແຮງ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍແນວໃດ ໃນການດຶງເອົາການລົງທຶນຈາກພາກເອກະຊົນເຂົ້າມາເຮັດການຜະລິດກະສິກຳປ່າໄມ້ແບບປະສົມປະສານ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ຢູ່ໃນປ່າຜະລິດແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງລວມມີ ການເຮັດອຸດສະຫາກຳໄມ້ ແລະ ອຸດສະຫາກຳເສັ້ນໄຍ? ທ່ານຄິດບໍ່ວ່າຊາວບ້ານ ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກ ການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ? ລັດຖະບານລາວ ຈະສາມາດຮັບປະກັນໄດ້ບໍ່ວ່າ ການລົງທຶນ ຈະສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ແກ່ຊາວບ້ານ?

ເຂົາເຈົ້າບໍ່ເຫັນ ທ່າແຮງ ສຳລັບ ເມືອງຫຼວງນ້ຳທາ ເນື່ອງຈາກວ່າ ບໍ່ມີພື້ນທີ່ ສຳລັບເຮັດສິ່ງນັ້ນ. ມັນມີສ່ວນຢ່າງພາລາແລ້ວ. ປະຊາຊົນ ບໍ່ມີເງິນ ທີ່ຈະເລີ່ມຄວາມພະຍາຍາມດັ່ງກ່າວດ້ວຍຕົນເອງ, ແລະ ບໍ່ມີຕະຫຼາດຂາຍ ຜະລິດຕະພັນໃໝ່ໆ. ດັ່ງນັ້ນ, ທຸກການລົງທຶນ ທີ່ມີທ່າແຮງ ອາດຈະຕ້ອງວິເຄາະ ສິ່ງທ້າທາຍເຫຼົ່ານີ້ ແລະ ຄຳນຶງເຖິງ ຄວາມຍືນຍານ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຍັງມີຢູ່ ສຳລັບ ປະຊາຊົນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ.

17. ຄຳຄິດເຫັນອື່ນໆເດ?

ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ເມືອງຫຼວງນ້ຳທາ ອາດຈະມີຄວາມຍືນຍານ ທີ່ຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ສ່ວນໃດໜຶ່ງ ຂອງແຜນງານ ເພາະວ່າ ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ ເຂົາເຈົ້າເປັນພຽງອົງການຈັດຕັ້ງດຽວ ທີ່ໄດ້ຮັບການປຶກສາຫາລື. ດັ່ງນັ້ນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳອ່ອຍ ທີ່ມີການສະໜອງງົບປະມານ ອາດຈະເປັນຂໍ້ແກ້ໄຂ ທີ່ເຂົາເຈົ້າມັກ ຫຼື ຢ່າງໜ້ອຍ ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຂົ້າຮ່ວມໃນຄະນະຊີ້ນຳແຜນງານ.

**GCF/GIZ, ການສໍາພາດພາກລັດ: ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ແລະ ກອງກວດກາປ່າໄມ້
ເມືອງ, ຫຼວງນໍ້າທາ**

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວ ຂອງ ສ.ປ.ປ.ລາວ ຜ່ານທາງການ
ປັບປຸງ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຈັດສັນພູມສັນຖານປ່າໄມ້ ແບບຍືນຍານ

1. ບົດບາດຂອງທ່ານ ມີຫຍັງແດ່ ຢູ່ໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົນໄກ REDD+?

ໂດຍປົກກະຕິ, ຮອງຫົວໜ້າຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ເຂົ້າຮ່ວມ ການປຶກສາຫາລື
ກ່ຽວກັບ REDD+, ແຕ່ວ່າ ເຂົາເຈົ້າຮູ້ສຶກວ່າ ເຂົາເຈົ້າຍັງຄົງມີພຽງແຕ່ ຄວາມຮູ້ທີ່ຈຳກັດກ່ຽວ
ກັບ REDD+

ແຕ່ວ່າ ບົດບາດຕົ້ນຕໍ ຂອງ ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ແມ່ນການປົກປ້ອງປ່າໄມ້
ແລະ ພັນໄມ້ ລວມທັງ ການປົກປ້ອງຊີວະນາໆພັນ/ສັດປ່າທົ່ວໄປ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນການ
ປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວ ແລະ ການປະຕິບັດຕາມລະບຽບກົດໝາຍ, ການລາດຕະເວນ, ການທໍາ
ລາຍປ່າໄມ້.

**2. ໃນມູມມອງ ຂອງທ່ານ: ບົດບາດອັນສະເພາະ ຂອງແມ່ຍິງ ມີຫຍັງແດ່ ໃນການນໍາໃຊ້ປ່າໄມ້
ແລະ ທີ່ດິນ ລວມທັງ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້?**

ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ໃນລະດັບບ້ານ, ແມ່ຍິງ ມີບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຫຼາຍ
ກວ່າ ເພາະວ່າ ໂດຍປົກກະຕິ ແມ່ຍິງໄປເກັບເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ/ຜັກ ຢູ່ໃນປ່າ. ສ່ວນຜູ້ຊາຍ
ສິ່ງຕົ້ນຕໍທີ່ເຮັດ ແມ່ນ ເຜີຍແຜ່ ແລະ ບັງຄັບໃຊ້ລະບຽບການ; ມີພຽງແຕ່ແມ່ຍິງຈຳນວນເລັກ
ນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນລະດັບ ການປົກປັກຮັກສາ/ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນ.

3. ແມ່ຍິງ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ຂອງກົນໄກ REDD+ ໄດ້ແນວໃດ?

ໂດຍທົ່ວໄປ, ກິດຈະກຳທັງໝົດ ເລັ່ງໃສ່ ສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ແກ່ ຊາວບ້ານໝົດທຸກຄົນ ຢ່າງ
ເທົ່າທຽມກັນ. ແຕ່ວ່າ ໂດຍສະເພາະ ຢູ່ໃນຫຼາຍຊຸມເຜົ່າ, ແມ່ຍິງ ເຂົ້າຮ່ວມໜ້ອຍ ໃນກິດຈະ
ກຳຕ່າງໆ ຍ້ອນເຫດຜົນທາງປະເພນີ.

4. ທ່ານເຫັນສິ່ງທ້າທາຍຫຍັງແດ່ ເມື່ອເວົ້າເຖິງເຂດທ່າງໄກສອກຫຼີກ, ແມ່ຍິງ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ?

ພາສາ, ລະດັບການສຶກສາ, ຄວາມເຂົ້າໃຈ ຕໍ່ ລະບຽບກົດໝາຍ ແມ່ນມີຕໍ່າຫຼາຍ. ໃຫ້ນໍາໃຊ້

ເຄື່ອງມືການສື່ສານທີ່ທັນສະໄໝ ເຊັ່ນ ແຜນໂປດສະເຕີ, ວີດີໂອ ທີ່ໃຊ້ເຄື່ອງສາຍ LCD ເພື່ອ ດຶງເອົາຊາວບ້ານທັງໝົດມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ເພື່ອສື່ຂໍ້ຄວາມອອກໄປ ດ້ວຍຄວາມເພີດເພີນ.

5. ທ່ານຮູ້ສຶກບໍ່ວ່າ ແມ່ຍິງມີການເຂົ້າເຖິງຜົນປະໂຫຍດ ອັນດຽວກັນ ທີ່ມາຈາກຊັບພະຍາກອນ ປ່າໄມ້ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ/ການທຳການຕັດສິນ ຂອງເຂົາເຈົ້າ? ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແຕກຕ່າງ ກັນບໍ່ ສຳລັບ ຕົວແບບການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ເຊັ່ນ ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ, ປ່າໄມ້ລວມໝູ່, ປ່າປ້ອງກັນ, ອຸທະຍານແຫ່ງຊາດ, ເຂດອະນຸລັກສັດປ່າ ແລະ ເຂດກັນຊົນ ຂອງປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ?

ຢູ່ໃນບາງບ້ານ, ແມ່ຍິງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ ຂອງຄະນະຄຸ້ມຄອງບ້ານ ແລະ ປ່າໄມ້. ທ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ຄິດວ່າ ຕົວແທນ ຂອງສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ປະຈຳ ທ້ອງຖິ່ນ ແມ່ນເປັນຕົວເລືອກ ທີ່ດີທີ່ສຸດ ທີ່ຈະບັນຈຸເຂົ້າໃນຄະນະຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ຢ່າງເປັນ ລະບົບ ເພາະວ່າ ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ, ເຂົາເຈົ້າ ມີລະດັບການສຶກສາ ທີ່ດີກວ່າ.

6. ທ່ານ ປະເມີນຄວາມອາດສາມາດໃນປັດຈຸບັນ ຂອງທ່ານໄດ້ແນວໃດ ສຳລັບ ສະໜັບສະໜູນ ແຜນງານ ທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ ທີ່ພົວພັນກັບ ຄວາມສະເໝີພາບທາງເພດ?

ສຳລັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ສະຫຼາດ ແມ່ນພວກເຮົາພ້ອມແລ້ວ ແຕ່ທຸກຄັ້ງ ມັນຈະເປັນການ ດີ ຖ້າມີການຝຶກອົບຮົມພິເສດ ເພີ່ມຕື່ມອີກ ເພື່ອບັບປຸງ ວຽກຂອງພວກເຮົາ ໂດຍສະເພາະ ໃນຍາມ ທີ່ແຜນງານ ຕ້ອງການ ຄວາມຮູ້ໃດໜຶ່ງ ແລະ ທັດຊະທາງວິຊາການ. ພວກເຮົາ ມີ ພະນັກງານ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດ ທີ່ພຽງພໍ ສຳລັບຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານ. ການ ທັດສະນະສຶກສາ ໄປແຂວງອື່ນໆ ແມ່ນເປັນ ເຄື່ອງມືການຮຽນຮູ້ ທີ່ເປັນປະໂຫຍດຫຼາຍ ສຳ ລັບເຂົາເຈົ້າ.

7. ທ່ານຄິດວ່າ ກົນໄກ REDD+ ໃນປັດຈຸບັນ ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງບົດບາດຍິງຊາຍແນວໃດ? ວຽກ ງານ REDD+ ລວມທັງ ບົດບາດຍິງຊາຍຂອງມັນ ຖືກເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດສັງຄົມ ຫຼາຍປານໃດ?

ກົດຈະກຳ ຍັງໃໝ່ໂພດ ສຳລັບເຂົາເຈົ້າ ທີ່ຈະສາມາດປະເມີນສິ່ງນັ້ນ.

8. ແຜນງານ ຈະສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງ ລະບຽບການ ແລະ ບົດແນະນຳ ໂດຍອີງໃສ່ ກົດ ໝາຍປ່າໄມ້ສະບັບໃໝ່: ສຳລັບໃນມຸມມອງກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງຊາຍ, ຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຫຍັງ ແດ່?

ກົດໝາຍປ່າໄມ້ ແມ່ນເປັນກາງ ຕໍ່ທຸກເພດ ເພາະວ່າ ກົດໝາຍ ກໍຄືກົດໝາຍ ແລະ ທັງຊາຍ ແລະ ຍິງ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງຕິດຕາມກົດໝາຍດັ່ງກ່າວ ເມື່ອຖືກຮັບຮອງ. ບົດແນະນຳ ສາມາດ ຊ່ວຍໄດ້ ໃນການກຳນົດ ມາດຕະຖານ ສຳລັບ ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງຊາວບ້ານ. ແນ່ນອນ ພວກເຮົາຍັງຈະຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງ ຄວາມເປັນຈິງ – ຊົນເຜົ່າບາງກຸ່ມ ຈະບໍ່ໃຫ້ແມ່ຍິງເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ແມກະທັ່ງ ໃນລະດັບການປົກຄອງເມືອງ, ພວກເຮົາມັກຈະສູ້ຊົນ ຊອກຫາ ຜູ້ສະໝັກຍິງ ທີ່ເໝາະສົມ ຢ່າງພຽງພໍ ມາເຮັດວຽກກັບພວກເຮົາ.

ເນື່ອງຈາກວ່າ ແມ່ຍິງ ຖືກເບິ່ງສະເໝືອນເປັນ “ຜູ້ປົກປັກຮັກສາ” ປ່າໄມ້ ຢ່າງເປັນທຳມະຊາດ, ການສ້າງບົດແນະນຳ ສາມາດເປັນໂອກາດ ສົ່ງເສີມບົດບາດ ສຳລັບແມ່ຍິງນີ້.

9. ແມ່ຍິງ ສາມາດເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ໃນ ມາດຕະການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍໄດ້ແນວໃດ?

ແມ່ຍິງ ມີຄວາມໜ້າເຊື່ອຖື ແລະ ລົງມືປະກອບສ່ວນ ເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ຫຼາຍ ກວ່າ. ເຂົາເຈົ້າ ປົກປັກຮັກສາ, ຜູ້ຊາຍເປັນຜູ້ທຳລາຍ. ດັ່ງນັ້ນ, ພວກເຮົາຈຳເປັນຈະຕ້ອງຊອກ ຫາ ວິທີທາງ ໃນການສະໜັບສະໜູນ ຄວາມພະຍາຍາມ ໃນການປົກປັກຮັກສາທຳມະຊາດ ຂອງແມ່ຍິງ.

ແມ່ຍິງ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງໜ່ວຍງານບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ຢ່າງເປັນທາງການ. ຖ້າບໍ່ກຳນົດ ຢ່າງເປັນທາງການ ລ່ວງໜ້າ, ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ຈະເຮັດເອງໝົດ. ແທນທີ່ຈະເຂົ້າຫາ ນາຍບ້ານ, ໃຫ້ເຂົ້າຫາ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວຂັ້ນບ້ານ. ອາດຈະສາມາດ ເປັນຈຸດເລີ່ມຕົ້ນ ສຳລັບ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວຂັ້ນແຂວງ/ເມືອງ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຖ້າວ່າແມ່ຍິງ ຖືກບັນຈຸເຂົ້າໃນຄະນະຊີ້ນຳບ້ານ ຢ່າງເປັນລະບົບຫຼາຍຂຶ້ນ, ເຂົາເຈົ້າ ຈະມີສ່ວນຮ່ວມຫຼາຍຂຶ້ນ ໃນທຸກໆມາດຕະການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ.

10. ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປັບປຸງ ການຄ້າປະກັນ ການຄອບຄອງທີ່ດິນ: ສິ່ງທ້າ ທາຍໃນປັດຈຸບັນ ມີຫຍັງແດ່ ໂດຍສະເພາະ ສຳລັບແມ່ຍິງ, ອັນໃດທີ່ຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການປັບປຸງ?

ໃນປັດຈຸບັນນີ້, ຊື່ ຂອງທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ ແມ່ນມີຢູ່ໃນໃບນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ດັ່ງນັ້ນ, ສະຖານະ ພາບທາງກົດໝາຍ ແມ່ນເທົ່າກັນ. ຊຶ່ງເປັນແບບດຽວກັນກັບ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ສິ່ງທ້າທາຍ ແມ່ນມີຢູ່ໃນ ສາຍພົວພັນພາຍໃນຄອບຄົວ ກ່ຽວກັບອຳນາດໃນການຕັດສິນໃຈ ຊຶ່ງ ມັນມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ທີ່ຈະແກ້ໄຂໄດ້. ການເຮັດໃບຕາດິນ ແມ່ນບໍ່ທັນການເທົ່າໃດ ໃນເຂດ ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ຂອງຫຼວງນ້ຳທາ.

11. ການສ້າງລະບົບຕິດຕາມປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ: ແມ່ຍິງສາມາດປະກອບສ່ວນແນວໃດ?

ຖ້າລະບົບດັ່ງກ່າວ ຖືກສ້າງຂຶ້ນ, ໃຫ້ນຳເອົາ ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ການປະກອບສ່ວນ ຂອງແມ່ຍິງ ເຂົ້າໃນລະບົບດັ່ງກ່າວ ຢ່າງເປັນທາງການ ໂດຍເລີ່ມຕັ້ງແຕ່ຕອນເລີ່ມຕົ້ນ. ແມ່ຍິງ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງ ລະບົບດັ່ງກ່າວ ເພາະວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ແມ່ນເປັນທັງຜູ້ ຊົມໃຊ້ ແລະ ຜູ້ປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ຕົ້ນຕໍ.

12. ແຜນງານ ຕ້ອງການ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດກະສິກຳ ທີ່ປາສະຈາກ ການທຳລາຍປ່າໄມ້, ທີ່ ຢຸດຕິ ການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ ພ້ອມທັງ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດ ພືດເສດຖະກິດ ທີ່ເປັນທາງ ເລືອກ: ຈຸດໃດ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນ ຕໍ່ຈຳນວນວຽກ ຂອງແມ່ຍິງ? ຕໍ່ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນ ເດ? ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈະມີຄວາມໝາຍແນວໃດ ສຳລັບ ການບໍລິການສົ່ງເສີມກະສິກຳ ທີ່ໄດ້ ສະໜອງ? ແຜນງານ ຍັງຈະໄດ້ລວມເອົາ ການຮຽນຮູ້ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ແລະ ກິດຈະກຳ ການ ປຶກສາຫາລື ຮ່ວມກັບ ຊາວກະສິກອນ/ບ້ານຕ່າງໆ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ.

ຖ້າວ່າ ພວກເຮົາ ຕ້ອງການຢຸດຕິ ການທຳລາຍປ່າໄມ້, ຈຳເປັນຈະຕ້ອງເນັ້ນໜັກໃສ່ ກິດຈະ ກຳ ການສ້າງລາຍຮັບ ທີ່ລວມມີ ການອະນຸລັກ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງປ່າຂອງ ດົງ ແບບຍືນຍານ, ຜະລິດຕະພັນ ທີ່ເພີ່ມມູນຄ່າ. ລັດຖະບານ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມ ຢູ່ໃນການປຶກສາຫາລື ຂັ້ນບ້ານ ເນື່ອງຈາກວ່າ ລັດ ຈະເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

13. ການສົ່ງເສີມ ຕ້ອງໂສ້ຄຸນຄ່າ ທີ່ປາສະຈາກການທຳລາຍປ່າໄມ້ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ: ປັດຈຸບັນນີ້ ແມ່ນຫຍັງ ເປັນສິ່ງທ້າທາຍ ທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ຂອງແມ່ຍິງ ໃນການພັດທະນາ ຕ້ອງ ໂສ້ຄຸນຄ່າດັ່ງກ່າວ, ແມ່ນຫຍັງເປັນອຸປະສັກ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ໃນ ປັດຈຸບັນນີ້?

ມັນມີຄວາມສຳຄັນຈຳເປັນ ທີ່ຈະຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ ຄວາມຕ້ອງການ ຂອງຕະຫຼາດ ເມື່ອມີການສ້າງ ຕ້ອງໂສ້ຄຸນຄ່າໃໝ່, ແຕ່ວ່າ ທັງໝົດຕ້ອງຢູ່ໃນຂອບເຂດສະພາບເງື່ອນໄຂ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ (ເຊັ່ນ: ການຕຳຫຼກ) ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມັນ ມີຄ່າ ແລະ ເປັນໄປຕາມສະພາບຕົວຈິງ ສຳລັບ ຊາວບ້ານ. ລັດຖະບານ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງ ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການເຈລະຈາ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີການຕິດຕາມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ.

14. ການເຂົ້າເຖິງ ການເງິນຈຸລະພາກ ສຳລັບ ຕ້ອງໂສ້ຄຸນຄ່າໃໝ່ ເຫຼົ່ານີ້: ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບຜົນ ປະໂຫຍດ ຈາກສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແນວໃດ?

ຫຼວງນ້ຳທາ ມີພຽງແຕ່ປະສົບການ ທີ່ຈຳກັດເທົ່ານັ້ນ ສຳລັບ ການເງິນຈຸລະພາກ. ມັນອາດ ສາມາດ ເປັນປະໂຫຍດຫຼາຍ ສຳລັບປະຊາຊົນ ເຖິງແມ່ນວ່າຈະສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແກ່ ເຂົາເຈົ້າ ໃຫ້ສາມາດເລີ້ມ ວິທີການຜະລິດໃໝ່ໆ, ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ອື່ນໆ.

ນອກຈາກການເງິນຈຸລະພາກ, ກອງກວດກາປ່າໄມ້ເມືອງ ເຫັນ ກອງທຶນພັດທະນາບ້ານ ແມ່ນ ເປັນວິທີທາງ ທີ່ດີ ສຳລັບ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໂດຍສະເພາະແກ່ແມ່ຍິງ ໃນການນຳພາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ. ການແນະນຳ ກອງທຶນທີ່ບ້ານຄຸ້ມຄອງ ສຳລັບ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ອາດຈະສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງແກ່ ແມ່ຍິງ ທີ່ຈະເຂົ້າໄປເປັນເຈົ້າຂອງບົດບາດນັ້ນ.

15. ທ່ານເຫັນທ່າແຮງ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍແນວໃດ ໃນການດຶງເອົາການລົງທຶນຈາກພາກເອກະຊົນ ເຂົ້າມາເຮັດການຜະລິດກະສິກຳປ່າໄມ້ແບບປະສົມປະສານ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ຢູ່ໃນປ່າຜະລິດ ແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງລວມມີ ການເຮັດອຸດສະຫາກຳໄມ້ ແລະ ອຸດສະຫາກຳເສັ້ນໄຍ? ທ່ານຄິດບໍ່ວ່າ ຊາວບ້ານ ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກ ການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ? ລັດຖະບານລາວ ຈະສາມາດ ຮັບປະກັນໄດ້ບໍ່ວ່າ ການລົງທຶນ ຈະສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ແກ່ຊາວບ້ານ?

ຢູ່ຫຼວງນ້ຳທາ, ການປູກຢາງພາລາ ແມ່ນເປັນໜຶ່ງ ໃນຈຳນວນສາເຫດ ຂອງການທຳລາຍ ປ່າໄມ້. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ແລະ ຫຼີກລ້ຽງການເຮັດຂໍ້ຜິດພາດ ແບບ ເກົ່າ ອີກຄັ້ງ ກັບ ການສົ່ງເສີມການລົງທຶນທີ່ມີທ່າແຮງອື່ນ.

ລັດຖະບານ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງການເຈລະຈາ ເພື່ອຮັບປະກັນ ການຕິດຕາມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ.

16. ຄຳຄິດເຫັນອື່ນໆເດ?

ການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ຂອງແຕ່ລະບ້ານ ແມ່ນເປັນສິ່ງຈຳເປັນ ກ່ອນກິດຈະກຳຕ່າງໆ ໄດ້ຮັບການຕັດສິນໃຈ ເພາະວ່າ ແຕ່ລະບ້ານ ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ.

ການເຂົ້າເຖິງ/ການປັບປຸງຖະໜົນທົນທາງ ແມ່ນເປັນບັນຫາໃຫຍ່ ສຳລັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານ – ຫຼາຍບ້ານ ທີ່ການທຳລາຍປ່າໄມ້ ເປັນບັນຫາ ແມ່ນຢູ່ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ແລະ ມີ ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທີ່ຈະໄປຫາ. ດັ່ງນັ້ນ, ການປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຂະໜາດນ້ອຍ ຄວນຈະ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງແຜນງານ.

ພະນັກງານຫ້ອງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ຕ້ອງການພາຫານະ ສຳລັບເຂົ້າຫາ ພື້ນທີ່ທີ່ ຫ່າງໄກອອກໄປ.

GCF/GIZ, ການສໍາພາດບ້ານ: ແຂວງຫົວພັນ, ເມືອງຊໍາເໜືອ, ບ້ານຢາດ (ເຜົ່າຄະມຸ ແລະ ເຜົ່າມົ້ງ)
– ກຸ່ມແມ່ຍິງ (15 ຄົນ)

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວ ຂອງ ສ.ປ.ປ.ລາວ ຜ່ານທາງການ
ປັບປຸງ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຈັດສັນພູມສັນຖານປ່າໄມ້ ແບບຍືນຍານ

1. ບອກເຮົາບາງຢ່າງແດ່ ກ່ຽວກັບວ່າ ຊີວິດຂອງທ່ານ ເປັນແນວໃດ.

ການຕໍາຫຼຸກ, ຂາຍຢູ່ຊໍາເໜືອ, ບາງຄັ້ງ ເຂົາເຈົ້າມີພໍ່ຄ້າ ທີ່ປົກກະຕິ ມັກຈະມາຊື້ສິນຄ້າຈາກ
ການຕໍາຫຼຸງ ຂອງເຂົາເຈົ້າ, ການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ, ເຮັດນາ, ການລ້ຽງສັດ.

2. ບົດບາດອັນສະເພາະ ຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ຢູ່ໃນການນໍາໃຊ້ປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນ ມີຫຍັງ
ແດ່?

ປ່າໄມ້:

ການຖາກຖາງປັກຫຼັກໝາຍເຂດແດນ ເຮັດໄດ້ທັງສອງ, ກິດຈະກຳພື້ນຟູໂດຍທຳມະຊາດ ກໍ
ເຮັດໄດ້ທັງສອງ (ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ໄວໜຸ່ມ);

ຜູ້ຊາຍ ນໍາພາ ກຸ່ມປັກຫຼັກໝາຍ, ການລາດຕະເວນ, ການຂຸດຄົ້ນໄມ້ ສໍາລັບ ການກໍ່ສ້າງພາຍ
ໃນ, ການເກັບໄມ້ດັງໄຟ (ຮ່ວມກັນ ກັບແມ່ຍິງ), ການລ້າສັດ
ແມ່ຍິງ ເກັບຜັກ, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ໝາກໄມ້ ແລະ ໜໍ່ໄມ້

ທີ່ດິນ: ເຮັດວຽກນໍາກັນ, ນາ, ສວນ

ການລ້ຽງສັດ: ເປັດໄກ່, ທຸກຢ່າງ ທີ່ຢູ່ໃກ້ເຮືອນ – ແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງແມ່ຍິງ; ໃກອອກໄປອີກ
(ສັດທີ່ໃຫຍ່ກວ່າ): ແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງຜູ້ຊາຍ

3. ...ແລະ ຢູ່ໃນການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ແດ່?

ກິດຈະກຳການປູກຝັງ ຂະໜາດນ້ອຍ; ການປູກຕົ້ນໄມ້ (ຢາງພາລາ) ຢູ່ໃນຄວາມປົກຫຸ້ມຂອງ
ປ່າໄມ້; ປະຕິບັດຕາມ ຕົວແບບການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ໂດຍອີງຕາມ ແຜນນໍາ
ໃຊ້ທີ່ດິນ

4. ທ່ານ ຮູ້ສຶກບໍ່ວ່າ ວຽກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້ ຖືກແບ່ງກັນ ລະຫວ່າງ ຍິງ ແລະ ຊາຍຢ່າງເປັນທໍາ?

ແມ່ຍິງ ມີວຽກເຮັດຫຼາຍກວ່າ ຜູ້ຊາຍ ເພາະວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ເບິ່ງແຍງວຽກທັງໝົດ “ທີ່ບໍ່ໜັກ ຫຼາຍ”; ສ່ວນຜູ້ຊາຍເຮັດວຽກທີ່ໜັກ ເຊັ່ນ ໄຖນາ. ສິ່ງທີ່ກ່າວມານີ້ ເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງມີວຽກຫຼາຍ ຕະຫຼອດທັງວັນເລີຍ.

5. ທ່ານ ຮູ້ຈັກກົນໄກ REDD+ ບໍ່ ແລະ ເປັນຫຍັງ ມັນຈຶ່ງເກີດຂຶ້ນມາ?

ສິ່ງດັ່ງກ່າວ ບໍ່ແມ່ນ ຂອງວຽກງານ REDD+ ແຕ່ມັນກ່ຽວກັບ ການປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງທີ່ພວກເຮົາ ຈະຕ້ອງເບິ່ງແຍງມັນ.

6. ຈາກ ຄວາມຮູ້ ຂອງທ່ານ ກ່ຽວກັບ ປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນ: ທ່ານ ເຫັນສິ່ງທ້າທາຍບໍ່ ຕະຫຼອດ ໄລຍະຫຼາຍປີຜ່ານມາ? ເຊັ່ນ ມີຊັບພະຍາກອນ, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ໜ້ອຍລົງ ແລະ ອື່ນໆ?

ຊັບພະຍາກອນ ນັບມື້ມີໜ້ອຍ ແລະ ຕະຫຼອດປີຜ່ານໆມາ ກໍຫຼຸດໜ້ອຍຖອຍລົງ. ເນື່ອງຈາກ ເຂົາເຈົ້າໄດ້ເລີ້ມເຮັດພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້, ຈຶ່ງໄດ້ມີຕົ້ນໄມ້ປົກຫຸ້ມ ແລະ ເບິ່ງເໝືອນກັບວ່າ ມີຕົ້ນໄມ້ຫຼາຍຂຶ້ນຕື່ມອີກ. ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ມີໜ້ອຍລົງ. ແມ່ຍິງ ບໍ່ຕ້ອງການຢ່າງໃກ ຈາກ ບ້ານ (ມີຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກກ່ຽວກັບເວລາ), ດັ່ງນັ້ນ, ເຂົາເຈົ້າ ມີເຄື່ອງປ່າຂອງດົງໜ້ອຍລົງ ສໍາລັບ ບໍລິໂພກພາຍໃນ.

ຄຸນນະພາບ ຂອງດິນ ກໍເຊື່ອມລົງ, ພະຍາຍາມໃຊ້ມູນສັດ ເປັນຝຸ່ນ ແຕ່ປັດຈຸບັນນີ້ ມີຜົນໜ້ອຍ. ປັດຈຸບັນ ບໍ່ມີປຸຍເຄມີ.

7. ທ່ານ ຄິດບໍ່ວ່າ ທ່ານໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້? ເປັນແນວໃດ?

ບໍ່ມີຄວາມສົມດູນກັນ ຢູ່ພາຍໃນບ້ານ ຊຶ່ງຂຶ້ນກັບວ່າ ທ່ານສາມາດ ເກັບກູ້ ແລະ ຂາຍໄດ້ຫຼາຍ ເທົ່າໃດ. ຢູ່ພາຍໃນຄອບຄົວ, ມີຜົນປະໂຫຍດເທົ່າທຽມກັນ.

ແມ່ຍິງ ຄຸ້ມເລື່ອງການເງິນ. ການຕັດສິນໃຈກ່ຽວກັບ ການເງິນ: ຕັດສິນໃຈຜູ້ດຽວກ່ຽວກັບສິ່ງ ເລັກໆນ້ອຍໆ, ສ່ວນການລົງທຶນຂະໜາດໃຫຍ່ ແມ່ນລົມກັນ ແລະ ຮ່ວມກັນຕັດສິນໃຈ.

8. ທ່ານ ເຂົ້າເຖິງ ປ່າໄມ້ປະເພດໃດ? ເຊັ່ນ: ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ, ປ່າລວມໝູ່, ປ່າປ້ອງກັນ, ອຸ ທະຍານແຫ່ງຊາດ, ເຂດສະຫງວນສັດປ່າ ແລະ ເຂດກັນຊົນ ຂອງປ່າຊຸມຊົນ.

ປ່າຊົມໃຊ້ ຂອງບ້ານ, ປ່າປ້ອງກັນ, ປ່າສຳລັບ ເກັບກູ້ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ

9. ທ່ານຮູ້ສຶກບໍ່ວ່າ ທ່ານກຳລັງມີສ່ວນຮ່ວມ ຢູ່ໃນ ການຄຸ້ມຄອງ/ຕັດສິນໃຈ ກ່ຽວກັບປ່າໄມ້? ສິ່ງ ດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແຕກຕ່າງກັນບໍ່ ສຳລັບ ຕົວແບບການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ (ເຊັ່ນ ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ, ປ່າລວມໝູ່, ປ່າປ້ອງກັນ, ອຸທະຍານແຫ່ງຊາດ, ເຂດອະນຸລັກສັດປ່າ ແລະ ເຂດກັນຊົນ ຂອງປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ)?

ມີແຜນຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້. ຄະນະກຳມະການ ມີສະມາຊິກທັງໝົດ 9 ຄົນ, ມີແມ່ຍິງ 3 ຄົນ. ແມ່ຍິງເຂົ້າຮ່ວມໃນການສົນທະນາ ຂ້ອນຂ້າງດີ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ສະມາຊິກ ຂອງ ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ຊຶ່ງເປັນຜູ້ທີ່ມີລະດັບການສຶກສາ ທີ່ສູງກວ່າ ແລະ ມາຈາກຕົວເມືອງ ແລະ ສາມາດ ນຳເອົາຄວາມຮູ້ ຫຼາຍຢ່າງ ມາໂອລົມສົນທະນາກັນ.

10. ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປັບປຸງ ການຄ້າປະກັນ ການຄອບຄອງທີ່ດິນ: ສິ່ງທ້າ ທາຍໃນປັດຈຸບັນ ມີຫຍັງແດ່ ໂດຍສະເພາະ ສຳລັບແມ່ຍິງ, ອັນໃດທີ່ຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການປັບປຸງ?

ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ມີຢູ່ໃນປັດຈຸບັນ ມີຜົນດີ ແກ່ ຊາວບ້ານ ໂດຍສະເພາະ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການພັ້ນຟູ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້. ບໍ່ມີຄວາມຂັດແຍ່ງຕໍ່ໄປອີກແລ້ວ ກ່ຽວກັບ ທີ່ດິນ ຍ້ອນມີແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແຕ່ ຕາມການແນະນຳ ມັນອາດຈະສາມາດເຮັດສຳເລັດ ສຳລັບ ການຈັດສັນປ່າໄມ້ທີ່ດິນ ໃນເຂດເນີນສູງ ເພາະວ່າ ຍັງມີຄວາມຂັດແຍ່ງ ລະຫວ່າງ ຊາວບ້ານ ດ້ວຍກັນ.

ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງທີ່ດິນ ບໍ່ມີການປ່ຽນແປງຫຍັງ ຍ້ອນມີ ແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ. ເຂົາເຈົ້າ ຮູ້ສຶກມີ ຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ມີຄວາມປອດໄພ ທາງດ້ານທີ່ດິນ ຢ່າງພຽງພໍ ສຳລັບເຈລະຈາ ກັບ ນັກລົງທຶນຜູ້ທີ່ມີທ່າແຮງ.

11. ແຜນງານ ຕ້ອງການ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດກະສິກຳ ທີ່ປາສະຈາກ ການທຳລາຍປ່າໄມ້, ທີ່ ຢຸດຕິ ການເຮັດໂຮ່ເລື່ອນລອຍ ພ້ອມທັງ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດ ພືດເສດຖະກິດ ທີ່ເປັນທາງ ເລືອກ:

ທ່ານມີຄວາມຫວັງແນວໃດ ທີ່ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະປ່ຽນການດຳລົງຊີວິດ ຂອງທ່ານ? ສິ່ງທີ່ທ່ານ ຍ້ານກວ່າ ມີຫຍັງແດ່?

ໝາຍເຫດ: ແຜນງານ ຍັງຈະໄດ້ລວມເອົາ ການຮຽນຮູ້ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ແລະ ກິດຈະກຳ ການປົກສາຫາລື ຮ່ວມກັບ ຊາວກະສິກອນ/ບ້ານຕ່າງໆ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ

ເຂົາເຈົ້າ ຫວັງວ່າຈະມີລາຍຮັບເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຈະສາມາດ ກໍ່ສ້າງ ຫ້ອງການສະພາບ້ານໄດ້

(ແລະ ສິ່ງອື່ນໆ ເພື່ອພັດທະນາບ້ານ). ສົນໃຈໃນ: ຜັກສົ່ງອອກຕະຫຼາດ, ການລ້ຽງສັດ, ການຕໍາແຜ່ນທໍຜ້າ, ໜອງປ່າ.

ຄວາມກັງວົນຍ້າກົວ: ຖ້າມີການສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນ ຢ່າງຄົບຊຸດ ຈາກໂຄງການ, ເຂົາເຈົ້າ ພ້ອມແລ້ວທີ່ຈະຢຸດຕິ ການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ. ເຂົາເຈົ້າພຽງແຕ່ຍັງຢາກເຮັດຢູ່ ເພາະຂາດທາງເລືອກ ແລະ ແຫຼ່ງການເງິນ ສໍາລັບການຫັນປ່ຽນ.

12. ແຜນງານ ຕ້ອງການເຮັດໃຫ້ຊາວບ້ານ ມີສ່ວນຮ່ວມ ຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ໃນການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນ ປ່າໄມ້ບ້ານ (ການວາງແຜນ ແລະ ສັນຍາ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ບ້ານ, ກິດຈະ ກຳການປູກປ່າ, ການພື້ນພູປ່າໄມ້) ແລະ ການຕິດຕາມ (ທີ່ລວມມີ ການລາດຕະເວນ): ທ່ານ ຄິດແນວໃດ ຕໍ່ສິ່ງດັ່ງກ່າວ? ທ່ານຄິດວ່າ ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ຄວນມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນຈຸດໃດ?

ຖ້າວ່າ ແມ່ຍິງ ສາມາດເຮັດວຽກ ເປັນກຸ່ມໄດ້, ເຂົາເຈົ້າ ອາດຈະເຂົ້າຮ່ວມ ຢູ່ໃນການຕິດຕາມ ແລະ ລາດຕະເວນກວດກາປ່າໄມ້. ແຜນງານ ສາມາດຝຶກເຂົາເຈົ້າ ກ່ຽວກັບ ວິທີປະຕິບັດ ແລະ ເຂົາເຈົ້າ ຢາກຈະເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ດັ່ງກ່າວ. ຢູ່ໃນຄະນະກຳມະການ, ເຂົາເຈົ້າຮູ້ສຶກວ່າ ເປັນຕົວແທນແລ້ວ.

13. ອຸປະສັກ ຂອງທ່ານມີຫຍັງແດ່ ຕໍ່ກັບການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ? ທ່ານຕ້ອງການໃຫ້ຊ່ວຍຈຸດໃດ ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າເຖິງມັນໄດ້?

ຄອບຄົວທຸກຄົນ ຍ້ອນບໍ່ມີການຂົນສົ່ງ ໄປຫາຕະຫຼາດ ແລະ ຍ້ອນເຂົາເຈົ້າ ມັກຈະ ຜະລິດຈຳນວນເລັກນ້ອຍ. ສະພາບຂອງທຶນທາງ ແມ່ນຂີ້ຮ້າຍ, ໂດຍສະເພາະ ໃນລະດູຝົນ (ແທບຈະເຂົ້າບໍ່ໄດ້), ດັ່ງນັ້ນ ຄວນຈະເປັນອັນທຳອິດ ທີ່ຈະຖືກປ່ຽນ. ສິ່ງທີ່ກ່າວມານັ້ນ ຍັງ ອາດຈະປ່ຽນການດຳລົງຊີວິດ ທີ່ຕິດພັນກັບ ການເຂົ້າເຖິງການຮັກສາສຸຂະພາບ.

14. ທ່ານຄິດແນວໃດ ກ່ຽວກັບ ການເງິນຈຸລະພາກ ສໍາລັບເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດ/ລົງທຶນ ໃສ່ໃນ ການ ເຮັດກະສິກຳແບບໃໝ່ ແລະ ອື່ນໆ?

ຕ້ອງການທະນາຄານບ້ານ, ອາດຈະເປັນສິ່ງທີ່ດີທີ່ສຸດ ທີ່ຈະເຂົ້າຫາເງິນທຶນ ໃນຂັ້ນບ້ານ ແລະ ນຳໃຊ້ເງິນດັ່ງກ່າວ ໄປລົງທຶນຂະໜາດນ້ອຍ. ອັນທີ່ຈິງ, ເຂົາເຈົ້າ ຢາກຈະເຮັດວຽກ ຮ່ວມກັບ ແຜນງານ ໂດຍມີການຮ່ວມສົນທະນາ ແລະ ສ້າງແຜນນຳກັນ.

15. ແຜນງານ ຕ້ອງການດຶງເອົາ ການລົງທຶນ ຈາກພາກເອກະຊົນ ເຂົ້າມາເຮັດການຜະລິດກະສິ ກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແບບປະສົມປະສານ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ໃນປ່າຜະລິດແຫ່ງຊາດ. ທ່ານຄິດເຖິງ ຫຍັງແດ່?

ທຸກຄັ້ງ ເຂົາເຈົ້າສະໜັບສະໜູນ ການມີໂຄງການໃໝ່ໆ ເຂົ້າມາໃນບ້ານ ແຕ່ ມີຄວາມ
ລະມັດລະວັງ ກັບການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງພາກເອກະຊົນ. ມັນຈະຕ້ອງຮັບປະກັນ ຢ່າງຖີ່ຖ້ວນ
ວ່າ ກິດຈະກຳ ຢູ່ໃນບ້ານ ຈະສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ແກ່ ທຸກຄົນ ລວມທັງ ວຽກເຮັດງານທຳ ທີ່
ເປັນທາງເລືອກ ແລະ ເພີ່ມລາຍຮັບ.

16. ຄຳຄິດເຫັນອື່ນໆເດ?

ບູລິມະສິດ ໃນການປັບປຸງຖະໜົນທົນທາງ, ເພີ່ມເນື້ອທີ່ເຂົ້ານາ, ປັບປຸງອາຄານຮຽນ, ລະບົບ
ຊົນລະປະທານ, ໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂະໜາດນ້ອຍ ຂອງບ້ານ ເຊັ່ນ ຫ້ອງການສະພາບ້ານ.
ທາງຂະໜາດນ້ອຍ ເຊື່ອມຕໍ່ຫາ ພື້ນທີ່ນາ ຈະປັບປຸງ ການລາດຕະເວນນໍ້າອີກ. ການສະໜັບ
ສະໜູນດ້ານການເງິນ ສຳລັບ ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ໂດຍສະເພາະ ສຳລັບ ການປ້ອງກັນໄຟ
ປ່າ (ການສ້າງແລວກັນໄຟ), ການລາດຕະເວນ, ການສຳຫຼວດ, ປ່ຽນປ້າຍຫຼັກໝາຍໃໝ່.

GCF/GIZ, ການສໍາພາດບ້ານ: ແຂວງຫົວພັນ, ເມືອງຊໍາເໜືອກ, ບ້ານຢາດ (ເຜົາຄະມຸ, ເຜົາມົ້ງ) – ກຸ່ມຜູ້ຊາຍ (13 ຄົນ)

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນການປ່ອຍອາຍເຮືອນແກ້ວ ຂອງ ສ.ປ.ປ.ລາວ ຜ່ານທາງການ ປັບປຸງ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຈັດສັນພູມສັນຖານປ່າໄມ້ ແບບຍືນຍານ

1. ບອກເຮົາແດ່ ກ່ຽວກັບ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງທ່ານເປັນແນວໃດ.

ຄວາມເປັນໜຶ່ງດຽວ ລະຫວ່າງ ຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງ. ສະພາບການເປັນຢູ່ ທີ່ມີຄວາມທຸກຍາກ ຫຼາຍ/ຄວາມທຸກຍາກ. ລະດັບການສຶກສາຕໍ່າ, ອາຊີບບໍ່ມີຫຼາຍ. ສ່ວນໃຫຍ່ ເຮັດວຽກ ຢູ່ທົ່ງນາ, ເຮັດກະສິກໍາປູກຝັງ ແບບເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ. ການທໍາລາຍປ່າໄມ້ ໄດ້ຫຼຸດລົງ. ມີການສະໜອງນໍ້າດື. ການເຂົ້າເຖິງ ດ້ວຍຖະໜົນ ຢ່າງໜ້ອຍ ແມ່ນມີຢູ່ທີ່ນັ້ນ ດັ່ງນັ້ນ ຈິ່ງດີກວ່າ ບ້ານອື່ນໆ, ແຕ່ຍັງອາດສາມາດປັບປຸງ. ຄົວເຮືອນ ພະຍາຍາມພັດທະນາ ເທື່ອລະບາດກ້າວ. ບາງຄອບຄົວ ມີເຂົ້າບໍ່ພໍກຸ້ມປີ. ບ້ານມີໂຮງຮຽນ ປະຖົມ. ເມື່ອສົມທຽບກັບບ້ານທີ່ຢູ່ຫ່າງໄກສອກຫຼີກກວ່າ, ພວກເຮົາ ຮູ້ສຶກວ່າ ພວກເຮົາ ມີ ສະພາບທີ່ດີກວ່າ ແຕ່ວ່າຍັງມີຫຼາຍຢ່າງທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງ. ຕ້ອງການປັບປຸງເຄຫາສະຖານ, ຜະລິດຕະພັນຊີ້ຂາຍ. ບາງຄົວເຮືອນ ລ້ຽງສັດ ເພື່ອເພີ່ມລາຍຮັບ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ແຕ່ບໍ່ປະສົບ ຜົນສໍາເລັດຫຼາຍປານໃດ. ສິ່ງທ້າທາຍ ໃນບ້ານ (ນາຍບ້ານ) ປະກອບມີ ຄື ບ້ານຖືກແບ່ງອອກ ເປັນສອງກຸ່ມຊົມເຜົ່າ ແລະ ເຮັດໃຫ້ບ້ານປະສານງານ ແລະ ຈັດກອງປະຊຸມ ຍາກຂຶ້ນ. ການ ປັບປຸງທາງເຂົ້າ ແມ່ນເປັນສິ່ງຈໍາເປັນ ສໍາລັບການເຂົ້າເຖິງ ການຮັກສາສຸຂະພາບ. ປັບປຸງ ອາຄານຮຽນ. ກຸ່ມເຜົາມົ້ງ ບໍ່ມີນາພຽງພໍ. ເຂົາເຈົ້າ ຊຸດທາງເຂົ້າເຖິງນາ ຂອງຕົນເອງ ດ້ວຍມື. ມີທີ່ດິນປ່າໄມ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ແຕ່ຢູ່ໃກ້ບ້ານ ຂອງເຂົາເຈົ້າໂພດ (30 ກິໂລແມັດ). ສໍາລັບໂຮງຮຽນ ມັດທະຍົມ, ເດັກນ້ອຍຢ່າງປະມານ 6 ກິໂລແມັດ ໄປຫາບ້ານຂ້າງຄຽງ.

2. ບົດບາດອັນສະເພາະ ຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ມີຫຍັງແດ່ ໃນການນໍາໃຊ້ປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ ດິນ?

ປ່າໄມ້: ຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງ ເຮັດວຽກນໍາກັນ
ທີ່ດິນ: ເຮັດວຽກນໍາກັນ (ເກັບກູ້, ອ້ອມຮົ້ວ, ທົ່ງນາ)

3. ...ແລະ ໃນການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ແດ່?

ການປ້ອງກັນໄຟປ່າ, ການພື້ນຟູ.

ປັດຈຸບັນ ການລາດຕະເວນ ແມ່ນຜູ້ຊາຍເປັນຜູ້ເຮັດ ແຕ່ ເຂົາເຈົ້າຮູ້ສຶກວ່າ ແມ່ຍິງ ອາດຈະ
ສາມາດເຮັດໜ້ານັ້ນໄດ້ ຖ້າເຂົາເຈົ້າຕ້ອງການເຮັດ.
ເຂົາເຈົ້າຍັງລາດຕະເວນ ເພື່ອປົກປ້ອງອ່າງໂຕ່ງ.

**4. ທ່ານ ຮູ້ສຶກບໍ່ວ່າ ວຽກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້ ຖືກແບ່ງກັນ ລະຫວ່າງ
ຍິງ ແລະ ຊາຍຢ່າງເປັນທໍາ?**

ຜູ້ຊາຍ ເຮັດວຽກ ຫຼາຍກວ່າແມ່ຍິງ ນອກຈາກລະດູການເກັບກ່ຽວ ເພາະວ່າ ຜູ້ຊາຍ ລົງ
ກວດກາທົ່ງໄຮ່ທົ່ງນາ ຕະຫຼອດເວລາ ໃນຄະນະທີ່ ແມ່ຍິງແມ່ນເຮັດວຽກຢູ່ເຮືອນ ແລະ ຕໍາຜ້າ.
ນາຍບ້ານ ເວົ້າເພີ່ມອີກວ່າ: ຜູ້ຊາຍເຮັດວຽກໜັກກວ່າ ແຕ່ແມ່ຍິງ ເຮັດວຽກຫຼາຍກວ່າ. ຜູ້ຊາຍ
ຮູ້ສຶກວ່າ ຜູ້ຊາຍ ມີຄວາມກົດດັນຕົນຕໍ່ ໃນການຕອບສະໜອງ ຄອບຄົວ ຂອງຕົນ ແລະ ຈະ
ຕ້ອງໄດ້ເຮັດວຽກ ແລະ ເຮັດອາຊີບ ທີ່ສ້າງລາຍຮັບເພີ່ມຂຶ້ນ. ເຂົາເຈົ້າຍັງຮູ້ສຶກ ຄ້າຍໆກັບວ່າ
ເຂົາເຈົ້າ ຈະຕ້ອງຄິດໄປຂ້າງໜ້າ ໃຫ້ຫຼາຍເທົ່າທີ່ຈະຫຼາຍໄດ້ ເພື່ອຮັບປະກັນລາຍຮັບ ແລະ
ການເປັນຢູ່ທີ່ດີ ຂອງເຂົາເຈົ້າ.

5. ທ່ານ ຮູ້ຈັກກົນໄກ REDD+ ບໍ່ ແລະ ເປັນຫຍັງ ມັນຈຶ່ງເກີດຂຶ້ນມາ?

ບໍ່ເຄີຍໄດ້ຍິນ ກ່ຽວກັບ REDD+, ຍົກເວັ້ນ ເລື່ອງການປ່ຽນແປງ ຂອງດິນຟ້າອາກາດ, ການ
ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອື່ນໆ (ກົດຈະກຳ ຂອງ ໂຄງການ Clipad). ນັບຕັ້ງແຕ່ມີ
ແຜນງານ (ປີ 2016), ເຂົາເຈົ້າໄດ້ເລີ່ມ ປົກປັກຮັກສາ ປ່າໄມ້ຂອງຕົນ ແລະ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງ
ຄະນະຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ທີ່ ປົກກະຕິ ມັກຈະເຕືອນ ຊາວບ້ານ ໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ ເບິ່ງແຍງປ່າໄມ້.

**6. ຈາກ ຄວາມຮູ້ ຂອງທ່ານ ກ່ຽວກັບ ປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນ: ທ່ານ ເຫັນສິ່ງທ້າທາຍບໍ່ ຕະຫຼອດ
ໄລຍະຫຼາຍປີຜ່ານມາ? ເຊັ່ນ ມີຊັບພະຍາກອນ, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ໜ້ອຍລົງ ແລະ ອື່ນໆ?**

ໝາກໄມ້ ຈາກຕົ້ນໄມ້ ລວມທັງ ຕົ້ນໄມ້ໃຫຍ່ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ຍ້ອນມີມາດຕະການພື້ນພູປ່າໄມ້
ແລະ ມາດຕະການປົກປັກຮັກສາ. ສັດປ່າ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ຍ້ອນເຫດຜົນອັນດຽວກັນ. ມີຜົນໄດ້ຮັບ
ດີ ຈາກປ່າໄມ້ທີ່ມີສະພາບດີ/ມີເຫັດຫຼາຍ.

ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ໄດ້ຫຼຸດລົງ.

ນອກຈາກນັ້ນ ເຂົາເຈົ້າຍັງສັງເກດເຫັນວ່າ ສະພາບດິນຟ້າອາກາດ ກຳລັງມີການປ່ຽນແປງ:
ລະດູຝົນ ມີຝົນຫຼາຍຂຶ້ນ, ເກີດມີໄພນໍ້າຖ້ວມຫຼາຍຂຶ້ນ, ແຕ່ ແຜນງານ (Clipad) ໄດ້ຊ່ວຍຄວບ
ຄຸມໄພນໍ້າຖ້ວມ.

7. ທ່ານ ຄິດບໍ່ວ່າ ທ່ານໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້? ເປັນແນວໃດ?

ຂຶ້ນກັບວ່າ ຄອບຄົວສຸມເຮືອແຮງໃສ່ຫຼາຍປານໃດ ແລະ ມີສະມາຊິກຄອບຄົວຈັກຄົນ ປະກອບສ່ວນ. ແຕ່ໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວ, ຊາວບ້ານທັງໝົດ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຢ່າງເທົ່າທຽມ ກັນ ຈາກ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້. ຢູ່ພາຍໃນຄົວເຮືອນ, ມີຜົນປະໂຫຍດເທົ່າກັນ ແມ່ກະທັ່ງ ການບໍລິໂພກອຸປະໂພກ.

8. ທ່ານ ເຂົ້າເຖິງ ປ່າໄມ້ປະເພດໃດ? ເຊັ່ນ: ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ, ປ່າລວມໝູ່, ປ່າປ້ອງກັນ, ອຸ ທະຍານແຫ່ງຊາດ, ເຂດສະຫງວນສັດປ່າ ແລະ ເຂດກັນຊົນ ຂອງປ່າຊຸມຊົນ.

ເນື້ອທີ່ກະສິກໍາແລະປ່າໄມ້ ແບບປະສົມປະສານ, ເຄື່ອປ່າຂອງດົງ ປ່າປ້ອງກັນ ຖືກກ່າວເຖິງ ສະເພາະ ຫຼັງຈາກ ທີ່ມງານຂອງແຜນງານ ໄດ້ກ່າວເຖິງ.

9. ທ່ານຮູ້ສຶກບໍ່ວ່າ ທ່ານກໍາລັງມີສ່ວນຮ່ວມ ຢູ່ໃນ ການຄຸ້ມຄອງ/ຕັດສິນໃຈ ກ່ຽວກັບປ່າໄມ້? ສິ່ງ ດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແຕກຕ່າງກັນບໍ່ ສໍາລັບ ຕົວແບບການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ (ເຊັ່ນ ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ, ປ່າລວມໝູ່, ປ່າປ້ອງກັນ, ອຸທະຍານແຫ່ງຊາດ, ເຂດອະນຸລັກສັດປ່າ ແລະ ເຂດກັນຊົນ ຂອງປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ)?

ເຂົາເຈົ້າ ຮູ້ສຶກວ່າ ທັງ ຍິງ ແລະ ຊາຍ ແມ່ນມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ເພາະວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ແລກປ່ຽນໜ້າວຽກກັນ ແລະ ມີທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ ຢູ່ໃນຄະນະຄຸ້ມຄອງຈັດ ສັນປ່າໄມ້.

10. ການວາງແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປັບປຸງ ການຄ້າປະກັນ ການຄອບຄອງທີ່ດິນ: ສິ່ງທ້າ ທາຍໃນປັດຈຸບັນ ມີຫຍັງແດ່ ໂດຍສະເພາະ ສໍາລັບແມ່ຍິງ, ອັນໃດທີ່ຈໍາເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການປັບປຸງ?

ບໍ່ມີຄວາມຂັດແຍ່ງອີກແລ້ວ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ກັບບ້ານອື່ນໆ ນັບຕັ້ງແຕ່ ມີແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຊຶ່ງ ເຂົາເຈົ້າ ດີໃຈຫຼາຍ ສໍາລັບຈຸດນີ້. ມາດຕະການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ກໍາລັງສະແດງໃຫ້ເຫັນຜົນ ກະທົບທາງບວກ (ຍົກເວັ້ນ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງທີ່ຫຼຸດລົງ).

ຄໍາແນະນໍາ: ເນື້ອທີ່ກະສິກໍາ ຄວນຈະຖືກແບ່ງ ໂດຍຄົວເຮືອນ ນໍາອີກ (ຫ້ອງການກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງ ໄດ້ລົງມາ ແຕ່ຍັງຢູ່ໃນຂະບວນການເຈລະຈາ ກັບຊາວບ້ານ ຕໍ່ກັບ ບັນຫາ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ; ສໍາລັບເຄຫະສະຖານ, ເນື້ອທີ່ ຖືກຈັດສັນ ຮຽບຮ້ອຍແລ້ວ).

ນາຍບ້ານ: ສໍາລັບ ການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ບ້ານ, ເຂົາເຈົ້າ ຍັງຄົງຕ້ອງການ ການສະໜອງ

ເງິນ ສຳລັບ ການປ້ອງກັນໄຟປ່າ (ສ້າງແລວກັນໄຟ), ການລາດຕະເວນ, ການສຳຫຼວດ, ການປ່ຽນຖ່າຍປ້າຍປັກຫຼັກໝາຍໃໝ່

11. ແຜນງານ ຕ້ອງການ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດກະສິກຳ ທີ່ປາສະຈາກ ການທຳລາຍປ່າໄມ້, ທີ່ ຢຸດຕິ ການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ ພ້ອມທັງ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດ ພືດເສດຖະກິດ ທີ່ເປັນທາງ ເລືອກ:

ທ່ານມີຄວາມຫວັງແນວໃດ ທີ່ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະປ່ຽນການດຳລົງຊີວິດ ຂອງທ່ານ? ສິ່ງທີ່ທ່ານ ຍ້ານກວາ ມີຫຍັງແດ່?

ໝາຍເຫດ: ແຜນງານ ຍັງຈະໄດ້ລວມເອົາ ການຮຽນຮູ້ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ແລະ ກິດຈະກຳ ການປຶກສາຫາລື ຮ່ວມກັບ ຊາວກະສິກອນ/ບ້ານຕ່າງໆ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ

ຊາວບ້ານ ຂາດປະສົບການ ແລະ ຄວາມຮູ້ ກ່ຽວກັບ ວິທີການເຮັດກະສິກຳ ແລະ ໃນ ປັດຈຸບັນນີ້, ພວກເຮົາ ບໍ່ມີຫຍັງ ທີ່ຈະສົ່ງໄປຂາຍຢູ່ຕະຫຼາດ. ດັ່ງນັ້ນ, ພວກເຮົາ ຕ້ອງການ ການສະໜັບສະໜູນ ທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ດ້ານການເງິນ ເພື່ອຫັນປ່ຽນໄປສູ່ທາງເລືອກ. ນອກຈາກນັ້ນ, ການວິເຄາະດິນ ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເຮັດໃຫ້ແລ້ວ ເພື່ອກຳນົດວ່າ ພືດເສດຖະກິດ ໃດ ທີ່ອາດຈະເໝາະສົມ. ພວກເຮົາ ຕ້ອງການ ການສະໜັບສະໜູນ ສຳລັບ ການເຮັດການ ວິເຄາະນີ້ ລວມທັງ ວິທີການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ. ພວກເຮົາ ຕ້ອງການເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການປຶກສາ ຫາລື ແລະ ຮ່ວມຕັດສິນໃຈນຳກັນ ແລະ ພວກເຮົາ ຕ້ອງການຮູ້ສຶກໝັ້ນໃຈວ່າ ການປ່ຽນແປງ ນີ້ ອາດຈະປັບປຸງ ສະພາບການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ລາຍຮັບ ຂອງພວກເຮົາ.

12. ແຜນງານ ຕ້ອງການເຮັດໃຫ້ຊາວບ້ານ ມີສ່ວນຮ່ວມ ຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ໃນການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນ ປ່າໄມ້ບ້ານ (ການວາງແຜນ ແລະ ສັນຍາ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ບ້ານ, ກິດຈະ ກຳການປູກປ່າ, ການພື້ນພູປ່າໄມ້) ແລະ ການຕິດຕາມ (ທີ່ລວມມີ ການລາດຕະເວນ): ທ່ານ ຄິດແນວໃດ ຕໍ່ສິ່ງດັ່ງກ່າວ? ທ່ານຄິດວ່າ ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ຄວນມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນຈຸດໃດ?

ຊາວບ້ານ ມີສ່ວນຮ່ວມແລ້ວ ໃນການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນ ແລະ ມີຄວາມຕັ້ງໃຈຫຼາຍ ທີ່ຈະສືບຕໍ່ ເຮັດສິ່ງທີ່ກ່າວມານັ້ນ ແລະ ຮັບເອົາໜ້າວຽກໃໝ່ໆ ຖ້າເຂົາເຈົ້າ ຮູ້ສຶກວ່າ ມັນລົມເຫດລົມຜົນ ສຳລັບບ້ານ.

13. ອຸປະສັກ ຂອງທ່ານມີຫຍັງແດ່ ຕໍ່ກັບການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ? ທ່ານຕ້ອງການໃຫ້ຊ່ວຍຈຸດໃດ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຖິງມັນໄດ້

ເຂົາເຈົ້າຮູ້ສຶກ ຄ້າຍໆວ່າ ມີຜັກຫຼາຍແລ້ວ ໃນຕະຫຼາດຊຳເໜືອ ດັ່ງນັ້ນ, ຄຳຂົນສົ່ງ ບໍ່ຄຸ້ມຄ່າ ສຳລັບ ການເດີນທາງໄປຕະຫຼາດ.

ເຂົາເຈົ້າ ຢາກຈະສ້າງ ຕ່ອງໂສ້ມູນຄ່າໃໝ່, ຜະລິດຕະພັນໃໝ່ (ເຊັ່ນ. ອາຫານແຫ້ງ ທີ່ເກັບໄວ້ ດົນກວ່າ ແລະ ເປັນສິນຄ້າທີ່ຕ່າງໝູ່, ດັ່ງນັ້ນ ຫຼາຍຄົນ ອາດຈະຊື້ມັນ).

14. ທ່ານຄິດແນວໃດ ກ່ຽວກັບ ການເງິນຈຸລະພາກ ສໍາລັບເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດ/ລົງທຶນ ໃສ່ໃນ ການ ເຮັດກະສິກໍາແບບໃໝ່ ແລະ ອື່ນໆ

ໃນອະດີດ, ເມື່ອມີການສະໜອງເງິນທຶນ ແກ່ ຊາວບ້ານ, ເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ຮູ້ວິທີໃຊ້ເງິນ. ດັ່ງນັ້ນ, ຖ້າວ່າ ການເຂົ້າເຖິງການເງິນ ຖືກສະໜອງ, ຕໍ່ໄປ ແມ່ນຮ່ວມສ້າງແຜນທຸລະກິດ. ເຂົາເຈົ້າ ຮູ້ສຶກວ່າ ການເອົາເງິນກູ້ ມີຄວາມສ່ຽງ ສໍາລັບ ຊາວບ້ານ ໃນກໍລະນີ ເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ສາມາດ ຂາຍຜະລິດຕະພັນ ຂອງຕົນ. ຖ້າມີການວິເຄາະ ຢ່າງຄັກແນ່, ການເງິນຈຸລະພາກ/ ທະນາຄານບ້ານ ອາດຈະເປັນສິ່ງທີ່ດີສຸດ ສໍາລັບບ້ານ. ບ້ານໄດ້ພັດທະນາສ້າງ ຫຼາຍຢ່າງ ໃນ ຫຼາຍປີຜ່ານມາ, ແຕ່ວ່າ ໂດຍມີການເຂົ້າເຖິງ ການເງິນຈຸລະພາກ, ເຂົາເຈົ້າ ອາດຈະສາມາດ ເລີ່ມລົງທຶນ ເຂົ້າໃນການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ຕາມທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ.

15. ແຜນງານ ຕ້ອງການດຶງເອົາ ການລົງທຶນ ຈາກພາກເອກະຊົນ ເຂົ້າມາເຮັດການຜະລິດກະສິ ກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແບບປະສົມປະສານ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ໃນປ່າຜະລິດແຫ່ງຊາດ. ທ່ານຄິດເຖິງ ຫຍັງແດ່?

ການລົງທຶນ ຂອງພາກເອກະຊົນ ອາດຈະໄດ້ຮັບການຕ້ອນຮັບທີ່ດີ ເພາະວ່າ ການລົງທຶນ ອາດຈະສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ ຫຼາຍຂຶ້ນ ລວມທັງ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ພາຍໃນບ້ານ. ເຂົາເຈົ້າ ເຫັນທ່າແຮງ ສໍາລັບ ການທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດ ທີ່ມີນ້ຳຕົກຢູ່ໃກ້. ການລົງທຶນ ອາດຈະຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການຄວບຄຸມ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ ຈາກ ລັດຖະບານ ເພື່ອ ຮັບປະກັນວ່າ ຊາວບ້ານ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກ ການຮ່ວມມື ເພາະວ່າ ພວກເຮົາ ຂາດ ປະສົບການ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດ ໃນການຄວບຄຸມ ການຮ່ວມມື ດ້ວຍຕົນເອງ. ຖ້າວ່າ ການຮ່ວມມື ຈະປ່ຽນພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຢູ່ໃນບ້ານ ຫຼາຍໂພດ, ເຂົາເຈົ້າ ອາດຈະບໍ່ຕ້ອງການ ແນວນັ້ນ.

16. ຄໍາຄິດເຫັນອື່ນໆເດ?

ການຈັດສັນ ທີ່ດິນກະສິກໍາ ຂອງຄົວເຮືອນ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ສືບຕໍ່. ກິດຈະກຳຂອງແຜນງານທັງໝົດ ຄວນຈະເລັ່ງໃສ່ ເພີ່ມລາຍຮັບແກ່ປະຊາຊົນ ຜ່ານທາງ ຜະລິດຕະພັນ ທີ່ແຕກຕ່າງ (ຄ້າຍກັບ ໜຶ່ງເມືອງ ໜຶ່ງຜະລິດຕະພັນ), ການປັບປຸງ ຖະໜົນທຶນທາງ ແລະ ໂຮງຮຽນ ຈະເຮັດໃຫ້ມີການເຂົ້າເຖິງ ການເບິ່ງແຍງ ສຸຂະພາບ, ຕະຫຼາດ ແລະ ການສຶກສາ ໄດ້ດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

ຕ່າງໜ້າເຜົາມັງ ເວົ້າຄືນວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ຕ້ອງການ ຖະໜົນຫົນທາງ ເຂົ້າເຖິງທົ່ງໄຮ່ທົ່ງນາ
ແລະ ເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ ຂອງເຂົາເຈົ້າ.

GCF/GIZ, ການສໍາພາດບ້ານ: ເມືອງຫຼວງນໍ້າທາ, ບ້ານນໍ້າມາດ (ເຜົ່າອາຄາ); ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ: ຊາຍ 8 ຄົນ, ຍິງ 27 ຄົນ)

ໝາຍເຫດ: ການສໍາພາດ ໄດ້ຖືກດໍາເນີນ ກັບກຸ່ມທີ່ປະກອບດ້ວຍທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ ທີ່ມີໝົດທຸກອາຍຸ. ການແຍກເພດ ແມ່ນເປັນໄປບໍ່ໄດ້ທີ່ຈະເຮັດ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຊາວບ້ານມີການສະຫຼອງ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ໄດ້ຕັດສິນໃຈວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ຄວນຈະມີການເຂົ້າຮ່ວມການສົນທະນາ ຄັ້ງດຽວ. ການສົນທະນາ ກັບ ແມ່ຍິງ ຍັງຈໍາເປັນຕ້ອງການ ໃຫ້ມີການແປເພີ່ມຕື່ມ ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ (ພາສາອາຄາ-ລາວ-ອັງກິດ).

ຂໍ້ສັງເກດຕໍ່ໄປ: ບ້ານຕັ້ງຢູ່ຫ່າງຈາກຕົວເມືອງຫຼວງນໍ້າທາ ພຽງແຕ່ ສອງສາມກິໂລແມັດເທົ່ານັ້ນ. ການເຂົ້າເຖິງຕົວເມືອງ ໄດ້ປັບປຸງ ການເຂົ້າເຖິງສາລາ ແລະ ຕະຫຼາດ ຂອງປະຊາຊົນ. ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ບັນຫາຂີ້ເຫຍື້ອ ຂອງບ້ານ ແມ່ນມີຢູ່ທຸກແຫ່ງທີນ ແລະ ທຸກມຸມ ຂອງບ້ານ. ການສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ບໍ່ທັນໄດ້ຖືກສະໜອງ, ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ຂອງປະຊາຊົນ ຕໍ່ຄວາມຈໍາເປັນ ໃນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ແມ່ນບໍ່ມີເລີຍ. ມີພຽງແຕ່ ແມ່ຍິງ ທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມເຂົ້າໃຈພື້ນຖານ ກ່ຽວກັບ ສາຍພົວພັນ ລະຫວ່າງ ການກະທໍາຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ ທີ່ເຊື່ອງຊ້ອນ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນອາຍເຮືອນແກ້ວ ຂອງ ສ.ປ.ປ.ລາວ, ຜ່ານທາງການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດສັນ ພູມສັນຖານປ່າໄມ້ ແບບຍືນຍານ

1. ບອກຂ້ອຍແດ່ ກ່ຽວກັບ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງທ່ານເປັນແນວໃດ

ແມ່ຍິງ: ເກັບກູ້ຢາງພາລາ ໃນຕອນເຊົ້າ, ຕອນແລງ ເກັບໄມ້ປ່ອງ, ຫວ່າຍ, ຫຍ້າສໍາລັບເຮັດຟອຍ, ໄມ້ຟືນ ແລະ ຝັກ. ມີວຽກໜ້ອຍຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກວ່າ ແມ່ຍິງ ມີການເຂົ້າເຖິງດ້ວຍຖະໜົນ ແລະ ມີລົດຈັກ ແລະ ມີການເຂົ້າເຖິງ ໂຮງສີເຂົ້າ. ລຸກແຕ່ເຂົ້າ ເພື່ອກະກຽມເຂົ້າ ແລະ ອາຫານເຂົ້າ, ເກືອສັດ, ຊັກເຄື່ອງລ້າງຖ້ວຍ. ແມ່ຍິງເຮັດວຽກຫຼາຍກວ່າຜູ້ຊາຍ. ແມ່ຍິງ ໄດ້ເງິນຫຼາຍກວ່າຜູ້ຊາຍ ເພາະວ່າ ຜູ້ຊາຍຂີ້ຄານ. ແມ່ຍິງເປັນຜູ້ເກັບເງິນ.

ຜູ້ຊາຍ: ຂົນເຂົ້າ/ຜົນເກັບກ່ຽວ ລົງມາຈາກທົ່ງໄຮ່ທົງນາ ເຂດເນີນສູງ, ປັດຈຸບັນນີ້ ດ້ວຍລົດຕ່ອກຕ່ອກ (ຈົນມາຮອດຫວ່າງບໍ່ດົນມານີ້ ດ້ວຍຕີເປົ່າ ຫຼື ລົດຈັກ). ການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ, ບໍ່ມີເຂົ້ານາ.

ຕົ້ນຢາງພາລາ: ແບ່ງວຽກ, ຊຶ່ງຂຶ້ນກັບຄອບຄົວ

2. ບົດບາດອັນສະເພາະ ຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ມີຫຍັງແດ່ ໃນການນຳໃຊ້ປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນ?

ໃຫ້ເບິ່ງຄຳຕອບຂ້າງເທິງ.

3. ... ແລະ ຢູ່ໃນການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ແດ່?

4. ທ່ານ ຮູ້ສຶກບໍ່ວ່າ ວຽກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້ ຖືກແບ່ງກັນ ລະຫວ່າງ ຍິງ ແລະ ຊາຍຢ່າງເປັນທຳ?

ຂຶ້ນກັບຄອບຄົວຫຼາຍ, ມີທຸກການປ່ຽນແປງ ເກີດຂຶ້ນໃນບ້ານນີ້. ໂດຍທົ່ວໄປ, ແມ່ຍິງ ເຮັດວຽກດົນກວ່າ ແລະ ຫຼາຍກວ່າ ໃນຄະນະທີ່ ຜູ້ຊາຍເຮັດວຽກ ທີ່ໃຊ້ແຮງງານຫຼາຍກວ່າ.

5. ທ່ານ ຮູ້ຈັກກົນໄກ REDD+ ບໍ່ ແລະ ເປັນຫຍັງ ມັນຈຶ່ງເກີດຂຶ້ນມາ?

ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2012 ເປັນຕົ້ນມາ, ບໍ່ມີລະບຽບຊຸດຄົ້ນໄມ້. ຄ່າປັບໄໝ 1 ລ້ານກີບ ຕໍ່ຕາຕະລາງແມັດ ທີ່ໄດ້ຊຸດຄົ້ນ.

6. ຈາກ ຄວາມຮູ້ ຂອງທ່ານ ກ່ຽວກັບ ປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນ: ທ່ານ ເຫັນສິ່ງທ້າທາຍບໍ່ ຕະຫຼອດ ໄລຍະຫຼາຍປີຜ່ານມາ? ເຊັ່ນ ມີຊັບພະຍາກອນ, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ໜ້ອຍລົງ ແລະ ອື່ນໆ?

ປະຊາຊົນ ພາຍໃນບ້ານຫຼາຍຂຶ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ມີໜ້ອຍລົງ. ບາງຄົນ ສືບຕໍ່ເກັບກູ້ຕະຫຼອດ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ປ່າໄມ້ ມີໂອກາດ ພື້ນພູ.

7. ທ່ານ ຄິດບໍ່ວ່າ ທ່ານໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້? ເປັນແນວໃດ?

ແມ່ຍິງ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຫຼາຍກວ່າຜູ້ຊາຍ ຈາກ ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ເພາະວ່າ ເຂົາເຈົ້າເກັບກູ້ ທຸກຢ່າງ ຈາກປ່າໄມ້ ແລະ ເປັນຜູ້ເກັບເງິນ (ແລະ ມັກຈະມີລາຍ ຫຼາຍກວ່າ ຜົວຂອງເຂົາເຈົ້າ).

8. ທ່ານ ເຂົ້າເຖິງ ປ່າໄມ້ປະເພດໃດ? ເຊັ່ນ: ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ, ປ່າລວມໝູ່, ປ່າປ້ອງກັນ, ອຸທະຍານແຫ່ງຊາດ, ເຂດສະຫງວນສັດປ່າ ແລະ ເຂດກັນຊົນ ຂອງປ່າຊຸມຊົນ.

ຢູ່ໃກ້ໆ ແມ່ນ ເຂດປ່າສະຫງວນທຳມະຊາດ; ຈົນມາຮອດປັດຈຸບັນນີ້, ການຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ

ປ່າໄມ້ ປະຕິບັດແລ້ວ ສະເພາະ ລະຫວ່າງບ້ານທີ່ແຕກຕ່າງກັນເທົ່ານັ້ນ.

9. ທ່ານຮູ້ສຶກບໍ່ວ່າ ທ່ານກຳລັງມີສ່ວນຮ່ວມ ຢູ່ໃນ ການຄຸ້ມຄອງ/ຕັດສິນໃຈ ກ່ຽວກັບປ່າໄມ້? ສິ່ງ ດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແຕກຕ່າງກັນບໍ່ ສຳລັບ ຕົວແບບການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ (ເຊັ່ນ ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ, ປ່າລວມໝູ່, ປ່າປ້ອງກັນ, ອຸທະຍານແຫ່ງຊາດ, ເຂດອະນຸລັກສັດປ່າ ແລະ ເຂດກັນຊົນ ຂອງປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ)?

ຫຼັກໆແລ້ວ ແມ່ນອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ເປັນຜູ້ຕັດສິນໃຈ ກ່ຽວກັບ ທຸກຢ່າງພາຍໃນບ້ານ ຊຶ່ງລວມທັງການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້. ຢູ່ໃນຄະນະ ບໍ່ມີແມ່ຍິງຈັກຄົນ. ແມ່ຍິງບາງຄົນ ພໍໃຈ ກັບສິ່ງທີ່ກ່າວມານັ້ນ, ແຕ່ບາງຄົນບໍ່ປານໃດ (ແຕ່ເຂົາເຈົ້າ ຈະບໍ່ທ້າທາຍ ການຕັດສິນໃຈ).

ໝາຍເຫດ: ຫຼັງຈາກ ພະຍາຍາມຫຼາຍເທື່ອ ໃນການໃຫ້ແມ່ຍິງອອກສິດອອກສຽງ ກ່ຽວກັບ ການລົງທຶນທີ່ມີທ່າແຮງຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້, ແມ່ຍິງຄົນໜຶ່ງ ເລີ້ມເວົ້າ ອອກມາວ່າ ຜູ້ກ່ຽວຢາກຈະມີສ່ວນຮ່ວມ ຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ໃນການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ບ້ານ. ຈາກ ນັ້ນ, ແມ່ຍິງເລີ້ມສົນທະນາກັນ ກ່ຽວກັບ ແນວຄວາມຄິດ ທີ່ເຂົາເຈົ້າຈະຕ້ອງສະໜັບສະໜູນ ການພື້ນຟູປ່າ ແລະ ກ່ຽວກັບວ່າ ມັນຈະສ້າງຜົນປະໂຫຍດແນວໃດ ຖ້າເຂົາເຈົ້າສາມາດ ເປັນ ສ່ວນໜຶ່ງ ໃນການຕັດສິນໃຈ. ການສົນທະນານີ້ ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມສຳຄັນ ຂອງການ ສືບຕໍ່ ສົນທະນາ ທີ່ນຳພາໂດຍຜູ້ຊາຍ. ສະມາຊິກສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ທີ່ຕິດຕາມມານຳ ໃຫ້ ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອເປັນຢ່າງດີ ໃນການອະທິບາຍ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ແມ່ຍິງເວົ້າ – ຊຶ່ງສະແດງໃຫ້ ເຫັນເຖິງບົດບາດສຳຄັນ ທີ່ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ຍັງຄົງສາມາດນຳໃຊ້ ໃນການອຳນວຍ ຄວາມສະດວກ ແກ່ບ້ານ.

10. ການວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປັບປຸງ ການຄ້ຳປະກັນ ການຄອບຄອງທີ່ດິນ: ສິ່ງທ້າ ທາຍໃນປັດຈຸບັນ ມີຫຍັງແດ່ ໂດຍສະເພາະ ສຳລັບແມ່ຍິງ, ອັນໃດທີ່ຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການປັບປຸງ?

ບໍ່ທັນມີແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫຼື ໃບຕາດິນເທື່ອ, ມີພຽງແຕ່ກຳນົດເຂດເທົ່ານັ້ນ. ຂະບວນການ ຈຶ່ງຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ສືບຕໍ່. ການປັບປຸງຫຼັກໆໝາຍເຂດແດນ ບໍ່ມີຄວາມໝາຍຫຼາຍປານໃດ ຕໍ່ ເຂົາເຈົ້າ ແລະ ບ້ານໃກ້ຄຽງ – ບໍ່ມີໃຜ ຄວບຄຸມການນຳໃຊ້ ໄດ້ຢ່າງແທ້ຈິງ.

11. ແຜນງານ ຕ້ອງການ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດກະສິກຳ ທີ່ປາສະຈາກ ການທຳລາຍປ່າໄມ້, ທີ່ ຢຸດຕິ ການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ ພ້ອມທັງ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດ ພືດເສດຖະກິດ ທີ່ເປັນທາງ ເລືອກ:
ທ່ານມີຄວາມຫວັງແນວໃດ ທີ່ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະປ່ຽນການດຳລົງຊີວິດ ຂອງທ່ານ? ສິ່ງທີ່ທ່ານ ຍ້ານກວາ ມີຫຍັງແດ່?

ໝາຍເຫດ: ແຜນງານ ຍັງຈະໄດ້ລວມເອົາ ການຮຽນຮູ້ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ແລະ ກິດຈະກຳ ການປົກສາຫາລື ຮ່ວມກັບ ຊາວກະສິກອນ/ບ້ານຕ່າງໆ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ

ການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ ແມ່ນເປັນວຽກທີ່ໜັກ ແລະ ມີຫຼາຍຢ່າງຕ້ອງໄດ້ເຮັດ, ດັ່ງນັ້ນ ເຂົາເຈົ້າ ອາດຈະມີຄວາມຕ້ອງການຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ທີ່ຈະຫັນປ່ຽນ ໄປສູ່ການປູກພືດທີ່ເປັນທາງ ເລືອກ. ການປູກຢ່າງພາລາ ໝາຍເຖິງການເຮັດວຽກໜ້ອຍ ສຳລັບແຕ່ລະຄົນ, ຢ່າງໜ້ອຍ ກໍ ແມ່ນຫຼັງຈາກໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນ (ຕົ້ນອ່ອນ ຕ້ອງການ ການບົວລະບັດຮັກສາຫຼາຍກວ່າຕົ້ນອື່ນ).

12. ແຜນງານ ຕ້ອງການເຮັດໃຫ້ຊາວບ້ານ ມີສ່ວນຮ່ວມ ຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ໃນການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນ ປ່າໄມ້ບ້ານ (ການວາງແຜນ ແລະ ສັນຍາ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ບ້ານ, ກິດຈະ ກຳການປູກປ່າ, ການພື້ນພູປ່າໄມ້) ແລະ ການຕິດຕາມ (ທີ່ລວມມີ ການລາດຕະເວນ): ທ່ານ ຄິດແນວໃດ ຕໍ່ສິ່ງດັ່ງກ່າວ? ທ່ານຄິດວ່າ ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ຄວນມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນຈຸດໃດ?

ແມ່ຍິງ ຕ້ອງການເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ໃນການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້, ກິດຈະກຳການພື້ນພູ, ການ ວາງແຜນ. ຊາວບ້ານ ຕ້ອງການເພີ່ມການລາດຕະເວນ ໃນອະນາຄົດ ເພາະວ່າ ໃນປັດຈຸບັນ, ທຸກຄົນ ກຳລັງນຳໃຊ້ ປ່າໄມ້ ຕາມທີ່ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງການ ແລະ ຕາມທີ່ພົບເຫັນ ຊັບພະຍາກອນ ຫຼຸດລົງ.

13. ອຸປະສັກ ຂອງທ່ານມີຫຍັງແດ່ ຕໍ່ກັບການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ? ທ່ານຕ້ອງການໃຫ້ຊ່ວຍຈຸດໃດ ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າເຖິງມັນໄດ້

ເຂົາເຈົ້າ ຮັກສາຈຳນວນໜຶ່ງ ສຳລັບການຊົມໃຊ້ຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ, ແລະ ຂາຍສ່ວນທີ່ເຫຼືອ ໃນ ຕະຫຼາດ ຢູ່ເມືອງຫຼວງນ້ຳທາ ທີ່ຢູ່ໃກ້ໆ ແລະ ຕະຫຼາດ ຢູ່ບ້ານໃກ້ຄຽງ. ຢ່າງ ແມ່ນຂາຍໃຫ້ ບໍລິສັດ ທີ່ບໍລິສັດມາຂົນເອົາຢ່າງເອງ ຫຼື ຊາວບ້ານສົ່ງໄປໃຫ້ບໍລິສັດ.

14. ທ່ານຄິດແນວໃດ ກ່ຽວກັບ ການເງິນຈຸລະພາກ ສຳລັບເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດ/ລົງທຶນ ໃສ່ໃນ ການ ເຮັດກະສິກຳແບບໃໝ່ ແລະ ອື່ນໆ

ບ້ານ ບໍ່ມີປະສົບການເທື່ອ ກ່ຽວກັບທຸກຮູບແບບ ຂອງການເງິນຈະລະພາບ. ສຳລັບການເຂົ້າ ເຖິງ ການກູ້ຢືມຈຳນວນເລັກນ້ອຍ, ຜູ້ຊາຍ ອາດຈະເລີ່ມເຮັດຮ້ານນ້ອຍໆ, ແມ່ຍິງ ຢາກຈະ ເພີ່ມ ການຜະລິດເຄື່ອງຫັດຖະກຳ ແລະ ແຜນແພ ແລະ ສ້າງທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ.

15. ແຜນງານ ຕ້ອງການດຶງເອົາ ການລົງທຶນ ຈາກພາກເອກະຊົນ ເຂົ້າມາເຮັດການຜະລິດກະສິ ກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແບບປະສົມປະສານ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ໃນປ່າຜະລິດແຫ່ງຊາດ. ທ່ານຄິດເຖິງ

ຫຍັງແດ່?

ບ້ານ ອາດຈະເປີດ ການປະສານສົມທົບ ກັບ ພາກເອກະຊົນ, ຖ້າວ່າ ທີ່ດິນເໝາະສົມ.

16. ຄຳຄິດເຫັນອື່ນໆເດ?

ເຂົາເຈົ້າ ຢາກຈະເຂົ້າເຖິງ ກອງທຶນພັດທະນາບ້ານ, ຊຶ່ງເປັນຂົວຕໍ່ (ໄດ້ສະເໜີ ນັບຕັ້ງແຕ່ 10 ປີ). ເຂົາເຈົ້າ ໄດ້ສ້າງອາຄານຮຽນ ດ້ວຍຕົນເອງ ແຕ່ຕ້ອງການ ເພີ່ມເຈີໜາຍຂຶ້ນ. ເຂົາເຈົ້າ ຮູ້ສຶກຄ້າຍໆກັບວ່າ ເຂົາເຈົ້າມັກສະເໜີຂໍສິ່ງຢ່າງ ແຕ່ ໜ້ອຍໜັກ ຊິມີຫຍັງເກີດຂຶ້ນ.

GCF/GIZ, ການສໍາພາດບ້ານ: ເມືອງຫຼວງນໍ້າທາ, ບ້ານນໍ້າຕີ (ກຸ່ມລານແຕນ, ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທໍາມະ ຊາດ; ແມ່ຍິງ 4 ຄົນ, ຜູ້ຊາຍ 10 ຄົນ)

ໝາຍເຫດ: ຊາວບ້ານ ຂໍເຮັດກອງປະຊຸມຮ່ວມກັນ ເພາະວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ຮູ້ສຶກວ່າຄາວງຽກຫຼາຍໂພດ ທີ່ ຈະຈັດກອງປະຊຸມ ແບບແຍກຕ່າງຫາກກັນ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານຫຼຸດຜ່ອນອາຍເຮືອນແກ້ວ ຂອງ ສ.ປ.ປ.ລາວ, ຜ່ານທາງການປັບປຸງ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດສັນ ພູມສັນຖານປ່າໄມ້ ແບບຍືນຍານ

1. ບອກພວກເຮົາແດ່ ກ່ຽວກັບ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ໃນແຕ່ລະວັນ ຂອງທ່ານເປັນແນວໃດ

ນາຍບ້ານ: ຮັກສາສວນຢາງພາລາ, ທົ່ງນາ, ບາງຄອບຄົວ ເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ, ລ້ຽງສັດ (ໝູ, ໄກ່, ເປັດ, ແບ້), ມີຄອບຄົວຈໍານວນເລັກນ້ອຍ ທີ່ມີຮ້ານຄ້າຂະໜາດນ້ອຍ; ຜະລິດເຈ້ຍ ແລະ ຕໍາຫຼຸກ ແລະ ເຄື່ອງຫັດຖະກໍາ ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນແມ່ຍິງທັງໝົດເປັນຜູ້ເຮັດ. ໄດ້ເລີ້ມເປັນ ສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວ ໃນປີ 2003 (ເປີດເປັນທາງການ ໃນປີ 2007 ໃນຊ່ວງ ທີ່ເຂົາເຈົ້າ ຍັງ ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການສະໜອງເງິນ ສໍາລັບ ສິ່ງນັ້ນ ຈາກ ADB, ປັດຈຸບັນນີ້ ກອງ ທຶນນິວຊີແລນ ສໍາລັບ ການພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວ ຊຸມຊົນ ກໍາລັງ ສະໜັບສະໜູນ ດ້ວຍ ການສະໜອງເງິນ ຈົນຮອດປີ 2020), ເມື່ອມີແນວຄວາມຄິດ ຈາກຊາວບ້ານຄົນໜຶ່ງ (ຜູ້ ຊາຍ). ຊາວບ້ານ 7 ຄົນ ໄດ້ສ້າງ ສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວ. ເມື່ອການສະໜອງເງິນ ຂຶ້ນສຸດລົງ, ບ້ານວາງແຜນ ທີ່ຈະຮັກສາ ສິ່ງດັ່ງກ່າວ ດ້ວຍຕົນເອງ. 60% ຂອງລາຍຮັບ ມາຈາກ ແຫຼ່ງ ທ່ອງທ່ຽວ ແມ່ນເກັບໄວ້ຢູ່ນໍ້າບ້ານ, ສ່ວນທີ່ເຫຼືອ ແມ່ນເຂົ້າ ຫ້ອງການທ່ອງທ່ຽວແຂວງ ແລະ ກ່ອງທຶນທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ອື່ນໆ. ຊາວບ້ານໝູນວຽນກັນ ເບິ່ງແຍງຮັກສາ (ອະນາໄມ້, ບົວລະບັດຮັກສາ, ຂາຍປີ້ເຂົ້າຊົມ). ບໍ່ມີແມ່ຍິງ ຢູ່ໃນ ຄະນະຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ ເພາະວ່າ ຊາວບ້ານ ທີ່ເປັນເພດຍິງ ທີ່ມີຢູ່ໃນບ້ານ ແມ່ນມີການສຶກສາຕໍ່າ (ບໍ່ຮູ້ໜັງສື ແລະ ບໍ່ ມີທັດສະການສຶກສາ).

ນາຍບ້ານ ຮັບຮູ້ວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ຕ້ອງການ ການສະໜັບສະໜູນ ຈາກພາຍນອກ ເພື່ອຊອກຫາ ວິທີທາງ ທີ່ຈະລວມເອົາແມ່ຍິງເຂົາມາຫຼາຍຂຶ້ນ ຢູ່ໃນໂຄງສ້າງການຈັດຕັ້ງ ຂອງຄະນະບ້ານ. ໂດຍປົກກະຕິ ແມ່ຍິງ ບໍ່ຕ້ອງການເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ.

ແມ່ຍິງ: ເຂົາເຈົ້າ ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ຖ້າເຂົາເຈົ້າ ຮູ້ສຶກວ່າ ຕົນເອງສາມາດ ຮຽນຮູ້ບາງ ຢ່າງ. ເຂົາເຈົ້າຮູ້ສຶກອາຍ, ບໍ່ມີການສຶກສາພຽງພໍ ແລະ ເໝືອນກັບວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ສາມາດ ປະກອບສ່ວນໄດ້ຫຼາຍ.

2. ບົດບາດອັນສະເພາະ ຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ມີຫຍັງແດ່ ໃນການນຳໃຊ້ປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນ?

ຊາວບ້ານ ບໍ່ນຳໃຊ້ ປ່າໄມ້ຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກວ່າ ພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ ມີຂະໜາດນ້ອຍຫຼາຍ. ໃຫ້ເບິ່ງຄຳຕອບຂ້າງເທິງຕື່ມ.

3. ...ແລະ ຢູ່ໃນການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ແດ່?

ມີພຽງແຕ່ມາດຕະການດຽວ, ບໍ່ມີຫຍັງເປັນລະບົບ.

4. ທ່ານ ຮູ້ສຶກບໍ່ວ່າ ວຽກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້ ຖືກແບ່ງກັນ ລະຫວ່າງຍິງ ແລະ ຊາຍຢ່າງເປັນທຳ?

ວຽກ ຖືກແບ່ງ ຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ ຢູ່ໃນບ້ານ ຂອງພວກເຮົາ: ແມ່ຍິງເຮັດວຽກຫັດຖະກຳ, ຜະລິດເຈ້ຍ, ຕຳຫຼຸກ ແລະ ເຫຍັບເສື້ອຜ້າ; ຜູ້ຊາຍເຮັດກໍ່ສ້າງ, ຮັກສາເຂົ້າໃນນາ ແຕ່ງກິນ, ລ້ຽງສັດ, ການບົວລະບັດສວນຢາງພາລາ ແມ່ນເຮັດຮ່ວມກັນ

5. ທ່ານ ຮູ້ຈັກກົນໄກ REDD+ ບໍ່ ແລະ ເປັນຫຍັງ ມັນຈຶ່ງເກີດຂຶ້ນມາ?

ບາງຄອບຄົວ ມີຈິດສຳນຶກ ໜ້ອຍ ກ່ຽວກັບ ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ແລະ ການປ້ອງກັນອ່າງໂຕ່ງ. ຈົນມາຮອດປັດຈຸບັນນີ້, ເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ໄດ້ຍິນ ກ່ຽວກັບ REDD+, ຍົກເວັ້ນ ກ່ຽວກັບ ການທຳລາຍປ່າໄມ້, ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເຂົາເຈົ້າ ພະຍາຍາມ ໃຫ້ການສຶກສາ ແກ່ ຊາວບ້ານ ຜູ້ປະກອບສ່ວນ ທາງລົບ ຕໍ່ສິ່ງທີ່ກ່າວມານັ້ນ.

6. ຈາກ ຄວາມຮູ້ ຂອງທ່ານ ກ່ຽວກັບ ປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນ: ທ່ານ ເຫັນສິ່ງທ້າທາຍບໍ່ ຕະຫຼອດ ໄລຍະຫຼາຍປີຜ່ານມາ? ເຊັ່ນ ມີຊັບພະຍາກອນ, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ໜ້ອຍລົງ ແລະ ອື່ນໆ?

10-15 ປີ ຜ່ານມາ, ຊີວະນາໆພັນ ແມ່ນມີຫຼາຍກວ່ານີ້, ແຕ່ດຽວນີ້ ເຫັນວ່າ ຊຸດໂຊມລົງ.

7. ທ່ານ ຄິດບໍ່ວ່າ ທ່ານໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້/ທຳມະຊາດ ຂອງທ່ານ ຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ?

ລາຍຮັບ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຖືກແບ່ງປັນ ຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ ຢູ່ພາຍໃນຄົວເຮືອນ. ແມ່ຍິງ: ໂດຍປົກກະຕິ, ຄອບຄົວ ເກັບເງິນທີ່ຫາມາໄດ້ ຮ່ວມກັນ ແຕ່ ຜູ້ຊາຍບາງຄົນໃຊ້ຈ່າຍ

ຫຼາຍໂພດ ໃນການຊື້ເຫຼົ້າ, ດັ່ງນັ້ນ ແມ່ຍິງ ຈຶ່ງພະຍາຍາມ ເກັບເງິນຮ່ວມກັນ.

8. ທ່ານ ເຂົ້າເຖິງ ປ່າໄມ້ປະເພດໃດ? ເຊັ່ນ: ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ, ປ່າລວມໝູ່, ປ່າປ້ອງກັນ, ອຸທະຍານແຫ່ງຊາດ, ເຂດສະຫງວນສັດປ່າ ແລະ ເຂດກັນຊົນ ຂອງປ່າຊຸມຊົນ.

ແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ສໍາເລັດ. ປ່າປ້ອງກັນ ແລະ ປ່າຊົມໃຊ້.

9. ທ່ານຮູ້ສຶກບໍ່ວ່າ ທ່ານກໍາລັງມີສ່ວນຮ່ວມ ຢູ່ໃນ ການຄຸ້ມຄອງ/ຕັດສິນໃຈ ກ່ຽວກັບປ່າໄມ້? ສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແຕກຕ່າງກັນບໍ່ ສໍາລັບ ຕົວແບບການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ (ເຊັ່ນ ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ, ປ່າລວມໝູ່, ປ່າປ້ອງກັນ, ອຸທະຍານແຫ່ງຊາດ, ເຂດອະນຸລັກສັດປ່າ ແລະ ເຂດກັນຊົນ ຂອງປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ)?

ແມ່ຍິງ: ພວກເຮົາ ບໍ່ມີການສຶກສາເທົ່າທີ່ຄວນ ທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມໃນ ທຸກການຕັດສິນໃຈ, ແລະ ພວກເຮົາ ບໍ່ເຂັ້ມແຂງພຽງພໍ. ພວກເຮົາ ຢາກຈະເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ໃນການຕັດສິນໃຈ ແຕ່ ບໍ່ໄດ້ຕາມເງື່ອນໄຂຄວາມຕ້ອງການ. ແມ່ຍິງຈໍານວນໜ້ອຍໜຶ່ງ ທີ່ມີການສຶກສາ ໜີອອກຈາກບ້ານ ເຂົ້າໄປຢູ່ໃນຕົວເມືອງ ຫຼື ບໍ່ຢາກເຂົ້າຮ່ວມໃນ ການຄຸ້ມຄອງບ້ານ.

10. ການວາງແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປັບປຸງ ການຄ້າປະກັນ ການຄອບຄອງທີ່ດິນ: ສິ່ງທ້າທາຍໃນປັດຈຸບັນ ມີຫຍັງແດ່ ໂດຍສະເພາະ ສໍາລັບແມ່ຍິງ, ອັນໃດທີ່ຈໍາເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງ?

ຈໍາເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງ ການບັງຄັບໃຊ້ແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ. ເມື່ອຊາວບ້ານ ບໍ່ປະຕິບັດຕາມ ແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ພາກັນຕັດໄມ້ ໃນເຂດປ່າສະຫງວນ, ເຂົາເຈົ້າ ຖືກຮຽກໂຕຂຶ້ນ ຫ້ອງການບ້ານບ້ານ ແລະ ຕ້ອງຈ່າຍຄ່າປັບໄໝ ແລະ ຫ້ອງການເມືອງ ເຂົ້າຮ່ວມ. ແຕ່ ຖ້າເມື່ອໃດທີ່ຊາວບ້ານ ເຮັດແບບເກົ່າອີກ, ບໍ່ມີຜົນຫຍັງເກີດຂຶ້ນເລີຍ, ດັ່ງນັ້ນ, ຊາວບ້ານຈຶ່ງບໍ່ເອົາຈິງເອົາຈັງ ກັບເຂດປ່າສະຫງວນ ເທົ່າທີ່ຄວນ. ດັ່ງນັ້ນ, ການບັງຄັບໃຊ້ ຈຶ່ງເປັນບັນຫາຕົ້ນຕໍ ສໍາລັບບ້ານ ຂອງພວກເຮົາ.

ຖ້າວ່າ ປະຊາກອນເພີ່ມຂຶ້ນ ຕາມທີ່ຄາດໄວ້, ແຜນນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຈໍາເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ແລະ ເຂົາເຈົ້າ ຕ້ອງການທີ່ດິນກະສິກໍາ ຫຼາຍຂຶ້ນ.

11. ແຜນງານ ຕ້ອງການ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດກະສິກໍາ ທີ່ປາສະຈາກ ການທໍາລາຍປ່າໄມ້, ທີ່ຢຸດຕິ ການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ ພ້ອມທັງ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດ ພືດເສດຖະກິດ ທີ່ເປັນທາງເລືອກ:

ທ່ານມີຄວາມຫວັງແນວໃດ ທີ່ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະປ່ຽນການດຳລົງຊີວິດ ຂອງທ່ານ? ສິ່ງທີ່ທ່ານ ຍ້ານກວາ ມີຫຍັງແດ່?

ໝາຍເຫດ: ແຜນງານ ຍັງຈະໄດ້ລວມເອົາ ການຮຽນຮູ້ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ແລະ ກິດຈະກຳ ການປຶກສາຫາລື ຮ່ວມກັບ ຊາວກະສິກອນ/ບ້ານຕ່າງໆ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ

ຊາວບ້ານ ຕ້ອງການເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການປຶກສາຫາລື. ທິມງານທີ່ປຶກສາ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງ ມີ ຄວາມຈະແຈ້ງໃຫ້ຫຼາຍ ວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ຕ້ອງການໃຫ້ແມ່ຍິງເຂົ້າຮ່ວມ ໃນກອງປະຊຸມ. ມີໜ້ອຍ ກວ່າ 10 ຄອບຄົວ ທີ່ເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ, ດັ່ງນັ້ນ ມັນຈຶ່ງເບິ່ງຄືບໍ່ແມ່ນບັນຫາໃຫຍ່. ພວກເຮົາ ເຫັນວ່າ ລາຄາຢາງພາລາ ກຳລັງຕໍ່າລົງ ໃນປັດຈຸບັນນີ້. ດັ່ງນັ້ນ ພວກເຮົາ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງ ຄິດຫາ ພຶດທີ່ເປັນຕົວເລືອກ.

12. ແຜນງານ ຕ້ອງການເຮັດໃຫ້ຊາວບ້ານ ມີສ່ວນຮ່ວມ ຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ໃນການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນ ປ່າໄມ້ບ້ານ (ການວາງແຜນ ແລະ ສັນຍາ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຈັດສັນປ່າໄມ້ບ້ານ, ກິດຈະ ກຳການບູກປ່າ, ການພື້ນພູປ່າໄມ້) ແລະ ການຕິດຕາມ (ທີ່ລວມມີ ການລາດຕະເວນ): ທ່ານ ຄິດແນວໃດ ຕໍ່ສິ່ງດັ່ງກ່າວ? ທ່ານຄິດວ່າ ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ ຄວນມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນຈຸດໃດ

ໃຫ້ເບິ່ງຄຳຕອບ ຕໍ່ຄຳຖາມຂໍ້ 9.

13. ອຸປະສັກ ຂອງທ່ານມີຫຍັງແດ່ ຕໍ່ກັບການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ? ທ່ານຕ້ອງການໃຫ້ຊ່ວຍຈຸດໃດ ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າເຖິງມັນໄດ້?

ປັດຈຸບັນ ຢາງພາລາ ແມ່ນແຫຼ່ງລາຍຮັບຕົ້ນຕໍ ຂອງບ້ານ ແລະ ມີພຽງບໍລິສັດຢາງພາລາ ບໍລິສັດດຽວ (ຢູນານ) ທີ່ຮັບຊື້ ຊຶ່ງບໍລິສັດດັ່ງກ່າວ ພະຍາຍາມ ກົດລາຄາຕໍ່າລົງ. ຊາວບ້ານ ຍ້ານວ່າ ຕົນເອງ ຈະສູນເສຍລາຍຮັບ ໃນໄວໆນີ້ ຍ້ອນການຜູກຂາດ ດັ່ງກ່າວນັ້ນ. ເຄື່ອງຈັກສານ ແລະ ການຕຳຜ້າ ສ່ວນໃຫຍ່ ລົງໄປຫາສູນ ທີ່ຫຼວງພະບາງ ແລະຈຳນວນໜຶ່ງ ຖືກສົ່ງໄປຮ້ານຂາຍເຄື່ອງທ່ອງທ່ຽວ ທີ່ຫຼວງນ້ຳທາ. ເຂົາເຈົ້າ ໄດ້ສະເໜີຂໍໃຫ້ ຫ້ອງ ການທ່ອງທ່ຽວແຂວງ ສ້າງຕັ້ງ ສາຍພົວພັນ ແລະ ໃຫ້ກອງທຶນນິວຊີແລນ ເຊື່ອມຕໍ່ຫາເຂົາເຈົ້າ ແລະ ສ້າງທຸລະກິດ ເປັນປົກກະຕິ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ນີ້ ແມ່ນເປັນພຽງລາຍຮັບເພີ່ມຕື່ມ ສຳ ລັບບ້ານ, ເຂົາເຈົ້າອາໄສຢາງພາລາ ຫຼາຍກວ່າສິ່ງອື່ນ.

14. ທ່ານຄິດແນວໃດ ກ່ຽວກັບ ການເງິນຈຸລະພາກ ສຳລັບເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດ/ລົງທຶນ ໃສ່ໃນ ການ ເຮັດກະສິກຳແບບໃໝ່ ແລະ ອື່ນໆ?

ເຂົາເຈົ້າມີທະນາຄານບ້ານ ທີ່ເຮັດໃຫ້ມັນງ່າຍ ສຳລັບບ້ານ ໃນການກູ້ຢືມເງິນ ຂະໜາດນ້ອຍ.

ເຂົາເຈົ້າ ຕ້ອງການການຝຶກອົບຮົມຕື່ມອີກ ສໍາລັບ ຄະນະຊີ້ນຳທະນາຄານບ້ານ ເພາະວ່າ ຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈດ້ານການເງິນ ຍັງມີຕໍ່າ.

ແມ່ຍິງ: ແມ່ຍິງສ່ວນໃຫຍ່ ບໍ່ກູ້ຢືມເງິນ ເພາະວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ຮູ້ວ່າ ຕົນເອງຈະສາມາດລົງທຶນ ໃສ່ ທຸລະກິດ/ຜະລິດຕະພັນໃໝ່ໆ ປະເພດໃດ. ດັ່ງນັ້ນ, ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນ ການວິເຄາະຄວາມຕ້ອງການ ຂອງຕະຫຼາດ ອາດຈະເປັນສິ່ງຕ້ອງການ ສໍາລັບ ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ.

ບ້ານ ໄດ້ເລີ້ມ ກອງທຶນພັດທະນາບ້ານ ຂອງຕົນເອງ ໜຶ່ງປີຜ່ານມາ ແລະ ເງິນຈະຖືກນຳໃຊ້ ສໍາລັບ ໂຄງການພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຂະໜາດນ້ອຍ ຢູ່ໃນບ້ານ;

15. ແຜນງານ ຕ້ອງການດຶງເອົາ ການລົງທຶນ ຈາກພາກເອກະຊົນ ເຂົ້າມາເຮັດການຜະລິດກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແບບປະສົມປະສານ ທີ່ອາໄສຊຸມຊົນ ໃນປ່າຜະລິດແຫ່ງຊາດ. ທ່ານຄິດເຖິງຫຍັງແດ່?

ໃນອະດີດ, ພວກເຮົາ ມີບໍລິສັດໜຶ່ງເຂົ້າມາຫາ ເພື່ອໃຫ້ບູກພືດ ສໍາລັບຜະລິດນໍ້າມັນເຊື້ອໄຟ ຊົວະພາບ ແຕ່ໃນຕອນທ້າຍ, ບໍ່ມີໃຜຊື້. ດັ່ງນັ້ນ, ການວິເຄາະຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ຢ່າງທົ່ວເຖິງ ແມ່ນມີຄວາມຈໍາເປັນ ແລະ ໃຫ້ມີການສ້າງຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແກ່ພືດ ແລະ ຜະລິດພັນ ເພື່ອຄ້ຳປະກັນລາຍຮັບ ເນື່ອງຈາກມີ ການຂຶ້ນລົງ ຂອງຕະຫຼາດ. ການເອື້ອອື່ງ ໃສ່ຢາງພາລາ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ແມ່ນສູງໂພດ ໂດຍສະເພາະ ກັບການຜູກຂາດໃນປັດຈຸບັນ ຂອງ ບໍລິສັດຢູນານ ທີ່ມີການສໍາປະທານຂະໜາດຢູ່ແລ້ວ.

16. ຄໍາຄິດເຫັນອື່ນໆເດ?

ການສະໜັບສະໜູນສະໜອງເງິນ ແກ່ສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວ ກໍາລັງຈະຊື່ນສຸດລົງ ໃນໄວໆນີ້, ດັ່ງນັ້ນ ຊາວບ້ານຄິດກັງວົນກ່ຽວກັບ ສິ່ງທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນ ຫຼັງຈາກເວລານັ້ນ. ສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວ ຕ້ອງການ ການບໍາລຸງຮັກສາຫຼາຍກວ່າ ທີ່ເຂົາເຈົ້າສາມາດ ສະໜອງໃຫ້ໄດ້. ນອກຈາກນັ້ນ, ເຂົາເຈົ້າ ຍັງຕ້ອງການ ການສະໜອງເງິນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານວິຊາການ ໃນການ ພັດທະນາ ສະຖານທີ່ ເພາະວ່າ ນັກທ່ອງທ່ຽວຫຼາຍຄົນ ມີແຕ່ມາຖ່າຍຮູບບ້ານ ແລະ ເຄື່ອງຈັກສານເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ ບໍ່ເຂົ້າໄປໃນສະຖານທີ່. ເຂົາເຈົ້າມີແນວຄວາມຄິດ ທີ່ຈະພັດທະນາ ສະຖານທີ່ ໃຫ້ມີບ່ອນພັກເຊົາ ແກ່ນັກທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ສິ່ງອື່ນໆ ທີ່ໜ້າສົນໃຈ ເໝືອນກັບ ຢູ່ ສະຖານທີ່ອື່ນໆ (ມີເຄື່ອງຫຼິ້ນຊິງຊ້າ ແລະ ອື່ນໆ).

ນອກຈາກນັ້ນ, ເຂົາເຈົ້າອາດຈະຢາກໃຫ້ມີພໍ່ຄ້າແມ່ຄ້າ ເຂົ້າມາບ້ານໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອມາຊື້ ເຄື່ອງຫັດຖະກໍາ – ຖ້າສິ່ງທີ່ກ່າວມານັ້ນ ເກີດຂຶ້ນເປັນປົກກະຕິ, ແມ່ຍິງຫຼາຍຄົນ ອາດຈະ

ສົນໃຈ ຢາກເອົາເງິນກູ້ຂະໜາດນ້ອຍ ມາພັດທະນາທຸລະກິດທັດຖະກຳ ຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ການເຮັດກະສິກຳ ຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ລວມທັງ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ນອກເໜືອຈາກ ຢາງພາລາ.

ອ່າງໂຕງ ຖືກນຳໃຊ້ ຮ່ວມກັນກັບ ບ້ານອື່ນໆ ດັ່ງນັ້ນ ມັນຈຶງເປີເປື້ນ ຍ້ອນສານກຳຈັດສັດຕູ ພືດຢາງພາລາ. ດັ່ງນັ້ນ ເຖິງແມ່ນວ່າ ຊາວບ້ານຈະດຳລົງຊີວິດ ຢູ່ຕາມແຄມແມ່ນ້ຳກໍຕາມ, ແຕ່ ເຂົາເຈົ້າ ກໍຍັງປະສົບກັບ ການເຂົ້າເຖິງນ້ຳ ໂດຍມີຂໍ້ຈຳກັດ ທີ່ໜັກໜ່ວງ.